

Årsmelding 2024

Kvam herad

Innhald

Årsmelding 2024.....	1
Kvam herad.....	1
Satsing med oppsparte midlar	8
Føresetnader og premissar	9
Lesarrettleiing og vedlegg	9
Vedlegg til årsmelding 2024:.....	9
Kva er ei årsmelding og årsrekneskap?	10
Korleis finne fram i dokumentet?	10
INTRODUKSJON	10
SENTRALE KAPITTEL.....	10
TENESTEOMRÅDA	11
Årsrekneskap	12
Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 første ledd.....	13
Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd.....	14
Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 første ledd.....	14
Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd.....	15
1. Investeringar i varige driftsmidlar	15
2. Tilskot til andre sine investeringar	19
3. Investeringar i aksjar og andelar	19
4. Utlån	19
Investeringsbudsjettet er eittårig.....	20
Balanse	20
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	23
§5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	25
Konsolidert rekneskap.....	27
§5-5 Bevilgningsoversikter investering - konsolidert.....	28
§5-6 Økonomisk oversikt etter art drift - konsolidert.....	28
Balanse	29
Noter.....	32

Økonomiske hovudlinjer	49
Driftsinntekter	49
Driftsutgifter	52
Finansresultat	55
Netto driftsresultat.....	56
Disposisjonsfond	57
KOSTRA hovudtal.....	58
Sentrale inntekter.....	58
Sentrale utgifter	58
Utvikling i netto driftsresultat	59
Samfunnsutvikling	59
Visjon	59
Visjonsomtale	59
Mål og tiltak.....	59
Demografi og folketalsutvikling.	70
FN sine berekraftmål	72
Klimarekneskap	77
Klimatiltak.....	77
Organisasjon og internkontroll	80
Organisasjonskart for Kvam herad	80
Internkontroll	81
Kvam herad som arbeidsgjevar	83
Medarbeidarundersøking – "10 - faktor"	84
Rekruttera og behalda arbeidskraft	85
Heiltidskultur	85
Innovasjon, gevinstrealisering og omstilling	87
Sjukefråvær	87
Helse, miljø og tryggleik	88
Arbeid for likestilling og tilgjenge, og mot diskriminering	89
Tilsettedata.....	90
Stillingsnivå.....	90
Lønnsforhold	91
Diskriminering	92
Etikk	93
Kraftforvaltning	93

Finans og økonomisk berekraft.....	99
Finansielle måltal for 2024	99
Lånegjeld i prosent av driftsinntektene	99
Netto driftsresultat.....	101
Økonomisk berekraft.....	101
§14-1 i KommuneLOVA - Grunnleggjande krav til økonomiforvaltninga.....	101
Økonomisk berekraft i Kvam herad	102
Konsekvensar av svak kommuneøkonomi	103
KommuneLOVA § 14-2 Heradsstyret pliktar å vedta	104
Finans- og gjeldsforvaltning	105
Forvaltning av midlar (obligasjonsportefølje)	105
Fordeling på risikoklasser	106
Avkastning	106
Stresstest	107
Forvaltning av gjeldsportefølje.....	107
Utvalde nøkkeltal for låneporteføljen.....	107
Nye lån og refinansieringer i perioden.....	108
Långjevarar	109
Rentebindingstid og renterisiko	110
Kapitalbinding og refinansieringsrisiko	110
Utvikling i gjennomsnittsrente	111
Netto renteeksponert gjeld og vurdering renterisiko	111
Investeringar.....	112
Driftsprosjekt i Kvam herad.....	112
Investeringsprosjekt i Kvam herad	112
Status investeringar.....	114
Tenesteområda i kommunen	116
Finans og fellespostar.....	116
Beskriving av tenesteområde.....	116
Status økonomi per teneste	116
Kommentar til status økonomi.....	116
KOSTRA Nøkkeltal.....	117
Status investeringar.....	118
Status politiske vedtak	118
Styring og kontrollverksemd	118

Beskriving av tenesteområde.....	118
Status økonomi per teneste	118
Kommentar til status økonomi.....	118
KOSTRA Nøkkeltal.....	118
Status politiske vedtak	119
Administrasjon	119
Beskriving av tenesteområde.....	119
Utvikling og utfordringer	119
Status økonomi per teneste	120
Kommentar til status økonomi.....	120
KOSTRA Nøkkeltal.....	120
Status investeringar.....	122
Status politiske vedtak	122
Barnehagar	123
Beskriving av tenesteområde.....	123
Utvikling og utfordringer	123
Status økonomi per teneste	129
Kommentar til status økonomi.....	129
KOSTRA Nøkkeltal.....	129
Status investeringar.....	131
Grunnskuleopplæring.....	131
Beskriving av tenesteområde.....	131
Utvikling og utfordringer	131
Status økonomi per teneste	134
Kommentar til status økonomi.....	134
KOSTRA Nøkkeltal.....	135
Status investeringar.....	137
Status politiske vedtak	137
Kommunehelse.....	139
Beskriving av tenesteområde.....	139
Utvikling og utfordringer	139
Helsestasjon	139
Ergo- og fysioterapi	143
Rus og psykiatri	145
Status økonomi per teneste	147

Kommentar til status økonomi.....	147
KOSTRA Nøkkeltal.....	147
Status investeringar.....	148
Status politiske vedtak	148
Pleie og omsorg	149
Beskriving av tenesteområde.....	149
Utvikling og utfordringer	149
Tenester til menneske med utviklingshemming. (MMU)	149
Tenester for heimebuande.....	150
Heildøgnsomsorg.....	153
Tenestekontoret.....	154
Alkohol og servering.....	155
Status økonomi per teneste	155
Kommentar til status økonomi.....	156
KOSTRA Nøkkeltal.....	156
Status investeringar.....	157
Status politiske vedtak	157
Sosialteneste	159
Beskriving av tenesteområde.....	159
Utvikling og utfordringer	159
Status økonomi per teneste	160
Kommentar til status økonomi.....	160
KOSTRA Nøkkeltal.....	160
Status politiske vedtak	161
Barnevern	161
Beskriving av tenesteområde.....	161
Utvikling og utfordringer	161
Status økonomi per teneste	166
Kommentar til status økonomi.....	167
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	167
Beskriving av tenesteområde.....	167
Utvikling og utfordringer	167
Kommentar til status økonomi.....	168
KOSTRA Nøkkeltal.....	172
Status investeringar.....	173

Status politiske vedtak	173
Plan og byggesak	174
Beskriving av tenesteområde	174
Utvikling og utfordringer	174
Status økonomi per teneste	174
Kommentar til status økonomi.....	174
KOSTRA Nøkkeltal.....	175
Status investeringar.....	176
Status politiske vedtak	176
Kultur	177
Beskriving av tenesteområde	177
Utvikling og utfordringer	177
Status økonomi per teneste	178
Kommentar til status økonomi.....	179
KOSTRA Nøkkeltal.....	179
Status investeringar.....	181
Status politiske vedtak	181
Kyrkja	185
Beskriving av tenesteområde	185
Status økonomi per teneste	185
Kommentar til status økonomi.....	186
KOSTRA Nøkkeltal.....	186
Status investeringar.....	188
Status politiske vedtak	188
Samferdsel.....	188
Beskriving av tenesteområde	188
Status økonomi per teneste	189
Kommentar til status økonomi.....	189
KOSTRA Nøkkeltal.....	189
Status investeringar.....	191
Status politiske vedtak	191
Bustad.....	193
Beskriving av tenesteområde	193
Status økonomi per teneste	193
Kommentar til status økonomi.....	194

KOSTRA Nøkkeltal.....	194
Status investeringar.....	196
Status politiske vedtak	196
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft	196
Beskriving av tenesteområde.....	196
Utvikling og utfordringer	196
Status økonomi per teneste	197
Kommentar til status økonomi.....	198
KOSTRA Nøkkeltal.....	198
Status politiske vedtak	199
Brann- og ulykkesvern	201
Beskriving av tenesteområde.....	201
Status økonomi per teneste	203
Kommentar til status økonomi.....	203
KOSTRA Nøkkeltal.....	204
Status investeringar.....	206
Status politiske vedtak	206
Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde.....	207
Beskriving av tenesteområde.....	207
Status økonomi per teneste	207
Kommentar til status økonomi.....	207
Status politiske vedtak	207

Satsing med oppsparte midlar

I samband med budsjettarbeidet hausten 2023 tilsa prognosane at me på få år var i ferd med å gå frå det historisk beste resultatet i 2022 til det historisk dårlegaste resultatet i 2024. Dessverre slo prognosane til, og me måtte bruka 88 millionar kroner av oppsparte fondsmidlar til å finansiera årsresultatet.

Rådmannen fekk fullmakt til å gå i gang med eit innsparingsprogram med mål om å forbetra driftsresultatet med minst 50 mill.kr. årleg innan utgangen av økonomiplanperioden. Dei fyrste tiltaka var klare alt til 1. tertial 2024, og innsparingsprogrammet heldt fram som grunnlag til budsjettframlegget for 2025.

Gjennom året fekk me nye økonomiske utfordringar, og det vart klart at 50 mill.kr. på langt nær vil vera nok til å få økonomien i balanse, eller å til å gje rom for nye, store investeringar som står på ynskelista.

Samstundes som me har leita etter måtar å spara inn i drifta på, har me verna om mange av dei nye satsingsområda som har medverka til at netto driftsresultat har forverra seg, i håp om at dei på sikt skal gje ein netto gevinst. Dessverre tek både kompetanseheving, førebyggjande arbeid og andre satsingar tid før gevinstar kan realiserast, og på den andre sida er innsparingstiltaka krevjande å gjennomføra og tek tid før dei får effekt. Fleire av grepa som har vorte gjennomført, har også ført til protestar frå dei som har vorte direkte råka og andre engasjerte.

Driftsmidlane har vorte nytta godt i løpet av året, til det beste for brukarar, innbyggjarar, næringsliv og medarbeidarar. I all hovudsak til tradisjonell drift, men også til vidareutvikling av tenestene og førebuing til den framtida som ventar oss. Det er gledeleg å lesa om alt som er gjennomført av kompetanseheving, bygging av system, strukturar og investeringar. Dessverre vart ein for stor del av det gjennomført med oppsparte midlar frå sparegrisane. Me har alt planlagt å tømme dei i løpet av dei neste åra. Om me ikkje gjer større grep i løpet av 2025, er det ikkje lenge før me står på ROBEK-lista og må spørja Statsforvaltaren om lov, og ikkje sparegrisane våre. For tida brukar me vesentleg meir pengar på tenestene våre, enn me har råd til. Det samla nivået på tenestetilbodet er for høgt og ikkje berekraftig, og det er eit gap mellom forventningar til kva kommunen skal levera, og tilgjengeleg ressursar.

Om me ikkje kan vera like rause med økonomiske midlar framover, må me vera rause med kvarande. Me treng tillit og rom til å finna og gjera endringar i tenestene våre på best mogleg måte. Kvam herad har stor endringserfaring og -kompetanse, og mange engasjerte leiarar og medarbeidarar. Det går fram av årsmeldinga, og her er mykje å gle seg over. Ei statseleg utmerking fekk me i oktober, då me vart kåra som Årets nynorskommune. I tillegg lever me framleis i glansen av å vera Årets ungdomskommune, og ungdomen vår held fram med å imponera stort og er særleg gode ambassadørar for kommunen vår. Me skal også hugsa på at om me har fokus på kva som må reduserast på no, vil det liggja mange gode tenestetilbod igjen. Vidare at me har eit mangfaldig næringsliv som er i stand til å konkurrera i verdsklassen, eit lag- og organisasjonsliv som legg ned ein frivillig innsats som er vanskeleg å verdsetja høgt nok. Årsmeldinga viser berre litt av alt som har vorte lagt ned av innsats i 2024, men rådmannen håpar de som lesarar både finn inspirasjon og innsikt i noko av mangfaldet i kommunen vår. God lesing!

Anita Hesthamar

Rådmann

Føresetnader og premisser

Premisser for bruken av bevilgningar - Heradsstyret sine premisser for bruken av dei talmessige bevilgningane i årsbudsjettet

Når det gjeld premisser for bruken av bevilgningar, er det ein kombinasjon av omtale av kva tenesta inneheld, forslag til tiltak i budsjettåret og innhald i politiske vedtak. Det meste av dette er i tekstformat, og det kan vera vanskeleg å måla i kor stor grad budsjettpremissane er oppfylt. På grunn av det store omfanget av roller, tenester og mål, og at politikarar prioriterer ulikt når det gjeld kva dei synest er viktigast, er det vanskeleg å trekkja fram enkelte deler av budsjettdokumentet som vesentleg.

I verbalvedtaket til budsjettvedtaket har politikarane tatt inn det dei ser på som nokon av dei viktigaste premissane. Desse vedtaka vert på lik linje med alle andre politiske vedtak svara ut i tertialrapportane og denne årsrapporten under "politiske vedtak" i dei einskilde tenestoområda. Det vert svara ut kor vidt oppdraget er utført eller ikkje utført, der «ikkje utført» utgjer eit avvik. Størst risiko for avvik på dei fleste, samla sett, er mangel på personalressursar til å gjennomføra vedtaka.

Alle politiske vedtak vert lagt inn i Framsikt, inkludert budsjettvedtaka. Dei vert følgt opp og meldt tilbake på i tertialrapportar og årsmelding. Status politiske vedtak vert kommentert under kvart tenestoområde.

Avvik i forhold til føresetnader

Det har vore ein del endringar i budsjetttrammene i løpet av året. Avvika er kommentert i tertialrapportane og i ulike deler av denne årsmeldinga. Av større forhold kan me trekka fram; store svingingar i kraftprisane, auke i renter, tariffoppgjer over budsjett, auka pensjonsutgifter, tidsforskyvingar og prisvekst som ikkje tidlegare har vore kompensert i budsjetta.

Mål og tiltak

Kvam herad har ei rekkje mål og tiltak som presentert i budsjettet og svara ut i årsmeldinga ut frå dei ulike rollene til kommunen, som samfunnsutvikler, arbeidsgjevar, tenesteytar og ressursforvaltar. Tiltaka er svært omfattande, og gjerne ambisiøse, og lar seg ikkje alltid gjennomføra. Det vert i så fall kommentert i årsmeldinga. I tillegg er mål og tiltak for rolla som tenesteytar fordelt på KOSTRA-tema som barnehage, grunnskule, kommunehelse m.m. Mål er ofte henta ut frå planarbeid, og tiltak frå handlingsplanar knytt til desse.

Tenestekomtale

Budsjettet og årsmelding har òg ei skildring av kvart tenestoområde. Det som er omtala er også ein del av premissane for budsjettet. Her er også alle politiske vedtak svara ut.

Lesarrettleiing og vedlegg

Vedlegg til årsmelding 2024:

[Finansrapport per 31.12.24](#)

[Gjeldsrapport per 31.2.24](#)

[Etterkalkyle sjølvkost note 2024](#)

[Fondsoversikt 2024-2028.pdf](#)

[Tilskotsliste 2024.pdf](#)

[Årsmelding Kvammabadet KF](#)

Kva er ei årsmelding og årsrekneskap?

Årsmelding er ei lovpålagt årsrapportering som skal gjere greie for kommunen si verksemd og økonomi i året som har gått. Dokumentet vert utarbeida i henhold til kommuneloven §14-6 om årsrekneskap og bokføring §14-7 om årsberetning.

Årsrekneskap skal innehalda driftsrekneskap og investeringsrekneskap. Driftsrekneskap og investeringsrekneskap skal delast inn og stillast opp på same måte som årsbudsjettet. Årsrekneskap skal også innehalda balanserekneskap og noteopplysningar.

Kvammabadet KF inngår i konsernet Kvam herad. Rekneskap og årsmelding frå det kommunale foretaket ligg som eige vedlegg til årsmeldinga.

Korleis finne fram i dokumentet?

Årsmeldinga er presentert i Framsikt. Dette er eit digitalt styringsverktøy som gjer årsmeldinga meir tilgjengeleg for innbyggjarar, politikarar og eigne tilsette. Alle klikk-funksjonane i Framsikt gjer at økonomiplanen i papir-versjon har mindre tilgjengleg informasjon på fleire områder.

Me oppmodar også om å bruka søkjefunksjonen i Framsikt, om det er spesifikke ting du leitar etter.

INTRODUKSJON

Rådmann si innleiing

Føresetnader og risikovurdering: Informasjon om kva som er føresetnadene for det kommunale årsbudsjettet og årsrekneskap, samt risikotabell.

Lesarrettleiing og vedlegg: Kapitlet me står i, gjer ei kort oppsummering på kva alle kapitla inneheld. I tillegg er det her du finn lenke til alle vedlegg til årsmeldinga.

SENTRALE KAPITTEL

Økonomiske hovudlinjer Grafisk framstilling og kommentarar til ulike deler av rekneskapen.

Samfunnsutvikling Kvam herad som samfunnsutviklar, visjon, mål og tiltak, folketalsutvikling og FN sine berekraftsmål.

Klimarekneskap Klimatiltak i 2024 og klimarekneskap for Kvam herad som organisasjon

Organisasjon og internkontroll. Kapittelet omhandlar internkontroll og Kvam herad som arbeidsgjevar.

Kraftforvaltning Kvam herad som kraftforvaltar og eigne straumutgifter

Finans og økonomisk berekraft Finansielle nøkkeltal, økonomisk berekraft, finans- og gjeldsforvaltning

Investeringar [REDACTED] Du kan klikke på prosjektnamnet for å få meir informasjon om kva investeringsprosjektet gjeld.

TENESTEOMRÅDA

Kvam herad har ein tenesteorientert rapporteringsstruktur. Heradet er delt opp i 18 ulike tenesteområde. Frå dei store til dei heilt små. På kvart område finn du informasjon om tenesta, utvikling og utfordring i 2024, økonomiske tabellar på drift og investering, KOSTRA og status på politiske vedtak tilknytt det aktuelle tenesteområdet.

KOSTRA (KOMmune-STat-RAPportering) er eit informasjonssystem der alle kommunar og stat innrapporterar på ulike KOSTRA-nivå. For å kunne bruke dette som eit godt samanlikningssystem er ein avhengig av at alle kommunane rapporterer inn og at det dei rapporterer inn er riktig. Dette er ei feilkjelde og som ein må ha i bakhovudet når ein samanliknar med seg med andre. Utgiftsendringar mellom åra for Kvam herad finn ein i mange tilfelle forklaringa på under avsnitta økonomistatus eller utvikling og utfordring.

Kvam herad ligg i [Kostragruppe05](#). Kostragruppe 5 er 33 kommunar med innbyggjarar mellom 2000-9999, høge bundne kostnader og middels frie disponible inntekter. Kostragruppa viser gjennomsnittet av det desse kommunane har innrapportert.

Av andre vestlandskommunar finn me mellom anna Fitjar, Tysnes, Vaksdal, Lærdal, Luster, Fjaler og Bremanger i Kostragruppe 05.

Når det gjeld KOSTRA-tala er det viktig å vera merksam på at 2024 er basert på ikkje reviderte tal og at 2023 tala er justerte for prisstiging (deflator) for å letta samanlikninga med 2024 tala.

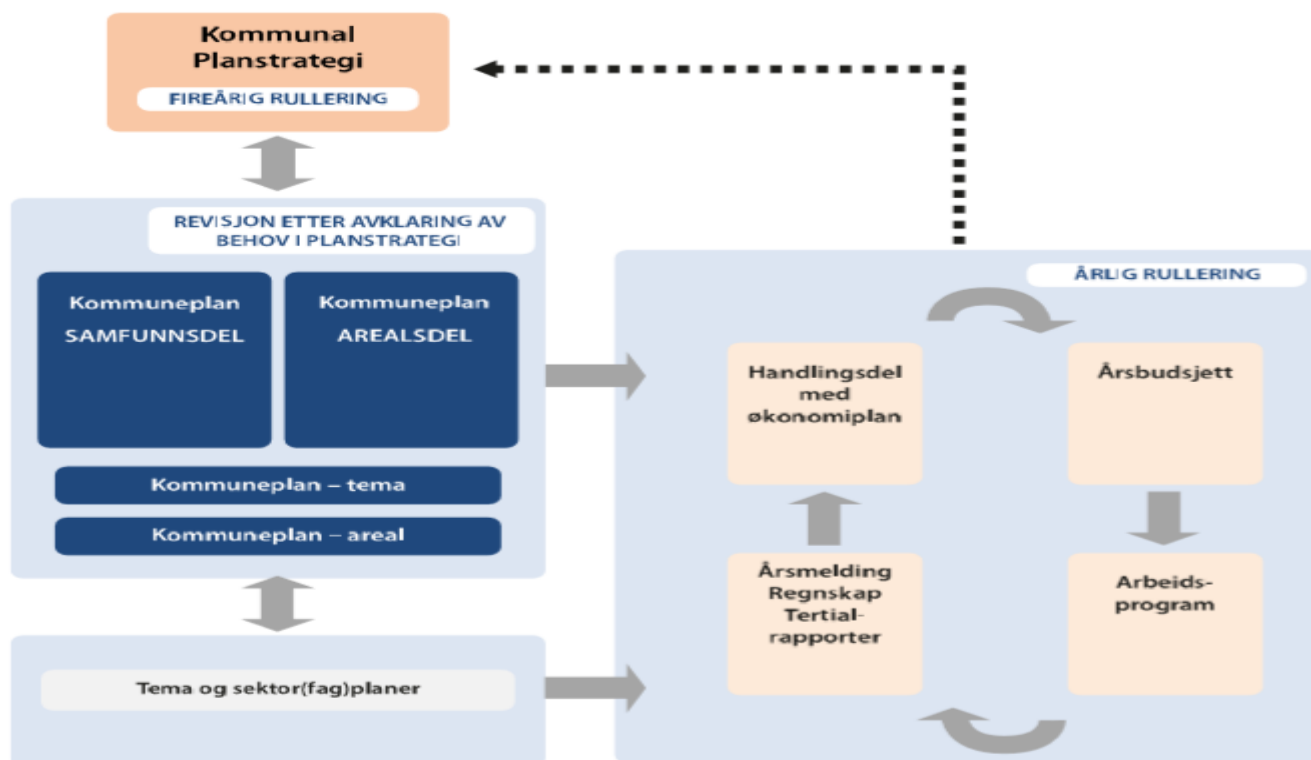
Samanheng mellom planstrategi, kommuneplanar, budsjett og økonomiplan

Kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste dokumentet for kommunen si utvikling og styring fram mot 2030. Planen viser korleis kommunen kan realisera sine moglegheiter for å skapa ei positiv utvikling i kommunen. Langsiktigheit i vedtak som gjeld budsjett og føringar for økonomiplanperioden krev tette koplingar til både kommuneplanar og fagplanar.

Planstrategien er eit verktøy for å styrke den strategiske planlegginga i kommunen, der ein set strategisk retning for planarbeidet i kommunen. Planstrategien skildrar kva planar det er behov for, i lys av

utfordringane kommunen har og i lys av dei nasjonale og regionale føringane.

Planstrategien er eit viktig verktøy for å vurdere planressursar, og den samla trongen til kommunedelplanar, tema- og sektor (fag)planar, samt viktige offentlege reguleringsplanar.

Årsrekneskap

I dette kapitlet vert rekneskapstal 2024 for Kvam herad presentert. Her viser dei obligatoriske oversiktane i årsrekneskapen og "Noter", jmf. kap.5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsberetning for kommunar og fylkeskommunar.

Kommunerekneskapen er delt opp i to rekneskapsdeler: drift og investering. I budsjett- og årsmeldingssamanheng er det offentlege Noreg oppteken av to hovudelement for den kommunale drifta:

1. Kva teneste kommunen brukar pengar på. På drift går det fram av skjema 1B. Når det gjeld investeringar er midlane fordelt på ulike investeringsprosjekt. Dette går fram av skjema 2B.
2. Kva ressursar kommunen brukar for å produsere tenestene, viser i 1A og 2A og er svara på i hovudoversikt drift og investering.

Kvam herad forvaltar store økonomiske ressursar, både i drifts- og investeringsmidlar og i eigedelar. I 2024 var driftsinntektene på 1 121 mnok og det vart investert for 147 mnok. Per 31.12.2024 forvalta kommunen eigedelar verdsett til 4,3 milliardar kroner.

Avvik mellom rekneskap 2024 og justert budsjett 2024 er kommentert på kontonivå i under tabellen
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.

Løyvingsoversikt drift etter 5-4 første ledd (1A)

Viser kommunen si finansiering av tenesteproduksjon. Her viser frie disponible inntekter, finansinntekter og -utgifter, samt sentrale avsetjingar og bruk av sentrale avsetjingar. Korleis inntektene er fordelt på dei ulike tenesteområda/rammeområda viser i løyvingsoversikt drift 5-4 andre ledd.

Løyvingsoversikt drift etter 5-4 andre ledd (1B)

Viser korleis midlane til disp. frå løyvingsoversikt drift 5-4 første ledd er fordelt på dei ulike tenesteområda.

Løyvingsoversikt investering etter 5-5 første ledd (2A)

Viser det samla finansieringsbehovet til kommunen og korleis investeringane er finansiert.

Løyvingsoversikt investering etter 5-5 andre ledd (2B)

Syner investeringer i anleggsmidler fordelt pr. eining og per prosjekt.

Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %	
Rammetilskot		-344 674	-361 127	-363 483	-361 919	1 564	0,4 %
Inntekt- og formuesskatt		-285 441	-295 180	-288 653	-296 316	-7 663	-2,6 %
Eigedomsskatt		-42 233	-41 040	-40 135	-40 165	-30	-0,1 %
Andre generelle driftsinntekter		-148 284	-115 287	-134 324	-138 448	-4 124	-3,0 %
Sum generelle driftsinntekter		-820 631	-812 634	-826 596	-836 848	-10 252	-1,2 %
Korrigert sum løyvingar drift, netto		790 814	822 070	845 873	853 296	7 424	0,9 %
Avskrivningar	4	55 977	55 977	67 424	67 424	0	
Sum netto driftsutgifter		846 792	878 047	913 297	920 720	7 424	0,8 %
Brutto driftsresultat		26 161	65 413	86 701	83 872	-2 829	-3,4 %
Renteinntekter		-21 893	-21 350	-27 220	-25 700	1 520	5,9 %
Utbytte		-37 445	-33 274	-21 226	-21 262	-35	-0,2 %
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmiddel		-2 849	-200	-873	-2 200	-1 327	-60,3 %
Renteutgifter		42 955	65 227	68 307	66 510	-1 797	-2,7 %
Avdrag på lån	10	40 700	42 000	49 400	49 400	0	
Netto finansutgifter		21 467	52 402	68 387	66 748	-1 638	-2,5 %
Motpost avskrivningar	4	-55 977	-55 977	-67 424	-67 424	0	
Netto driftsresultat		-8 350	61 838	87 664	83 197	-4 467	-5,4 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering		1 511	14 440	14 440	14 440	0	
Avsettingar til bundne driftsfond	13	18 154	16 342	14 421	7 535	-6 887	-91,4 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av bundne driftsfond	13	-16 665	-40 466	-46 266	-38 733	7 534 19,4 %
Avsettingar til disposisjonsfond	13	35 215	24 966	35 132	39 874	4 743 11,9 %
Bruk av disposisjonsfond	13	-29 865	-77 121	-106 317	-106 317	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		8 350	-61 838	-88 590	-83 201	5 389 6,5 %
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)		0	0	-926	-4	922 23051,9 %

Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Manglende oppsett		0	0	0	0	
Finans og fellespostar		-65 175	-19 842	-29 525	-25 362	4 163 16,4 %
Styring og kontrollverksemd		6 805	7 680	6 548	8 064	1 516 18,8 %
Administrasjon		51 460	53 456	53 703	55 565	1 862 3,4 %
Barnehagar		113 510	113 459	120 441	115 722	-4 719 -4,1 %
Grunnskuleopplæring		191 388	205 112	198 457	214 616	16 158 7,5 %
Kommunehelse		50 044	47 065	49 606	49 964	358 0,7 %
Pleie og omsorg		299 327	283 904	301 871	292 024	-9 847 -3,4 %
Sosialteneste		42 046	41 357	39 951	44 270	4 319 9,8 %
Barnevern		23 804	25 940	24 879	26 244	1 365 5,2 %
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon		-18 992	-15 228	-14 907	-16 275	-1 367 -8,4 %
Plan og byggesak		10 085	9 279	8 645	11 415	2 769 24,3 %
Kultur		39 074	25 115	33 864	28 339	-5 525 -19,5 %
Kyrkja		8 077	6 376	7 481	7 466	-15 -0,2 %
Samferdsel		19 849	17 649	18 664	19 816	1 151 5,8 %
Bustad		4 221	582	7 573	4 734	-2 839 -60,0 %
Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft		40 888	28 827	26 274	27 798	1 525 5,5 %
Brann- og ulykkesvern		17 561	16 162	20 194	18 068	-2 126 -11,8 %
Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde		9 129	4 780	3 973	4 585	611 13,3 %
Sum løyvingar drift, netto		843 102	851 674	877 692	887 053	9 361 1,1 %

Av dette:

Avskrivinger	4	55 977	55 977	67 424	67 424	0	
Motpost avskrivninger		0	0	0	-119	-119	-100,0 %
Netto renteutgifter og -inntekter		669	210	1 251	510	-741	-145,2 %
Overføring til investering		0	0	0	0	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	13	11 402	11 442	7 311	2 235	-5 077	-227,2 %
Bruk av bundne driftsfond	13	-15 563	-38 025	-44 166	-36 293	7 874	21,7 %
Bruk av disposisjonsfond		-197	0	0	0	0	
Korrigert sum løyvingar drift, netto		790 814	822 070	845 873	853 296	7 424	0,9 %

Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Investeringar i varige driftsmidlar	4	125 360	214 182	118 521	218 972	100 452 45,9 %
Tilskot til andre sine investeringar		0	0	2 720	0	-2 720
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	15	2 235	2 500	2 387	2 387	0 0,0 %
Utlån av eigne midlar		35 377	30 000	18 523	50 000	31 477 63,0 %
Avdrag på lån	10	4 348	2 500	5 177	4 500	-677 -15,1 %
Sum investeringsutgifter		167 319	249 182	147 328	275 859	128 531 46,6 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kompensasjon for meirverdiavgift		-16 588	-28 211	-18 208	-26 228	-8 021	-30,6 %
Tilskot frå andre		-58 851	-5 915	-7 189	-10 213	-3 024	-29,6 %
Sal av varige driftmiddel	4	-1 953	-1 100	-272	-1 100	-828	-75,3 %
Sal av finansielle anleggsmiddel		0	0	0	0	0	
Mottatte avdrag på utlån av eigne middel		-3 997	-2 200	-10 602	-4 500	6 102	135,6 %
Bruk av lån	2	-77 277	-177 356	-86 837	-204 129	-117 292	-57,5 %
Sum investeringsinntekter		-158 665	-214 782	-123 108	-246 170	-123 063	-50,0 %
Overføring frå drift		-1 511	-14 440	-14 440	-14 440	0	0,0 %
Avsetningar til bundne investeringsfond	13	44	0	5 468	0	-5 468	
Bruk av bundne investeringsfond	13	-4 379	-300	0	0	0	
Avsetningar til ubunde investeringsfond		14 226	1 915	6 213	6 213	0	0,0 %
Bruk av ubunde investeringsfond		-17 034	-21 575	-21 462	-21 462	0	0,0 %
Sum overføring frå drift og netto avsetningar		-8 654	-34 400	-24 220	-29 689	-5 468	-18,4 %
Framført til inndekning i seinare år (udekt)		0	0	0	0	0	

Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringar i varige driftsmidlar

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Finans og fellespostar							
Andre investeringar		229	0	0	0	0	
Sum Finans og fellespostar		229	0	0	0	0	
Administrasjon							
0*IT-investeringar - årlege		2 362	1 800	2 260	2 285	25	1,1 %
0* Skjermar HST		253	0	42	0	-42	
0* Tilfluktsrom/arkivrom		153	0	0	0	0	
0*Deponering av elektronisk arkiv		122	318	0	196	196	100,0 %
0*Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus		0	0	243	350	107	30,4 %
0*Digitalisering eigedomsarkiv		80	150	0	1 285	1 285	100,0 %
Sum Administrasjon		2 969	2 268	2 546	4 116	1 571	38,2 %
Barnehagar							
0*Barnehage - inventar og utstyr - årleg		168	188	116	207	90	43,7 %
0* Deling av Øystese barnehage, del 4		259	0	0	0	0	
0*Deling av Øystese barnehage, del 1, innveding oppg		312	0	0	0	0	
0*Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg		5 221	0	257	878	621	70,7 %
0*Bjørketeigen - oppgradering tak		1 361	0	0	0	0	
0*Norheimsund barnehage - vognskur		20	0	316	196	-120	-61,4 %
0*Strandebarm barnehage - vognskur		350	0	23	38	15	39,4 %
0*Bjørketeigen bhg - flytte småbarnsavdelinga ned		0	188	300	188	-112	-59,9 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap	Opph. Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %	
		2023	bud. 2024	2024	2024		
Sum Barnehagar		7 691	375	1 012	1 506	494	32,8 %
Grunnskuleopplæring							
0*IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg		2 995	3 400	2 163	3 687	1 524	41,3 %
0*Digitale tavler til skulane - utskifting		0	1 750	909	1 750	841	48,1 %
0*PC til tilsette i skule og bhg - årleg		825	750	1 540	675	-865	-128,0 %
0*Skule - inventar og utstyr - årleg		7	188	288	368	80	21,8 %
0*Uteområde skule og barnehage - søkbar pott		0	2 500	1 698	2 688	989	36,8 %
0*Kommunale funksjonar i Kvam VGS		1 567	42 750	38 670	42 432	3 763	8,9 %
0*ENØK tiltak kommunale bygg		510	0	445	403	-42	-10,5 %
0*ENØK - Tørvikbygd gymsal - varmepumpe		36	0	0	0	0	
0*Norheimsund skule, moglegstudie		0	625	0	0	0	
0*Oppgradering vamepumpe ved kvam ungdomsskule		2 118	0	0	0	0	
0*Varmepumpe Ålvik Skule		0	0	0	1 875	1 875	100,0 %
0*Ålvik skule - etablering av sløydsal		236	0	0	0	0	
0*Mellombels lokaler		1 160	275	0	275	275	100,0 %
Vaksenopplæringa							
0*Norheimsund skule - uteområde		63	7 500	112	0	-112	
0*Ombygging Øystese barneskule		64	0	1 015	1 436	421	29,3 %
Sum Grunnskuleopplæring		9 579	59 737	46 841	55 589	8 749	15,7 %
Kommunehelse							
0* Oppgradering fagsystem Gerica		130	0	0	0	0	
0*Kjøp legekontor		0	0	1 000	1 250	250	20,0 %
Sum Kommunehelse		130	0	1 000	1 250	250	20,0 %
Pleie og omsorg							
0*Velferdteknologi - årleg		162	2 250	92	4 728	4 637	98,1 %
0*Sansehage Toloheimen		130	0	0	2 941	2 941	100,0 %
0*Skifte av SD - anlegg i kommunale bygg 2020-2024		1 972	3 200	2 390	5 126	2 736	53,4 %
0*ENØK - Øysteseheimen ventilasjon		0	625	0	0	0	
0*Nytt kjøken og oppvaskmaskin Toloheimen		0	500	89	0	-89	
0*Nytt kjøken Tolo omsorg		0	438	0	0	0	
0*Utbygging av Strandebarm Omsorg		28 261	0	0	0	0	
0* Legionellastyring institusjonar		301	0	0	0	0	
0*Garderobeanlegg Helse		301	0	0	0	0	
0*Toloheimen - takbyte		5 012	0	0	0	0	
Ombygging kjøkken Øysteseheimen		997	0	0	0	0	
0*Framtidig utviding av sjukeheimsplassar		0	1 250	1	1 250	1 249	100,0 %
0*ENØK tiltak kommunale bygg - Rokabrekka og Stoppel		752	0	79	141	62	43,7 %
0*Solskjerming kommunale bygg		392	9 750	3 234	6 383	3 148	49,3 %
Sum Pleie og omsorg		38 282	18 013	5 885	20 569	14 684	71,4 %
Sosialteneste							
0* NAV lokaler		1 370	0	0	0	0	
Sum Sosialteneste		1 370	0	0	0	0	
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon							
0*Ny vassleidning, Fosse		3 252	0	34	1 661	1 627	97,9 %
0*Oppgradering av VA-leidningskart		402	0	308	502	194	38,6 %
0* Utskifting av hovudvassleidning		2 291	0	0	0	0	
Skålheim - Mo i Øystese							
0*Fornyng teknisk utstyr VAR - årleg prosjekt		1 059	500	0	810	810	100,0 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap	Opph. Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2023	bud. 2024	2024	2024		
0*Ny pumpestasjon P5, Tolo	555	3 600	11 293	15 118	3 825	25,3 %
0*Overføring avlaupsvatn Vikøy	53	0	17	86	69	80,0 %
0* Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	-371	0	0	0	0	
0*Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	193	1 200	53	2 306	2 253	97,7 %
0*Reserveforsyning vatn	430	300	104	511	407	79,6 %
0* VA-pumpestasjon ved Fartøyvernseteret	579	0	0	0	0	
0*Kloakksanering Ålvik	708	285	8	285	277	97,2 %
0*Oppgradering av pumpestasjonar i Steinsdalen	161	0	0	0	0	
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg avlaup	571	600	682	795	113	14,2 %
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg vatn	1 195	2 000	632	3 633	3 001	82,6 %
0*Oppgradering av reduksjonskummar - årleg	2 343	800	178	2 055	1 877	91,3 %
0* VA-sanering i Skårdalsvegen i Øystese	229	0	0	0	0	
0*VA-sanering norheim del III	3 906	0	582	2 368	1 786	75,4 %
0*Pumpestasjon og overføring frå Laupsa til Notanes	141	0	1 232	1 474	243	16,5 %
0*Movatnet pumpeledning	856	0	0	0	0	
0*Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	15	0	4	185	181	97,8 %
0*Sanering Børveneset , prosjektering	374	200	196	426	230	53,9 %
0* Vannkiosk Øystese	72	0	0	0	0	
0*Overvatn Norheim/Mjølstølvegen	82	10 802	273	500	227	45,3 %
IKKJE BRUK 0* Prosjektering overvatn Norheim/Mjølstølvegen	176	0	0	0	0	
0*Prosjektering Nytt inntak frå Forsete og opp i Kalderassen	0	500	0	500	500	100,0 %
0*Prosjektering Øvre Valland/Vallandshovden	35	0	31	0	-31	
0*Sanere deler av avløpsnett i Vikøy	0	200	0	200	200	100,0 %
0*Rehabilitering pumpestasjoner Kvamskogen	0	6 300	112	6 300	6 188	98,2 %
0*Vass- og avlaupsledning Øvre Valland/Vallandshovden	0	0	0	400	400	100,0 %
0*Vassledning frå høgdebasseng på Torpe til Laupsa	27	11 120	33	501	468	93,4 %
0*Prosjektering Vassforsyning til Soldal	0	0	245	1 000	755	75,5 %
0*Vassledning Stronde	82	0	48	2 718	2 671	98,2 %
0*Nytt rør Rosselandsvegen	10	0	0	0	0	
Sum Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	19 425	38 407	16 065	44 336	28 270	63,8 %
Plan og byggesak						
0*Utomhus Norheimsund skule, rådhus og KFL	110	425	142	315	174	55,1 %
0* Oppdaterte kart	315	0	73	0	-73	
0*Landmålingsprogram	108	0	0	0	0	
0*Ny GPS til oppmåling	0	438	0	0	0	
Sum Plan og byggesak	533	863	215	315	101	32,0 %
Kultur						
0*Hardangerbadet - Solcellepanel på tak	1 145	0	0	0	0	

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap	Opph. Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2023	bud. 2024	2024	2024		
0*Utfylling i sjø - Øystese sentrum	20	0	0	0	0	
0*Storeteigen - opprustning	58	1 000	904	1 067	162	15,2 %
0*Ny toalettmodul Haugamyr	0	1 250	363	1 250	887	70,9 %
0* Ny varmepumpe Norheimsund idrettshall	316	0	0	0	0	
0*Fartøyvernssenter/Solheimstunet - pumpestasjon	319	0	0	0	0	
0*Reinhald - innkjøp 4 iMop	256	0	0	0	0	
0*Base-camp	90	0	38	1 254	1 216	97,0 %
0*Vaskerobot Strandebarm skule	0	1 250	1 473	1 250	-223	-17,9 %
0*Bord og stolar til idrettshall	0	813	345	813	468	57,6 %
0*Haugamyr Idrettsanlegg	0	2 188	53	2 625	2 572	98,0 %
0*Sjølvsbeteningsløyising Ålvik bibliotek	92	0	22	311	289	92,9 %
Sum Kultur	2 296	6 500	3 199	8 569	5 370	62,7 %
Kyrkja						
0*Namna minnelund i Øystese	0	3 125	0	625	625	100,0 %
0*Skifte tak Strandebarm kyrkje	0	7 500	4	200	196	98,1 %
0*Kyrkjeleg fellesråd namna minnelund	0	0	2	313	310	99,3 %
Sum Kyrkja	0	10 625	6	1 138	1 131	99,5 %
Samferdsel						
0*Asfaltering - årleg prosjekt	2 733	9 375	5 273	5 000	-273	-5,5 %
0*Fornyng teknisk utstyr - årleg	1 140	625	604	1 016	412	40,5 %
0* Riving av bustadhus og omlegging av kommunal veg i Øystese	665	0	0	0	0	
0*Tilrettelegging av elbillading for kommunale køyretøy	573	750	193	677	484	71,5 %
0*Utsifting av køyretøy	0	1 500	836	1 500	664	44,3 %
0*Veg Sandvenhagen/Sæland	3 833	0	282	462	179	38,8 %
0/1* Trafikksikringsplan - årleg	1	375	108	498	390	78,4 %
0*Kryss Tolo - Buspareklubben	269	7 198	43	6 929	6 886	99,4 %
0*Utbetring kommunale bruer - årleg	0	313	0	774	774	100,0 %
0*Rassikringstiltak - årleg	422	1 875	0	6 391	6 391	100,0 %
0*Oppgradering av kommunale kaiar	1 724	0	0	0	0	
0/1*Rekkverk kommunale vegar - årleg	1 073	625	0	249	249	100,0 %
0*Uteområde Sandven drenering /asfaltering	105	322	0	298	298	100,0 %
0* Overvassleidning Norheimshagen	410	0	0	0	0	
0*Gatyls i Tørvikbygd	111	0	19	389	369	95,0 %
0*Lyssetjing strandveg i Norheimsund	1 126	0	425	150	-275	-183,7 %
0*Gangveg Torebøen	925	8 375	9 492	10 450	958	9,2 %
0*Snuhammar Fartøyvernssenteret	14	0	1 128	1 125	-3	-0,2 %
0*Utomhusområde rundt Kvam rådhus/KFL-bygget	0	12 500	46	2 500	2 454	98,2 %
0*Innkjøp av isskjær	166	0	0	0	0	
Sum Samferdsel	15 291	43 833	18 449	38 408	19 959	52,0 %
Bustad						
Bustader 2023	5 782	0	0	0	0	
Bustader 2024	0	8 125	2 900	15 496	12 596	81,3 %
0*ENØK - Oppgradering eksisterande ventilasjon Mikkjelsflaten	700	750	568	0	-568	
0*Heradet kjøper seg inn i byggeprosjekt	0	5 000	0	5 000	5 000	100,0 %
0*Oppgradering av brannvarslingsanlegg i kommunale bygg	339	0	394	877	484	55,1 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
0*Modulbustader til ROP		0	1 875	0	0	
0*Brannsikring trygdebustad Hatlevegen		0	0	427	414	-13
0*Oppgradering bygg -årleg prosjekt		2 022	1 250	1 869	2 082	213
0*Felles brannsikringstiltak		6 945	7 500	6 898	6 805	-94
0*Hatlevegen trygdebustad - takbyte		1 734	0	0	0	0
0*Varmepumper Øysteseheimen		0	0	1 308	1 625	317
0*ENØK tiltak kommunale bygg - Hatlevegen		391	0	325	652	327
0*ENØK tiltak kommunale bygg - Gartveit		614	375	189	227	37
0*Prosjektering - Bufellesskap for personar med psy		76	0	34	549	515
Sum Bustad		18 603	24 875	14 913	33 727	18 813
Brann- og ulykkesvern						55,8 %
0*Brannstasjon KVBR		4 703	312	618	797	179
0*Utviklingskostnadar Naudsentral		1	0	0	104	104
0*Etablering av feietenesta		2 382	0	486	1 055	569
0*Kjøp av kjøretøy KVBR		1 506	8 375	7 287	7 494	207
0*Overflateredningsutstyr KVBR		370	0	0	0	0
Sum Brann- og ulykkesvern		8 962	8 687	8 391	9 450	1 059
Investeringar i varige driftsmidlar		125 360	214 182	118 521	218 972	100 452
						45,9 %

2. Tilskot til andre sine investeringar

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Namna minnelund i Øystese		0	0	178	0	-178
0*Skifte tak Strandebarm kyrkje		0	0	182	0	-182
0*Haugamyr Idrettsanlegg		0	0	2 100	0	-2 100
0*Kyrkjeleg fellesråd namna minnelund		0	0	260	0	-260
Tilskot til andre sine investeringar		0	0	2 720	0	-2 720
						0,0 %

3. Investeringar i aksjar og andelar

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kjøp av aksjer og andeler		2 235	0	0	0	0,0 %
Eigenkapital KLP 2024		0	2 500	2 387	2 387	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap		2 235	2 500	2 387	2 387	0
						0,0 %

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Husbanklån		35 377	30 000	18 523	50 000	31 477
Utlån av egne midlar		35 377	30 000	18 523	50 000	31 477
						63,0 %
Sum del 1-4		162 971	246 682	142 150	271 359	129 209
						47,6 %

Investeringsbudsjettet er eittårig

Del føl av kommunelova at investeringsbudsjettet er eittårig, dvs at bevilningane er årsavhengige.

Det vil sei at i alle obligatoriske tabellar i årsrekneskapen viser kun avvik mellom budsjett og rekneskap for inneverande år. Avvik inneverande år betyr ikkje nødvendigvis avvik mot den totale prosjektramma som går over fleire år.

Tabell som viser totalramme over alle år viser i kapittelet Investeringer.

Balance

Oversikt - balanse	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Endring	Note
EIENDELER				
A. Anleggsmidler	3 597 037 736	3 410 308 972	186 728 764	
I. Varige driftsmidler	1 932 526 223	1 878 918 623	53 607 600	
1. Faste eiendommer og anlegg	1 633 505 273	1 604 777 697	28 727 576	4
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	299 020 950	274 140 926	24 880 024	4
II. Finansielle anleggsmidler	244 916 128	234 618 687	10 297 441	
1. Aksjer og andeler	101 858 799	99 482 137	2 376 662	5
2. Obligasjoner	0	0	0	
3. Utlån	143 057 329	135 136 550	7 920 779	9
III. Immaterielle eiendeler	0	0	0	
IV. Pensjonsmidler	1 419 595 385	1 296 771 662	122 823 723	11
B. Omløpsmidler	688 287 999	684 986 654	3 301 346	
I. Bankinnskudd og kontanter	190 858 131	206 148 256	-15 290 125	
II. Finansielle omløpsmidler	234 163 163	225 301 364	8 861 799	
1. Aksjer og andeler	0	0	0	
2. Obligasjoner	234 163 163	225 301 364	8 861 799	
3. Sertifikater	0	0	0	

Årsmelding 2024

4. Derivater	0	0	0	
III. Kortsiktige fordringer	263 266 705	253 537 034	9 729 672	
1. Kundefordringer	16 478 723	18 955 640	-2 476 916	
2. Andre kortsiktige fordringer	66 519 657	73 195 091	-6 675 434	1
3. Premieavvik	180 268 325	161 386 303	18 882 022	11
Sum eiendeler	4 285 325 736	4 095 295 626	190 030 110	
EGENKAPITAL OG GJELD			0	
C. Egenkapital	1 106 003 237	1 175 306 547	-69 303 310	
I. Egenkapital drift	228 253 251	331 283 705	-103 030 454	
1. Disposisjonsfond	186 473 182	257 658 567	-71 185 385	13
2. Bundne driftsfond	41 780 069	73 625 138	-31 845 069	13
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	
II. Egenkapital investering	23 592 314	33 372 126	-9 779 812	
1. Ubundet investeringsfond	7 848 525	23 096 753	-15 248 228	13
2. Bundne investeringsfond	15 743 790	10 275 373	5 468 416	13
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	0	0	
III. Annen egenkapital	854 157 672	810 650 716	43 506 956	
1. Kapitalkonto	859 533 067	816 026 111	43 506 956	2
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-5 375 395	-5 375 395	0	
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0	0	
D. Langsiktig gjeld	2 906 073 001	2 695 187 951	210 885 050	
I. Lån	1 570 510 951	1 470 588 442	99 922 509	9
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	178 510 951	153 688 442	24 822 509	

Årsmelding 2024

2. Obligasjonslån	1 249 000 000	1 196 900 000	52 100 000	
3. Sertifikatlån	143 000 000	120 000 000	23 000 000	
II. Pensjonsforpliktelse	1 335 562 050	1 224 599 509	110 962 541	11
E. Kortsiktig gjeld	273 249 497	224 801 127	48 448 370	
I. Kortsiktig gjeld	273 249 497	224 801 127	48 448 370	
1. Leverandørgjeld	90 787 266	31 851 308	58 935 958	
2. Likviditetslån	0	0	0	
3. Derivater	0	0	0	
4. Annen kortsiktig gjeld	176 439 391	186 926 979	-10 487 588	1
5. Premieavvik	6 022 840	6 022 840	0	11
Sum egenkapital og gjeld	4 285 325 735	4 095 295 625	190 030 110	
F. Memoriakonti	0	0	0	
I. Ubrukte lånemidler	169 355 334	101 692 093	67 663 241	1
II. Andre memoriakonti	14 442 648	19 680 479	-5 237 831	
III. Motkonto for memoriakontiene	-183 797 983	-121 372 572	-62 425 411	
IB kapitalkonto	717 267 025	816 026 111	98 759 086	

Kommentarar til Balansen (tal i tusen kr i tabell)

Eigendelar:

Kvam herad har per 31.12.24 eigendeler på i alt 4,3 mrd. kr., 190 mnok meir enn i 2023.

(A) Anleggsmidlar

Anleggsmiddel har auka med 187 mnok kr frå 2023, til 3,6 mrd. kr i 2024. Av dette er auken i pensjonsmidlane på 123 mnok.

(B) Omløpsmidlar

Sum omløpsmidlar er auka med 3,3 mnok til 689 mnok.

Eigenkapital og gjeld

(C) Eigenkapital

Eigenkapitalen er redusert med 69 mnok til 1,1 mrd.. Eigenkapitalprosenten er redusert med 3% til 25,8%.

Det er ein reduksjon i disposisjonsfond i balansen er på 71,2 mnok.

(D) Gjeld

Langsiktig gjeld

”Pensjonsforpliktelsar” er auka med 48,5 mnok til 1,34 mrd. (sjå eigen pensjonsnote).

Anna langsiktig gjeld auka med 99,9 mnok i 2024 til 1,57 mrd., og den kortsiktige gjelda er auka med 48 mnok til 273 mnok i 2024.

(E) Memoriakonti

”Memoriakonti” er hjelpekontoar utanfor sjølve balansen. Den viktigaste er «Ubrukte lånemidlar» som viser kor mykje som førebels ikkje er brukt av lån som kommunen har teke opp. Ubrukte lånemidlar er auka med 67,6 mnok til 169 mnok, der 136,7 mnok er ubrukte midlar på andre lån og 32,6 er ubrukte lånemidlar på husbanklån.

Dei to andre elementa er framført underskot på sjølvkosttenester på 5,9 mnok og mellombels lån av fondsmidlar til finansiering av prosjekt på 8,5 mnok.

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Rekneskap 2023	bud. 2024	Opph. Rekneskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskot		-344 674	-361 127	-363 483	-361 919	1 564	0,4 %
Skatt på inntekt og formue		-285 441	-295 180	-288 653	-296 316	-7 663	-2,6 %
Eigedomsskatt		-42 233	-41 040	-40 135	-40 165	-30	-0,1 %
Andre skatteinntekter		-4 777	-4 400	-5 191	-4 800	391	8,2 %
Andre overføringar og tilskot frå staten		-143 428	-110 529	-129 691	-133 290	-3 599	-2,7 %
Overføringar og tilskot frå andre		-125 222	-109 729	-140 563	-115 263	25 300	21,9 %
Brukarbetalingar		-29 750	-26 605	-29 266	-27 277	1 989	7,3 %
Sals- og leigeinntekter		-134 772	-115 004	-124 414	-124 428	-14	0,0 %
Sum driftsinntekter		-1 110 296	-1 063 614	-1 121 397	-1 103 459	17 939	1,6 %
Utgifter til løn		562 262	577 892	611 264	600 551	-10 713	-1,8 %
Sosiale utgifter	11	142 266	163 454	160 834	164 141	3 306	2,0 %
Kjøp av varer og tenester		224 520	210 408	237 394	223 116	-14 278	-6,4 %
Overføringar og tilskot til andre		151 432	121 297	132 108	132 099	-9	0,0 %
Avskrivningar	4	55 977	55 977	67 424	67 424	0	0,0 %
Sum driftsutgifter		1 136 457	1 129 027	1 209 024	1 187 331	-21 694	-1,8 %
Brutto driftsresultat		26 161	65 413	87 627	83 872	-3 755	-4,5 %
Renteinntekter		-21 893	-21 350	-27 220	-25 700	1 520	5,9 %
Utbytte		-37 445	-33 274	-21 226	-21 262	-35	-0,2 %

Årsmelding 2024

	Note	Rekneskap 2023	Opph. Rekneskap bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar		-2 849	-200	-873	-2 200	-1 327 -60,3 %
Renteutgifter		42 955	65 227	68 307	66 510	-1 797 -2,7 %
Avdrag på lån	10	40 700	42 000	49 400	49 400	0 0,0 %
Netto finansutgifter		21 467	52 402	68 387	66 748	-1 638 -2,5 %
Motpost avskrivningar	4	-55 977	-55 977	-67 424	-67 424	0 0,0 %
Netto driftsresultat		-8 350	61 838	88 590	83 197	-5 393 -6,5 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		1 511	14 440	14 440	14 440	0 0,0 %
Avsetningar til bundne driftsfond	13	18 154	16 342	14 421	7 535	-6 887 -91,4 %
Bruk av bundne driftsfond	13	-16 665	-40 466	-46 266	-38 733	7 534 19,4 %
Avsetningar til disposisjonsfond	13	35 215	24 966	35 132	39 874	4 743 11,9 %
Bruk av disposisjonsfond	13	-29 865	-77 121	-106 317	-106 317	0 0,0 %
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		8 350	-61 838	-88 590	-83 201	5 389 6,5 %
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)		0	0	0	-4	-4 -100,0 %

Forklaring til avvik mellom driftsrekneskap 2024 og revidert budsjett 2024

Netto driftsresultat vart i 2024 eit negativt resultat på 88,6 mnok. Det er 97 mnok dårlegare enn i 2023. Sett opp mot revidert budsjett 2024 er det eit avvik på 5,4 mnok, dårlegare enn budsjett.

Det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) si anbefaling er at netto driftsresultat skal vere 1,75% av driftsinntektene. I 2024 utgjør det for Kvam -8,0%.

Sum driftsinntekter vart 17,9 mnok betre enn revidert budsjett

På skatt og rammetilskot samla har kommunen motteke 6,1 mnok mindre enn budsjettet. I tertialen vart det budsjettet med 4 mnok ut over KS sin prognose, men kommunen mottok i 2024, 2 mnok mindre enn prognosen.

Andre skatteinntekter er konsesjonsavgift. Har mottok kommunen 0,4 mnok meir enn budsjett.

På andre overføringer frå staten vart inntektene totalt sett 3,6 mnok lågare enn justert budsjett. Inntekt på sal av heimfallskraft vart 7 mnok lågare enn budsjett. Budsjettet her vart i tertialen auka med 5 mnok meir enn kraftprognosen. Resultatet vart 2 mnok lågare enn prognosen. På andre statlege overføringer mottok kommunen 3,4 mnok meir enn budsjett. Meirinntektene fordeler seg på havbruksfond, imditilskot og andre statstilskot.

På overføringer og tilskot frå andre er resultatet 25,3 mnok meir i inntekter enn budsjettet. Av dette er 17 mnok inntekt på sjukelønsrefusjon og momskompensasjonsinntekt. Denne type meirinntekt betyr om lag same meirutgift på sjukelønn og heilt same utgift på momskompensasjonsutgift. Inntekt på ressurskrevjande brukar for 2024 er estimert til 6,6 mnok over budsjett. I tillegg er det litt meir inntekter på ulike refusjonsinntekter.

Inntekt på brukarbetalingar vart 2 mnok over budsjett. Det meste er knytt til helse og omsorg.

Sum driftsutgifter vart 21,7 mnok høgare enn revidert budsjett i 2024

Lønnsutgiftene enda 10,7 mnok over budsjett. Meirforbruk på sjukelønn ut over arbeidsgjevarperioden var 8,6 mnok. Dette medfører om lag tilsvarende meirinntekt på sjukelønnsrefusjon. Under lønnsutgifter ligg det totalt 11 mnok i urealiserte innsparingskrav som delvis er løyst med vakante stillingar. På lønnskostnader utan nemnd sjukelønn og innsparing er det totalt eit mindreforbruk på 8,6 mnok. Ein del av dette skuldast ledige stillingar. Teknisk har meirforbruk på brann (1,5) og reinhald (0,9). Resten av einingane har totalt sett mindreforbruk. På Økonomi/HR/rådmann er det mindreforbruk på 3,1 mnok og på politisk 1,2 mnok. Oppvekst har mindreforbruk på barnevern, men meirforbruk på skule og barnehage. Helse har mindreforbruk på introduksjonsstønad (NAV). SNK og plan har mindreforbruk fastløn.

Sosiale utgifter vart 3,3 mnok lågare enn budsjett. Sosiale utgifter omfattar, pensjon, arbeidsgjevaravgift, gruppelivsforsikring, bruk av premiefond og premieavvik på pensjon.

Kjøp av varer og tenester er ein stor samlepost og har dermed mange store og mindre avvik mot budsjett, som totalt sett utgjør eit meirforbruk på 14,3 mnok i 2024. 11,6 mnok av overforbruket er på eininga helse og omsorg. Herav er 6,1 mnok bruk av vikarbyrå og 3,4 mnok kjøp av institusjonsplassar. På oppvekst er overforbruket 2,2 mnok. Av dette er 1 mnok knytt til barnevern. Rekneskap på dei andre einingane ender totalt sett om lag på budsjett med mindre overforbruk på nokon stader og mindreforbruk andre stader.

Netto finansutgifter i 2024 vart på 68,4 mnok, 1,6 mnok dårlegare enn budsjett.

I forhold til rekneskap 2023 er det ein auke i kostnader på 46,9 mnok. På rekneskap 2024 i forhold til budsjett er avvika knytt til meir renteinntekter, meir renteutgifter og lågare gevinst på obligasjonar. Avvik mellom rekneskap 2023 og 2024 er 16 mnok mindre i utbytte, 25,3 mnok meir i rentekostnader og auke i avdrag på 8,7 mnok.

Avsetningar til og bruk av fond

På bundne fond er det brukt meir enn det er avsett i 2024. Netto bruk er på 31,8 mnok. På disposisjonsfond er det også brukt meir enn det er avsett. Netto bruk i 2024 er på 71,2 mnok. Overføring frå drift til investering er ført ihht budsjett.

§5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

§ 5-9.Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, drift				
		A	B	C

Årsmelding 2024

		Vedteke av HST sjølv	Vedteke av underordna organ	Sum
1	Netto driftsresultat			88 590 073
2	Avsetjing til bundnde fond			14 421 383
3	Bruk av bundne driftsfond			- 46 266 452
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter	14 440 382	0	14 440 382
5	Avsetjingar til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	39 874 276	0	39 874 276
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 106 316 956	0	- 106 316 956
7	Budsjettert dekning av tidlegare års meirforbruk	0		-
8	Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykningar)			4 742 706
9	Strykning av overføring til investering			- 4 742 706
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond			
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk			-
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond			-
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger			-
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger			-
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk			-
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk			-
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond			-
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).			-

§ 5-9.Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, investering				
		A	B	C
		Vedteke av HST sjølv	Vedteke av underordna organ	Sum
1	Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån			111 056 952
2	Avsetjing til bundne investeringsfond			5 468 416
3	Bruk av bundne investeringsfond			-
4	Budsjettert bruk av lån	- 204 128 728		- 204 128 728
5	Overføring frå drift i henhold til årbudsjett og fullmakter	- 14 440 382		- 14 440 382
6	Avsetjing til ubundne investeringsfond i henhold til årbudsjett og fullmakter	6 213 434		6 213 434
7	Bruk av ubunde investeringsfond i henhold til årbudsjett og fullmakter	- 21 461 662		- 21 461 662
8	Dekning av tidlegare års udekket beløp			-
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)			- 117 291 969
10	Strykning av avsetning til ubundne investeringsfond			-
11	Strykning av bruk av lån			117 291 969
12	Strykning av overføring fra drift			-
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond			-
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykning			- 0
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond			-
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).			- 0

Konsolidert rekneskap

Konsolidert regnskap

Frå og med 2020 skal kommunar utarbeide konsolidert årsrekneskap i tillegg til årsrekneskap for dei

enkelte rekneskapseiningane. Den konsoliderte rekneskapen for Kvam herad består av fylgjande rekneskapseiningar:

- Kvam herad
- Kvammabadet KF

Oversikten er identisk med §5-5 for Kvam herad, og er derfor utelatt frå dette kapitlet.

§5-6 Økonomisk oversikt etter art drift - konsolidert

Økonomisk oversikt - drift	Konsolidert Regnskap 2024	Konsolidert Regnskap 2023
1 Rammetilskudd	363 482 845	344 674 095
2 Inntekts- og formuesskatt	288 653 074	285 440 522
3 Eiendomsskatt	40 135 307	42 232 708
4 Andre skatteinntekter	5 191 302	4 776 730
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	129 691 148	143 428 137
6 Overføringer og tilskudd fra andre	141 483 222	127 061 441
7 Brukerbetalinger	29 266 065	29 749 642
8 Salgs- og leieinntekter	127 057 974	137 653 056
9 Sum driftsinntekter	1 124 960 938	1 115 016 330
10 Lønnsutgifter	611 454 860	562 442 783
11 Sosiale utgifter	160 861 175	142 291 854
12 Kjøp av varer og tjenester	243 782 275	230 195 417
13 Overføringer og tilskudd til andre	129 067 640	149 270 858
14 Avskrivninger	67 423 850	55 977 165
15 Sum driftsutgifter	1 212 589 800	1 140 178 077

Årsmelding 2024

16 Brutto driftsresultat	-87 628 863	-25 161 746
17 Renteinntekter	27 220 183	21 893 451
18 Utbytter	21 230 229	37 446 552
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	873 299	2 849 298
20 Renteutgifter	68 308 770	42 955 135
21 Avdrag på lån	49 400 000	40 700 000
22 Netto finansutgifter	-68 385 059	-68 385 059
23 Motpost avskrivninger	67 423 850	55 977 165
24 Netto driftsresultat	-88 590 072	9 349 584
25 Overføring til investering	14 440 382	1 510 599
26 Avsetninger til bundne driftsfond	14 421 383	18 154 223
27 Bruk av bundne driftsfond	-46 266 452	-16 665 212
28 Avsetninger til disposisjonsfond	35 131 571	35 214 673
29 Bruk av disposisjonsfond	-106 316 956	-29 864 698
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	1 000 000
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-88 590 073	9 349 584
32 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)		

Balance

Oversikt - balanse	Konsolidert regnskap 2024	Konsolidert regnskap 2023	Endring
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	3 597 037 736	3 410 308 972	186 728 764

Årsmelding 2024

I. Varige driftsmidler	1 932 526 223	1 878 918 623	53 607 600
1. Faste eiendommer og anlegg	1 633 505 273	1 604 777 697	28 727 576
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	299 020 950	274 140 926	24 880 024
II. Finansielle anleggsmidler	244 916 128	234 618 687	10 297 441
1. Aksjer og andeler	101 858 799	99 482 137	2 376 662
2. Obligasjoner	0	0	0
3. Utlån	143 057 329	135 136 550	7 920 779
III. Immaterielle eiendeler	0	0	0
IV. Pensjonsmidler	1 419 595 385	1 296 771 662	122 823 723
B. Omløpsmidler	689 212 281	686 088 491	3 123 789
I. Bankinnskudd og kontanter	190 961 406	206 249 543	-15 288 137
II. Finansielle omløpsmidler	234 163 163	225 301 364	8 861 799
1. Aksjer og andeler	0	0	0
2. Obligasjoner	234 163 163	225 301 364	8 861 799
3. Sertifikater	0	0	0
4. Derivater	0	0	0
III. Kortsiktige fordringer	264 087 712	254 537 585	9 550 128
1. Kundefordringer	17 286 305	19 942 766	-2 656 460
2. Andre kortsiktige fordringer	66 533 082	73 208 516	-6 675 434
3. Premieavvik	180 268 325	161 386 303	18 882 022
Sum eiendeler	4 286 250 017	4 096 397 464	189 852 554
EGENKAPITAL OG GJELD			0
C. Egenkapital	1 106 003 237	1 175 306 547	-69 303 310
I. Egenkapital drift	228 253 251	331 283 705	-103 030 454

Årsmelding 2024

1. Disposisjonsfond	186 473 182	257 658 567	-71 185 385
2. Bundne driftsfond	41 780 069	73 625 138	-31 845 069
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0	0
II. Egenkapital investering	23 592 314	33 372 126	-9 779 812
1. Ubundet investeringsfond	7 848 525	23 096 753	-15 248 228
2. Bundne investeringsfond	15 743 790	10 275 373	5 468 416
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	0	0
III. Annen egenkapital	854 157 672	810 650 716	43 506 956
1. Kapitalkonto	859 533 067	816 026 111	43 506 956
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-5 375 395	-5 375 395	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0	0
D. Langsiktig gjeld	2 906 073 001	2 695 187 951	210 885 050
I. Lån	1 570 510 951	1 470 588 442	99 922 509
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	178 510 951	153 688 442	24 822 509
2. Obligasjonslån	1 249 000 000	1 196 900 000	52 100 000
3. Sertifikatlån	143 000 000	120 000 000	23 000 000
II. Pensjonsforpliktelse	1 335 562 050	1 224 599 509	110 962 541
E. Kortsiktig gjeld	274 173 778	225 902 965	48 270 813
I. Kortsiktig gjeld	274 173 778	225 902 965	48 270 813
1. Leverandørgjeld	90 787 266	31 851 308	58 935 958
2. Likviditetslån	0	0	0
3. Derivater	0	0	0

4. Annen kortsiktig gjeld	177 363 671	188 028 817	-10 665 145
5. Premieavvik	6 022 840	6 022 840	0
Sum egenkapital og gjeld	4 286 250 016	4 096 397 463	189 852 553
F. Memoriakonti	0	0	0
I. Ubrukte lånemidler	169 355 334	101 692 093	67 663 241
II. Andre memoriakonti	14 442 648	19 680 479	-5 237 831
III. Motkonto for memoriakontiene	-183 797 983	-121 372 572	-62 425 411

Noter

Rekneskapen til Kvam herad er sett opp iht kommuneloven (KL) av 22.juni 2018, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner 7. juni 2019, og god kommunal regnskapsskikk. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er rekneskapsført brutto, det vil seia at det ikkje er gjort frådrag for tilhøyrande inntekter til utgiftene – og omvendt. Vidare er dei tatt med i årsrekneskapen for vedkomande år, enten dei er betalt eller ikkje. Regnskapen skal avsluttast innan 22. februar. For utgifter og inntekter som enkeltvis ikkje kan fastsetjast eksakt for tidspunktet for rekneskapsavlegginga, vert det registrert eit estimert beløp. Justering ut frå eksakt beløp vert gjort påfølgjande år. For lån er det den delen av lånet som faktisk er brukt, som vert ført i investeringsrekneskapen. Ubrukte lånemidler er registrert som memoriapost.

Årsrekneskapen for Kvammabadet KF inngår i konsolidert rekneskap for Kvam herad som ei juridisk eining.

Klassifiserings- og vurderingsreglar for anleggsmidlar, omløpsmidlar og gjeld I tråd med forskrift om årsrekneskap og årsmelding for kommunar er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen i balanserekneskapen. Eigedelar som ikkje oppfyller kravet til varig eige eller bruk, vert klassifisert som omløpsmidlar. Anleggsmidlar vert vurdert til anskaffelseskost og omløpsmidlar til det lågaste av anskaffelseskost og verkeleg verdi (lågaste verdi sitt prinsipp). Lågaste verdi sitt prinsipp vert fråvike i tilfelle der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring. Anleggsmidlar med avgrensa levetid, vert avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivingsperioden er i tråd med forskrift om årsrekneskap og årsmelding for kommunar, § 3-4. Avskrivning startar seinast året etter at anleggsmiddelet er skaffa eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikkje er forbigåande vert anleggsmiddelet nedskrive til verkeleg verdi. Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar vert vurdert til verkeleg verdi. Gjeld som er tatt opp med føremål i tråd med kommunelova § 14-14 vert klassifisert som langsiktig. Anna gjeld er kortsiktig. Langsiktig gjeld vert vurdert til opptakskost, og vert oppskriven ved varig auking i forpliktinga. Kortsiktig gjeld vert vurdert til høgaste av opptakskost og verkeleg verdi. Dette vert fråvike i tilfelle der det er i tråd med god kommunal rekneskapsskikk for rekneskapsføring av sikring. Der kortsiktig gjeld vert vurdert likt som marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar, vert den vurdert til verkeleg verdi.

Tap på krav: Kunde krav vert vurdert til pålydande verdi med frådrag for moglege tap. Det vert årleg gjort ein gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsførast. I tillegg vert det gjort ein konkret gjennomgang av kundemassen for å kunna utføra ei avsetjing på kundar der det risiko for tap.

Meirverdiavgift: For dei relevante tenesteområda vert det nytta reglar i tråd med meirverdiavgiftslova. Dette gjeld sjølvkostområde som VAR, kino, kantine og sal av konsesjons- og heimfallskraft. For dei andre tenesteområde vert det kravd meirverdiavgiftskompensasjon.

Sjølvkostutrekningar: Kvam herad har utarbeida etterkalkyle for betalingstenester i høve til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, Kommunal-og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Kommunen nyttar konsulentfirmaet Momentum Solutions for å utarbeide kalkylen.

Pensjonar: Pensjonar vert ført i tråd med reknekapforskrifta § 3-5 om rekneskapsføring av pensjon

Note 1 Arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2024	01.01.2024	Endring
Omløpsmidler	688 287 999	684 986 654	3 301 346
Kortsiktig gjeld	273 249 497	224 801 127	48 448 370
Arbeidskapital	415 038 502	460 185 527	-45 147 024
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)			2 024
Netto driftsresultat			-88 590 073
Netto utgifter/inntekter i investering			24 220 193
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)			67 663 241
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			-45 147 024
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			-0

Note 2 Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

Kapitalkontoen skildrar kor mykje kommunen har brukt av sin eigenkapital til å finansiera anleggsmidlar. Dette framkjem som differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidlar og langsiktig gjeld justert for ubrukte lånemidlar.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2024	01.01.2024	Endring
Anleggsmidler	3 597 037 736	3 410 308 972	186 728 764
Langsiktig gjeld	2 906 073 001	2 695 187 951	210 885 050
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	169 355 334	101 692 093	67 663 241
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			
Netto endring	860 320 069	816 813 114	43 506 956

Note 3 Endring i rekneskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Ikkje aktuell

Note 4 Anleggsmiddel

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Årsmelding 2024

Bokført verdi pr. 31.12.2024- heile 1000	05ÅR	10ÅR	15ÅR	20ÅR	40ÅR	50ÅR	TOMT	Sum
Bokført verdi 01.01.24	24 061	31 480	2 489	217 092	1 163 310	361 087	79 376	1 878 896
Tilgang i året	7 006	15 544	95	22 382	72 683	3 520	-	121 229
Avgang i året	-	-	-	-	-	-	-	- 198
Delsalg i året	-	-	-	-	-	-	-	-
Årets ordinære avskrivinger	- 4 415	- 3 663	- 7	- 11 917	- 38 751	- 8 670	-	- 67 424
Årets nedskrivinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Årets reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Bokført verdi 31.12.24	26 653	43 361	2 577	227 358	1 197 242	355 937	79 376	1 932 504

05ÅR = Edb-utstyr, kontormaskiner o.l.

10ÅR = Anleggsmaskiner, maskiner, inventar,utstyr, verktøy og trans

15ÅR= Programvare 15 år

20ÅR = Brannbilar, parkeringplassar, tekniske anlegg

40ÅR = Bustader, skular, bhg, idrettshallar, vegar, ledningsnett

50ÅR = Lagerbygg, adm.bygg, sjukeheimar, kulturbygg, brannstasjon

TOMT = Tomt/grunn

Note 5 Aksjar og partar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Årsmelding 2024

Konto	Konto (T)	Eigarandel	2024	2023	Endring
22163001	Biblioteksentralen SA	Samvirkelag	2 100	2 100	-
22163003	LL Det Norske Teatret	0,00 %	1	1	-
22165003	Bir AS	0,33 %	996 000	996 000	-
22165004	Sandvenhagen Næringsbygg AS (Norheimsund Industrier)	Konkurs i 2015	1	1	-
22165008	Hardanger AKS AS (Storeholmen)	45,50 %	3 875 000	3 875 000	-
22165011	Kommunekraft AS	0,31 %	1 000	1 000	-
22165012	Reisemål Destination Hardanger Fjord AS	6,89 %	34 000	34 000	-
22165013	Hardangervegen AS	13,69 %	50 000	50 000	-
22165014	Kvam kraftverk AS	100 %	10 000 000	10 000 000	-
22165015	BKK aksjeoppskriving	0,90 %	50 576 543	50 576 543	-
22165016	Eigenkap.tilskot KLP	KLP	36 146 208	33 759 546	2 386 662
22165019	Stiftinga Hardanger og Voss Museum	Stifting	56 944	56 944	-
22165021	Øystese Kraft AS	24,40 %		-	-
22165022	Norheimsund Industriservice AS	Konkurs i 2016	1	1	-
22165023	E134 Haukelivegen AS	2,20 %	10 000	10 000	-
22170008	Vikøy vasslag SA	Samvirkelag	6 000	6 000	-
22170010	Tørvikbygd vasslag SA	Samvirkelag	50 000	50 000	-
22170013	Stiftinga Hardanger Fartøyvernssenter	Stifting	-	10 000	- 10 000
22170015	Stiftinga Hardanger kunstskeule	Stifting	1	1	-
22170017	Næringsshagen i Hardanger	9,52 %	50 000	50 000	-
22170018	Vann Vest AS	0,00 %	5 000	5 000	-

Sum aksjar og andelar per 31.12.2024		101 858 799	99 482 137	2 376 662
---	--	------------------------	-----------------------	------------------

Note 6 Utlån Finansielle anleggsmiddel

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Vann Vest AS	42 205	42 205		
Sum utlån	42 205	42 205	-	-

Note 7 Finansielle omløpsmidlar/ obligasjonar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Konto	Utgjevar	Pålydande/ anskaffelseskost	Markedsverdi/ likningsverdi frå BCM 01.01	Verdiendring	Markedsverdi/ likningsverdi frå BCM 31.12
21120135	Jæren Sparebank 19/24	5 000 000	5 051 136	-5 051 136	0
21120142	Ørskog Sparebank 19/24	2 000 000	2 024 822	-2 024 822	0
21120146	Nidaros Sparebank 19/24	10 000 000	10 163 500	-10 163 500	0
21120150	Søgne og Greipstad Sparebank 21/25	4 000 000	4 013 953	-2 909	4 011 044

Årsmelding 2024

21120151	Kvinesdal Sparebank 22/25	4 000 000	4 001 556	16 111	4 017 667
21120152	Orkla Sparebank 22/26	4 000 000	4 031 111	19 516	4 050 627
21120153	Skue Sparebank 22/25	12 000 000	12 066 627	-10 264	12 056 363
21120155	Lillesands Sparebank 20/25	4 000 000	4 029 200	-9 910	4 019 290
21120156	Sparebank 1 Nordmøre 22/27	2 000 000	2 030 780	10 080	2 040 860
21120157	Sparebank 1 Modum 21/26	21 000 000	21 079 013	95 415	21 174 428
21120158	Skudenes & Aakra Sparebank 21/26	8 000 000	7 977 056	42 333	8 019 389
21120159	Larvikbanken Sparebank 21/26	7 000 000	7 051 629	29 513	7 081 142
21120160	Flekkefjord Sparebank 22/26	4 000 000	4 064 302	9 315	4 073 617
21120161	Sparebank 1 SR- bank ASA 20/26	18 000 000	18 162 960	41 490	18 204 450
21120162	Sparebanken Vest 22/26	12 000 000	12 087 013	49 014	12 136 027
21120163	Sparebank 1 Nordmøre 22/25	4 000 000	4 047 960	-5 793	4 042 167
21120164	Aasen Sparebank 21/26	5 000 000	4 982 572	47 735	5 030 307
21120165	Landkreditt Bank AS 21/26	17 000 000	17 098 600	98 997	17 197 597
21120166	Rørosbanken Røros	5 000 000	5 077 000	25 964	5 102 964

Årsmelding 2024

	Sparebank 23/27				
21120167	Larvikbanken Sparebank 23/28	9 000 000	9 201 900	50 265	9 252 165
21120168	Skue Sparebank 23/27	2 000 000	2 043 072	6 208	2 049 280
21120169	Aurskog Sparebank 23/28	8 000 000	8 165 151	40 449	8 205 600
21120170	Rørosbanken Røros Sparebank 23/26	9 000 000	9 140 198	15 232	9 155 430
21120171	Skue Sparebank 23/28	12 000 000	12 110 900	75 760	12 186 660
21120172	Sparebanken Narvik 23/28	18 000 000	18 390 320	116 750	18 507 070
21120173	Søgne & Greipstad Sparebank 23/26	9 000 000	9 153 185	39 055	9 192 240
21120174	Sparebank 1 Nordmøre 23/29	3 000 000	3 031 948	17 859	3 049 807
21120175	Bien Sparebank ASA 24/27	5 000 000	5 000 000	106 844	5 106 844
21120176	Askim & Spydeberg Sparebank 24/29	10 000 000	10 000 000	113 333	10 113 333
21120177	Voss Veksel- og Landmandsbank ASA 24/29	7 000 000	7 000 000	33 444	7 033 444
21120178	Sparebanken Narvik 24/29	8 000 000	8 000 000	53 351	8 053 351
		231 000 000	250 277 464	-16 114 301	234 163 163

Note 8 Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelsar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Ikkje aktuell

Note 9 Låneportefølgje

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Konto	Långjevar	Lånetyp e	Lånegjeld per 31.12.202 4	Innløysin g	Rentefot per 31.12.202 4	Flytande eller fast	Type lån
2461902 8	Husbanken 135472819 - startlån	START	-1 145 794	01.07.203 4	4,677	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461902 9	Husbanken 135502342 - startlån	START	-2 447 770	01.07.203 4	4,677	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 0	Husbanken 135519197 - startlån	START	-1 100 000	01.06.203 0	4,677	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 2	Husbanken 135550267 - startlån	START	-2 045 448	01.05.202 9	4,677	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 3	Husbanken 135593044 - startlån	START	-5 161 765	01.03.203 6	4,677	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 4	Husbanken 1356008421 - startlån	START	-6 206 892	01.10.204 2	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 7	Husbanken 135616910 - startlån	START	-4 779 114	01.02.204 5	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 8	Husbanken 13560979.20 - startlån	START	-3 377 576	01.06.204 5	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461903 8	Husbanken 13563069 - startlån	START	-13 464 776	01.04.204 4	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån

Årsmelding 2024

2461903 9	Husbanken 135630697 - startlån	START	-16 477 156	01.06.204 5	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 0	Husbanken 13564079 - startlån	START	-7 697 987	01.05.204 6	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 1	Husbanken 13584073 - startlån	START	-4 660 047	01.04.206 9	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 2	Husbanken 13584530 - startlån	START	-4 760 331	01.11.206 9	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 4	Husbanken 135848075 - startlån	START	-15 000 000	01.06.205 0	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 5	Husbanken 1358500311 - startlån	START	-8 915 201	01.08.205 0	4,659	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461904 6	Husbanken 13583201 - startlån	START	-13 803 170	01.06.205 1	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461905 0	Husbanken 1358599011 - startlån	START	-9 200 000	01.07.204 7	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461905 2	Husbanken 13586213 - startlån	START	-14 100 000	01.04.204 8	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461905 4	Husbanken 1358659911 - startlån	START	-14 400 000	01.12.204 8	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
2461905 5	Husbanken 135868156 - startlån	START	-29 767 924	01.04.205 4	4,705	FLYTAND E	Lån til vidare utlån
Sum Husbanken			-178 510 951				
2481907 0	KLP lån 8317.61.92014		-92 700 000	28.04.202 6	4,198	FAST	Lån til eigne investering ar

Årsmelding 2024

2481903 3	KLP lån 8317.53.46069		0	02.09.202 4	3,050	FAST	IA
Sum KLP			-92 700 000				
2481901 4	Kommunalbank en 20190124		0	11.03.202 4	2,183	FAST	IA
2481903 5	Kommunalbank en 20200084		-112 600 000	03.03.202 5	2,002	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
2481903 6	Kommunalbank en 20210350		-195 000 000	13.10.202 5	4,710	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
2481906 8	Kommunalbank en 20220035		-139 000 000	15.02.202 7	4,700	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
2481906 9	Kommunalbank en 20220329		-23 700 000	30.10.206 2	5,350	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
2481907 1	Kommunalbank en 20230168		-100 000 000	23.06.205 3	4,540	FAST	Lån til eigne investering ar
2481907 2	Kommunalbank en 20230338		-129 000 000	27.04.202 6	4,680	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
2481907 3	Kommunalbank en AS 20240266		-170 500 000	04.09.202 8	3,93	FAST (4 år)	Lån til eigne investering ar
Sum kommunalbanken			-869 800 000				
2433201 7	DNB NO0013057406		0	30.04.202 4	5,175	FLYTAND E	IA
2481901 5	DNB NO0013178004		-175 500 000	12.03.202 9	4,548	FAST	Lån til eigne

Årsmelding 2024

							investering ar
2433201 8	DNB NO0013387274 - sertifikat		-143 000 000	30.04.202 5	4,795	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
Sum DNB			-318 500 000				
2481905 1	Danske Bank NO0010876725		-111 000 000	11.03.202 5	1,690	FLYTAND E	Lån til eigne investering ar
Sum Danske Bank			-111 000 000				
Sum Andre lån			-1 392 000 000				
SUM LÅN			-1 570 510 951				

Note 10 Minimumsavdrag

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	49 341 193
Korrigerings for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	
Betalte avdrag	49 400 000
Differanse mellom beregnet, korrigererte og betalte avdrag	-58 807
Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12	1 799 520 076
Bokført verdi lånegjeld 31.12	1 316 900 000

Årsmelding 2024

Avskrivninger	67 423 850
---------------	------------

Note 11 Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)

	KLP18	KLP13	SPK	Sum
Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	74 541 274	11 490 429	10 462 642	96 494 345
Netto pensjonskostnad eks adm.	-37 456 383	-6 315 705	-8 928 468	-52 700 556
Årets premieavvik	37 084 891	5 174 724	1 534 174	43 793 789
Pensjonsforpliktelse 31.12.2023 = IB	-962 610 983	-169 609 766	-88 174 539	-1 220 395 288
Noverdi av årets pensjonsopptjening	-45 256 707	-7 657 191	-7 805 756	-60 719 654
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-41 323 603	-7 287 859	-3 313 452	-51 924 914
Administrasjonskostnader				-
Utbetalinger pensjonar for året	45 841 366	7 699 313	-	53 540 679
Amortisert estimatavvik	-48 143 083	-8 779 176	5 338 244	-51 584 015
Pensjonsforpliktelse 31.12.2024 = UB	-1 051 493 010	-185 634 679	-93 955 503	-1 331 083 192
Pensjonsmidler 31.12.2023 = IB	1 055 574 300	182 839 993	58 357 368	1 296 771 661
Forventa avkastning av pensjonsmidlane	49 123 927	8 629 345	2 190 740	59 944 012
Innbetaling pensjonsmidlar	76 456 552	11 791 640	10 748 059	98 996 251

Årsmelding 2024

Administrasjonskostnader	-1 915 278	-301 211	-285 417	-2 501 906
Utbetalinger pensjonar for året	-45 841 366	-7 699 313	-	-53 540 679
Amortisert estimatavvik	21 718 561	7 027 679	-8 820 195	19 926 045
Pensjonsmidler 31.12.2024 = UB	1 155 116 696	202 288 133	62 190 555	1 419 595 384
Netto pensjonsforpliktelse	103 623 686	16 653 454	-31 764 948	88 512 192
Arbeidsgjevaravgift av netto pensjonsforpliktelse 31.12.2024	-	-	-4 478 858	-4 478 858
Endring arb.gj.avg netto p.forpliktelse i 2024	-13 107 828	-1 865 462	-274 637	-15 247 926
Premiefond	KLP18	KLP13	SPK	Sum
Premiefond per 31.12.2024	112 003 295	7 251 633	0	119 254 928
Akkumulert og amortisert premieavvik 2024 §3-5				
Antall år premieavvik skal dekkes inn på (1 eller 7)	7	7	7	7
Akkumulert premieavvik 31.12.2023	116 073 547	16 215 583	3 857 886	136 147 016
Sum amortisert premieavvik	23 654 650	3 096 513	493 965	27 245 128
Arbeidsgiveravgift av sum amor. Premieavvik	3 335 306	436 608	69 649	3 841 563
Akkumulert premieavvik 31.12.2024	129 503 788	18 293 794	4 898 095	152 695 677
Arb.gj.avg på akkumulert premieavvik 31.12.2024	18 260 034	2 579 425	690 631	21 530 090

Føresetnader for berekningane:	KLP18	KLP13	SPK
Avkastning på pensjonsmidlane	4,50 %	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Årleg lønsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Årleg auke i G	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Årleg regulering av pensjonar	2,20 %	2,20 %	
Amortiseringsperioden er ulik ut i frå kva år premieavviket har oppstått:			
2002 - 2010: 15 år			
2011 - 2013: 10 år			
2014 - dd: 7år			

Note 12 Garantiar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Garantien er stilt for :	Garantiansvar pr 31.12.2023 (i kr)	Garantien utløper (år)
BIR AS (del av ansvar)	587 785	2033
BIR AS Kausjonsansvar KLP lån 8317.53.03726	1 776 315	2051
Kommunalbanken (Ferde) Jondalstunnelen	290 000	2025
Heradet sitt garantiansvar	2 654 100	

Note 13 Bundne fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Årsmelding 2024

Fondsoversikt ligg i kapittelet “Vedlegg og rettleiing til årsmeldinga”

Bundne fond - føremål	Bokført verdi 01.01	Avsetnad 2024	Bruk 2024	Bokført verdi 31.12
Gåvefond	1 648 753	804 061	146 921	991 613
Husbankfond	508 962		24 023	532 985
Næringsfond/Kraftfond	35 748 677	26 631 731	7 984 373	17 101 319
Sjølvkostfond	12 966 684	11 095 351	504 755	2 376 088
Øyremerka tilskot	22 752 062	7 988 647	6 014 649	20 778 064
Sum Bundne driftsfond	73 625 138	46 519 790	14 674 721	41 780 069
Gåvefond	7 747		366	8 113
Husbankfond	6 192 678			6 192 678
Innbet. Husbanklån	-701 315		5 424 430	4 723 116
Sjølvkostfond	20 237			20 237
Øyremerka tilskot	4 756 026		43 620	4 799 646
Sum Bundne investeringsfond	10 275 373		5 468 416	15 743 790
Totalt bundne fond	83 900 511	46 519 790	20 143 137	57 523 859

Note 14 Sjølvkost

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Sjølvkostnoten ligg i kapittelet “Vedlegg og rettleiing til årsmeldinga”

Note 15 Sal av aksjar (finansiell anleggsmiddel)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Det er ikkje seld finansielle anleggsmiddel i 2024

Note 16 Ytingar til leiande personar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Ytingar til leiande personar kjem fram i tabellen under. Med leiande personar meiner ein rådmann og ordførar.

	2024	2023	2022	2021
Løn og anna godtgjering til rådmann	1 513 614	1 428 368	1 488 557	1 340 108
Løn og anna godtgjering til rådmann for verv i kommunal samanheng		-		
Løn og anna godtgjering til ordførar	1 100 493	1 041 736	989 381	952 158
Løn og anna godtgjering til ordførar for verv i kommunal samanheng				
Sum leiande personar	2 614 107	2 470 104	2 477 938	2 292 266

Note 17 Ytingar til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

Honorar for revisjonstenester kjem fram i tabellen under. Revisjon inkluderer både rekneskapsrevisjon og forvaltingsrevisjon.

	2024	2023	2022
Revisjonshonorar - forvaltning	689 005	519 096	547 075
Revisjonshonorar - rekneskapsrevisjon	366 359	352 784	254 745
Selskapskontroll - kontrollutvalget	308 947	184 363	123 830
Sum revisjon	1 364 310	1 056 243	925 650

Note 18 Andre vesentlege forpliktingar

Det er ingen vesentlege forpliktingar per 31.12.2024

Note 19 Konsolidert rekneskap

I konsolidert rekneskap inngår Kvam herad og Kvammabadet KF

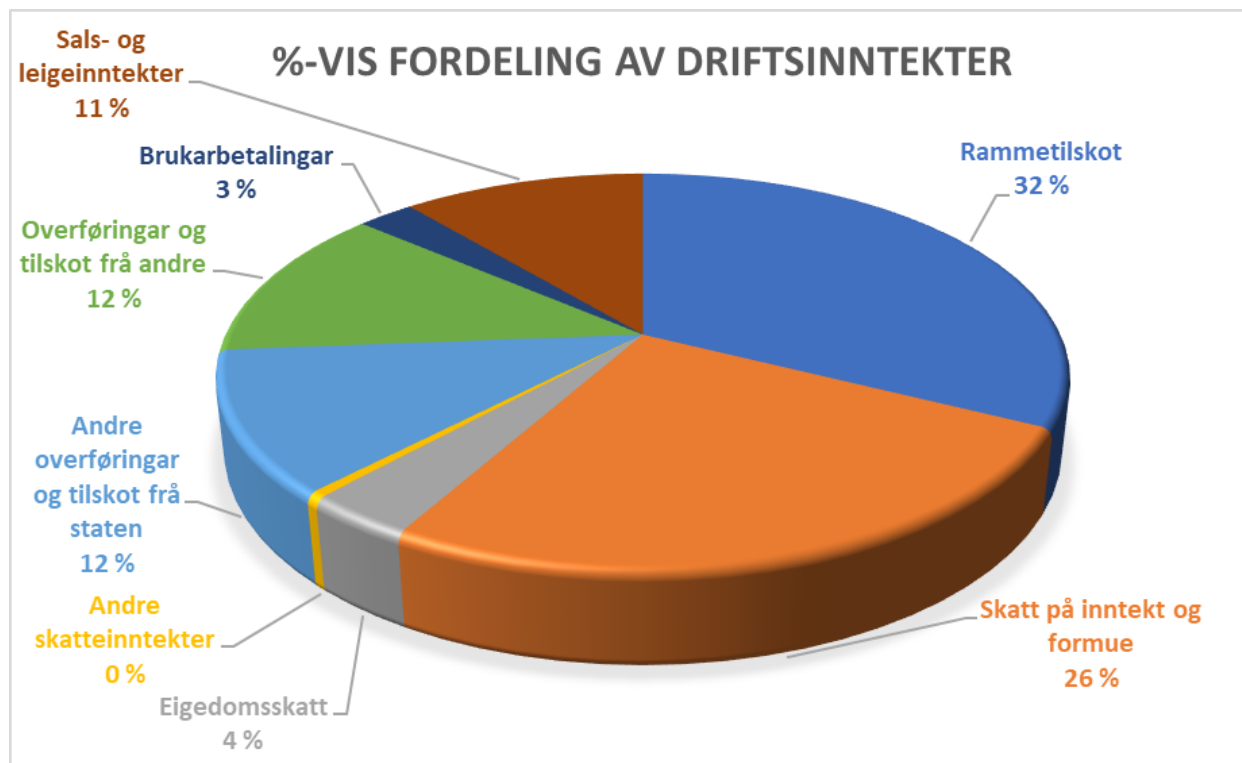
Andel av kommunalt foretak sine inntekter som kjem frå kommunen	61 %
Ande av kommunalt foretak sin e inntekter som kjem frå andre	39 %
Overføring frå kommunen for å dekke meirforbruk i foretaket	0

Økonomiske hovudlinjer

Avvik mellom rekneskap 2024 og justert budsjett 2024 er også kommentert på kontonivå i under tabellen Økonomisk oversikt drift etter § 5-6 i kapittel i kapittel Årsrekneskap. I dette kapittelet vert innehalde og forbruket på dei ulike driftsinntektene og - utgiftene kommentert nærare.

Driftsinntekter

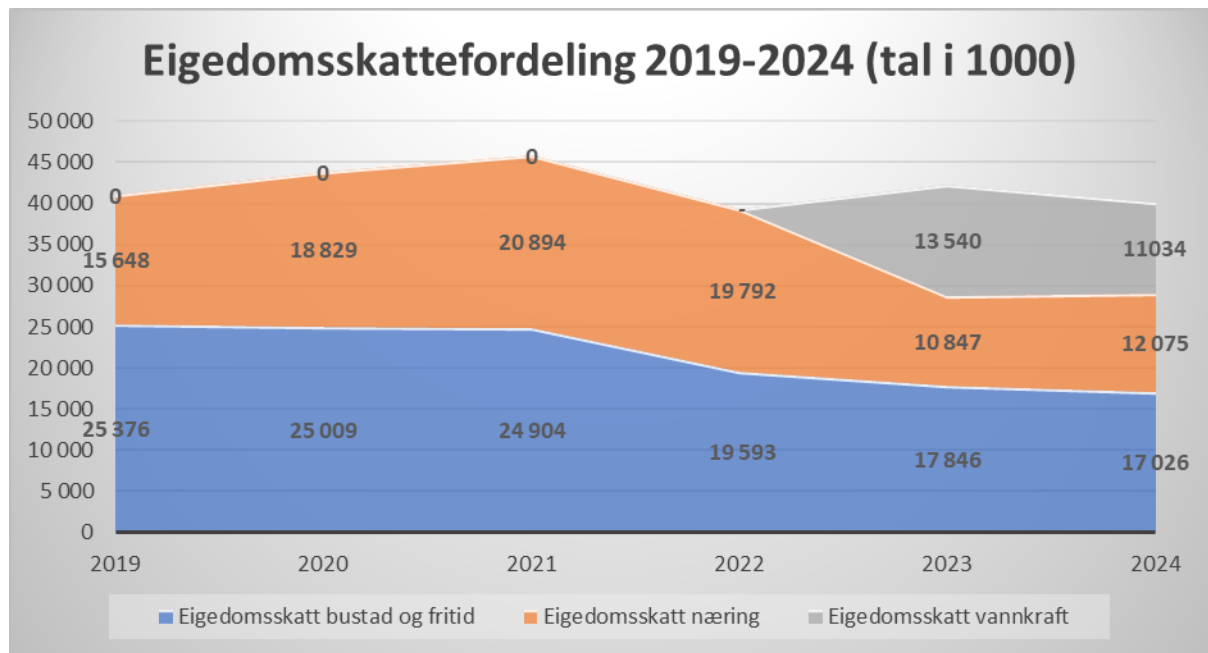
Staten påverkar i stor grad inntektspostane til kommunen i form av skatt og rammetilskot. I tillegg styrer staten inntekter gjennom enten direkte fastsetjing som pris på barnehageplass og satsar for pleie- og omsorgstenester, eller gjennom lovverk som husleigelova og eigedomsskattelova og regelverk for sjølvkostområde. Diagrammet under viser %-vis fordeling av driftsinntektene.

Rammetilskot og skatt utgjorde 58% av dei totale driftsinntektene til kommunen i 2024. Auken på skatt og rammetilskot frå 2023 til 2024 var 22 mnok.

	Regnskap 2024	Opphavelag budsjett 2024	Revidert budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik bud-rek 2024
Rammetilskot Distriktstilskot Sør- Norge	7 401	7 401	7 401	7 068	0
Rammetilskot Inntektsutjamnande	27 776	26 960	26 581	23 778	-1 195
Rammetilskot Ordinært	325 940	324 766	325 937	309 376	-3
Rammetilskot Skjønnsdel	2 030	2 000	2 000	4 000	-30
Vaksinering	336	0	0	452	-336
Rammetilskot totalt	363 483	361 127	361 919	344 674	-1 564
Skatt og inntekt på formue	288 653	295 180	296 316	285 441	7 663
Skatt og rammetilskot totalt	652 136	656 307	658 235	630 115	6 099

Eigedomsskatt er den største inntektsposten som kommunen sjølv kan påverka. I 2024 utgjorde den 3,6% av driftsinntektene. På næring var promillen 7. Dette er maksimal sats. På bustad og fritid har kommunane lov til å ta maksimalt 4 promille. På bustad- og fritidseigedomar i Kvam var det i 2024 promille på 3,0 og botnfrådraget på 350 000,-. I 2024 utgjorde eigedomsskatteinntektene 42% på bustad og fritidsbustad og 58% på næring. Utvikling i eigedomsskatt fordelt på dei to kategoriane, er vist i graf under.

Tabell: Viser eigedomsskatteinntekter per år. Frå og med 2023 vart næring ihht KOSTRA delt i næring og vannkraft.

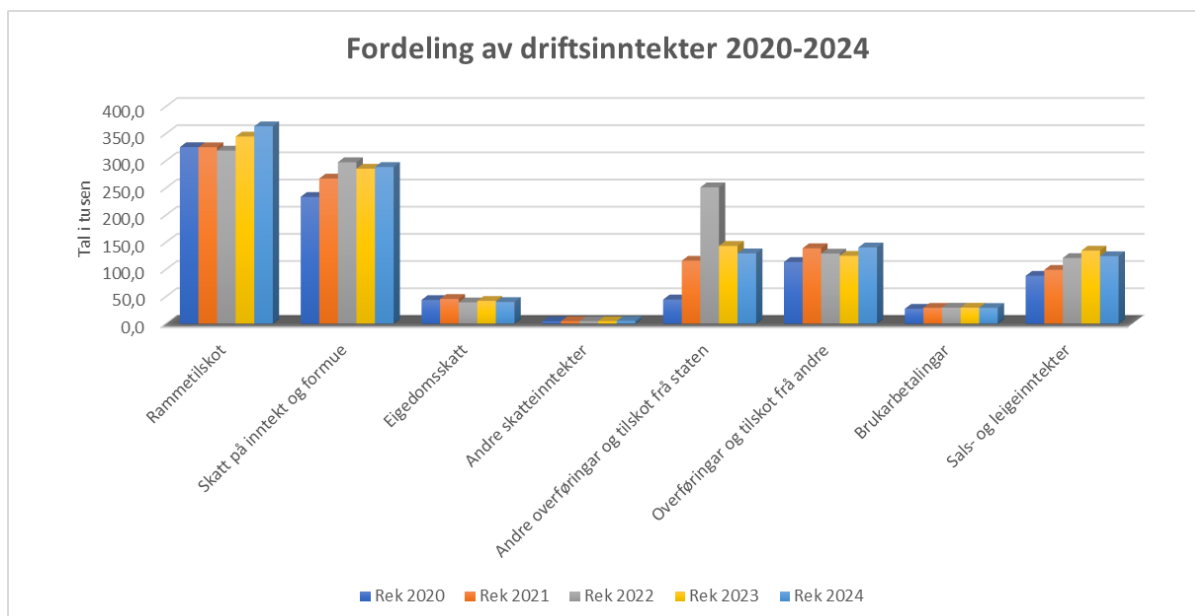
Andre skatteinntekter er konsesjonsavgift. Ved konsesjonar gitt etter vassdragsreguleringslova plikter kraftverkseigar å betale ei årleg avgift til berørte kommunar. Inntekta vert avsett til bunde fond. Posten tilsvarer 0,5% av kommunen sine driftsinntekter.

Andre overføringar og tilskudd frå staten utgjer i 2024 11,6% av inntektene til kommunen. Posten inneheld sal av heimfallskraft, vertskommunetilskot, havbruksfond, rentekompensasjon, IMDI tilskot til NAV og nokon andre mindre tilskot.

Brukarbetalingane kjem med få unntak frå oppvekst og pleie og omsorg. Nokon av satsane kan kommunen sjølv fastsetje, men det meste er fastsett av lovverk. I tillegg til betaling for barnehage, SFO og pleie- og omsorgstenester er det betaling for kulturskule, feriekubb og eigenandel lege, legevakt og fysioterapi. I 2024 var brukarbetalingane 2,6% av dei totale driftsinntektene.

Overføringar og tilskot frå andre utgjer 12,6 % av dei totale driftsinntektene. Det meste på denne samleposten er refusjonar på direkte utgifter som kommunen har hatt. Dei største refusjonsinntektene er sjukelønnsrefusjon og momskompensasjon, som i 2024 utgjorde til saman 67% av overføringane . Andre refusjonar er refusjon frå NAV, Helfo, sal av tenester til andre kommunar, gjesteelevar med meir. Resten av inntektene består av øyremerka tilskot, gåver og overføringar. Det omfattar tilskot/overføring frå IMDI, Bufdir, Statsforvaltar, helsedir., HELFO, fylke, kulturdep., landbruksdep., med fleire.

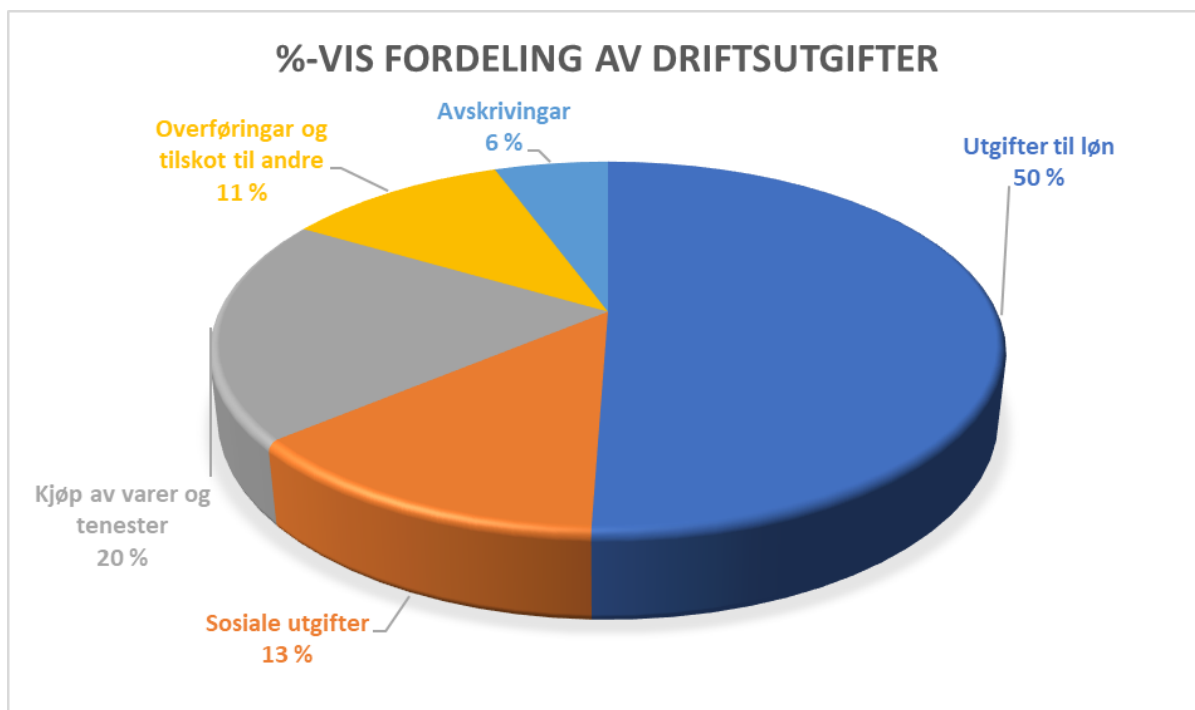
Salgs- og leigeinntekter utgjorde i 2024, 11,1% av kommunen sine inntekter. Av dette er 42% kommunale gebyrinntekter knytt til sjølvkost, 27% sal av konsesjonskraft og 17% husleigeinntekter. Dei resterande 14% av inntektene er blant anna sal av mat, kinobillett, purregebyr, utenlandsvaksine, fellingsavgift, bruk av kommunale kaiar og sal av tenester på veg, reinhald og brann med meir.

Tabellen viser utviklinga i dei ulike driftsinntekstpostane i perioden 2020 til 2024.

Driftsutgifter

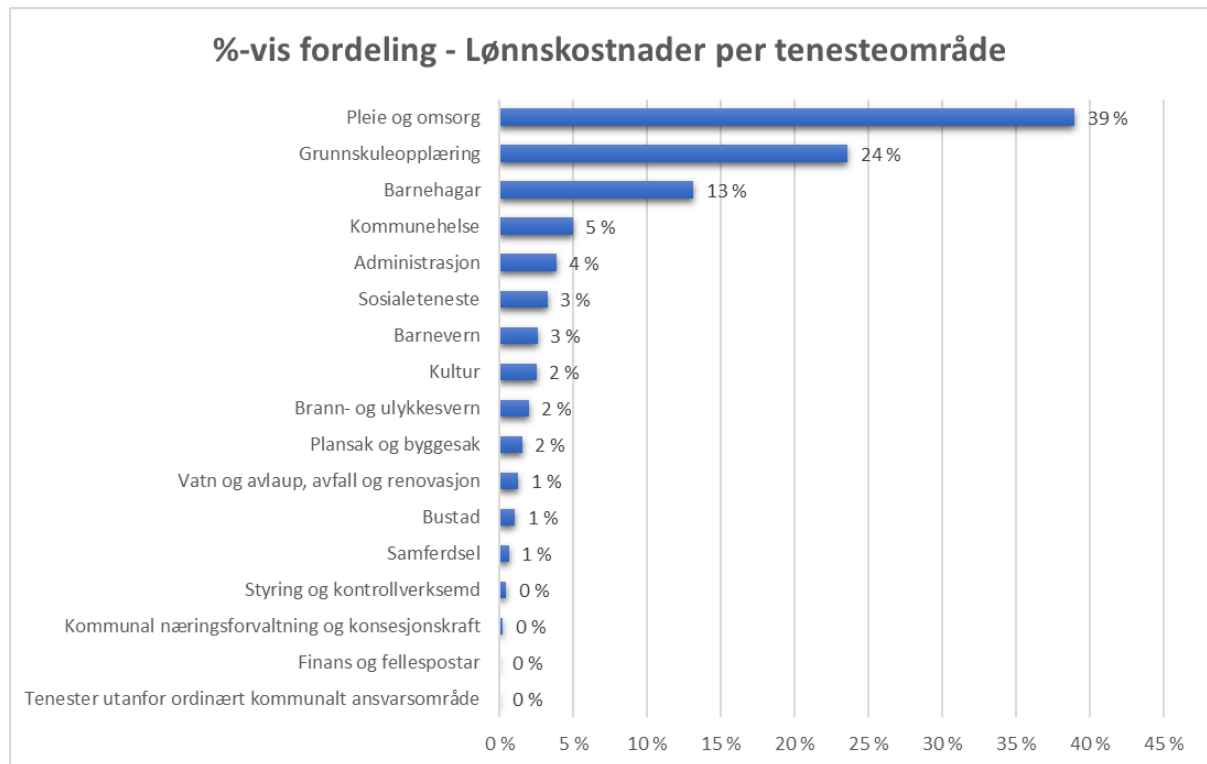
Diagrammet under viser %-vis fordeling av driftsutgiftene.

Lønn og sosiale utgifter utgjorde i 2024 64% av driftsutgiftene til kommunen. Lønnsutgifter inneholdt alt av fastlønn med faste tillegg, variable tillegg, vikarutgifter, godgjersler, frikjøp, introduksjon- og

kvalifiseringsstønad, skyssgodtgjersle og utgiftsdekning fosterheim. Sosiale utgifter er kostnader som er direkte tilknytt lønn. Det vil seie pensjon, premieavvik, gruppelivsforsikring og arbeidsgjevaavgift.

Pleie- og omsorgstenestene er det mest arbeidskrevjande området med 39% av alle lønnsmidlane i kommunen. På dei neste plassane kjem grunnskule (24%) og barnehage (13%). %-fordelinga mellom dei tre store tenestene har halde seg nokså stabilt dei siste åra. Dei resterande 24% er fordelt på dei andre tenesteområda.

Kjøp av varer og tenester inneheld alle kjøp av varer og tenester som kommunen gjer for å kunne driva dei kommunale tenestene. Dette omfattar også kjøp av tenester der ein leverandør leverer på vegne av kommunen leverer kommunale tenester direkte til brukar, som privat barnehage og BPA (brukarstyrt personleg assistent).

Det er framleis utgifter til pleie- og omsorgstenester og grunnskule som krev mest. Kommunehelse er det tredje største tenesteområdet.

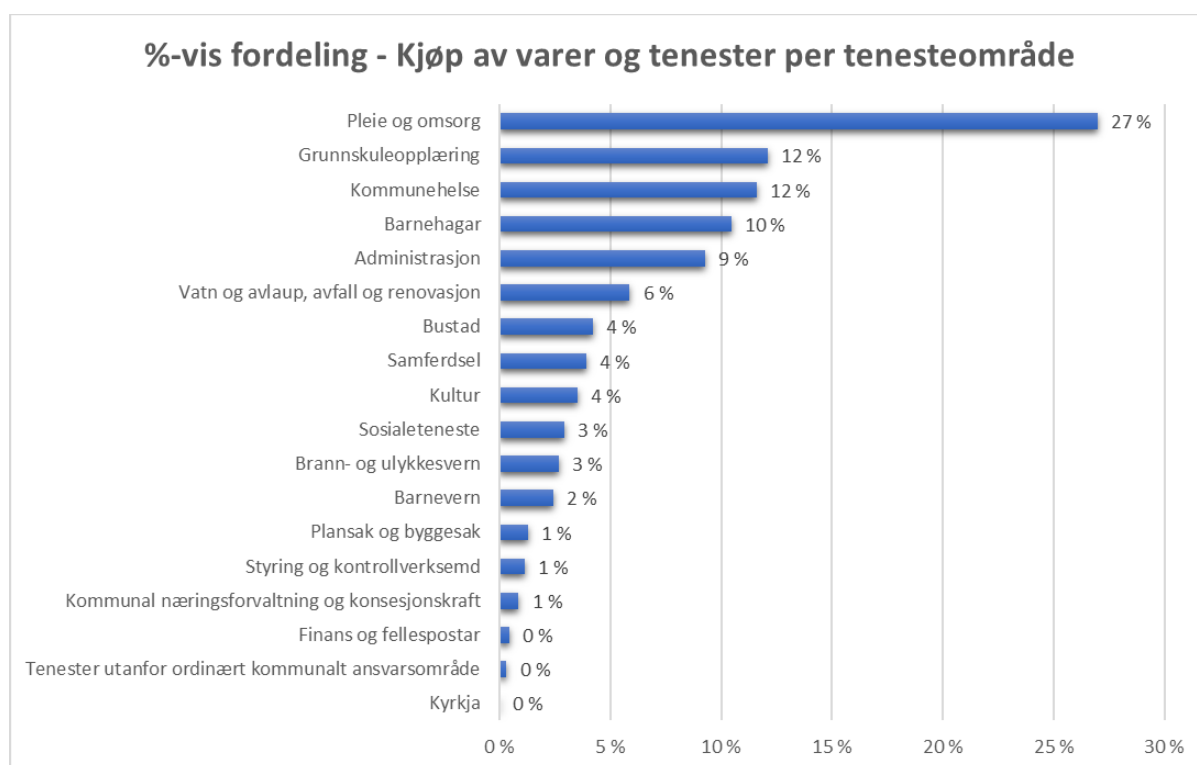
I pleie og omsorg var den største kostnadane kjøp av tenester som erstattar eigenproduksjon, som BPA og kjøp av institusjonsplassar i andre kommunar (39%). Andre store driftskostnader var mat (14%), bruk av vikarbyrå og andre konsulenttenester (15%), IKT lisensar (5%), leasing av bilar (3%), elektrisitet (2%), vaskeritenester (3%), medisinsk forbruksmateriell og medikament (3%), inventar (2%) og transportutgifter (2%).

På grunnskule var skuleskyss (17%) den største kostnaden i 2024. Andre store utgiftspostar er elektrisitet (11%), lærebøker (7%), overføringar til friskulen (8%), IKT lisensar (8%), husleige (6%), betaling for gjesteelevar i andre kommunar (4%), kurs-utgifter (4%) og materiale til drift og vedlikehald (4%).

Den største utgiftsposten i kommunehelse i 2024 var kommunalt driftstilskot til legar og fysioterapeutar (35%). Andre store utgifter var husleige (18%) og kjøp frå andre (18%). Kjøp frå andre omfattar utbetaling til legar på utekontor og på legevakt, samt fastlegevikarar. I tillegg har kommunehelse ei stor utgift til interkommunal legevakt (8%).

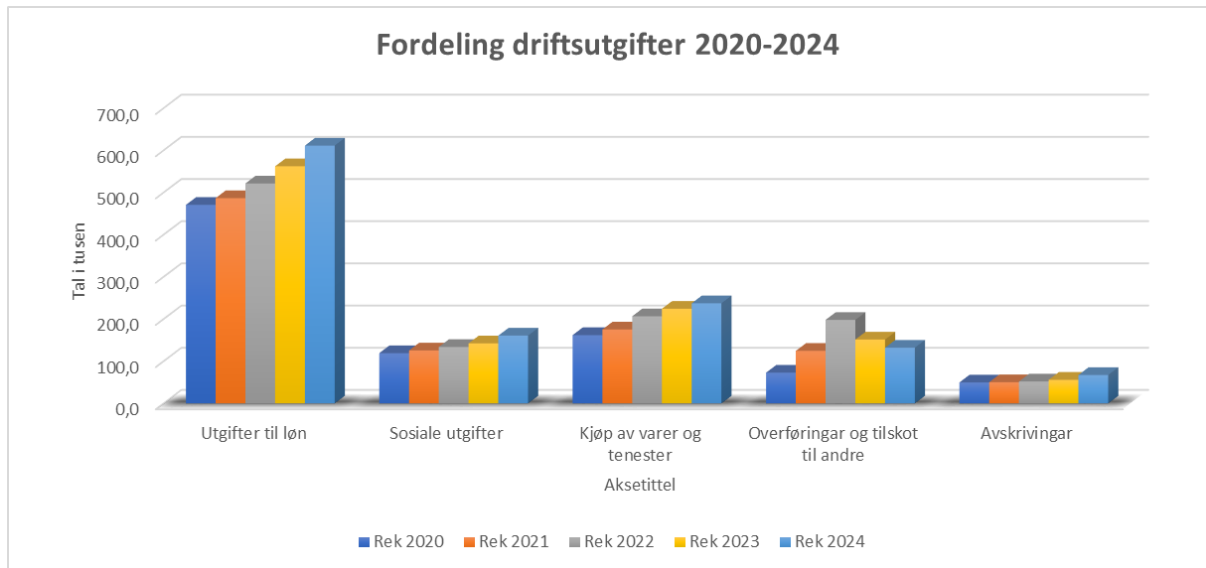
På barnehage utgjorde overføringa til den private barnehagen 71% av alle utgiftene på varer og tenester. Dei nest store utgiftspostane i 2024 var mat og drikke (6%), elektrisitet (4%), forbruksmateriell (3%), IKT lisensar(2%), kurs-utgifter (2%) og arbeidskle (2%).

Administrasjon sin klart største kostnad i 2024 var IKT lisensar og IKT utgifter på 49% av totalen. Dei nest største utgiftspostane var forsikring (8%), konsulenthonorar (8%), kjøp frå andre kommunar (4%), elektrisitet (3%), KS medlemskontigent og bedriftshelseteneste (6%) og markering av 25-års jubilarar (3%). Mykje av varer og tenester som vert ført på administrasjon går til heile organisasjonen, som felles IKT-system, kursutgifter, forsikringar, medlemskontigentar og bedriftshelseteneste.

Overføringer og tilskot til andre utgjorde i 2024 10,9% av dei totale driftsutgiftene. Overføringer og tilskot er utgifter som ikkje er knytt til levering av kommunale tenester, men tilskot som er utbetalt til andre. Skatt på heimfallskraft og utgifter til kjøp av kraft er definert som ei overføring, og utgjorde 38% av dei totale overføringane og tilskota i 2024. Meirverdiavgiftskompensasjonsutgifta utgjorde 19% av totalen. Kommunen utbetaler ei rekkje med tilskot til lag, organisasjonar og private, 19% av overføringane gjekk til dette. Kommunen betaler også bland anna tilskot til kyrkja (6%), sosialhjelp (9%), næringstilskot (4%) og overføring til Kvammabadet KF (3%).

Avskrivningane ligg som ein utgiftspost, men vert trekt ut att av driftsrekneskapen før utrekning av netto driftsresultat. I den kommunale rekneskapen er det i staden låneavdrag og renter som vert kostnadsført.

Tabellen viser utviklinga i dei ulike driftsutgiftspostane i perioden 2020 til 2024.

Finansresultat

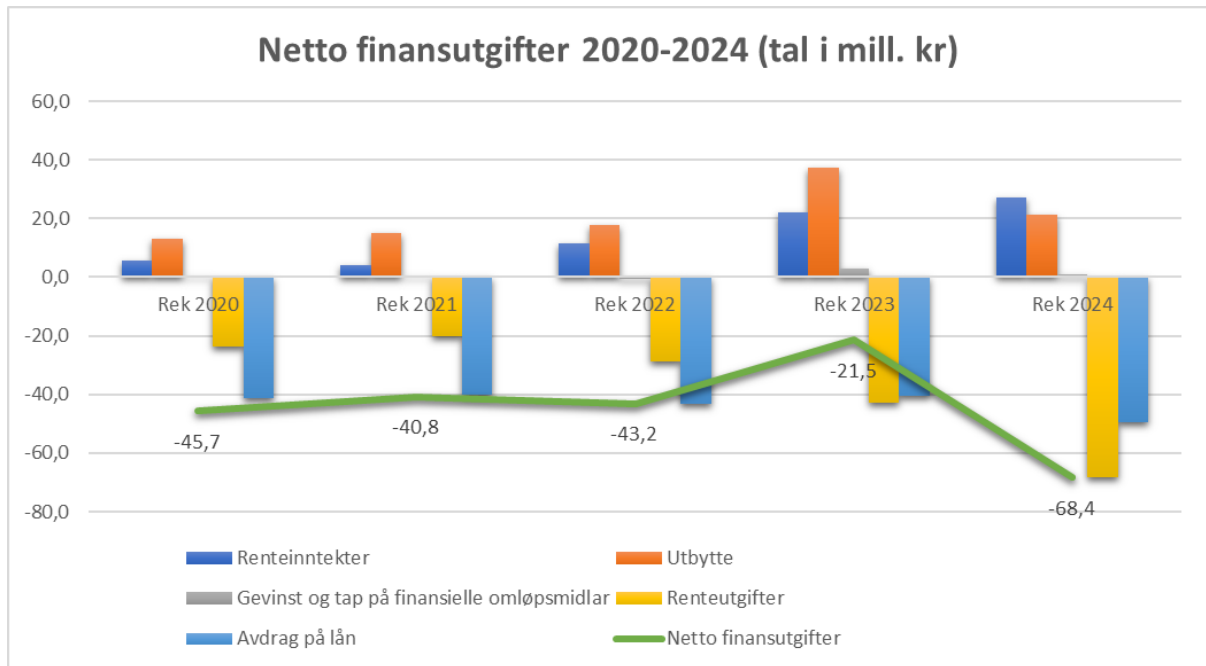
Den grønne linja i diagrammet under viser endring i netto finansresultat i perioden 2020-2024. Stolpane viser kva type inntekter og utgifter som inngår i finans. Store avdrag og renteutgifter på lån gjer at finansresultatet er negativt.

I 2024 mottok Kvam herad 21,2 mnok i utbytte, 16,2 mnok mindre enn i 2023, men meir enn i alle tidlegare år. Utbytte frå Kvam energi var på 9,3 mnok og på 11,8 mnok frå Eviny.

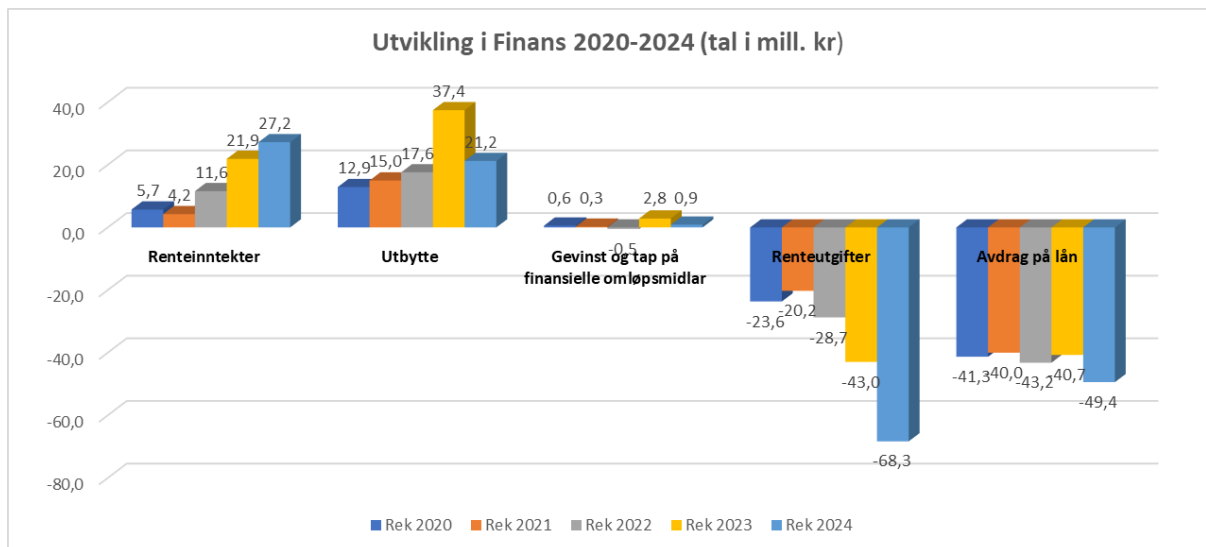
Renteoppgangen har stor innverknad på drifta til Kvam herad. Renteutgiftene på totalt 68,3 mnok, auka med 25,4 mnok frå 2023 til 2024. I forhold til i 2020 er renteutgiftene auka med 45 mnok.

Per 31.12.2024 var vekten gjennomsnittleg rente på låneportefølgjen til heradet 4,27%. Per 31.12.2023 er den 3,97%. Til samalikning var den i 2021 på 1,57%.

Renteinntekter er renter på bank, vidareutlån, obligasjonar og rente på uteståande krav. Renteutgifter er renter på obligasjons-, sertifikat- og husbanklån. Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar viser netto tap/gevinst på kommunen sine obligasjonar.

Tabellen viser dei ulike finansinntektene og -utgiftene per år, samt utvikling i netto finansutgifter i perioden 2020 til 2024.

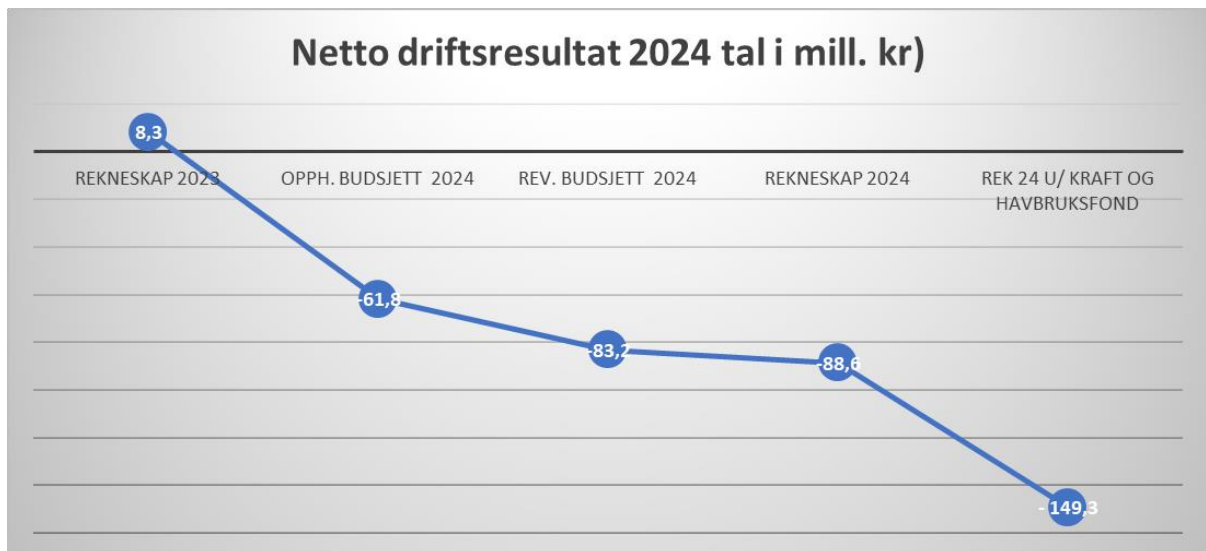

Tabellen viser utviklinga i dei ulike finanspostane på inntekter og utgifter i perioden 2020 til 2024.

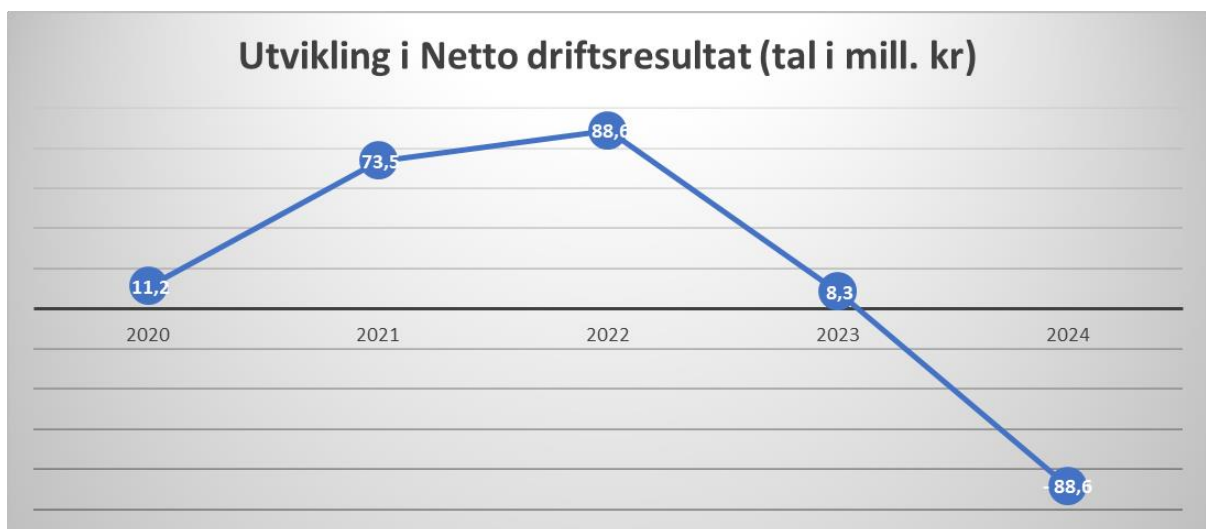
Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i 2024 vart eit negativt resultat på 88,6 mnok.

Kvam herad er ein kraftkommune, men nivået på kraftinntekter varierer mykje frå år til år. Sidan det er oppdrettsanlegg i kommunen så mottek kommunen i tillegg inntekter frå havbruksfondet kvart år. Utan kraftinntekter og havbruksfond i 2024 ville heradet hatt eit negativt netto driftsresultat på 149 mnok.

Tabellen viser endeleg rekneskap i 2023 og budsjettert og endeleg rekneskap i 2024

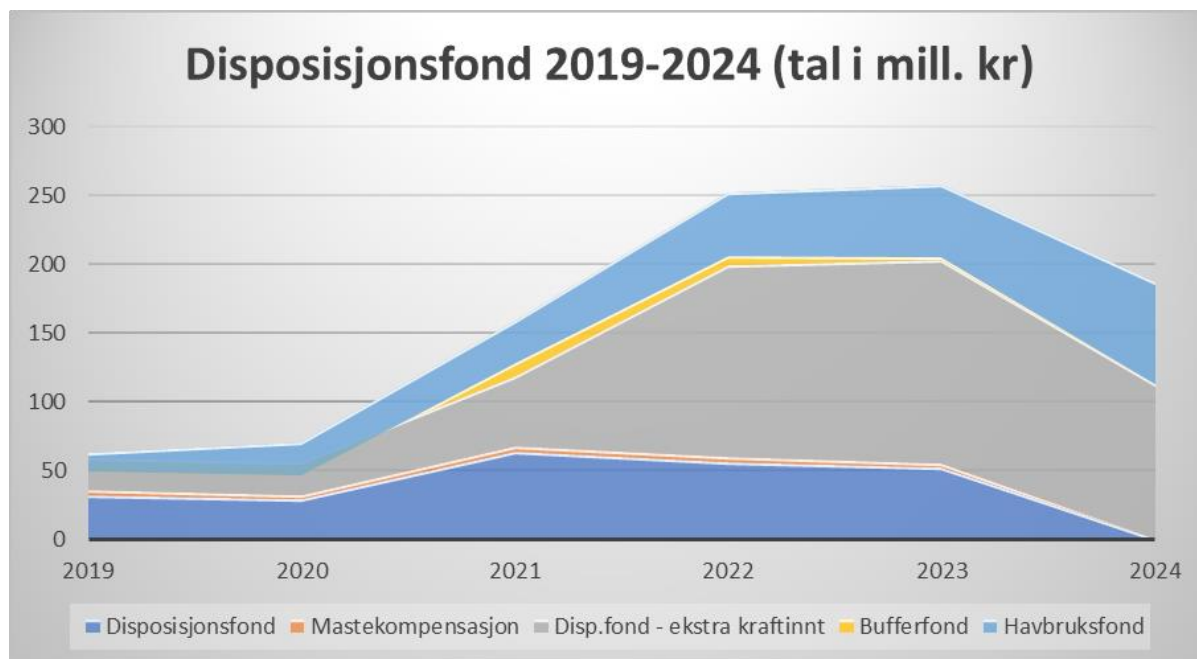

Tabellen viser utviklinga i netto driftsresultat i perioden 2020 til 2024

Disposisjonsfond

Diagrammet under viser utgåande balanse per 31.12.2024 på disposisjonsfonda til heradet, fordelt på dei ulike fonda. Disposisjonsfond er det same som ubundne driftsfond. Mykje av midlane på fonda er bunde opp i vedtak og finansiering av drift i økonomiplanperioden. I kapittelet vedlegg ligg dokumentet fondsoversikt 2024, som er ein fullstendig oversikt over alle fonda til kommunen.

Frå 2024 til 2023 er det ein reduksjon disposisjonsfond på 71 mnok.

KOSTRA hovudtal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	137 095	132 469	110 930	152 270
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-2,3 %	-7,7 %	-0,3 %	-1,4 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *)	140 187	142 683	111 303	154 419
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	23,1 %	16,7 %	11,6 %	14,2 %
Økonomi				
Avdrag (netto) Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	3,6 %	4,4 %	3,9 %	3,8 %
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	69 742	68 692	69 718	70 580
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	110,6 %	111,5 %	91,0 %	70,6 %

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2023	Opph. bud. 2024	Rev.bud. 2024	Rekneskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
skatt på inntekt og formue	-285 441	-295 180	-296 316	-288 653	-7 663	-2,6 %
Ordinært rammtilskudd	-344 674	-361 127	-361 919	-363 483	1 564	0,4 %
Skatt på eigedom	-42 233	-41 040	-40 165	-40 135	-30	-0,1 %
Andre generelle statstilskudd	-46 806	-58 188	-66 498	-51 336	-15 162	-22,8 %
Konsesjonsavgift	-4 777	-4 400	-4 800	-5 191	391	8,2 %
Sum Frie disponible inntekter	-723 930	-759 935	-769 698	-748 799	-20 899	-2,7 %

Sentrale utgifter

Årsmelding 2024

Beløp i 1000

	Rekneskap 2023	Opph. bud. 2024	Rev.bud. 2024	Rekneskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sentrale utgifter						
Pensjon	60 293	70 261	72 235	71 201	1 033	1,4 %
Sum Sentrale utgifter	60 293	70 261	72 235	71 201	1 033	-1,4 %

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Rekneskap i fjor	Opph. bud.	Rev. bud.	Rekneskap
Bruk av avsetninger				
Bruk av bundne driftsfond	-16 665	-40 466	-38 733	-46 266
Bruk av disposisjonsfond	-29 865	-77 121	-106 317	-106 317
Sum bruk av avsetnader	-46 530	-117 587	-145 050	-152 583
Avsetninger				
Overføring til investering	1 511	14 440	14 440	14 440
Avsetninger til bundne driftsfond	18 154	16 342	7 535	14 421
Avsetninger til disposisjonsfond	35 215	24 966	39 874	35 132
Sum avsetnader	54 879	55 749	61 849	63 993
Netto driftsresultat	-8 350	61 838	83 197	88 590
Sum driftsinntekter	-1 110 296	-1 063 614	-1 103 459	-1 121 397
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	0,8 %	-5,8 %	-7,5 %	-7,9 %

Samfunnsutvikling

Visjon

Å skapa ei oppsiktsvekkjande framtid – create a remarkable future.

Visjonsomtale

Kvam herad har som visjon å skapa ei oppsiktsvekkjande framtid – create a remarkable future. Visjonen ligg til grunn for kommuneplanen for 2015-2030 (HST-064/15, 6.10.15). Slagordet ut frå visjonen er «Framtida er her». Dei samfunna som klarar å skapa ei oppsiktsvekkjande framtid er dei som oppmodar til eksperimentering, dyrkar risikovilje, pleier innovatørar, set pris på kreativitet og fremmar det særeigne. Dette gjev oss fire underbyggjande faktorar:

Talent - Toleranse – Trivsel – Teknologitutnytting

Mål og tiltak

Hovudmålet til Kvam herad er: *Vidareutvikla eit pulserande og sjølvstendig regionsenter som knyter saman Hardanger og Bergensregionen.*

Kvam må ha fokus på å vidareutvikla eige regionsenter i samspel med lokal- og nærsentra for å vera ei motvekt og eit attraktivt alternativ til sentralisering. I kommunereforma er Kvam definert som ein av dei kommunane som står “ufrivillig åleine”. Dette utfordrar oss ved at etablerte samarbeid opphøyrer, men nye moglegheiter kan oppstå i nye konstellasjonar. Kommuneplanen set langsiktige mål og strategiar for

heile Kvammasamfunnet, Kvam herad sin tenesteproduksjon og kommunen som organisasjon. For å nå måla, er det valt fylgjande hovudstrategiar: «stadutvikling», «bustad», «infrastruktur», «verdiskaping» og «livskvalitet».

Tema/utfordring	Mål – «Slik vil me ha det»	Tiltak – «Slik gjer me det»
Stadutvikling <i>Sentra våre skal byggja på ei berekraftig utvikling, styrkjast med eit større mangfald av private og offentlege tenestetilbod, ei god blanding mellom bustad, forretning og kontor, god tilrettelegging for alle med varierte møteplassar som innbyr til trivsel, samarbeid opplevingar og fysisk aktivitet.</i>	Sentra våre skal framstå som estetisk vakre slik at det vert attraktivt å bu, vitje og etablere seg der.	Kvam herad skal aktivt bidra med vidare planlegging, sikring og opparbeiding av fellesareal i sentrumsområda. 2024: Områdeplan for Øystese under arbeid 2024: Byggetrinn 1 i ny vidaregåande skule med attraktive uteområde ferdigstilt.
	Sentra våre skal framstå som trafiksikre og trygge for mjuke trafikkantar	Kvam herad skal fortsetja arbeidet med å planleggja, tilretteleggja og opparbeida gode gang- og sykkelvegssystem i, rundt og gjennom sentra. 2024: I planarbeid for Øystese, Norheimsund og Ålvik

	Sentra våre skal vidareutviklast med eit stort engasjement	Kvam herad skal leggja til rette for brei medverknad, med idédugnader og folkemøte, der spesielt barn og unge skal vera invitert.
	Me vil at fellesareala og infrastrukturen i tettstadane skal framstå som attraktive, tiltrekkjande og tilgjengelege	Kvam herad skal ha ansvaret for at den felles infrastrukturen vert bygd ut. 2024: Vidareført i planarbeid.
	Me vil at sentrumsområda skal vera mangfaldige og ha ei blanding av service, kontor og bustad	Kvam herad skal i si planlegging sørgja for at sentrumsområda får ein god variasjon i mellom service, kontor og bustad. 2024: Vidareført i planarbeid.
	Me vil ha trygge og gode tettstadar og lokalsamfunn	Kvam herad skal med godt og tverrfagleg ROS-arbeid driva med førebyggjande og helsefremmande arbeid for å hindra ulukker og skadar. 2024: Ny overordna HROS vedteken

	Me vil ha aktive handelsentra	Det skal leggjast til rette for at det skal vera attraktivt å etablere seg med forretningar i sentrum. 2024: Nye planar vidarefører arbeidet, men tidlegare butikklokale vert ståande ledige.
	Me vil at den framtidige gjennomgangstrafikken skal gå utanom Norheimsund	Me planlegg trafikken i tunnel. 2024: Reg.plan vart arbeidd med

Tema/utfordring	Mål – «Slik vil me ha det»	Tiltak – «Slik gjer me det»
Bustad Kvam herad skal ha eit variert bustadtilbod tilgjengeleg for alle grupper som ynskjer å busetja seg i kommunen og som ynskjer å verta buande, samt at folk vert buande lengst mogleg i sin eigen heim.	Me vil ha eit meir variert og godt tilgjengeleg bustadtilbod i heile kommunen.	Kvam herad skal til ei kvar tid sjå til at det er godkjente areal- og reguleringsplanar i heile kommunen. 2024: Områdeplan for Øystese under utarbeiding. Elles er det godkjente, private bustadareal på "lager" i kommunen, men ikkje oppstart av nye leiligheitsbygg.

	Me vil ha tett utnytting i sentra og spreidd i grendene.	Kvam herad skal i si planlegging følgje opp arealstrategiane forsenterstruktur og utnytting av LNF-område. 2024: Lagt til grunn i planarbeid
	Me vil at det skal vera tilrettelagt rimelege bustadformer for førstegongsetablerarar og andre som treng hjelp og rettleiing.	Kvam herad skal bidra med god rettleiing, god utnytting av verkemidlar og god planlegging. 2024: Auka rammer til startlån til 50 mnok.
	Me vil at Kvam herad skal vera ein aktiv pådrivar for bustadbygginga i Kvam.	Kvam herad skal oppretta eit eige bustadkontor, som skal ha ansvaret for utbygging og rettleiing. 2024: Bustadkoordinator er ein viktig aktør for innbyggjarar som vil inn på bustadmarkanden. Dialog med utbyggjarar om mogleg kjøp av leilegheiter nye prosjekt, men ingen har kome langt nok endå.

	Me vil at våre bustadområde skal ha attraktive uteområde, med høg kvalitet og tilgang på nærrekreasjonsområde.	Kvam herad skal sikra tilgang på gode nærmiljøområde, som er universelt utforma og tilrettelagt for alle som ynskjer å nytta dei. 2024: Samarbeidet med BOF heldt fram. Stor satsing på å sikra sentrale friluftsområde med statlege midlar.
	Me vil ha attraktive tomter langs med sjøen i frå Vikøy til Laupsa.	Kvam herad skal kartleggja den funksjonelle strandsona, der fortetting skal skje i noverande bebygde område og område som er egna til rekreasjon og friluftsliv skal sikrast mot utbygging. 2024: Lagt til grunn i arealplan
	Me vil ha ein funksjonell og god infrastruktur inn til våre nye bustadfelt.	Kvam herad skal bidra som tilretteleggjar og pådrivar for å få på plass infrastruktur. 2024: Ferdigstilt veg til byggjefelt i Øystese (Torebøen).

Tema/utfordring	Mål – «Slik vil me ha det»	Tiltak – «Slik gjer me det»
Infrastruktur og kommunikasjon Kvam skal ha ein trafikkssikker og effektiv infrastruktur – eksternt i mot Bergen for å utvide kommunen sin bu- og arbeidsregion, og internt i heile kommunen for å sikre ei betre samhandling mellom grendene.	Me vil ha ein trygg og god veg til ein større og bu- og arbeidsmarknadsregion i og rundt Bergen.	Kvam herad skal i samsvar med sin eigen arealstrategi arbeide med å få på plass Hardangertunnelen. 2024: Fylkeskommunen har meldt at høyringssak kjem våren 2025.
	Me vil at internkommunikasjonen skal vera god i heile kommunen i frå Gravdal til Kjepso, slik at samhandlinga vert styrka.	Kvam herad skal sørgja for at godkjente reguleringsplaner for infrastrukturen vert realiserte og me skal samhandla med regionale styremakter for å få plass Fv 7, Fv 48 og Fv 49 igjennom kommunen. 2024: Kommunen arbeider med fleire reg.planar på fylkeskommunale vegar. Vegarbeid i fylkeskommunal regi på strekkja Øystese-Granvin.
	Me vil at området mellom Norheimsund og Øystese, samt tilkomsten til Sjusete	Kvam herad skal i samsvar med arealstrategien for Tolomarka få på

	skal verta betre tilgjengeleg.	plass ny veg i kommuneplanen sin arealdel.
	Me vil at kollektivtilbodet skal verta betre internt i kommunen og til bergensregionen.	Kvam herad skal samarbeide med fylkeskommunen for å få til eit betre kollektivtilbod i Kvam og mellom Kvam og bergensregionen. 2024: svarar på årleg høyring om kollektivtilbod. Ferjetilbod Tørvikbygd-Jondal utvida sommarstid. Delfinansiering for å forlenga hurtigbåttilbod. Dialog med fylkeskommunen om mogleg "bestillingsskyss" i Kvam.

Tema/utfordring	Mål – «Slik vil me ha det»	Tiltak – «Slik gjer me det»
Verdiskaping gjennom samarbeid I Kvam vil me ha ein kultur for å dyrka fram entreprenørane, kunnskapen, møteplassane, det frivillige arbeidet, kulturtilboda og lokaldemokratiet	Entreprenørskap I Kvam vil me ha ein kultur for å dyrka fram entreprenørane som kan få fram nye idéar, nye produkt, nye verksemder og verdiskaping til beste for samfunnet.	I Kvam skal me etablera nye og ta vare på gamle møteplassar for samarbeid og nytenking. 2024: Vidare arbeid og dialog med næringsliv. Innhald i ny VGS også viktig for næringsliv. Ungt entreprenørskap i skulen.

	Møteplassar I Kvam vil me ha eit mangfald av arenaer innanfor kultur, idrett og det frivillige lagslivet.	I Kvam skal me støtta opp om og leggja til rette for at det frivillige lagslivet kan styrkjast og vidareutviklast til beste for alle innbyggjarane. 2024: Ei rekke tilskotsordningar vart delt ut
	Frivilligheit og kommunen I Kvam vil me dyrka fellesskapet mellom kommunen og det frivillige for å leggja til rette for folk sin trivsel og helse.	I Kvam skal me leggja tilhøva til rette slik at frivillig sektor får gode levekår og utviklar seg på eigne premisser. 2024: Sjå over
	Breidde og mangfald i kulturlivet I Kvam vil me ha breidde og mangfald i kulturtilbodet.	I Kvam skal me støtte opp om lag organisasjonar, og frivillige og inkluderande tilbod som møter alle sine behov. 2024: Sjå over
	Lokaldemokratiet I Kvam vil me ha ei aktiv og deltakande befolkning.	I Kvam skal me leggja til rette for at dei folkevalde har reell innflytelse på samfunnsutviklinga. 2024: Gjennomført opplæring og verksett betre vilkår for folkevalde som fleire dagmøte.
	Vidaregåande skular I Kvam vil me ha eit godt skuletilbod for ungdommar opp til 19 år.	I Kvam skal me i lag med Hordaland (no Vestland) fylkeskommune leggja til rette for ein sentrumsnær og

		framtidretta skule i Norheimsund. 2024: Byggeprosjekt fase 1 overlevert oktober 2024.
	Kunnskap- og kompetansedeling i næringslivet I Kvam vil me satsa på kunnskap og kompetanse i næringslivet.	Kvam herad skal i samarbeid med næringslivet arbeida for koplingar i mellom Kvam herad, lokale verksemdar og forskingsmiljø. 2024: Leigd fjernarbeidsplasslokale. Forskingsprosjekt vedr. fjernarbeidsplassar vart vidareført.
	Opplevingsøkonomien I Kvam vil me få på plass heilårs aktivitetstilbod som tek utgangspunkt i fjord, fjell og vatn.	I Kvam skal me profesjonalisera oss som opplevingskommune. 2024: Marknadsføring av Kvam som turismål gjennom Visit Hardanger. Innleiga av firma til turistinformasjon i Steinsdalen.

Tema/utfordring	Mål – «Slik vil me ha det»	Tiltak – «Slik gjer me det»
Livskvalitet I Kvam skal me arbeida for at dei som bur i	Frivillig sektor I Kvam vil me ha frivilligheit og dugnadsinnsats som eit viktig	I Kvam skal me støtta opp om eldsjeler og dei som driv fram det frivillige lags- og organisasjonslivet.

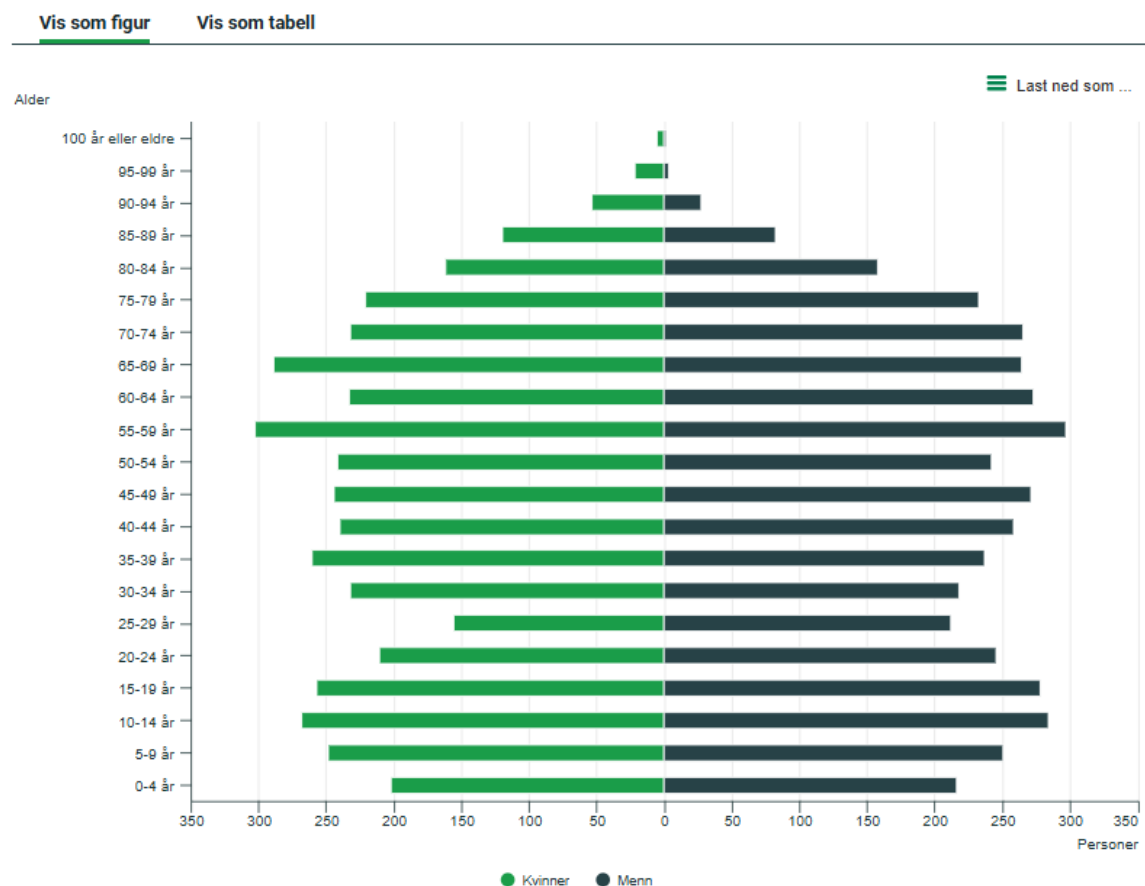
kommunen skal oppleve høg livskvalitet og at samfunnet vårt vert opplevd på same vis.	fundament i lokalsamfunnet.	2024: Ei rekke tilskotsordningar vart delt ut
	Arbeid - og aktivitetstilbod I Kvam vil me at alle skal komme seg ut i arbeid.	I Kvam skal kommunen og næringslivet samarbeide, for å få alle ut i arbeid 2024: fleire møte med m.a næringshage, næringsråd og -lag, Handalag m.fl. Kommunen har i tillegg felles prosjekt med andre kommunar i regionen og NAV.
	Fysisk aktivitet hjå befolkninga I Kvam vil me at alle skal vere litt meir i fysisk aktivitet.	I Kvam skal alle tiltak leggjast til rette for meir fysisk aktivitet for einskildmennesket.
	Barnehage I Kvam vil me ha barnehagar som skal vera ein god arena for sosialisering, integrering og læring.	I Kvam skal det leggjast til rette for eit godt læringsmiljø som fremmar integrering og sosialisering. 2024: Auka rammer til bemanning og fleire opptak i løpet av året enn lovpålagt.
	Tverrfagleg samarbeid	I Kvam skal me oppmuntra til og leggja til rette for

	I Kvam vil me ha eit samfunn tufta på toleranse og samarbeid	møteplassar som fremjar samarbeid.
	Samfunnstryggleik Kvam skal ha eit trygt samfunn som er førebudd på uventa hendingar slik at menneske, miljø og materielle verdiar er tilstrekkeleg sikra mot fare	Gjennomføra gode risiko- og sårbarheitsanalysar med gode kunnskapsgrunnlag. Kontinuerleg fokus på førebyggjande tiltak. Gjennomføra faste øvingar der offentlege og private aktørar samarbeider 2024: Overordna HROS, beredskapsplanar for oppvekst og helse har hatt fokus. Øvingar gjennomført.

Demografi og folketalsutvikling.

Folketalet i Kvam i 4.kvartal 2024 auka med 20 siste året, til 8.517 innbyggjarar. Dette var ein nedgang på 21 personar sidan 3.kvartal. 80 born vart fødde medan 84 gjekk bort. Netto innflytting var på 24 personar.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Prognosane for folketalsutvikling for Kvam, peikar nedover meir nedover for 2030 enn dei gjorde for eit år sidan (8.268), og mot 2050 (7.954).

Forventet utvikling

Kilde
Regionale befolkningsframskrivinger, Statistisk sentralbyrå

FN sine berekraftsmål

FN sine berekraftsmål er verda sin felles arbeidsplan for å utrydda fattigdom, nedkjempa ulikskap og stoppa klimaendringane innan 2030. Måla gjeld for alle land i verda. Til saman er det 17 mål, illustrert under.

Til kvart mål er det utarbeidd forklaring og delmål, sjå lenkja: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>. I Noreg er mange av måla nådd, men me har framleis mål som både er aktuelle for oss som nasjon og oss som kommune. Og sjølv om nokre av måla vert rekna for nådd, må me framleis arbeida med tema som fattigdom, likestilling, reint vatn og gode sanitærforhold. Andre mål utfordrar oss likevel meir, som ansvarleg forbruk og å stoppa klimaendringane. Under er nokre av måla som er aktuelle for vår kommune.

Tema/utfordring	Mål	Tiltak
3 - God helse "Sikra god helse og fremja livskvalitet for alle, uansett alder"	3.3) Innen 2030 stoppa epidemiane av aids, tuberkulose, malaria og neglisjerte tropiske sjukdomar samt bekjempe hepatitt, vassbårne og	Oppdatera smittervernplanen og gjera den kjent Ta i bruk infeksjonskontroll-program

	andre smittsame sjukdomar. 3.4) Innan 2030 redusera prematur dødelegheit forårsaka av ikkje-smittsame sjukdomar med ein tredel gjennom førebygging og behandling, og fremja mental helse og livskvalitet. 3.5) Styrka førebygging og behandling av misbruk, blant anna av narkotiske stoff og skadeleg bruk av alkohol. 3.6) Innan 2020 halvera talet på dødsfall og skadar i verda forårsaka av trafikkulykker.	Laga plan for helsemessig og sosial beredskap Utvikla målretta informasjon til alle einingar omkring «helse i alt me gjer» Overordna folkehelsegruppe i kommunen og deltaking i folkehelsgruppe interkommunalt og på fylkesnivå Følgja opp rusmiddelpolitisk handlingsplan Oppfylgjing av underskriven avtale om trafiksikker kommune og tenesteavtale med politiet 2024: Planarbeid for helsemessig og sosial beredskap laga. Er godkjent som trafiksikkert herad. Ny tenesteavtale inngått med politiet.
--	--	--

		Ny folkehelseoversikt laga i samband med ny planstrategi.
4 - God utdanning "Sikra inkluderande, rettferdig og god utdanning og fremja moglegheit for livslang læring for alle"	4.5) Innan 2030 avskaffa kjønsskilnader i utdanning og opplæring og sikre lik tilgang til alle nivåer innanfor utdanning og yrkesfagleg opplæring for sårbare personar, deriblant personer med nedsett funksjonsevne, urfolk og barn i utsette situasjonar. 4.7) Innan 2030 sikra at alle elevar og studentar tileigner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremja bærekraftig utvikling, blant anna gjennom utdanning for bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettar, likestilling, fremja av ein freds- og en ikkjevaldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt	Sikre heiltids-introduksjonsprogram for flyktningar og på bakgrunn av individuell kartlegging av kompetanse og motivasjon laga karriereplan for arbeid og utdanning Ta imot lærlingar og studentar Laga kompetanseplanar 2024: Satsing på vidare generell kompetanseheving, med bruk av Dossier for kompetanseplanlegging. Vidare satsing på lærlingar, i samarbeid med Handalag.

	mangfold og kulturen sin medverknad til bærekraftig utvikling.	
9 – Innovasjon og infrastruktur "Byggja solid infrastruktur, fremja inkluderande og bærekraftig industrialisering og medverka til innovasjon"	9.1) Utvikla påliteleg, bærekraftig og solid infrastruktur av høg kvalitet, herunder regional og grensekryssande infrastruktur, for å støtta økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommeleg pris og likeverdig tilgang for alle. 9.4) Innen 2030 oppgradera infrastruktur og omstilla næringslivet til å verta meir bærekraftig, med ein meir effektiv bruk av ressursar og større bruk av reine og miljøvenlege teknologiformer og industriprosessar, der alle land gjer ein innsats etter eiga evne og kapasitet.	Arbeida vidare med klimanettverk og ny energi- og klimaplan Krav i kommuneplan til planlegging av infrastruktur, bygge miljøvennlege bygg og sette energikrav. Halda fram arbeidet med å sanera VA-anlegg Halda fram satsing på bruk av el-bilar som tenestebil i Kvam herad 2024: Fleire el-bil-avtalar inngått. Ei rekkje VA-prosjekt i løpet av året Strandebarm omsorg bygd med fleire miljø- og energiomsyn. Det gjeld også for ny vidaregåande skule. Kvam herad deltek m.a. i Klimapartner Vestland. Ei rekkje ENØK-prosjekt gjennomført.

12 – Ansvarleg forbruk og produksjon "Sikra bærekraftig forbruks- og produksjonsmønster"	12.5) Innan 2030 betydeleg redusera avfallsmengda gjennom forbod, reduksjon, gjenvinning og ombruk. 12.7) Fremja berekraftige ordningar for offentlege anskaffingar, i samsvar med dei enkelte land sin politikk og prioriteringar. 12.b) Utvikla og innføra metodar for å overvaka konsekvensane av ein berekraftig utvikling på ei turistnæring som er berekraftig, skapar arbeidsplassar og fremjar lokal kultur og lokale produkt.	Samarbeida med BIR for å redusera, gjenvinna og ivareta resterande avfall på best mogleg måle. Arbeida vidare med klimanettverk og ny energi- og klimaplan Gjennomføra tiltak i innkjøpsstrategi. Samarbeida med Visit Hardangerfjord AS, fylkeskommunen og andre partar for ei berekraftig utvikling av turistnæringa. 2024: Kvam deltek i fleire nettverk for klimanettverk. Tiltak i klimaplan arbeid vidare med.
13 – Stoppa klimaendringane "Handla umiddelbart for å bekjempe klimaendringane og konsekvensane av dei"	13.1) Styrka evna til å stå imot og tilpassa seg klimarelaterte farer og naturkatastrofar i alle land. 13.3) Styrka enkeltpersonar og institusjonar si	Arbeida vidare med klimanettverk og ny energi- og klimaplan Gjennomføra ROS-analysar for ulike delar av organisasjonen

	evne til å motvirke, tilpassa seg og redusera konsekvensane av klimaendringar og deira evne til tidleg varsling, samt styrka kunnskapen og bevisstgjeringsen om dette.	Klargjera tilfluktsrom Gjennomføra beredskapsøvingar Delta i beredskapskampanjar 2024: HROS vedteken. Utflytting frå tilfluktsrom til arkiv gjennomført. Det har vore fleire reelle beredskapshendingar. Utvikla nytt beredskapssystem og auka opp øvingstakt.
--	---	---

Klimarekneskap

Klimatiltak

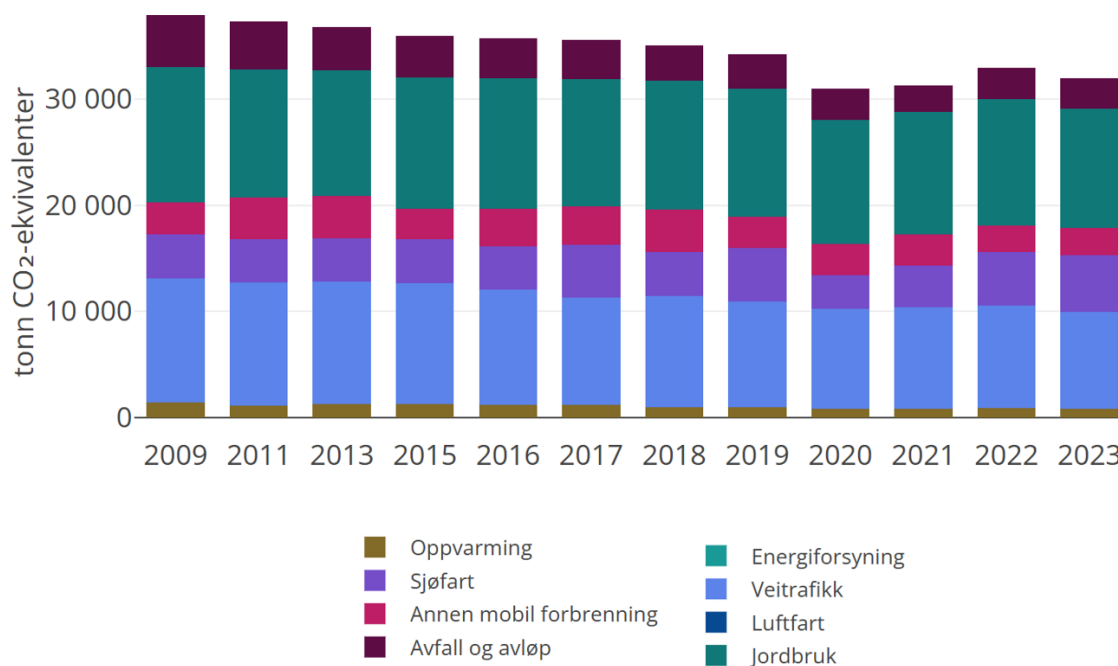
Kvam herad vedtok i 2021 kommunedelplan for energi og klima, med målsetjing om å redusera klimagassutsleppa med 55% innan 2030.

I kommunebarometeret for 2024, som er basert på tal for 2023, kjem Kvam herad på 162. plass innan kategorien «klima og natur». Klimagassutsleppa i Kvam herad har gått ned med 4,7% dei siste fire åra. I same peroda vart utsleppa frå vegtrafikken redusert med 9%. Av hushaldsavfallet i Kvam vart 26,2% levert til materialattvinning eller biogassproduksjon, noko som er relativt lågt.

Direkte utslepp

Dei direkte utsleppa i Kvam herad har hatt ei jamn nedgang sidan 2009, om me ser bort ifrå utsleppa frå industri. For å sjå nærare på kvar sektor kan de undersøka grafane hjå [Miljødirektoratet](#). Det er bra at

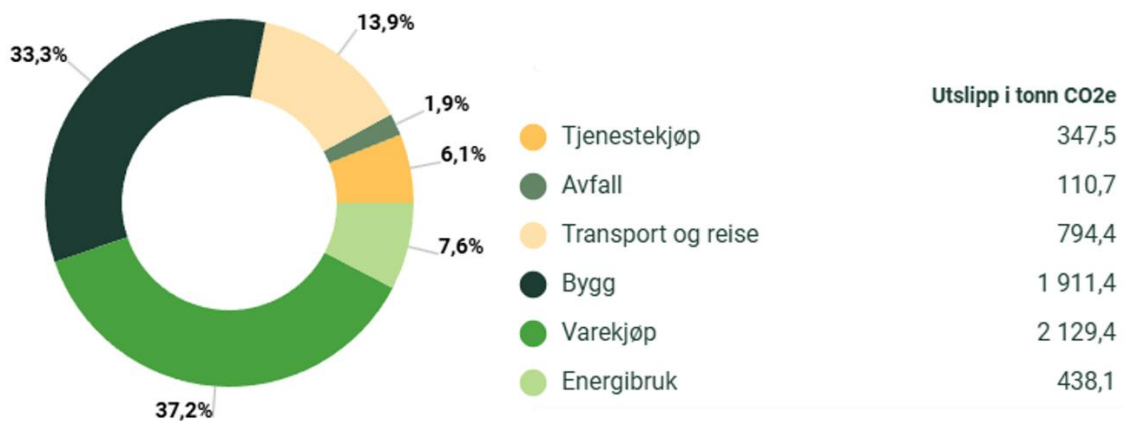
utsleppa går ned, men utsleppsreduksjonen må skje mykje raskare dei neste åra for at me skal komma nærmare å innfri egne og internasjonale mål- og aller viktigast – for å redusera klimaendringane og dei negative effektane som kjem med. Dei største kjeldene til klimagassutslepp innafor det geografiske Kvam herad hald fram med å vera frå jordbruk, vegtrafikk, sjøfart, avfall og avløp, og anna mobil forburning.

Figur 1. Direkte klimagassutslepp i Kvam herad i tidsrommet 2009 til 2023, ekskludert utslepp frå industri, olje og gass. Data for 2024 er ikkje tilgjengelege før mot slutten av 2025. Kjelde: Miljødirektoratet.

Indirekte klimagassutslepp frå kommuneorganisasjonen

Dei siste åra har me laga eit klimarekneskap for kommuneorganisasjonen. Då nyttar me verktøyet Klimakost som er utvikla av Asplan Viak. I dette verktøyet fyller me inn kva me har brukt av drivstoff og straum, men også kor mykje pengar me har nytta på investeringar og innkjøp av varar og tenester. Verktøyet reknar så ut kva klimagassutslepp me står for, når me har eit livsløp-perspektiv på aktivitetane og forbruket vårt, og inkluderer utsleppa våre også utanfor Noreg sine grenser. Utrekningane er gjort basert på sektorgjennomsnitt, som gjer at dei grønne investeringane me ha gjort ikkje vil vera synleg i klimarekneskapet. Det betyr at me ikkje kan nytta det til å samanlikne over år, for å sjå om me har vorte betre. Me kan derimot nytta klimarekneskapet til å sjå på kva aktivitetar me gjer som medfører høge utslepp, og kvar me har dei største utsleppspotensiala. Klimarekneskapet for 2024 viser, igjen, at mykje av våre utslepp kjem frå investering i bygg og varekjøp. Innafor kategorien varekjøp er dei aller største utsleppa frå kjøp av persontransport. Dette viser at Kvam herad bør leggja vekt på miljøvennlege byggeprosessar og miljøvennlege transportalternativ i åra framover.

Figur 2 Dei indirekte klimagassutsleppa frå kommuneorganisasjonen.

Miljøfyrtårn

Etter at rådhuset vart Miljøfyrtårnsertifisert i slutten av 2023, har me halde fram med arbeidet vårt for kontinuerleg forbetring i 2024. Me har arbeida med måla og tiltaka som vart satt då me vart sertifisert. I 2024 vart også biblioteket og kulturskulen sertifisert som Miljøfyrtårn.

I forbindelse med sertifisering, satt me oss ei rekke mål for forbetring. Nokre av dei har me allereie nådd i 2024:

Me ynskja at andelen miljøsertifiserte leverandørar blant våre vesentlege leverandørar skulle aukast til over 65%. Til samanlikning var talet 34% for 2022. I 2024 nådde me målet, og 66% av våre vesentlege leverandørar var sertifisert som Miljøfyrtårn, ISO 14001.

Me hadde også satt oss mål om at graden av gjenvinning ved rådhuset skulle auka og mengda restavfall ved Kvam rådhus skulle reduserast med 30 % i 2024 i forhold til 2023. Me nådde ikkje målet heilt her, med reduksjonen var 24%, og me arbeidar vidare med å nå målet neste år i staden.

Ved å gå frå søppelbøtte på alle kontora på rådhuset til avfallsstasjonar på korridorane med separate bøtter for plast, papir og restavfall, har me auka sorteringsgraden frå 25% til 49%.

Her er nokre av dei andre tiltaka me gjennomførte i 2024:

Igjennom eigendomsstrategien har det vorte bestemt at heradet sine nye bygg skal verte sertifisert etter (minimum) BREEAM Good standard.

Kvam herad arrangerte Gjenbruksveka. Miljøbutikken Plant Eit Tre arrangerte Grøn fredag, utstilling av redesigna produkt viste born korleis ein kan laga hoppetau av slitne dynetrekk. Biblioteket arrangerte leikebytedag.

Me deltok i aksjonen «Rein Hardangerfjord» i september.

I 2024 var Kvam herad med på sykle til jobben, prosjektet motiverte fleire til å sykla og gå til arbeid, men motiverte også folk til å komma seg ut ved andre høve. Det vart til saman 182 deltakarar og det vart spart 3 352 kgCo2.

I juni gjennomførte me ei spørjeundersøking om korleis tilsette på rådhuset reiser til og frå arbeid, for å finna ut korleis me redusera bilkøyringa. Me arbeider no med å finna ut kva tiltak som er best å iverksette, basert på undersøkinga.

Kvam herad søkte, og fekk, stønad hjå Miljødirektoratet til å utføra ein planvask. I 2024 fekk me oppgradert kunnskapsgrunnlaget, og no skal me i gang med planvask.

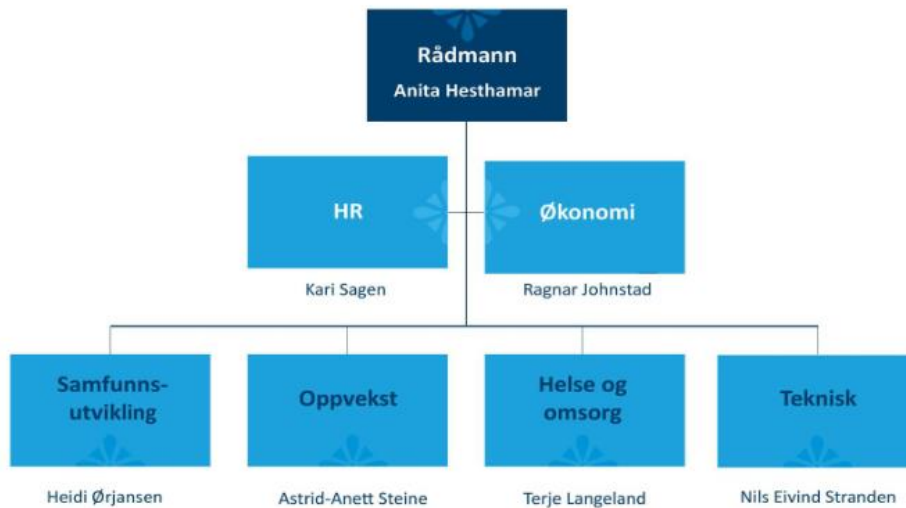
Organisasjon og internkontroll

Organisasjonskart for Kvam herad

Illustrasjonen viser organiseringa pr 31.12.24. Det har vore ein gjennomført ein endringsprosess når det gjeld den overordna organiseringa av Kvam herad, og ny organisering vert gjort gjeldande frå 1.1.2025. Endringane vart gjort i samband med reduserte økonomiske rammer i økonomiplanen og med det resultatet at ledig kommunalsjefstilling som einingsleiar for samfunn, næring og kultur vart spart inn. Endringane hadde også samband med at kommunalsjefstillinga som einingsleiar for teknisk og informasjon vart ledig. Hausten 2024 vart det konstituert einingsleiarar i desse to stillingane.

Nytt organisasjonskart frå 1.1.25:

Internkontroll

Kravet til at kommunen har eit internkontrollsystem er heimla i kommunelova § 25-1. Internkontrollen skal bidra til å unngå lovbrøt, at vedtatt politikk vert gjennomført, god tenestekvalitet og effektiv ressursbruk. Internkontrollen skal vera basert på risiko- og sårbarheitsvurderingar. Internkontrollen skal vera systematisk og tilpassa kommunen med omsyn til storleik, eigenart, aktivitetar og risikoforhold.

Det er utarbeidd eit dokument som gir oversikt over det overordna arbeidet med internkontroll i Kvam herad. Anna tenestespesifikk dokumentasjon av internkontroll, vert utarbeidd på avdelingsnivå. All overordna og tenestespesifikk dokumentasjon skal enten liggja i kommunen sitt kvalitetssystem (Compilo), eller ha lenkja til eventuell anna programvare der dette ligg.

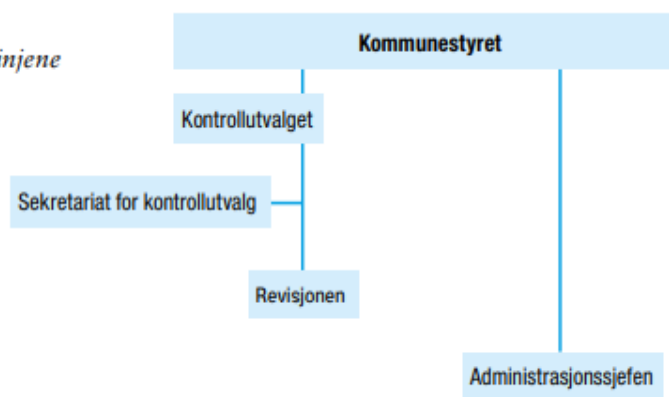
Kvam herad nyttar COSO-modellen i det overordna internkontrollarbeidet, som har følgjande komponentar:

Element i det interne kontrollmiljøet er **kompetanse, organisering og utvikling av medarbeidarar, leiarar sitt engasjement og overordna styring, rolle- og ansvarsfordeling og etiske verdiar**. Ivaretaking av desse elementa skjer gjennom Kvam herad sin **arbeidsgjevarpolitikk, medarbeiderutvikling, delegeringsreglement og etiske verdiar**.

Internkontrollen er retta mot administrasjonen og ikkje mot folkevalde organ, kommunale foretak, aksjeselskap eller interkommunale selskap som kommunen er deleigar i. Kontrollinjer for internkontroll er som følgjer:

Figur 3.
Kontrollinjene

Utanom eigenkontroll, har kommunen òg tilsyn av fylkeskommunale og statlege organ. Kvam herad nyttar tilsynsprosessar, -resultat og eventuelt etterarbeid som kjelde i arbeidet med kontinuerleg forbetring.

Kontrollutvalet lagar eiga årsmelding, som vert lagt fram for heradsstyret. I snitt vert det gjennomført 1 forvaltningrevisjon i året, i tillegg til oppfølging av tidlegare revisjonsarbeid, og planlegging av komande. I etterkant av ein forvaltningsrevisjon vert det vanlegvis laga ein handlingsplan for oppfølging av tilrådingane i revisjonen. Ein handlingsplan kan vera omfattande, og strekkja seg over fleire år.

I 2024 var det forvaltningsrevisjon innan vedlikehald av offentlege bygg med politisk handsaming i mars 2024. I tillegg rapporterte rådmannen på fleire tidlegare forvaltningsrevisjonar som til dømes innan overordna internkontroll og tilsetjingsprosedyre. Vidare vart det starta opp forvaltningsrevisjon av saksbehandling og tenestekvalitet i barnevernet.

I tillegg til arbeid med forvaltningsrevisjon, var det fleire statlege tilsyn i 2024. Av større tilsyn i 2024 var tilsyn innan trygt og godt barnehagemiljø og Arbeidstilsynet førte tilsyn innan temaet muskel- og skjelettplager og psykiske helseplager ved Kvam ungdomsskule og Øysteseheimen. Vidare var det gjennomført tilsyn innan saksbehandlingstid og sakkunnig vurdering i grunnskule, økonomisk rådgjeving etter sosialtenestelova og eit dokumentilsyn innan helse og omsorg med heimel i folkehelselova.

Statlege tilsyn vert som hovudregel varsla ved årsskiftet i "tilsynskalenderen" der også planlagde forvaltningsrevisjonar vert registrerte, slik at det er mogleg å koordinera. Kontrollutvalet har bedt om dokumentasjon og orienteringar for statlege tilsyn til sine møter.

Kvam herad som arbeidsgjevar

Medarbeidar- og leiarskapsplattforma utgjør eit felles verdigrunnlag for alle som arbeider i Kvam herad. Leiarar har eit særskilt ansvar, ei plikt, men også høve til å påverka og nå mål saman med medarbeidarane sine. Godt leiarskap heng tett saman med godt medarbeiderskap.

Kjenneteikn for kva me legg i godt leiarskap og medarbeiderskap i Kvam herad er samla i ei felles plattform. Denne byggjer på fem ulike kjenneteikn for leiarar og medarbeidarar. Desse kjenneteikna er:

- Meistringsorienterte
- Innovatørar
- Effektjegarar
- Profesjonelle
- Lagspelarar

Godt leiarskap er avgjerande for å levera gode tenester til innbyggjarane. Leiarar i Kvam herad stiller krav og har tydelege forventningar. Dei har tillit til medarbeidarane sine, gir konstruktive tilbakemeldingar og viser dei respekt. Leiarar lyttar, involverer og byggjer gode arbeidsmiljø. Det er leiarar sitt ansvar å setja mål, følgja opp resultat og sjå heilskapen.

Godt medarbeiderskap handlar om å spela kvarandre gode. Ved å utføra arbeidsoppgåvene ansvarsfullt og profesjonelt, tenkja kva som har verdi for brukaren og arbeida med kontinuierleg forbetring, vil me skapa god tenestekvalitet. Medarbeidarar skal vera serviceinnstilte, fleksible og delta aktivt for å skapa gode arbeidsmiljø.

Kvam herad er kjenneteikna ved at me er ein open, folkestyrt organisasjon som skal utvikla og levera tenester i eit samspelet mellom politikk og organisasjon. Å vera ein attraktiv og framtidsretta kommune stiller krav til at me har både endringskompetanse og kan levera tenester med høg fagleg standard. Til det trengs det kompetente medarbeidarar som får brukt kompetansen sin, har ein leveleg arbeidsbelastning og kjenner meistring i jobben. Det vil igjen bidra til indre motivasjon, arbeidsglede og til at dei skapar verdiar.

Den økonomiske situasjonen og utfordringane med å rekruttera nok kvalifisert arbeidskraft gjer at kommunen må finna nye måtar å organisera tenestene på med relativt færre ressursar, på ein måte som gjer at me også vil vera ein attraktiv arbeidsgjevar.

Medarbeidarundersøking – "10 - faktor"

Annakvart år vert det gjennomført medarbeidarundersøkingar. Kvam herad nyttar KS si undersøking «10 faktor»; ei forskningsbasert undersøking og eit godt verktøy for å måla faktorar som vert sett på som avgjerande for at organisasjonen skal oppnå gode resultat. Undersøkinga er gjennomført fire gonger; i åra 2017-2023.

Undersøkinga er basert på 10 innsatsfaktorar som det er mogleg å påverka for å utvikla godt leiarskap og eit godt arbeidsmiljø. Undersøkinga er orientert både mot medarbeidar- og leiarskap og legg spesiell vekt på meistring, motivasjon og bruk av kompetanse.

Resultata frå medarbeidarundersøkingane på den enkelte arbeidsplass vert arbeidd med gjennom eit felles oppfølgingssystem som byggjer på oppfølgingsmetodikken i 10 faktor. Under er tabell som viser resultat for 2023 for kommunen samla. Det er ikkje gjennomført undersøking i 2024, og neste undersøking vert hausten 2025. Skalaen går frå 1 til 5, der 5 tyder at ein er svært einig i ein påstand, og 1 "svært ueinig". Resultata vert samanlikna med alle andre 10-faktorundersøkingar i Noreg som er gjennomført i same tidsrom.

10 faktor Kvam herad samla

Oversikt og samanlikning av alle faktorar.

Tabellen viser resultat for vald eining, organisasjonen, landssnittet for tenestetype og landssnitt generelt.

Faktor	10 faktor Kvam herad samla	Kvam	Organisasjons enhet	Norge
1. Indre motivasjon	4.0	4.0	4.2	4.2
2. Meistringstru	4.1	4.1	4.3	4.3
3. Autonomi	4.1	4.1	4.3	4.3
4. Bruk av kompetanse	4.0	4.0	4.2	4.2
5. Meistringsorientert leiing	3.9	3.9	4.0	4.0
6. <u>Rolleklarheit</u>	4.0	4.0	4.3	4.3
7. Relevant kompetanseutvikling	3.6	3.6	3.7	3.7
8. Fleksibilitetsvilje	4.2	4.2	4.4	4.4
9. Meistringsklima	4.0	4.0	4.1	4.1
10. Prososial motivasjon	4.4	4.4	4.7	4.7

Rekruttera og behalda arbeidskraft

Å sikra kvalifisert arbeidskraft til alle oppgåver kommunen har ansvar for, spissar seg til. Det er rekrutteringsutfordringar både innan til helse og omsorg, skule og barnehage. Særleg er det vanskeleg å skaffa kvalifiserte lærarvikarar når behov oppstår midt i skuleåret og det er svært få ledige kvalifiserte lærar på jobbmarknaden. Det medfører at mange vikarar i skulen manglar dei formelle kvalifikasjonskrava i opplæringslova for få fast undervisningsstilling. Rekrutteringa er særleg vanskeleg til skular og barnehagar i indre og ytre delar av kommunen. Sjølv om me klarer å rekruttera til desse områda, er det ein klar tendens til at tilsette søker seg til sentrale delar av kommunen og større fagmiljø når det vert høve til det. Å kunne tilby gode arbeidsmiljø, meningsfulle arbeidsoppgåver og fagfellesskap er viktig i dagens arbeidsmarknad og eit fortrinn kommunen vil kunne ha i kampen om arbeidskraft.

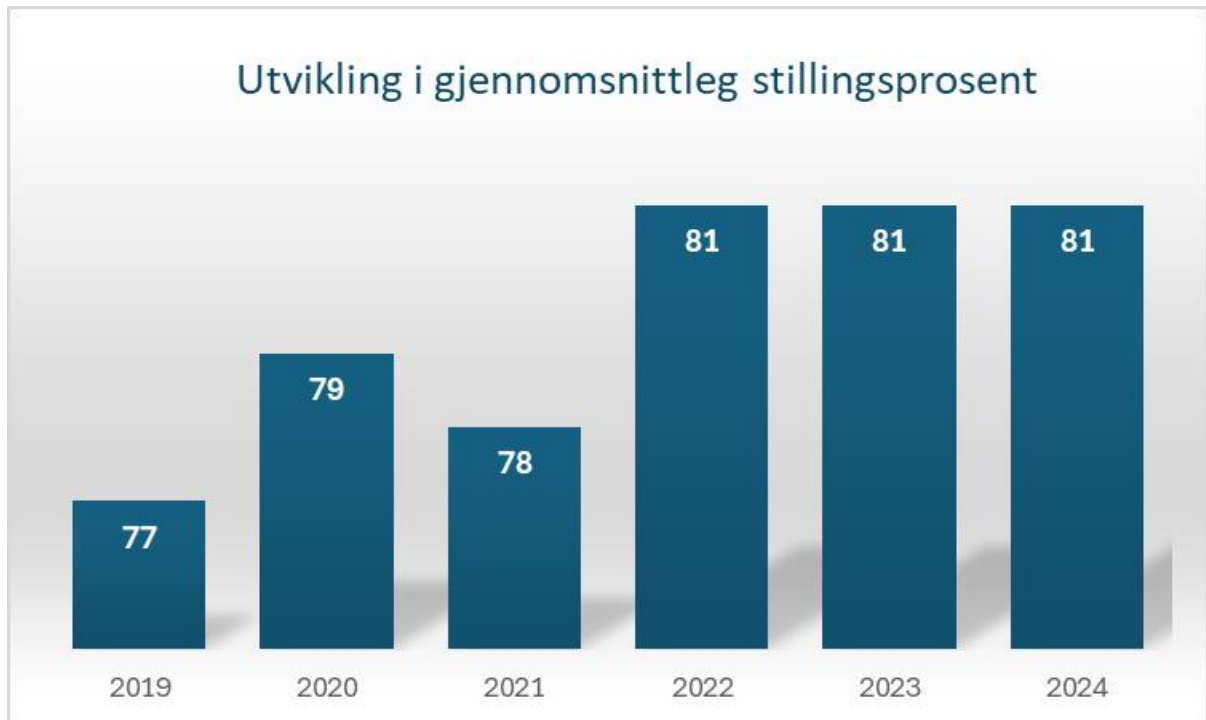
Kommunen sitt "sørge for-ansvar" i fastlegeordninga er framleis utfordrande. Subsidiert av ordninga har auka ytterlegare gjennom å ta i bruk incentivordningar i tillegg til fastlønn og innføring av lokale tillegg til det basistilskotet som staten gir til næringsdrift. Ordninga fungerer per i dag ikkje etter den modellen som låg til grunn ved innføringa av fastlegeordninga, der staten var ansvarleg for finansieringa. 1.10.24 overtok Kvam herad drifta av Norheimsund legesenter for å driva det som kommunalt legekontor. Kommunen ynskjer framleis å tilby næringsdrift til fastlegar som ønskjer denne driftsforma, men det er fleire år sidan kommunen rekrutterte legar som ville driva næring.

Å kunne tilby læreplassar til ungdomar som vil kvalifisera seg til fagbrev, er viktig for rekruttering av framtidig arbeidskraft. Ved årsskiftet hadde Kvam herad 15 lærlingar i helsefag, 13 lærlingar i barne- og ungdomsarbeidarfaget og 2 lærlingar i brannførebyggfaget. Kommunen er også godkjend læreverksemd i byggdriftarfaget, IKT-fag og kontorfaget. Det vert i større og større grad behov for at lærlingar har tilpassa læreløp. Kvam herad samarbeider med Handalag opplæringskontor for å finna gode løysingar for dei som ønskjer læreplass i kommunen etter ulike læreplassmodellar.

Heiltidskultur

Det har vore ei positiv utvikling når det gjeld auke i gjennomsnittleg stillingsstorleik. Framleis er det mange som jobbar deltid – både frivillig og ufrivillig. Her ligg ein stor arbeidskraftreserve som kommunen treng og ynskjer å ta i bruk. Fleire heiltidsstillingar er eit mål, men også det å auka stillingar opp mot heiltid. Deltidsarbeid er særleg utbreidd innan pleie og omsorg, men også i skule og barnehage. Kombinasjonsløysingar med delstilling i både pleie og omsorg og skule/barnehage er eitt av tiltaka for å fleire heiltidsstillingar, men regelverket for arbeidstid og kviletid kompliserer tiltaket med å tilby stillingar med kombinasjon av dagarbeid og turnusarbeid.

Tabellen syner at den gjennomsnittlege stillingsprosenten har stabilisert seg rundt 80%:

Utvikling i gjennomsnittleg stillingsstorleik 2019-2024. 2 % stillingar i brann og redning er utelatne.

Bemanningsprosjektet i pleie og omsorg la fram sin sluttrapport i 2024. Prosjektet har synleggjort at utfordringsbiletet med å dekkja behovet for helgetimer, aukar i tråd med graden av heiltid ved tradisjonelt turnusarbeid med arbeid kvar tredje helg og 7,5 timars vakter. Styringsgruppa for prosjektet, som bestod av både arbeidsgjevar og arbeidstakarsida, vart ikkje einige om forslag til gode løysingar på denne utfordringa. Men arbeidstidsordningar med langvakter både i vekedagar og på helge, er innført som ei mogleg løysing for dei som ønskjer det. Det vert arbeidd kontinuerleg med ulike tiltak for å auka den gjennomsnittlege deltidsprosenten, bl. gjennom å tilby stillingsauke internt før eventuell utlysing av stillingar. Større arbeidsgrupper og årsturnus er også sentrale grep for å oppnå heiltid i pleie og omsorg. Pleie og omsorg har hatt årsturnus sidan 2018. Arbeidstidsordningar med lengre arbeidsperiodar og lengre friperiodar rekrutterer betre enn tradisjonell turnus med 7.5 timars vakter.

Sjølv om det framleis er stort innslag av deltid i enkelte av tenestene, viser effekten av tiltaka at den gjennomsnittlege stillingsprosenten i kommunen samla sett held seg på 81% som i dei føregåande to åra.

Kvam herad har til ei kvar tid om lag 25-30 lærlingar jamnt fordelt mellom helsefag og barne- og ungdomsarbeidarfag. Lærlingar er tilsett i heile stillingar og i hovudsak i 2-årige lærlingeløp, men me ser også eit behov for individuelt tilpassa læreløp i samarbeid med Handalag opplæringskontor og NAV. Kvam herad har inngått intensjonsavtale med Handalag om nyvinninga "tidleg i lære". Dette er ein heilt ny veg til fagbrev der lærling og læreverksemd kan inngå avtale om eit læreløp som kan starta allereie etter 10. trinn og varar i fire år. Lærlingen får den teoretiske opplæringa undervegs. Dette opplegget høver der faget ikkje fins som VG2 i det lokale vidaregåande skuletilbodet, men behovet er der ungdomen og verksemda har felles ynskje om å etablera eit læringsløp. Kvam herad samarbeider

også med Handalag opplæring om fagopplæring til tilsette som vil ta fagbrev som vaksne praksiskandidatar. Dette bidreg til at kommunen får fleire barne- og ungdoms-arbeidarar og helsefagarbeidarar.

Innovasjon, gevinstrealisering og omstilling

Samfunnet er i endring, globalt og lokalt. Den digitale påverknaden er sterk. Teknologi og data er sentrale drivarar for innovasjon. Å lukkast med innovasjons- og endringsprosessar krev at det er gjort ei vurdering av kva føresetnadar som må vera til stades for at endringane skal kunne skje, og kva gevinstar som er realistiske å henta ut. Endring av tenester og arbeidsprosessar som betyr unngått kostnad, spart tid eller auka kvalitet er døme på gevinstar.

Gevinstrealisering handlar om dei aktivitetane me set i verk for å oppnå gevinstane. Det er viktig å planleggja korleis me faktisk skal henta ut gevinstane. Endrings-og innovasjonsprosessar kan vera både enkle eller meir komplekse. Innovasjon i kommunen handlar om å:

- *skapa rom for idéar og setja pris på kreativitet, pleia talent og utfordra innovatørar*
- *sjå kvar det er behov for å skapa noko nytt og føreslå nye løysingar*
- *bruka kompetanse på nye måtar og i nye samarbeidsrelasjonar*
- *henta inspirasjon og løysingar frå andre fagområde og organisasjonar*
- *dela og auka kunnskap internt og eksternt*

Lean vert nytta som filosofi og verktøy for kontinuerleg forbetring av arbeidsprosessar og tenesteutvikling,

Tenesteinnovasjon og endring av arbeidsprosessar er utviklingsprosessar som medfører behov for omstilling. Kvam herad har retningslinjer for omorganisering, omplassering og nedbemanning som saman med Hovudavtalen skal sikra medverknad frå tilsette i slike prosessar.

Sjukefråvær

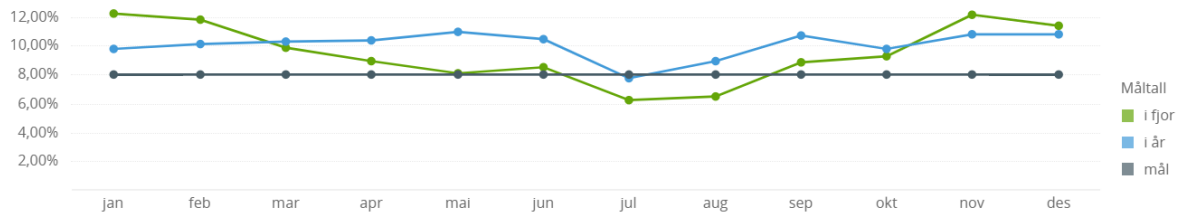
Samla sett ligg det gjennomsnittlege sjukefråværet i 2024 på 10 % og viser ein auke frå året før (9,4% i 2023). Det er store variasjonar mellom dei ulike tenestekområda. Det er særleg innan barnehage (12,3%) og pleie og omsorg (13%) at fråværet er høgast. I skule er det samla sjukefråværet på 9,6%, medan i teknisk eining er det 7,5%.

Sjukefråværsstatistikken i Visma HRM viser utvikla gjennom året:

Totalt

I valgt periode: 10,03%

I år og i fjor - Inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

Barnehagane har delteke i eit 2-årig HMS-prosjekt med økonomisk tilskot og fagleg støtte frå KLP si HMS-avdeling. Dei samarbeider også tett med Nav arbeidslivssenter. Prosjektet har fått namnet “Bli i jobben” og fokuserer på at barnehagetilsette skal bli verande i jobben. Det er sett lys på betre sjukefråværsoppfølging og tettare samarbeid mellom leiarar, verneombod og tillitsvalde i hms-arbeidet. Ved utløp av prosjektperioden viser det førebels ingen effekt i form av lågare sjukefråvær. Det er likevel tru på at dei tiltaka som er sett i verk vil ha effekt, men at det vil ta lengre tid før ein ser resultat i form av lågare fråvær.

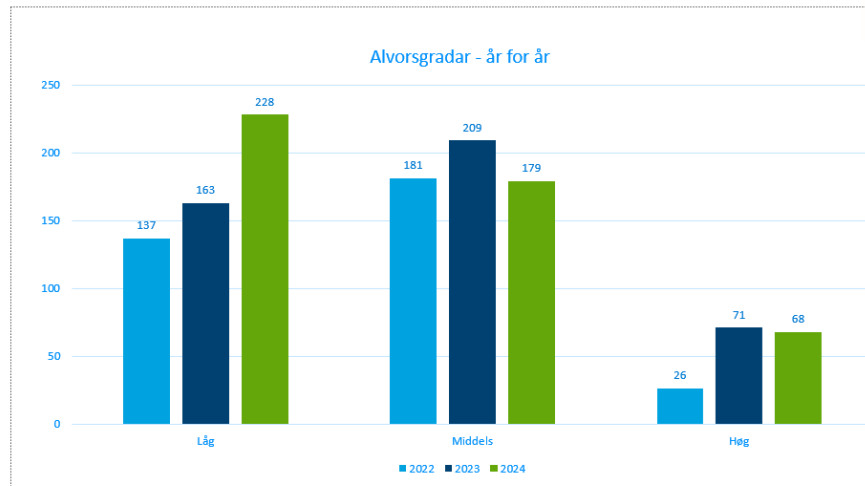
Sluttrapporten frå bemanningsprosjektet i pleie og omsorg konkluderte med at det ikkje har vore nedgang i sjukefråværet som følgje av auke i grunnbemanninga ved den institusjonen som var med i prosjektet. Men det vart i mindre grad nytta innleige av vikarar ved fråvær og hadde dermed ein kostnadsbesparnade effekt. Eitt av måla i prosjektet var å finna ut om auka grunnbemanning og større stillingar ville føra til redusert sjukefråvær - ein samanheng ein førebels ikkje fann, men som kan ha innverknad på fråværet på lengre sikt. Auka grunnbemanning innebar tilsetjing av andre yrkesgrupper enn helsepersonell som kjøkenansvarleg, matvertar og servicepersonell for m.a. å avlasta pleiepersonalet. Mangelen på helsearbeidarar i åra framover vil gjera at andre yrkesgrupper vert rekruttert for å utføra oppgåver som ikkje krev helsefagleg utdanning.

Helse, miljø og tryggleik

Saman med tilsette og tillitsvalde pliktar arbeidsgjevar å arbeida systematisk med helse, miljø og tryggleik på arbeidsplassen, jf. aml. § 3-1 og [internkontrollforskrifta](#). Kommunen pliktar å ha bedriftshelseteneste for alle tilsette. Innkjøp av bedriftshelseteneste er ei offentleg avskaffing. Kvam herad har inngått avtale med Bedriftshelse1 om kjøp av ca. 300 timar årleg.

Kommunen skal etablera, utøva og vedlikehalda eit internt kontrollsystem for HMS, som skal sikra at reglar og forskrifter vert varetekne, m.a. skal kvar arbeidsplass utarbeida sin eigen HMS-plan. Leiinga har fokus på at tilsette må melde frå om HMS-avvik. Talet på melde avvik har auka monaleg sidan 2018 og i 2024 vart det rapportert 475 avvik. Oppdatering av prosedyrar og opplæring for både leiarar, verneombod og tilsette i avviksrutina er ein del av det systematiske HMS-arbeidet. På denne måten nyttar me avvikssystemet for å kontinuerleg forbetra HMS-arbeidet i organisasjonen.

2022: 343
2023: 443
2024: 475

Talet på melde avvik auka også i 2024 - totalt vart det meldt 475 HMS-avvik. Det er truleg likevel framleis underrapportering av avvik, og det er positivt at rapporteringa aukar. Tilsette er difor oppmoda om å melde frå om det skjer avvik. Arbeidsmiljøutvalet får jamleg informasjon om avvikssituasjonen og går gjennom meldingar om personskadar.

Totalt er det meldt 173 avvik i kategorien personskade. 73 er avvik med reelle personskader av ulik alvorsgrad, medan 98 avvik er hendingar som kunne ført til personskade. Det er flest slike hendingar innan pleie og omsorg og skule. Det vert fylgt særleg med på avvik som vert meldt i kategorien vald, truslar og trakassering. I 2024 melde tilsette frå om totalt 94 tilfelle av vald, truslar eller trakassering i jobbsamanheng. 26 av desse kom frå brukarar i pleie og omsorg og 63 frå elevar i grunnskulen. I tillegg var det meldt 5 avvik frå andre tenesteområde. Kommunen vurderer i kvart tilfelle om saka skal meldast til politiet.

Det førebyggjande arbeidet er avgjerande for å unngå at alvorlege avvik skjer og inneber at kvar arbeidsplass må utarbeida HMS-planar. Tilsette gir tenester til mange ulike brukargrupper, deriblant personar i sårbare situasjonar som kan utagera. Trass i førebyggjande tiltak skjer det uønska hendingar. ROS-analysar er eit viktig verktøy i å førebyggja at dette skjer.

Arbeid for likestilling og tilgjenge, og mot diskriminering

Kvam herad er medviten ansvaret for å arbeida aktivt, målretta og planmessig for å fremja føremål i likestillingslova og diskriminerings- og tilgjengelova. Det inneber at det ikkje skal skje direkte eller indirekte forskjellsbehandling som ikkje er lovleg etter likestillingslova eller diskriminerings- og tilgjengelova.

Det er innført ei «aktivitets- og redegjøringsplikt» for all offentlig verksemd. Det inneber krav om å jobba med likestilling og diskriminering gjennom ein lovbestemt metode i fire trinn, inkludert å kartleggja lønn og ufrivillig deltid annakvart år (aktivitetsplikt).

Vidare skal det gjerast greie for kjønnslikestilling og arbeidet med likestilling og ikkje-diskriminering i årsmeldinga (redegjøringsplikt).

Tilsettedata

Den kommunale organisasjonen skal i størst mogleg grad spegla mangfaldet i befolkninga. Målet er difor å oppnå ei balansert samansetjing når det gjeld alder, kjønn og kulturell bakgrunn. Det er likevel slik at det er eit klart fleirtal kvinner som arbeider i kommunane. Omlag 80 prosent av dei tilsette i Kvam herad er kvinner.

Kommunen har totalt 113 mellombels tilsette som i hovudsak er knytt til at det er fast tilsette i lovbestemte permisjonar/med redusert arbeidstid og sjukefråvær.

Oversikten viser at det er kvinner som tar ut flest veker med foreldrepermisjon. Dei tar i snitt ut 23 veker, medan menn tar ut 14 veker i snitt.

Når det gjeld deltidsarbeid, er det 54% av kommunen sine tilsette som har deltidsstilling . Kvinnene sin del av deltid utgjer 85%. Den gjennomsnittlege stillingsstorleiken i kommunen er 81%.

Midlertidig ansatte		Uttak av foreldrepermisjon		Deltidsarbeid	
				Faktisk deltidsarbeid	
Midlertidig ansatte kvinner	Midlertidig ansatte menn	Kvinner uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnitt antall uker)	Menns uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnitt antall uker)	Deltid kvinner	Deltid menn
94	19	23,4	13,95	472	

Stillingsnivå

Oversikten viser talet på tilsette fordelt på ulike utdanningsnivå/stillingsnivå, samt fordeling mellom kjønn og del kvinner på ulike stillingsnivå.

Tabellen viser at det er flest kvinner i alle dei ulike lønnsgruppene:

Kjønnsfordeling på ulike stillingsnivå/grupper				
Beskrivelse av stillingsnivå/-gruppe	Kvinner	Menn	Andel kvinner	Total
Total	781	220	78 %	1001
Utan formell kompetanse	148	20	88 %	168
Fagbrev og fagskule	272	79	77 %	351
3 årig høgskule/universitet	193	39	83 %	232
4-årig og 5-årig høgskule/universitet	127	38	77 %	165
Lektorutdanning	25	8	76 %	33
Akademikergrupper HTA kap. 5	28	19	60 %	47
Leiarar HTA kap. 3	39	18	68 %	57

Lønnsforhold

I kolonna "Forskjeller avtalt lønn/fastlønn (%)" viser kor stor del kvinner sitt lønnsnivå utgjer av menn sitt lønnsnivå. Det viser t.d. at kvinner sitt lønnsnivå samla sett utgjer 98 % av menn sitt lønnsnivå. Det er størst lønnsforskjellar i akademikerkapittelet i HTA kap. 5 då dette lønnskapitlet inneheld mange ulike stillingstypar fordelte på alle einingar.

Fordeling på ulike stillingsnivå/grupper	Lønn
	Kontante ytelser
	Avtalt lønn/fastlønn

Årsmelding 2024

	Kvinner	Menn	Andel kvinner	Total	Gjennomsnitt avtalt lønn/fastlønn kvinner (kr)	Gjennomsnitt avtalt lønn/fastlønn menn (kr)	Forskjeller avtalt lønn/fastlønn (%)	Forskjeller avtalt lønn/fastlønn (kr)	Gjennomsnitt avtalt lønn/fastlønn (alle)
	818	220	79 %	1038	579 897	629 938	92,1%	- 50 041	604 856
Gruppe 1	148	20	88 %	168	442 657	427 700	103,5%	14 957	435 324
Gruppe 2	272	79	77 %	351	507 814	522 279	97,2%	- 14 465	515 279
Gruppe 3	193	39	83 %	232	618 974	661 071	93,6%	- 42 097	640 071
Gruppe 4	127	38	77 %	165	671 687	665 863	100,9%	5 824	668 755
Gruppe 5	25	8	76 %	33	714 872	675 163	105,9%	39 709	695 040
Gruppe 6	28	19	60 %	47	791 543	927 089	85,4%	- 135 546	859 089
Gruppe 7	39	18	68 %	57	872 672	850 100	102,7%	22 572	861 172

Diskriminering

Kvam herad har retningslinjer for førebygging og handtering av konflikter, mobbing og trakassering, i tillegg til varslingsrutiner. Rutinene er gjort kjende og er tilgjengelege for alle tilsette i kvalitetssystemet. Kvam herad som arbeidsgjevar har tett dialog med vernetenesta og tillitsvalde om disse temaene. Det er også eit godt samarbeid med bedriftshelsetenesta både når det gjeld førebygging og oppfølging av konkrete hendingar/saker. Kvam herad har null toleranse for mobbing, trakassering eller anna utilbørleg åtferd. Kor vidt tilsette opplever eit meistringsklima på arbeidsplassen sin, vert målt annakvart år gjennom 10-faktor undersøkinga. I eit meistringsklima vert medarbeidarar motivert av å læra, utvikla seg og gjera kvarandre gode, framfor å konkurrera med kvarandre. Måling av dette vart ikkje utført i 2024, men vert utført annakvart år - neste gong i 2025.

Medarbeidar- og leiarskapsplattforma for Kvam herad har *meistringsorienterte leiarar* som eitt av tre hovudkjenneteikn på godt leiarskap og *lagspel* som eitt av kjenneteikna ved godt medarbeidarskap.

Etikk

Det er utarbeidd etiske reglar og retningslinjer for tilsette. Føremålet med etiske retningslinjer er å oppnå ei tillitsskapande forvaltning i som byggjer på ein høg etisk standard hjå alle tilsette og andre representantar for kommunen. Retningslinjene skal gjera tilsette i Kvam herad, innleigde konsulentar og andre samarbeidspartnarar merksame på kva som er etisk akseptable handlemåtar. Det er eigne etiske retningslinjer for folkevalde.

Tilsette i Kvam herad har eit personleg og sjølvstendig ansvar for å følgja dei etiske retningslinjene. Retningslinjene er gjort tilgjengeleg for dei tilsette gjennom kvalitetssystemet og gjennom eit digitalt etikk-kurs på læringsplattforma KS-læring. I tillegg vert det arbeidd med etiske dilemma i avdelingsmøter og felles leiarsamlingar, men her varierer tema og omfang frå år til år. Etikk er også tema i årlege utviklingssamtalar.

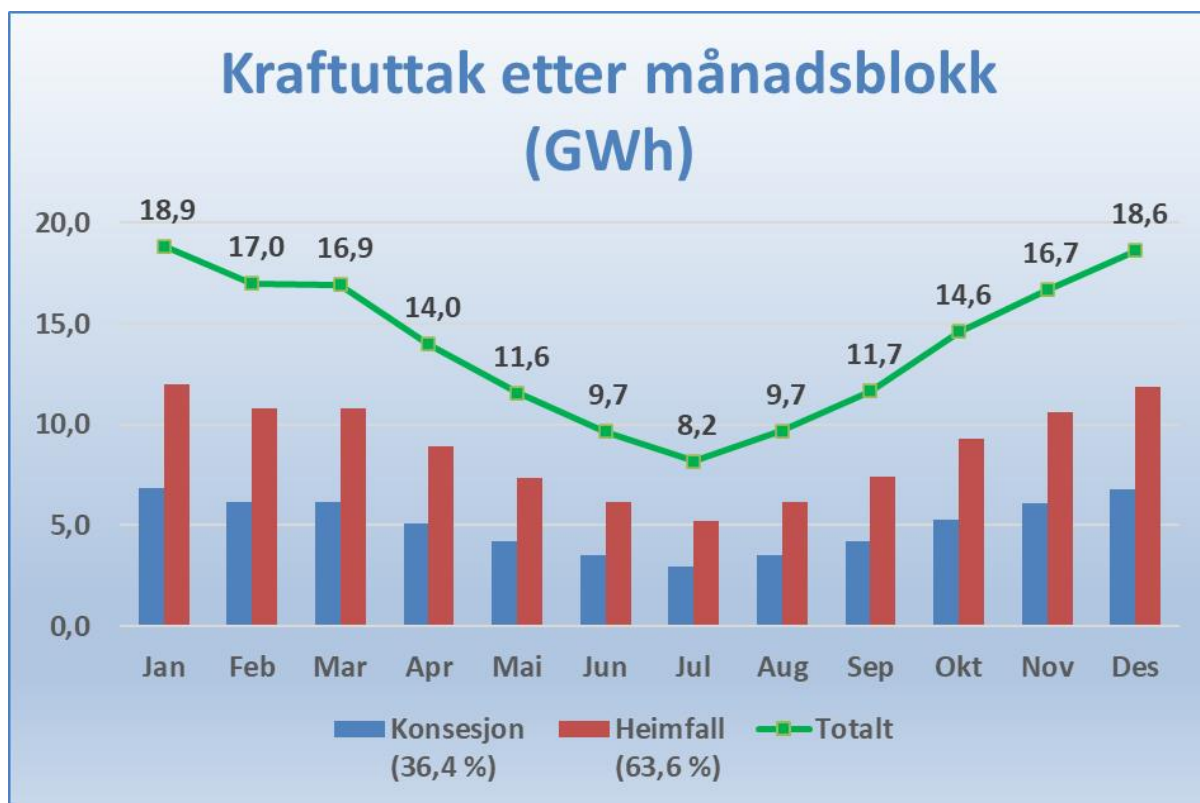
Kraftforvaltning

Inntekter frå sal av heimfallskraft og konsesjonskraft har stor påverknad på kommuneøkonomien. I 2024 har Kvam seld kraft til ein samla verdi av 88,9 MNOK. Etter fråtrekk for kraftkjøp, grunnrenteskatt og andre utgifter har kommunen bokført eit netto resultat frå kraftsal på 37,9 MNOK. Dette er ein reduksjon på 16,4 MNOK samanlikna med 2023

Kvam har i tillegg inntekter frå konsesjonsavgift, naturressursskatt og eigedomsskatt knytt til kraftnæringa. I 2024 utgjorde dette 23,7 MNOK. Aksjeutbytte frå kraftselskapa Kvam Energi og Eviny bidrog samla med 21,1 MNOK i 2024.

Kraftforvaltning

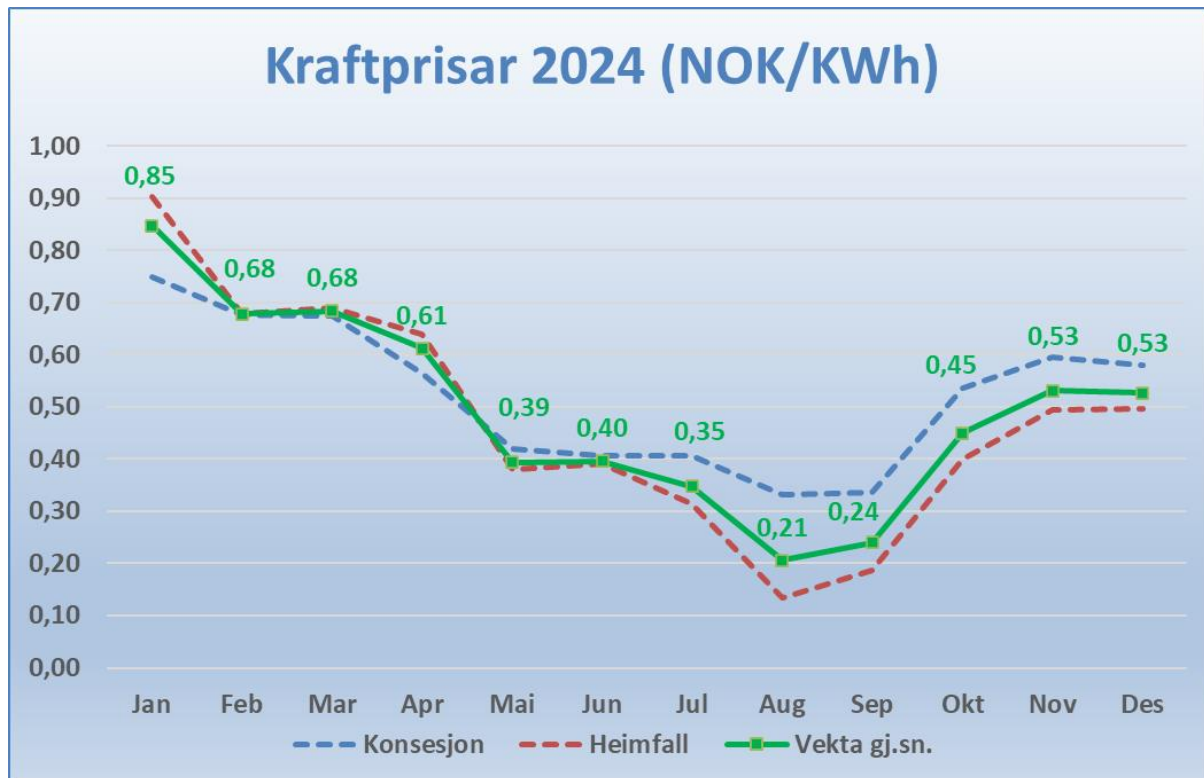
Kvam herad disponerer årleg ei kraftmengd på 167,5 GWh, av dette er 106,6 GWh (63,6%) heimfallskraft og 60,9 GWh (36,4%) konsesjonskraft. Kraftmengda vert forvalta etter månadsblokk-modellen, som inneber at volumet er størst om vinteren når forbruket og prisane normalt er høgast. Modellen gjev eit føreseieleg volum kvar månad, både for konsesjonskraft og heimfallskraft. Kvam herad sin uttaksprofil gjennom året ser slik ut.

Ein GWh er det same som 1 000 000 KWh. Straumbruken til ein gjennomsnittleg norsk einebustad ligg på ca 25 000 KWh per år (0,025 GWh). Krafta som Kvam herad disponerer dekker med andre ord det årlege forbruket til om lag 6 700 einebustader .

Kraftprisar

Prisane på kraft vert fastsett på timebasis basert på tilbod og etterspørsel i marknaden. Etterspørselen etter kraft vert mellom anna påverka av vêr- og temperaturforhold både i Norge og Europa. På tilbodssida vert kraftprisane påverka av tilgangen på konkurrerande energikjelder som sol, vind, kol, gass og kjernekraft. Dette gjer at salsprisane svingar mykje.

Den raude linja syner prisane på heimfallskrafta som vert seld i spot-marknaden.

Den blå linja syner prisane på konsesjonskrafta. På grunn av prissikring avviker prisen på denne konsesjonskrafta frå prisen i spot-marknaden.

Den grønne linja syner den gjennomsnittlege salsprisen for den kommunale krafta.

Salsprisar	NOK/KWh
Heimfallskraft	0,518
Konsesjonskraft	0,554
Årsgjennomsnitt	0,531

I 2024 ligg prisane på konsesjonskrafta som er delvis prissikra noko høgare enn prisane på heimfallskraft som vert seld i spot-marknaden. Samla har Kvam oppnådd ein pris på 53,1 øre per KWh.

Prissikring og skatt

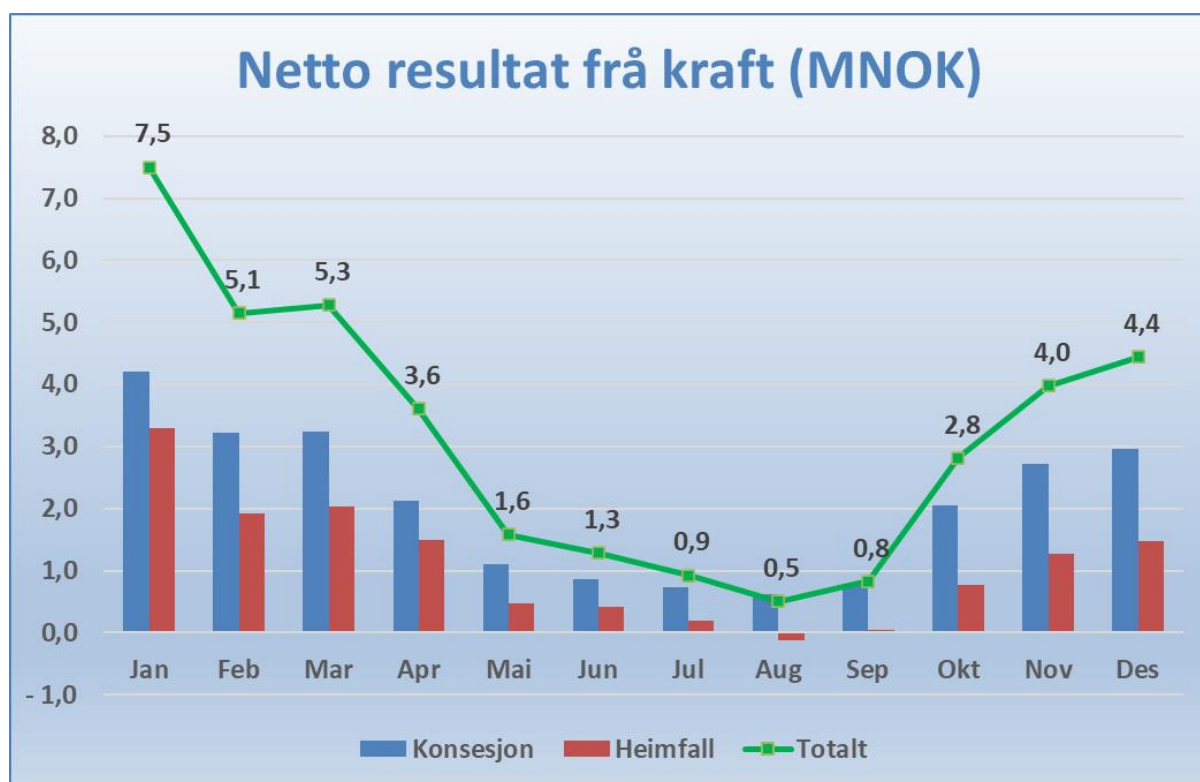
Kraftprisane svingar mykje, noko som igjen fører til at kommunen sine inntekter frå kraftsal og svingar mykje. For å få meir stabile og føreseielege inntekter til kommunen er det difor vedteke å prissikra størstedelen av konsesjonskrafta. Prissikring inneber å selja krafta eit eller fleire år fram i tid til ein avtalt pris. Kvam herad nyttar ein ekstern kraftforvaltar for å følgja med på marknaden og handtera salet av krafta.

Når det gjeld heimfallskrafta må kommunen betala både grunnrenteskatt og overskotsskatt til staten. Grunnrenteskatten vert rekna ut basert på den løypande spot-prisen uavhengig av kva inntekter kommunen faktisk oppnår på kraftsalet. I år der marknadsprisen ligg høgare enn sikringsprisen kan skatterekninga verta høgare enn kommunen sine inntekter frå salet av heimfallskrafta. Dette inneber ein stor risiko for kommunen og difor er prissikring av heimfallskrafta ikkje er aktuelt.

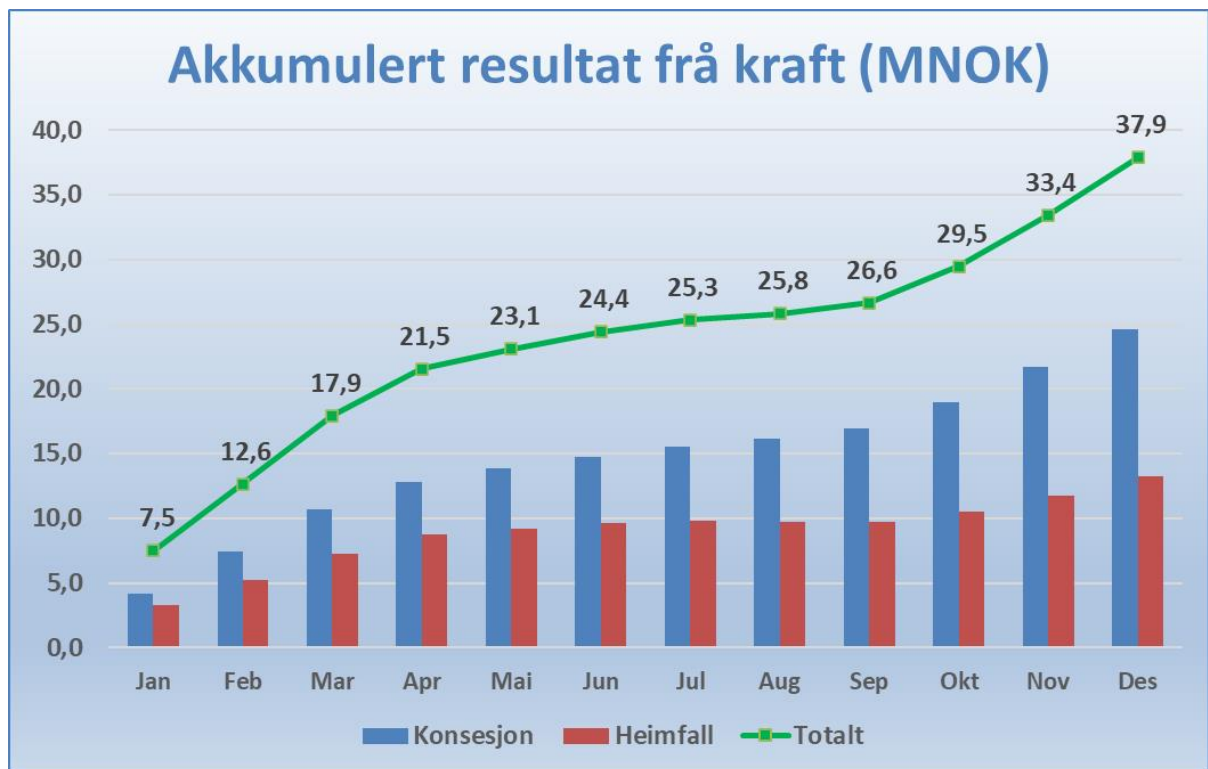
I 2024 har prissikring av konsesjonskraft ført til meirinntekter på 3,2 MNOK samanlikna med spot-prisen.

Resultat

Kommunen har oppnådd positive nettoinntekter frå kraftsal gjennom året. Variasjonen i inntekter frå månad til månad reflekterer endringar i prisar og kraftmengd.

Akkumulert over året vart netto bidraget frå kraftsal på 37,9 MNOK.

Kraftrekneskap 2024

Kraftsal (MNOK)	Heimfall	Konsesjon	Totalt
Salsverdi	-55,2	-33,7	-88,9
Skatter	26,8	0,0	26,8
Kraftkjøp og utgifter	15,1	9,1	24,2
Netto resultat	-13,2	-24,6	-37,9

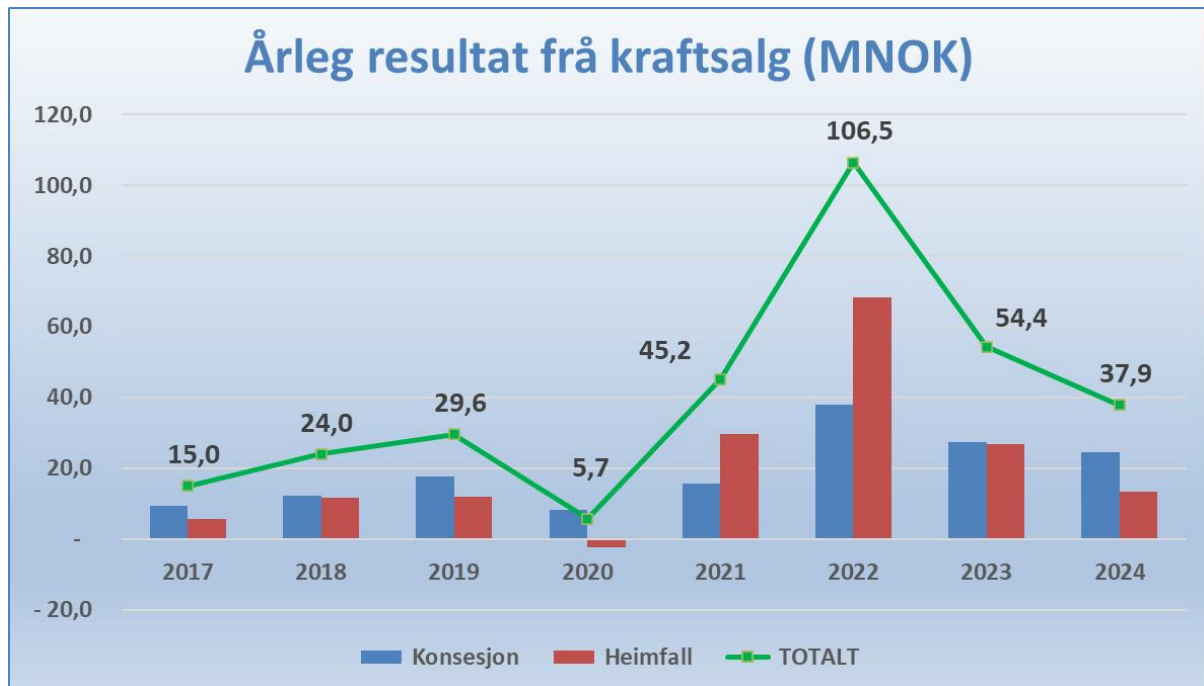
Krafta er seld for til saman 88,9 MNOK.

Staten krev grunnrenteskatt og overskotsskatt på 26,8 MNOK.

Kvam kjøper krafta frå kraftprodusentane til kostpris som vert fastsett ein gong i året på departementsnivå. Kraftkjøp og andre utgifter utgjer 24,2 MNOK.

Samla gjev krafta eit netto resultatbidrag til kommunen på 37,9 MNOK.

Historisk utvikling

Som grafen viser, svingar resultatet frå kraftsalg mykje. I 2018 og 2019 var prisane gode og netto resultat frå kraftsal vart 24,0 og 29,6 MNOK. I 2020 var kraftprisane uvanleg låge, slik at heradet tapte pengar på heimfall, medan konsesjonskrafta som var seld til fastpris og sikra kommunen eit samla overskot på 5,7 MNOK. I 2021 var prisane høge og resultatet enda på 45,2 MNOK. Grunna krigen i Ukraina og historisk høge energiprisar vart resultatet frå kraftsal i 2022 på heile 106,5 MNOK. I 2023 var kraftprisane fortfarande relativt høge, men overskotet vart redusert grunna ein auke i grunnrenteskatten og resultatet landa på 54,3 MNOK. Prisane i 2024 var lågare enn 2023 og netto kraftinntekt enda på 37,9 MNOK i 2024.

Andre kraftrelaterte inntekter

I tillegg til kraft som kan seljast i marknaden, mottok Kvam konsesjonsavgift, naturressursskatt, eigedomsskatt og aksjeutbytte frå kraftnæringa.

I 2024 fekk Kvam herad ei inntekt på 4,7 MNOK i form av årleg konsesjonsavgift frå kraftprodusentane. Konsesjonsavgifta vert berekna av NVE og pengane vert overført til kraftfondet.

Naturressursskatten vert berekna som 1,1 øre per kWh gjennomsnittleg produsert siste 7 år. For Kvam utgjorde denne inntekta 6,4 MNOK.

Dei ulike aktørane i kraftbransjen bidreg og med eigedomsskatt til kommunen. For 2023 utgjorde dette 12,1 MNOK.

Kvam herad eig aksjar og fekk i 2024 utbytte frå Kvam Energi AS med 9,3 MNOK og Eviny AS med 11,8 MNOK.

Kraftrelaterte inntekter	2023	2024	Endring
Resultat frå kraftsal	-54,3	-37,9	16,4
Konsesjonsavgift	-4,8	-5,2	-0,4
Naturressursskatt	-6,5	-6,4	0,1
Eigedomsskatt	-13,5	-12,1	1,4
Utbytte (KK, Eviny)	-37,0	-21,1	15,9
TOTALT	-116,1	-82,7	33,4

Straumutgifter

Prisane i kraftmarknaden påverkar og kommunen sine utgifter til eiga straumforbruk. Straumen vert nytta til dømes til oppvarming, pumpestasjonar og elektriske bilar.

Kommunen kjøpar straum til eiga forbruk i spot-marknaden og straumutgiftene svingar difor like mykje som kraftinntektene. I 2020 når prisane var historisk låge, var utgifta på 6,7 MNOK. I 2021 var utgifta auka til 14,5 MNOK. I 2022 når prisane var på sitt høgaste, var utgifta på heile 25,4 MNOK. Straumutgiftene for 2023 var på 15,4 MNOK og i 2024 var dei på 11,6 MNOK

Kommunen sel heimfallskraft til marknadspris, samtidig som vi kjøpar kraft til eiga bruk i den same marknaden. Når kraftprisen aukar får Kvam høgare kraftinntekter, men samtidig må me betala høgare pris for eige forbruk. Desse effektane motverkar kvarandre og dette reduserer kommunen si risikoeksponering knytt til svingingar i kraftprisane.

Finans og økonomisk berekraft

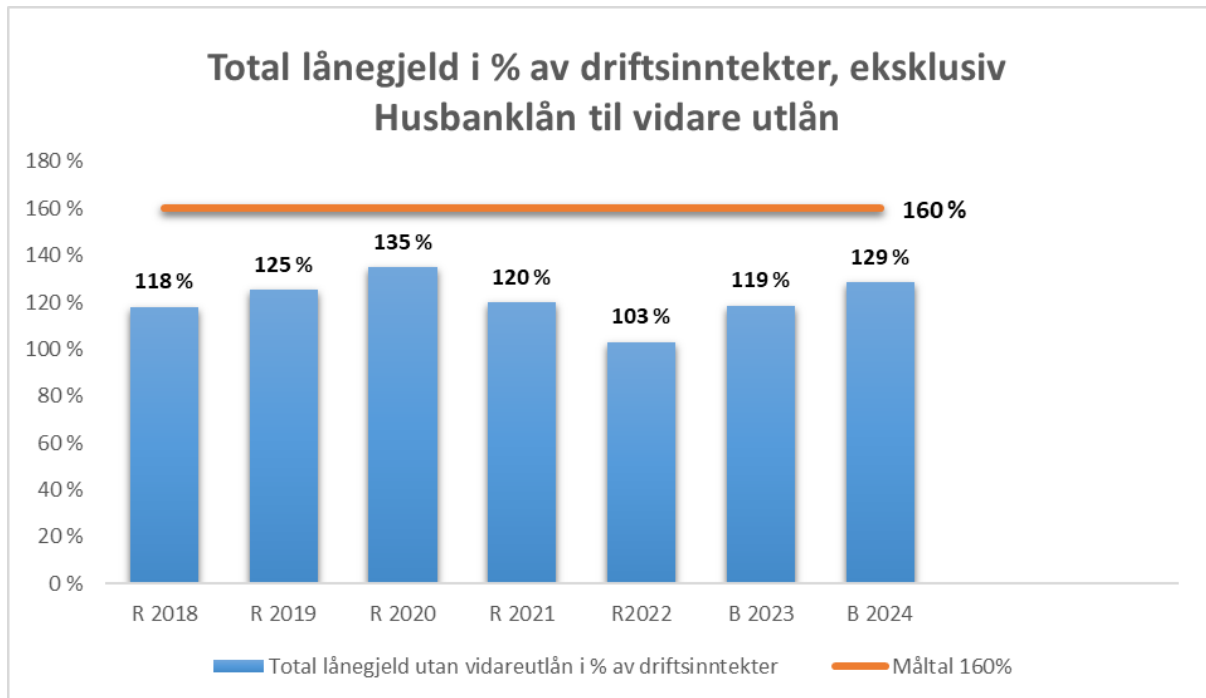
Finansielle måltal for 2024

Kvam herad - Finansielle måltal frå budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

1. *Lånegjeld i prosent av driftsinntektene skal ikkje overstiga 160%.*
2. *Tidlegare måltal for netto driftsresultat utgår i perioden.*

Lånegjeld i prosent av driftsinntektene

Diagrammet under viser utviklinga i total lånegjeld og lånegjeld i prosent av driftsinntektene. Per 31.12.2024 utgjorde lånegjelda, eksklusiv lån til vidare utlån 129 % av driftsinntektene. Dette ligg innanfor målalet på 160 %.

Husbanklån til vidare utlån er lån som kommunen tar opp hjå Husbanken for å låna vidare til privatpersonar (Startlån).

Når ein ser på nøkkeltalet “Lånegjeld i prosent av driftsinntekter” er det viktig å vera klar over at driftsinntektene (nemnaren i brøken) svingar i takt med marknadsprisane på kraft. Desse har vore høge dei siste åra, noko som gjer at nøkkeltalet vert lågare.

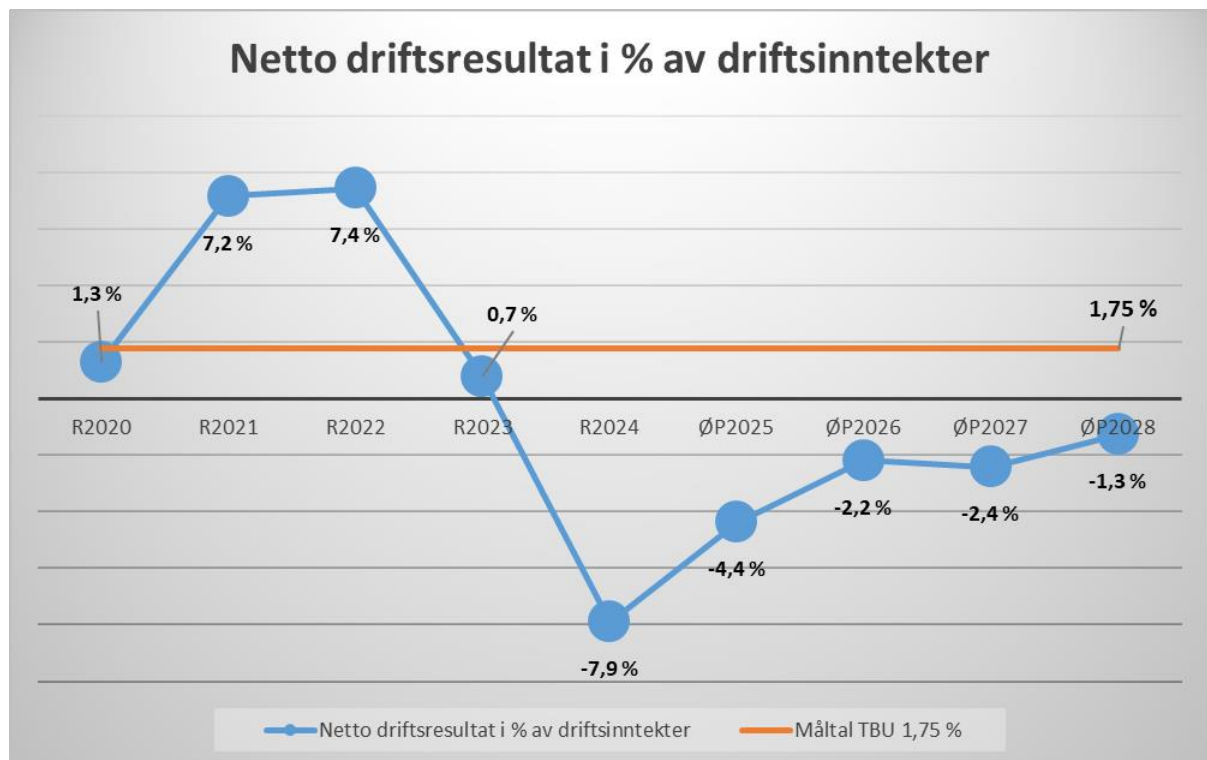
Sjølv om nøkkeltalet er lågare i 2024 enn det var i 2020 har lånegjelda auka med 204 MNOK i perioden. Utviklinga i lånegjeld er vist i grafen under:

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter vart på minus 7,9 % i 2024

Det er ikkje vedteke finansielt nøkkeltal på netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene i 2024. Anbefalinga frå TBU (Teknisk berekningsgrunnlag for kommunal økonomi) er på 1,75%. Grafen under viser utviklinga i Kvam herad i rekneskap 2020-2024 og økonomiplan 2025-2028 sett opp mot TBU si anbefaling.

Økonomisk berekraft

§14-1 i Kommuneleova - Grunnleggjande krav til økonomiforvaltninga

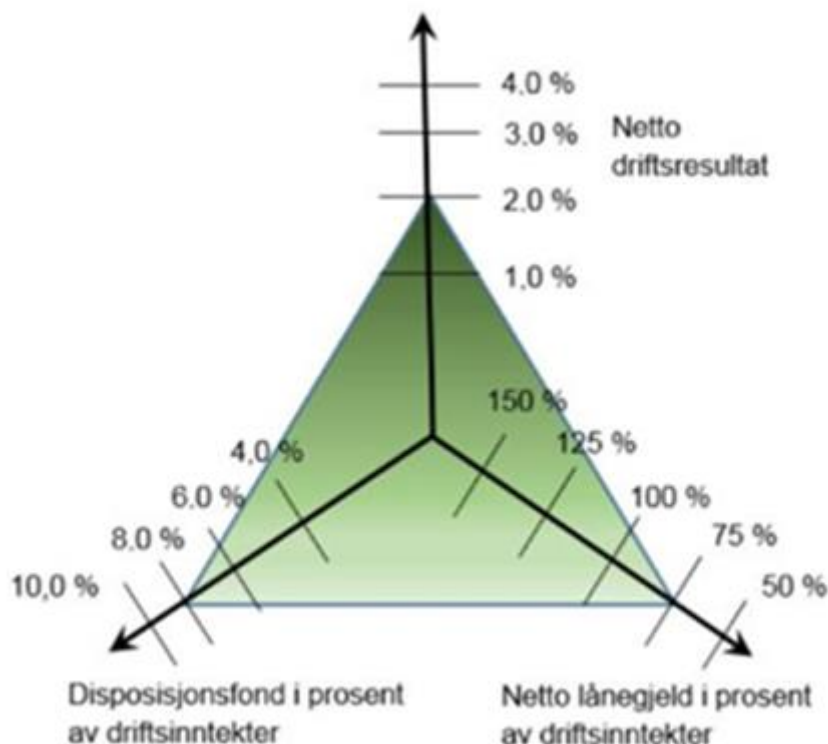
Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivare tatt over tid.

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Det er ikkje eintydig fastlagt kva det tyder å vera økonomisk berekraftig, men det er utvikla ein modell for kommunaløkonomisk berekraft (KØB) etter eit samarbeidsprosjekt mellom NORD Universitet, Statsforvalteren i Nordland og Rana kommune (heretter kalla Rana-modellen). Den har peika på tre

faktorar som sentrale for å seia noko om kommunaløkonomisk berekraft (KØB), netto driftsresultat, netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter og disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter.

Modellen tek utgangspunkt i at økonomisk berekraft vert oppretthalde når:

- Netto lånegjeld er 75 prosent av inntektene eller lågare. Dette for å unngå at renter og avdrag skal belaste drifta i for stor grad.
- Disposisjonsfondet er 8 prosent av driftsinntektene eller høgare. Dersom kommunen har mykje gjeld og volatile inntekter bør nivået vera høgare.
- Driftsresultatet er 2 prosent eller høgare (tilsvarande anbefalinga til Teknisk beregningsutvalg)

Dersom gjeldsnivået er høgare enn 75 prosent eller disposisjonsfondet lavere enn 8 prosent, må driftsresultatet settast høgare enn 2 prosent. Nivået på driftsresultatet må settes høycere enn 2 prosent inntil gjeldsnivået er 75 prosent eller lavere og disposisjonsfondet er 8 prosent eller høycere.

Økonomisk berekraft i Kvam herad

Kvam herad har mykje gjeld og volatile kraftinntekter. Modellen anbefaler difor å auka måltala knytt til netto driftsresultat og disposisjonsfond, samstundes som kommen jobbar med å redusera netto lånegjeld ned mot anbefalt nivå.

I løpet av dei siste 5 åra har dei tilrådde tala utvikla seg på fylgjande måte:

Rekneskapstal (MNOK)		2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekt		882	1027	1192	1110	1121
Netto driftsresultat		11	74	89	8	-89
Netto lånegjeld		888	895	1007	1014	1020
Disposisjonsfond		71	159	253	258	187
Nøkkeltal	Anbefalt	2020	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat / Driftsinntekt	1,75 %	1,27 %	7,16 %	7,44 %	0,75 %	-7,90 %
Netto lånegjeld / Driftsinntekt	75 %	101 %	87 %	84 %	91 %	91 %
Disposisjonsfond / Driftsinntekt	8 %	8 %	15 %	21 %	23 %	17 %

*) Kvam sin "netto lånegjeld" er her definert som kommunen sine totale gjeldsforplikting unnateke pensjonsforpliktingar, fråtrekt startlån, obligasjonsinvesteringar og ubrukte lånemidlar.

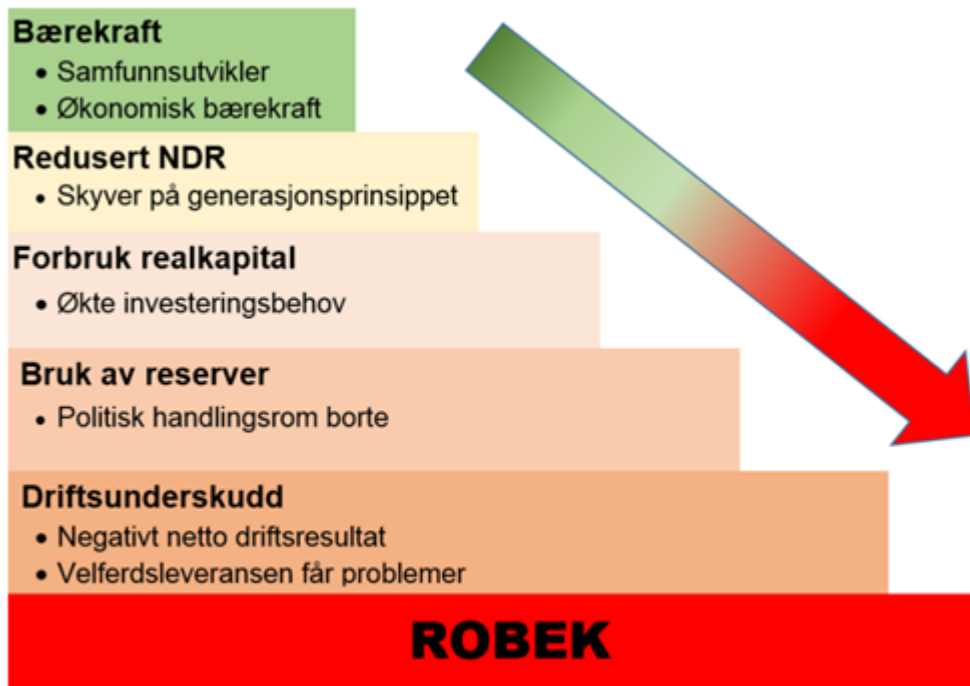
I åra 2021 og 2022 var kraftinntektene gode, og Kvam hadde høgare netto driftsresultat enn tilrådd. I desse åra fekk kommunen opparbeidd eit solid disposisjonsfond. I 2023 var netto driftsresultat lågare enn anbefalt, men positivt slik at disposisjonsfondet ved utløpet av året var på 258 MNOK eller 23 % av driftsinntektene. I 2024 fekk Kvam eit negativt netto driftsresultat på 88,6 MNOK. Dette gjorde eit kraftig innhogg i disposisjonsfondet som no er redusert til 187 MNOK (17%). Sjølv om storleiken på fondet fortsatt ligg over anbefalt nivå, rekk det berre til to år med negativt netto driftsresultat på same nivå som 2024 før fondet er tomt.

Ei av utfordringane er kommunen si store lånegjeld. Netto lånegjeld er på 91 % av driftsinntektene og renter og avdrag gjer eit stort innhogg i kommuneøkonomien.

Det er ikkje berekraftig å driva med negativt driftsresultat over tid og kommunen er avhengig av å tilpassa nivået på drifta slik at økonomien i fyrste omgang kjem i balanse og deretter vert stabilisert omkring det anbefalte 2% nivået på netto driftsresultat.

Konsekvensar av svak kommuneøkonomi

Modellen for kommunaløkonomisk berekraft har og ei trapp som viser utviklinga i kommunen når økonomien ikkje er berekraftig. Med den store gjelda og det store underskotet i 2024 er Kvam på veg nedover denne trappa. Dersom kommunen skal snu denne trenden er det naudsynt både å gjennomføra innsparingstiltak i drifta og vera restriktiv med nye investeringar dei næraste åra.

Kommunelova § 14-2 Heradsstyret pliktar å vedta

	Aktuelle lenkjer
ast/prinsipp i møtet	https://www.kvam.no/tenester/planar-strategiar-og-styringsdokument/okonomi/
dsjettvedtak i embermøtet	
imøtet	https://www.kvam.no/tenester/planar-strategiar-og-styringsdokument/okonomi/
av årleg sjettvedtak	HST-sak 17.12.19 https://innsyn.kvam.no/wfdocument.ashx?journalpostid=2019022979&dokid=100659003&versjon=1&varian
av årleg sjettvedtak	HST-sak 29.9.20 https://innsyn.kvam.no/wfdocument.ashx?journalpostid=2020017003&dokid=100698030&versjon=1&varian

e finans- og dsrapportar i apportar	Siste versjon i HST 16.2.21 https://innsyn.kvam.no/wfdocument.ashx?journalpostid=2021001447&dokid=100717013&version=1&varian

Finans- og gjeldsforvaltning

Frå Kvam herad «Melding om vedtak HST- sak 018/21 Reglement finans- og gjeldsforvaltning».

Finans- og gjeldsforvaltninga har som føremål å sikre ei rimeleg avkastning på kommunen sine plasseringar samt stabile og låge netto finanskostnader på låneporteføljen innanfor definerte risikorammer.

Dette vert forsøkt oppnådd gjennom følgjande delmål:

- Kommunen skal til ei kvar tid ha likviditet (inkludert trekkrett) til å dekkja løpande betalingspliktelsar.
- Plassert overskotslikviditet skal over tid gje ei god og konkurransedyktig avkastning innanfor definerte krav til likviditet og risiko, når ein tek omsyn til tidsperspektivet på plasseringane.
- Lånte midlar skal over tid gje lågast mogleg totalkostnad innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, når ein tek omsyn til behov for forutsigbare lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gje ei god langsiktig avkastning til akseptabel risiko

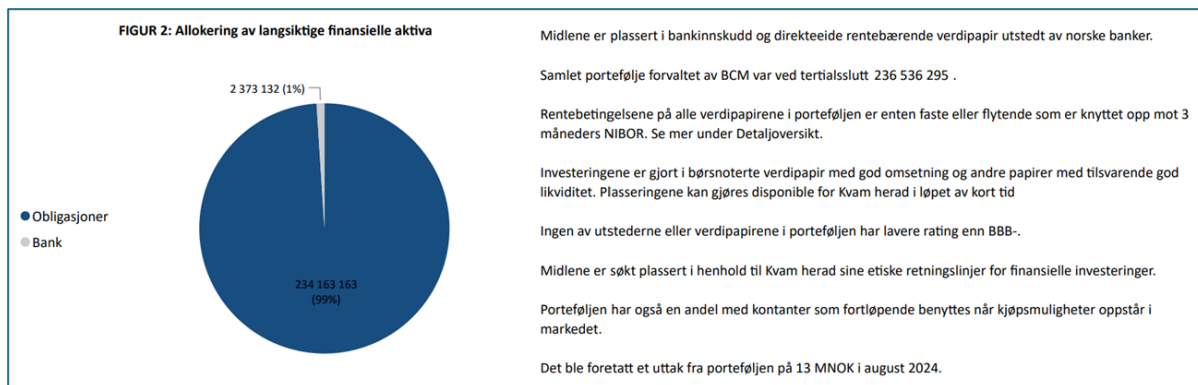
Forvaltning av midlar (obligasjonsportefølje)

Heradet sine midlar som skal forvaltast med låg risiko og høg likviditet, kan plasserast i bankinnskot, pengemarknadsfond og renteberande verdipapir med kort løpetid. Alle plasseringar skal gjerast i norske kroner.

Forvaltninga av midlar med lang tidshorisont har som føremål å sikre ei langsiktig avkastning. Det vert styrt etter ein rullerande investeringshorisont på 5 år, samstundes som ein søker ei rimeleg årleg bokført avkastning. Med midlar som skal forvaltast med lang tidshorisont aktiva meiner ein midlar som ikkje må reknast som ledige likvider og andre midlar til driftsføremål, og som ut frå kommunen sin økonomiske situasjon kan reknast som forsvarleg å forvalta med lang tidshorisont.

Grafar og tabellar i teksten nedanfor er henta frå **Finansrapport 2024 for Kvam herad**. Denne er utarbeidd av Bergen Capital Managment (BCM) som er kommunen sin finansielle rådgjevar. Den fullstendige rapporten ligg som vedlegg til årsmeldinga.

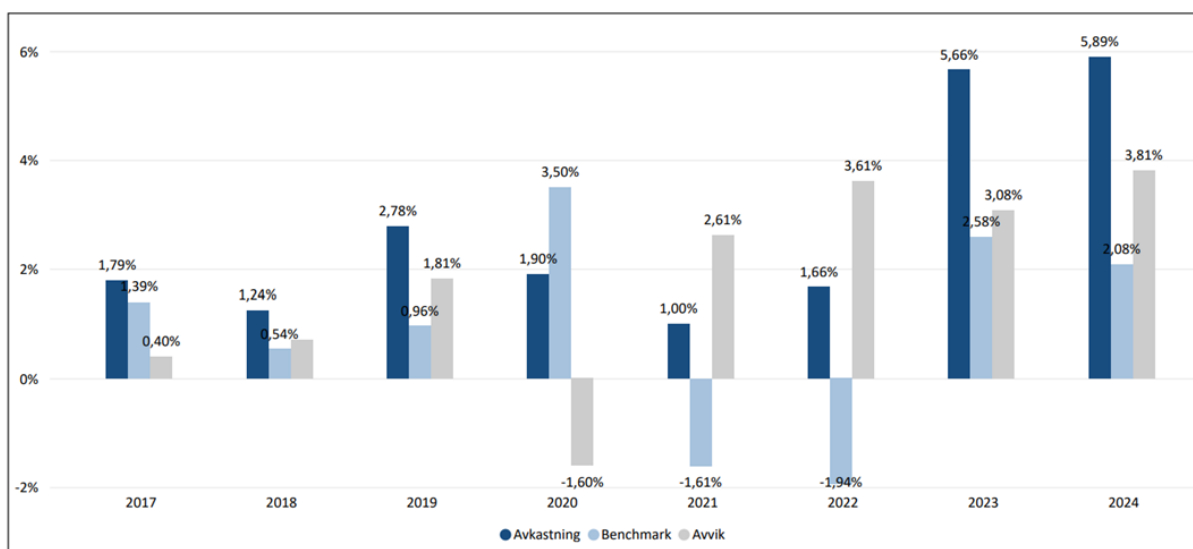
Fordeling på risikoklasser

Alle investeringar gjennom året er gjort i bankobligasjonar og -sertifikat innanfor risikoklasse 2. Porteføljen består av obligasjonar og ansvarlege lån i norske sparebankar og banker som er forventa å ha lav tapsrisiko. Dette er i samsvar med rammene i reglementet.

For å tilføra kommunen naudsynt likviditet, vart 13,0 MNOK flytta frå obligasjonar til bankkonto i 2024.

Avkastning

FIGUR: Tidsvektet avkastning obligasjoner sammenlignet med referanseindeks

Oppnådd avkastning i 2023 var på 5,89%. Dette er 3,81% over referanseindeksen (norske statsobligasjonar med 3 års durasjon) som investeringa vert målt mot.

Stresstest

Aktivklasse	Markedsverdi i kr.	Endringsparameter	Resultat i kr.	Resultat i %
Obligasjoner	234 163 163	+2% renteskift	-586 575,29	-0,248%
Bank	2 373 132	0	0,00	0,000%
Samlet	236 536 295		-586 575,29	-0,248%

Midlane er forvalta etter rammene i finansreglementet. Midlane vert forvalta etter kriteria: sikkerheit, risikospreiing, likviditet og avkastning. Forvaltninga blir styrt etter ein rullerande investeringshorisont på 5 år.

Stresstesten viser at potensielt verdifall er på 0,5 MNOK dersom marknadsrenta endrar seg med 2,0%. Verdifallet har samanheng med løpetida til obligasjonane og inntreff berre dersom kommunen må selja obligasjonane før forfall.

Forvaltning av gjeldsportefølje

Grafar og tabellar i teksten nedanfor er henta frå **Gjeldsrapport 2024 for Kvam herad**. Denne er utarbeidd av Bergen Capital Managment (BCM) som er kommunen sin finansielle rådgjevar. Den fullstendige rapporten ligg som vedlegg til årsmeldinga.

Utvalde nøkkeltal for låneporteføljen

Nøkkeltal	31.12.2024	01.01.2024	Forklaring
Total lånegjeld	1,57 MNOK	1,47 MNOK	Inkluderer all lånegjeld også startlån frå Husbanken.
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med framtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,25 år	0,74 år	Målalet angir porteføljen si vekta gjennomsnittlege rentebindingstid. Talet viser kor lenge renta på sertifikat, lån og obligasjonar i porteføljen er fast. Dersom har rentebindingstida er på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 månader.
Vekta gjennomsnittsrente	4,27 %	4,01 %	Målalet angjev porteføljen si vekta gjennomsnittlege kupongrente

			(effektiv rente vil avvike noko).
Kapitalbinding	4,78 år	5,79 år	Måtalet angir porteføljen si vektgjennomsnittlege kredittbinding. Talet viser kor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovudstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Dess høgare tall, dess mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt anna like.
Rentebinding under 1 år	65,7 %	71,7 %	Nøkkeltalet viser kor stor del av porteføljen som har renteregulering innanfor det næraste året.
Kapitalbinding under 1 år	35,8 %	24,8 %	Nøkkeltalet viser kor stor del av porteføljen som kommer til forfall innanfor det næraste året.
Rentesensivitet (1 %-poeng økning)	10,3 MNOK	10,5 MNOK	Viser kor mykje porteføljen si rentekostnad kjem til å auke med 1 år fram i tid, ved 1 prosentpoeng auke i det generelle rentenivået.

Sjå gjeldsrapporten for fleire nøkkeltal og meir detaljerte forklaringar på nøkkeltala.

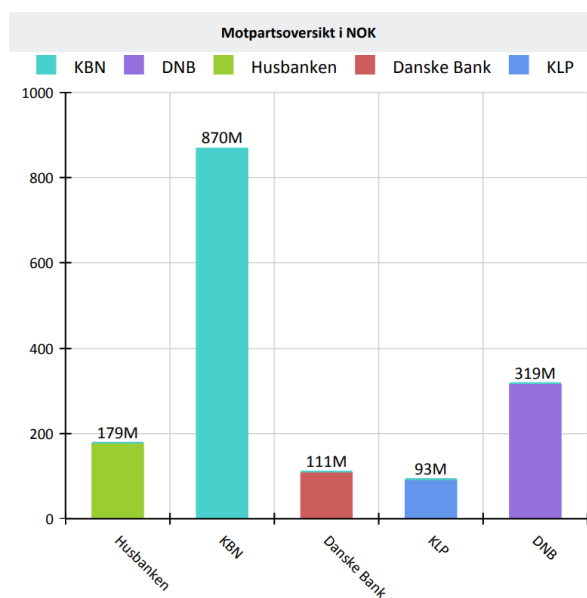
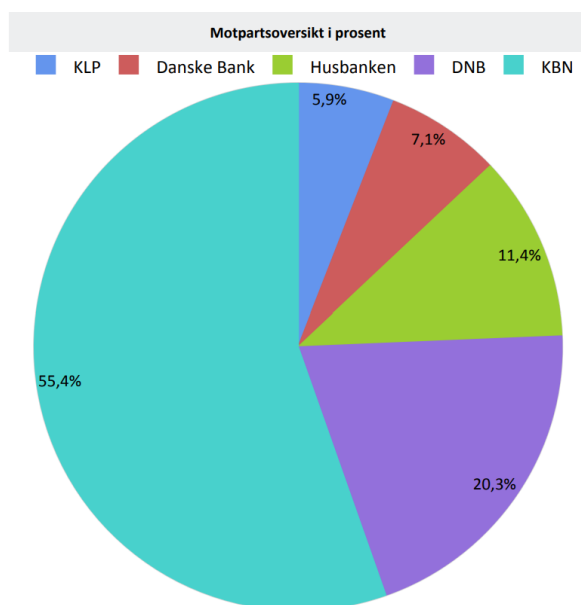
Nye lån og refinansieringer i perioden

Heradsstyret vedtek storleiken for opptak av nye lån i budsjettåret i samband med budsjettvedtaket. Oversikten under inkluderer rulling av eksisterande lån, nytt låneopptak og innbetaling av årets avdrag. Alle kommunen sine låneopptak og refinansieringer vert løypande konkurranseutsett i marknaden og beste tilbod vert valt.

Årsmelding 2024

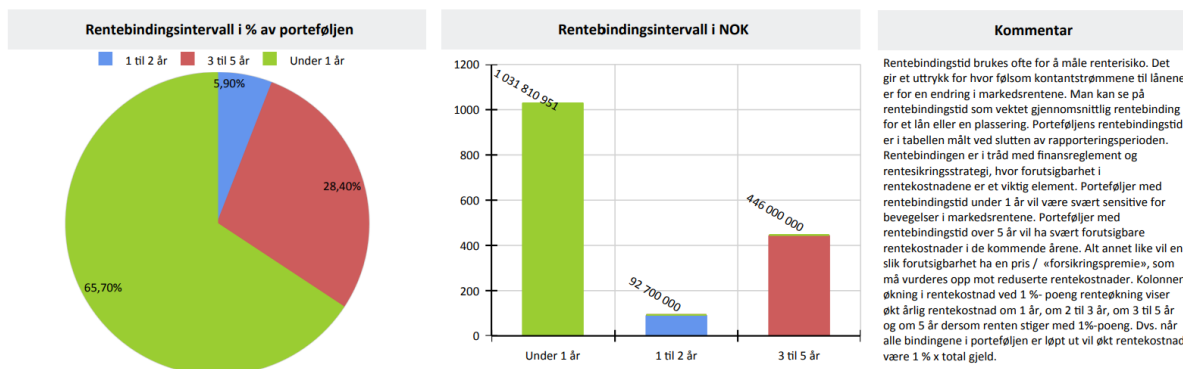
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
DNB	11.03.2024	175 500 000	4,548	12.03.2029	NO0013178004	Refinansiering av 20190124. Refinansieres som 5 års fast for å øke fastrenteandel, samt spre forfall av fast.
Husbanken	26.03.2024	30 000 000	4,705	01.04.2054	13586815	
DNB	30.04.2024	120 000 000	4,924	30.10.2024	NO0013220921	Refinansiering av NO0013057406. Legges som sertifikat 6 mnd. for å opprettholde ett sertifikat i porteføljen. Løpetid valgt på bakgrunn av markedsforhold og forfallsstruktur.
KBN	02.09.2024	170 500 000	3,930	04.09.2028	20240266	Refinansiering av 8317.53.46069 (NOK 69 mill.), samt årets låneopptak NOK 101,5 mill. Legges som 4 års fast mtp. forfallsstruktur samt attraktiv prising på løpetid.
DNB	30.10.2024	143 000 000	4,795	30.04.2025	NO0013387274	Refinansiering av NO0013220921 (NOK 120,000 mill.) og nytt låneopptak (NOK 23,000 mill.). 6 mnd sertifikat ble valgt basert på forfallsstruktur og markedsforhold.

Långjevarar

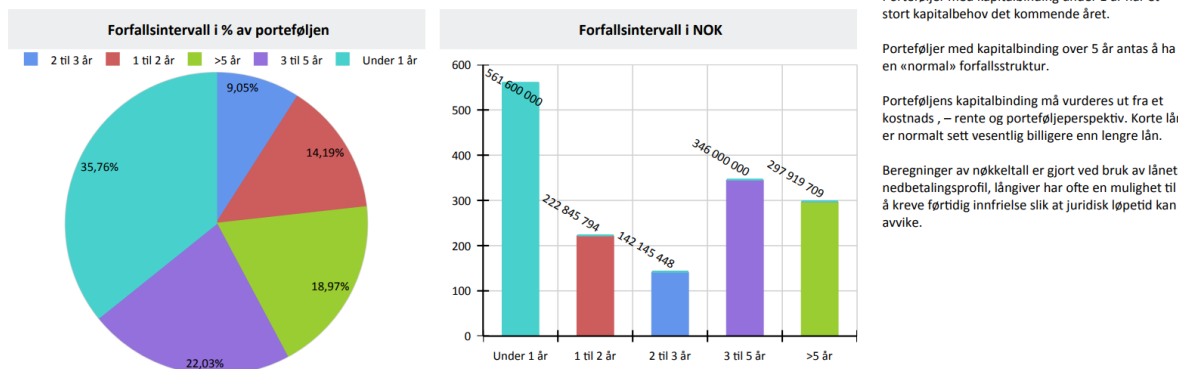
Rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	1 031 810 951	0,12	65,70%	65,70%	kr 10 318 110
1 til 2 år	92 700 000	1,32	5,90%	71,60%	kr 11 245 110
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	71,60%	kr 11 245 110
3 til 5 år	446 000 000	3,84	28,40%	100,00%	kr 15 705 110
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 15 705 110
SUM	1 570 510 951	1,25	100,00%		

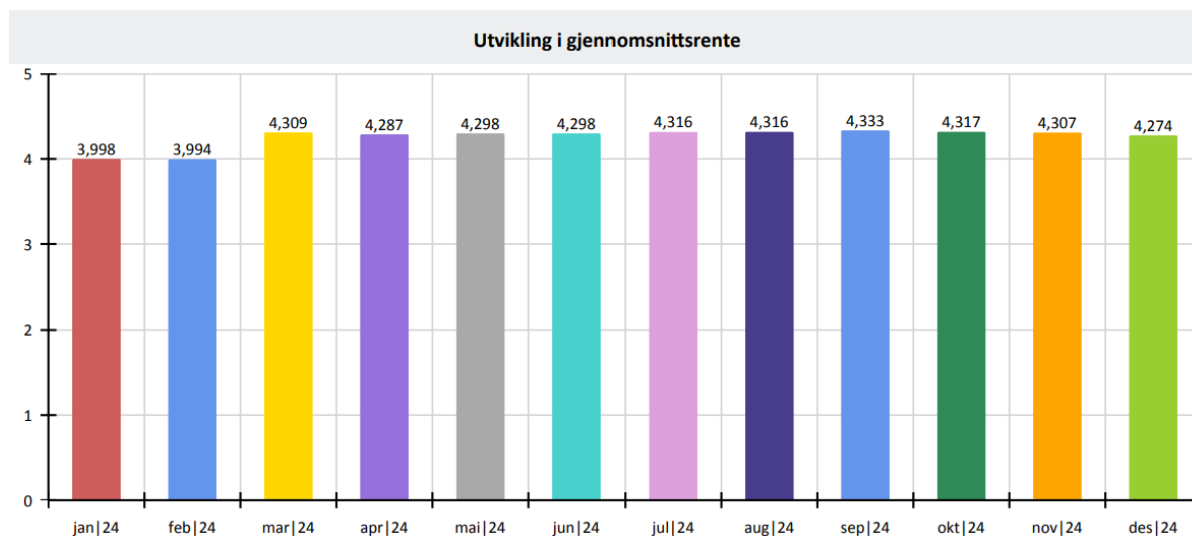

Kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	561 600 000	0,43	35,76%	Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene. Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding. Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen. Porteføljens kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året. Porteføljens kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur. Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, -rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån. Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.
1 til 2 år	222 845 794	1,32	14,19%	
2 til 3 år	142 145 448	2,13	9,05%	
3 til 5 år	346 000 000	3,94	22,03%	
>5 år	297 919 709	17,83	18,97%	
SUM	1 570 510 951	4,78	100,00%	

Utvikling i gjennomsnittsrente

Gjennomsnittsrenta har lagt rundt 4 % i 2024, men auka noko grunna utløp av fastrenteavtaler med lågare rente.

Netto renteesponert gjeld og vurdering renterisiko

Når ein skal rekna ut nettoeffekten av renteendring på kommuneøkonomien, er netto renteberande gjeld eit sentralt begrep. Ein tek då utgangspunkt i kommunen sin langsiktige gjeld eksklusive pensjonsforplikting. Deretter kjem renteberande likviditet og gjeld som vert betala av andre til fråtrekk.

Kommunen har i tillegg overskotslikviditet (bankinnskot) som gjev renteinntekter. Likviditeten svingar mykje gjennom året og det er difor ikkje trekt inn i vurderinga.

Pr 31.12.2024, ser dette reknestykket slik ut:

	MNOK	Prosent
Langsiktig gjeld (unnateke pensjonsforpliktingar)	1 571	100 %
Ubrukte lånemidlar	- 169	11 %
Lån til vidare utlån (Husbanklån)	- 179	11 %
Lån til sjølvkostområda	- 370	24 %
Langsiktige obligasjonsinvesteringar	- 237	15 %
Netto renteesponert gjeld	616	39 %

Ei endring i renta på 1,0 % på netto renteesponert gjeld på 616 MNOK, vil ha direkte innverknad på resultatet i kommunerekneskapen med ca 6,2 MNOK. Merk at talet ikkje er nøyaktig, sidan

innskotsrenta og lånerenta ikkje er identiske. I tillegg vil det ta fleire år før heile effekten av renteendringa slår inn fordi ca 550 MNOK er bunde opp i fastrentelån.

Investeringar

Kvam herad har mange investeringsprosjekt og få driftsprosjekt. Investeringsprosjekta er i hovudsak lånefinansiert, medan driftsprosjekta ikkje kan vera lånefinansiert, og dermed må finansierast med driftsfond eller driftsinntekter.

Driftsprosjekt i Kvam herad

[Lenkje til driftsprosjekt](#)

Investeringsprosjekt i Kvam herad

Årlege Investeringsprosjekt

Kommunen har ei rekkje årlege prosjekt. Dei årlege rammene viser i tabellen under. Dersom det er mindreforbruk eller meirforbruk på dei årlege prosjekta vert ramma året etter tilsvarende auka eller redusert.

Løpande årlege prosjekt	Årleg ramme inkl mva
IT-investeringar	1 800 000 kr
Velferdsteknologi	1 250 000 kr
IKT prosjekt i skule og barnehage	3 400 000 kr
Asfaltering	3 125 000 kr
Fornyng teknisk utstyr	625 000 kr
Fornyng teknisk utstyr VAR	500 000 kr
Kommunale bruer	313 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - avlaup	600 000 kr
Oppgradering reduksjonskummar	800 000 kr
Rassikringstiltak	1 875 000 kr

Oppgradering bygg	1 250 000 kr
Bustader	8 125 000 kr
PC til tilsette i skule og bhg	750 000 kr
Barnehage - inventar og utstyr	188 000 kr
Skule - inventar og utstyr	188 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - vatn	1 500 000 kr

Prosjekt i Kvam herad

Prosjekta strekkjer seg gjerne over fleire år og omfattar tidlegare budsjett- og rekneskapsår, medan budsjetttrammene vert tildelt årleg. Fokuset til prosjektleiarane er fyrst og fremst å halda dei totale prosjektrammene, ikkje kva år fakturaene kjem i. Det er difor ei ekstra utfordring å treffa med rammefordelinga per budsjettår. Kvam herad nyttar 1. og 2. tertialrapport til å justera prosjektrammene mellom år. Det kan likevel oppstå avvik i enkelt år, utan at det er avvik på totalramma for prosjektet.

Nokre prosjekt står som ferdige med eit mellombels meirforbruk på totalramma. Årsaka kan vere at forventta tilskot eller salsinntekter kjem i etterkant av at prosjektet er ferdigstilt. Tabellane under "Status investering" syner ei oversikt over prosjekt i 2024. Nærare beskriving og status av prosjekta kjem fram ved trykka seg inn på kvart enkelt budsjett i tabellen. Dei løpande prosjekta har årlege prosjektrammer og har difor ingen totalramme å forhalda seg til, påløpt totalt er heller ikkje synleg. Nedst i tabellen ligg det eit punkt "Sum andre prosjekt", dette er tidlegare avslutta prosjekt som har rekneskapsmessige feilføringar/korrigeringar i 2024.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0* Skjermar HST	313	294	2023	0	42
0*Asfaltering - årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	5 000	5 273
0*Barnehage - inventar og utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	207	116
0*Base-camp	1 344	125	2025	1 254	34
0*Bjørketeigen bhg - flytte småbarnsavdelinga ned	188	299	2024	188	299
0*Bord og stolar til idrettshall	813	345	2025	813	345
0*Brannsikring trygdebustad Hatlevegen	500	513	2024	414	427
0*Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg	12 638	12 015	2024	878	257
0*Deponering av elektronisk arkiv	388	192	2024	196	0
0*Digitale tavler til skulane - utskifting	5 250	909	2026	1 750	909
0*Digitalisering eigedomsarkiv	2 500	1 446	2024	1 285	0
0*ENØK - Oppgradering eksisterande ventilasjon Mikkjelsflaten	1 850	1 268	2026	0	568
0*ENØK tiltak kommunale bygg	500	529	2025	403	432
0*ENØK tiltak kommunale bygg - Rokabrekka og Stoppel	368	304	2099	141	77
0*ENØK tiltak kommunale bygg -Gartveit	227	189	2025	227	189
0*ENØK tiltak kommunale bygg -Hatlevegen	652	325	2099	652	325
0*Etablering av feietenesta	3 437	2 868	2024	1 055	486
0*Felles brannsikringstiltak	13 750	13 842	2026	6 805	6 897
0*Fornyng teknisk utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	1 016	595
0*Fornyng teknisk utstyr VAR - årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	810	0
0*Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus	350	243	2026	350	243
0*Framtidig utviding av sjukeheims plassar	1 250	1	2025	1 250	1
0*Gangveg Torebøen	10 875	9 417	2024	10 450	8 992
0*Haugamyr Idrettsanlegg	525	51	2027	525	51
0*Heradet kjøper seg inn i byggeprosjekt	50 000	0	2028	5 000	0
0*IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg	-	-	LØPANDE	3 687	2 163
0*IT-investeringar - årlege	-	-	LØPANDE	2 285	2 260
0*Kjøp av kjøretøy KVBR	15 250	8 697	2025	7 494	7 191
0*Kjøp legekantor	1 250	1 000	2024	1 250	1 000
0*Kloakksanering Ålvik	2 093	1 845	2024	285	8
0*Kommunale funksjonar i Kvam VGS	103 500	28 961	2025	26 432	26 670
0*Kryss Tolo - Buspareklubben	7 500	461	2025	6 929	43
0*Kyrkjeleg fellesråd namna minnelund	313	262	2024	313	262
0*Lyssetjing strandveg i Norheimsund	363	551	2024	150	338
0*Namna minnelund i Øystese	3 125	178	2024	625	178
0*Norheimsund barnehage - vognskur	216	336	2024	196	316
0*Norheimsund skule - uteområde	2 625	154	2025	0	112
0*Ny pumpestasjon P5, Tolo	17 014	12 125	2024	15 118	11 293
0*Ny toalettmodul Haugamyr	1 250	358	2024	1 250	358
0*Ny vassleidning, Fosse	4 951	3 324	2024	1 661	34
0*Nytt kjøken og oppvaskmaskin Toloheimen	500	89	2024	0	89
0*Ombygging Øystese barneskule	2 449	1 997	2025	1 436	1 015
0*Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	4 500	2 247	2024	2 306	53
0*Oppgradering av brannvarslingsanlegg i kommunale bygg	2 250	1 748	2025	877	389
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg avlaup	-	-	LØPANDE	795	682
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg vatn	-	-	LØPANDE	3 633	632
0*Oppgradering av reduksjonskummar - årleg	-	-	LØPANDE	2 055	178
0*Oppgradering av VA-leidningskart	3 000	2 806	2024	502	308

Årsmelding 2024

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Oppgradering bygg -årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	2 082	1 863
0*Overføring avlaupsvatn Vikøy	1 500	151	2025	86	17
0*Overvatn Norheim/Mjølstølvegen	11 670	355	2099	500	273
0*PC til tilsette i skule og bhg - årleg	-	-	LØPANDE	675	1 540
0*Prosjektering - Bufellesskap for personar med psy	625	110	2024	549	34
0*Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	200	19	2024	185	4
0*Prosjektering Nytt inntak frå Forsete og opp i Kalderassen	500	0	2024	500	0
0*Prosjektering Vassforsyning til Soldal	1 000	245	2099	1 000	245
0*Prosjektering Øvre Valland/Vallandshovden	200	66	2023	0	31
0*Pumpestasjon og overføring frå Laupsa til Notanes	5 500	3 253	2024	1 474	1 232
0*Rassikringstiltak - årleg	-	-	LØPANDE	6 391	0
0*Rehabilitering pumpestasjoner Kvamskogen	6 300	112	2024	6 300	112
0*Reserveforsyning vatn	2 300	1 893	2024	511	104
0*Sanere deler av avløpsnettet i Vikøy	200	0	2024	200	0
0*Sanering Børveneset , prosjektering	800	570	2024	426	196
0*Sansehage Toloheimen	2 975	34	2025	2 941	0
0*Sjølvsbeteningsløyising Ålvik bibliotek	403	114	2024	311	22
0*Skifte av SD - anlegg i kommunale bygg 2020-2024	9 400	6 662	2024	5 126	2 390
0*Skifte tak Strandebarm kyrkje	7 500	186	2024	200	186
0*Skule - inventar og utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	368	288
0*Snuhammar Fartøyvernssenteret	1 125	1 128	2025	1 125	1 128
0*Solskjerming kommunale bygg	10 525	3 627	2025	6 383	3 234
0*Storeteigen - opprustning	1 125	949	2025	1 067	891
0*Strandebarm barnehage - vognskur	388	373	2024	38	23
0*Tilrettelegging av elbillading for kommunale køyretøy	1 250	766	2024	677	193
0*Utbetring kommunale bruer - årleg	-	-	LØPANDE	774	0
0*Uteområde Sandven drenering /asfaltering	625	327	2024	298	0
0*Uteområde skule og barnehage - søkbar pott	2 688	1 666	2029	2 688	1 666
0*Utomhus Norheimsund skule, rådhus og KFL	-215	136	2025	-25	-155
0*Utomhusområde rundt Kvam rådhus/KFL-bygget	12 500	46	2025	2 500	46
0*Utskifting av køyretøy	1 500	836	2024	1 500	836
0*Varmepumpe Ålvik Skule	1 875	0	2025	1 875	0
0*Varmepumper Øysteseheimen	3 750	1 308	2025	1 625	1 308
0*VA-sanering norheim del III	15 000	12 917	2024	2 368	282
0*Vaskerobot Strandebarm skule	1 250	1 472	2024	1 250	1 472
0*Vass- og avlaupsleidning Øvre Valland/Vallandshovden	2 900	0	2025	400	0
0*Vassleidning frå høgdebasseng på Torpe til Laupsa	11 120	60	2025	501	33
0*Vassleidning Stronde	2 800	129	2099	2 718	48
0*Veg Sandvenhagen/Sæland	9 477	9 586	2029	462	282
0*Velferdsteknologi - årleg	-	-	LØPANDE	4 728	92
0/1* Trafikksikringsplan - årleg	2 250	1 767	2099	498	108
0/1*Rekkverk kommunale vegar - årleg	3 438	2 085	2099	249	0
Bustader 2024	25	0	2024	7 396	0
Husbanklån	-	-	LØPANDE	50 000	0
Sum andre prosjekt	217 418	184 171		1 565	708
Sum	633 751	349 431		242 432	102 864

Tenesteområda i kommunen

Finans og fellespostar

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Finans](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Årets premieavvik	-8 942	-6 175	-1 251	-1 797	4 377	243,5 %
Amortisering av tidligere års premieavvik	2 969	3 842	0	0	-3 842	0,0 %
Pensjon	25	29	21	21	-7	-33,6 %
Premiefond	0	0	109	109	109	100,0 %
Diverse fellesutgifter	806	974	2 246	1 147	174	15,1 %
Interne serviceenheter	0	0	0	4	4	100,0 %
Skatt på inntekt og formue	-5	0	5	5	5	100,0 %
Motpost avskrivninger	-55 977	-67 424	-55 977	-67 305	119	0,2 %
Renter/utbytte og lån (innlån og utlån)	-549	238	151	151	-87	-58,0 %
Interne finansieringstransaksjoner	-8 176	-24 908	-2 587	-7 587	17 320	228,3 %
Sum	-69 849	-93 425	-57 283	-75 252	18 173	24,1 %

Kommentar til status økonomi

På finansområdet ligg felleskostnader og inntekter som ikkje er knytt til tenesteområda.

Finans og fellespostar har eit totalt mindreforbruk på 18,2 mnok i 2024.

Pensjonskostnadene er rekneskapsført og budsjettert per tenesteområde, medan premieavvik og motpost premiefond ligg på finansområdet. Størrelsen på premieavvik og premiefond påverkar pensjonskostnaden på tenesteområda. Pensjonskostnaden på finansområdet har eit meirforbruk på 0,5 mnok i 2024.

Avskrivingskostnaden på 67 mnok ligg på tenesteområda, medan motposten ligg på finans. Postane er 0,1 mnok over budsjett og forbetra dermed resultat på finansområdet noko.

Kvam herad har motteke mindre inntekter på skatt av eiga og inntekt enn anslaget i prognosemodellen.

Det er motteke 1,5 mnok meir i renteinntekter på bankinnskott og fondsmidlar, medan renteutgiftene vart 0,8 mnok høgare.

Rammetilskott endte 1,5 mnok over budsjett.

Det er etterslep i utbetalningar frå klima og energifond med 1,2 mnok, det er også brukt mindre på driftsprosjekta knytt til trafikkisikring og rekkverk kommunale vegar.

Det var budsjettert med 17 mnok i inntekter frå Fiskeridirektoratet/Havbruksfondet, tildelinga vart på 22,6 mnok og heile beløpet er avsett til det kommunale havbruksfondet. 12 mnok av 17 mnok er

feilbudsjettet som inntekt under statlege rammetilskot og det vil såleis verta eit avvik på 17,6 mnok på rammeområdet for finans og fellespostar.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	137 095	132 469	110 930	152 270
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-2,3 %	-7,7 %	-0,3 %	-1,4 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *)	140 187	142 683	111 303	154 419
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	23,1 %	16,7 %	11,6 %	14,2 %
Økonomi				
Avdrag (netto) Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	3,6 %	4,4 %	3,9 %	3,8 %
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	69 742	68 692	69 718	70 580
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	110,6 %	111,5 %	91,0 %	70,6 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam herad har lågare brutto driftsinntekter og utgifter enn samanliknbare kommunar i kostragruppe (K05).

Inntektene ligg under nivået i kostragruppa med ca 13%, og utgiftene er ca 8% lågare. Kvam herad har hatt ein nedgang i brutto driftsinntekt på ca 4% frå 2023 til 2024.

Landet utan Oslo ligg godt under nivået i Kvam og kostragruppe 05, både på utgift og inntektssida.

Brutto driftsresultat (før avskrivningar) i % av brutto driftsinntekter er på -7,7 % mot -1,4 % i samanliknbare kommunar. Brutto driftsresultat er forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter, dvs overskot på årets drift før renter og avdrag. Nedgang i brutto driftsresultat før avskrivningar betyr at driftsutgiftene aukar meir enn driftsinntektene. Brutto driftsresultat forverra seg med 5,4 % samanlikna med 2023.

Disposisjonsfondet er redusert med 6,4% frå 2023 til 2024, nivået på disposisjonsfond ligg på omlag same nivå som samanliknbare kommunar.

Netto lånegjeld er monaleg høgare i Kvam herad enn gjennomsnittet i samanliknbare kommunar K05 og landet utan Oslo. Det var ein auke på netto lånegjeld frå 2023 til 2024.

Avdrag i % av brutto driftsinntekt ligg over samanliknbar kostragruppe K05 og landet utan Oslo.

Dei frie inntektene i Kvam herad har gått ned frå 2023 til 2024, og ligg under gjennomsnittet i kostragruppa.

Status investeringar

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 8: Eigedomsskatt	Botnfrådraget på eigedomsskatt vert auka til 350.000 kr. Finansiering: 1 million i omdisponering. Midlar til akutt forureining vert stroke.	Ferdig	Innarbeidd i budsjett 2024

Styring og kontrollverksemd

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Styring og kontrollverksemd](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Politisk styring	5 461	4 943	6 228	6 566	1 623	24,7 %
Kontroll og revisjon	948	1 227	1 272	1 310	84	6,4 %
Sum	6 410	6 169	7 500	7 876	1 707	21,7 %

Kommentar til status økonomi

Styring og kontrollverksemd har eit mindreforbruk på netto 1,7 mnok. Forbruket er ned ca 0,2 mnok samanlikna med 2023.

Politiske organ nytta 1,7 mnok mindre på frikjøp av politikarar, godtgjersle folkevalde, kurs, reise og overnatting.

Det er nytta 0,1 mnok mindre enn budsjett på kontroll og revisjon. Det er likevel ei auke på 0,3 mnok samanlikna med rekneskap 2023.

KOSTRA Nøkkeltal

Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
--------------	--------------	---------------------	--------------------

Prioritet

Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	692	602	436	785
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	113	139	111	214

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam hadde i 2024 lågare utgifter til politisk styring og kontroll enn gjennomsnittet i samanliknbare kommunar (K05).

Politisk styring, kontroll og revisjon har derimot høgare utgifter enn landet utanom Oslo.

Kostnaden til kontroll og revisjon har auka med omlag 20% frå 2023 og 2024.

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 072/24 1. tertialrapport 2024 - tilleggs punkt 2 Ungdomsrådet	Kvam heradsstyre ser det viktige arbeidet til ungdomsrådet, og aukar deira budsjetttramme frå kr 150 000,- til kr 200 000,- Finansierte frå disposisjonsfond	Ferdig	Innarbeidd i budsjetttrammer.
HST 096/23 Søknad om midlar til flytting - Hardanger AKS AS		Ferdig	Utbetalt.

Administrasjon

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Administrasjon](#)

Utvikling og utfordringer

Økonomi, HR og IT

I 2024 har kommunen implementert nytt skybasert ERP system. Systemet vert nytta til mellom anna rekneskap, lønn og e-handel.

Kvam deltek i IndreVestland IT som er eit samarbeid mellom kommunane Voss, Sogndal, Eidfjord, Ulvik og Kvam. Fokus for samarbeidet i 2024 har vore effektiv drift, trygging og beredskap. Det vert mellom anna arbeidd med sikring av infrastruktur og felles innkjøp av lisensar.

Fellessekretariat og arkiv

Fellessekretariatet har ei sentral rolle som informasjonsformidlar og er kontaktpunkt mellom innbyggjarane og kommunen, og leverer òg eit breitt spekter av tenester til tilsette og avdelingar i kommunen. Grunna fråvær innan informasjonstenestene i løpet av 2024, har fleire arbeidsoppgåver nedprioritert då driftsoppgåvene må prioriterast. Nedprioriterte arbeidsoppgåver er til dømes oppfølging i forhold avlevering av gamle elev- og barnehagemapper, lukking av avvik etter tilsyn m.m. Etter tilsyn på arkiv meiner Arkivverket at manglande oppfølging av avvik gir grunn til uro over forvaltninga av arkiva i Kvam.

I 2024 vart endeleg det historiske byggesaks- og eigedomsarkivet til Kvam herad tilgjengeleg for innbyggjarane i Kvam via Dansk Scanning si innsynsløysing WebLager. Arkivleiar har òg jobba med anbudsdokument for å skaffe ny frittståande arkivkjerne. Dette arkivet skal verte samlande for alle kommunale arkiv på sikt. Arbeidet med anbudet vart ikkje ferdigstilt i 2024.

Interkommunalt arkiv i Hordaland (IKAH) digitaliserte 90 protokollar/bøker for Kvam herad i 2024, som innbyggjarane har fått digital tilgang til via Digitalarkivet. IKAH har totalt digitalisert 175 protokollar for Kvam. Talet på visningar gjekk ned frå 66.000 visningar til 15.000 visningar.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Administrasjon	38 352	41 070	42 297	43 289	2 220	5,1 %
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	3 517	3 729	3 668	4 354	625	14,4 %
Administrasjonslokaler	3 446	4 070	3 624	3 897	-173	-4,4 %
Sum	45 315	48 869	49 589	51 541	2 672	5,2 %

Kommentar til status økonomi

Tenesteområdet administrasjon har eit mindreforbruk på 2,7 mnok i 2024. Rammeområdet har eit uspesifisert innsparingskrav på ca 2 mnok i 2024 som er løyst med å halda vakante stilling ledige deler av året. I løpet av året har det vorte rekruttert inn innkjøpskonsulent, tenesteutviklar og controller.

På tenesteområdet administrasjon låg det budsjettert 0,6 mnok til riving av bustadbygg i Ålvik. Dette bygget vart brent ned som ei brannøving, og kostnadane med nedbrenning ligg såleis på tenesteområdet for brann- og ulykkesvern. Straumkostnadane knytt til administrasjonsbygg endte omlag 1 mnok lågare enn budsjettert.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	3 984	3 732	3 390	4 287
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	5 217	5 096	4 269	5 784

Årsmelding 2024

Netto driftsutgifter per innbygger (121) forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B) *) **)	442	441	454	296
Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B) *) **)	439	485	532	600
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	6 902	6 761	5 801	7 681
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	8,5 %	7,6 %	9,0 %	9,0 %
Økonomi				
Energiutgifter	141	128	160	145
Administrasjonslokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)				
Utgifter til driftsaktiviteter	511	478	803	798
Administrasjonslokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)				
Utgifter til renholdsaktiviteter	138	113	193	208
Administrasjonslokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)				

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam hadde i 2024 lågare utgifter til administrasjon og styring enn gjennomsnittet i samanliknbare kommunar (K05). Det gjeld både innan politisk styring, kontroll og administrasjon.

Eigedomsforvaltning er lik i 2023 til 2024 og ligg over kommunegruppe 5, ein bør tolka dette varsamt då det kan vera ulik rekneskapspraksis mellom kommunane på dette området. Energikostnadar for administrasjon ligg under gruppe 5, det er ein nedgang på 10% samanlikna med 2023. Det kan tyde på at energikostnaden er fordelt ulikt mellom kommunar og/eller kanskje Kvam herad har meir energieffektivt Rådhus enn samanlikbar kostragruppe. Reinholdskostnadane har gått ned med omlag 20% frå 2023 til 2024, det har truleg samanheng med lengre frekvens mellom reinhald på Rådhuset.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0* Skjermar HST	313	294	2023	0	42
0*Deponering av elektronisk arkiv	388	192	2024	196	0
0*Digitalisering eigedomsarkiv	2 500	1 446	2024	1 285	0
0*Forprosjekt ventilasjon og varmeanlegg Kvam rådhus	350	243	2026	350	243
0*IT-investeringar - årlege	-	-	LØPANDE	2 285	2 260
Sum	3 551	2 176		4 116	2 546

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 12: Stipendordning for studentar	Kvam heradsstyre bed administrasjonen tilby stipendordning til studentar som vil utdanna seg innan profesjonar innanfor oppvekst og helse der behovet er størst. Ein føreset at dei som kjem inn under ordninga bind seg til arbeid i Kvam herad. Det vert løyvd 1 million kroner til føremålet i 2024. Ubrukte midlar kan brukast i 2025. Finansiering: Disposisjonsfond.	Ferdig	Retningslinjer for stipend til studentar er utarbeidd og ordninga er aktiv.
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 6: Inkludering i arbeidslivet	Heradsstyret vil at Kvam herad vurderer å knyta seg opp mot stiftinga «Helt med». «Helt med» er eit prosjekt for å få personar med utviklingshemming, utviklingsforstyrning og lærevanskar inn i arbeidslivet, gjennom uføretrygd i tillegg til vanleg løn. Målet er å opne både kommunale og private arbeidsplassar for folk med forskjellige utviklingshemningar. Frist: Til juni-møtet	Iht. plan	Helse og omsorgssjefen og leiarar i pleie og omsorg har vore i dialog og møte med representantar frå «Helt med»-organisasjonen med tanke på mogleg samarbeid.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg k) Rekrutteringspott (3 MNOK) til å finansiera overlappande stillingar.	HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg k) Rekrutteringspott Rådmannen får fullmakt til å bruka inntil 3 mill.kr. i løpet av budsjettåret til å finansiera overlappande stillingar i samband med rekrutteringsarbeid. Potten vert finansiert med disposisjonsfond for ekstra kraftinntekter, konto 25600200.	Forsinket	Nokre av midlane gjekk til stilling i Oppvekst, og vert overført til vår-halvåret 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg D: Justering av politisk vedtekne prosjekt for prisauke.		Ferdig	Trongen for å justera budsjetttramma på prosjekt grunna prisauke vert løypande vurdert i samband med budsjett og tertial.
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg G: Kompetansehevingsmidlar		Ferdig	Ekstra løyving på 0,5 mill til kompetanseheving i 2023 og 24 vart nytta.
HST 073/24 Utkast til budsjett og økonomiplan 2025-28 - tillegg 1 Konsulentbistand	Rådmannen får fullmakt til å gå til innkjøp av ekstern konsulenthjelp til vidare arbeid med innsparingsprogram og endra struktur, til ei samla ramme på inntil 1 mnok.	Forsinket	Konkurransegrunnlag ikkje klart per 31.12.24.
HST 073/24 Utkast til budsjett og økonomiplan 2025-28 - tillegg 2	Kvam herad melder si interessa for å delta i læringsnettverk for berekraftig omstilling.	Ferdig	Det er 15 kommunar som var interessert og dei hadde berre plass til 9 kommunar, og Kvam herad var for sein med å melda si interessa. Fylket melder til kommunen dersom det er mogeleg å koble på fleire i nettverket eller i eit seinare nettverk.
HST 075/23 Utomhus rådhuset og alternativ vegtilkomst		Forsinket	Det har vore jobba med anbod, tildeling vart klaga på. Det resulterte i ein ny anbodsprosess som er pågåande. Gjennomføring av prosjektet er overført til teknisk eining.

Barnehagar

Beskriving av tenestoområde

Lenkje til omtale av tenestoområde: [Barnehagar](#)

Utvikling og utfordringer

UTVIKLING

Beskyttande faktor: Trygge vaksne

I året som har gått har me jobba med kursing og betre opplæring av nye vikarar, i tillegg til kurs for elevar i språkpraksis via NAV. For å sikra kvalitet på vikarar er det viktig å inkludera dei i all opplæring og møteverksemd som føregår i barnehagen.

KLP prosjekt

Gjennom to år med deltaking i barnehagen sitt «Bli i jobben» prosjekt har me laga oss gode system for å styrka partsamarbeidet i barnehagane, og oppfølging og tilrettelegging av sjukemeldte. Alle barnehagane har LTV(leiar, tillitsvalt og verneombod) grupper med månadlege møter. Me har ikkje lukkast med målet om redusert sjukefråvær, men håpar langsiktig arbeid vil gje resultat til slutt. Styrarane får støtte ved å nytta tillitsvalte og verneombod aktivt i viktige saker som skjer i løpet av året og utvikling av barnehagen. Prosjektgruppa ser at det er viktig for tenesta å jobba for å sikra rekruttering, stabilitet, godt arbeidsmiljø og gode arbeidsforhold.

Alle LTV gruppene i barnehagane samlast gjennom året for fagleg utvikling, involvering og drøftingar. Det har vore 3 samlingar i 2024

Dato	Tema
29.04.24	- Rollar, rettar og pliktar – NAV arbeidslivssenter Vestland - Erfaringsdeling av LTV grupper og evaluering av årshjul.
22.10.24	Emosjonelle belastningar - Bedriftehelse1 Korleis redusera emosjonelle belastningar i barnehage?
21.11.24	ROS-analysemøte med Proactima

Barnehagane nyttar seg av det gode fagmiljøet som er i tenestene rundt oss. Arbeid med BTI har gjeve auka kunnskap om andre tenester og lågare terskel for å søkja råd og rettleiing. Barnehagane gjennomfører årleg case-øvingar knytt til det som i BTI-modellen heiter nivå 0, som handlar om tidleg oppdaging, ved å bruka materiella *Trygg til handling* og *Snakke med barn* frå RVTS. Som del av dette har det vore gjeve opplæring knytt til meldeplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt ved uro for at eit barn kan vera utsett for vald eller overgrep. Leiar for barnehage, styrarane, spesialpedagogane og nokre pedagogisk leiarar deltek, saman med kommunale tenester for barn og vaksne, på opplæringsprogrammet Tidleg Inn.

I 2024 deltok barnehagane i opplæringsprogrammet Stine Sofie barnehagepakke om vald og overgrep mot barn. Programmet skal styrka dei tilsette til å sjå og handla dersom dei er bekymra for barn. Personale har fått eit verktøy til bruk i samtale med barn. Programmet er satt inn i eit system og skal gjennomførast årleg og ved behov.

På planleggingsdagen den 15.11.24 informerte konsultasjonsteamet i Kvam, kva dei gjer og at dei er eit verktøy i BTI handlingsrettleiaren. Styrarar og pedagogisk leiarar nyttar konsultasjonsteamet ved behov for drøftingar knytt til bekymring for vald og overgrep.

Helsestasjonen har årleg møte med alle barnehagane der dei drøftar barn si helse, utvikling og sjukdomar.

PPT har faste lågterskelrundar to gongar i året med alle barnehagane. Der har barnehagane høve til å ta opp saker dei er bekymra for, og ein kan saman sjå om hjelpa kan gjevast på grønt, gult eller raudt nivå. PPT jobbar tett med spesialpedagogane i barnehagen og gjev rettleiing ved behov. Målet er at hjelp skal gjevast i det ordinære tilbodet, der nedslagsfeltet er størst, slik at flest mogleg kan få nytte av hjelpa.

Hjelpe skal i større grad flyttast frå individ- til systemnivå. I tillegg gjev PPT opplæring og kompetanseheving til tilsette ved behov.

Familiesenteret arrangerer foreldrekurs med utgangspunkt i COS(tryggleikssirkelen). Det gjev foreldre og tilsette felles forståing av barn og eit felles språk.

Spesialpedagogane i barnehagane sikrar ei heilskapstenking rundt barn når det gjeld allmenn- og spesialpedagogikk, og gjev rettleiing og kompetanseutveksling til personale. For å sikre kompetanseheving deltek dei på kurs og faste nettverk gjennom året. I 2024 fekk fire spesialpedagogar sertifisering i *Sjå barnet innanfrå*. Dei skal framover halde årleg kurs for nytilsette og oppfriskingskurs til alle tilsette, i samarbeid med PPT.

Beskyttande faktor: Mangfald vert sett på som ein ressurs

Me jobbar for å inkludera alle og sikra at barna i Kvam føler seg sett og anerkjent for den dei er. Barnehagane har som mål og gje morsmålassistent dei fyrste tre månadane, etter ein trappetrinnsmodell, for å sikre forståing, tryggleik og god start. Alle barnehagane brukar Rolltalk Designer for Print for å lage symbolbasert materiale for dei som har behov for Alternativ- og supplerande kommunikasjon, eller for tilrettelegging med bruk av symbol. I 2024 deltok heile personale i Norheimsund barnehage på kurs i teikn-til-tale for å auka kunnskap om bruk av teikn, og korleis/kvifor det kan vera ei språkstøtte for alle barn.

I 2024 deltok mobbeombodet på ein planleggingsdag med heile personale for å gje opplæring i Kap. 8 Trygt og godt barnehagemiljø.

Beskyttande faktor: Høg kvalitet på opplæringa

For å sikra lik kompetanseheving og kvalitet i barnehagane våre ha barnehagane felles kompetanseplan som ligg i kvalitetssystemet Compilo. I barnehage er det avgrensa med møtetidspunkt der personale kan møtast utan at det er barn i barnehagen. Me brukar møter, planleggingsdagar og personalmøte til å gje felles opplæring og gjennomgå nye system og rutinar.

Regional ordning for kompetanseheving (Rekom)

Som eit ledd for å sikra høg kvalitet deltek alle kommunale barnehagar, i eit rulleringssystem, i Regional ordning for kompetanseheving i barnehage (Rekom). Den private barnehage får tilbod om deltaking. I 2024 byrja Sjødnahaugen barnehage si Rekom deltaking med vurderingstema *Personalet bidreg til eit trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle born i uteleiken*.

Styrking av leiarrolla

I 2024 byrja me på ei leiaropplæring, av pedagogisk leiarar og styrarar i barnehagane, i samarbeid med BI i Oslo. Den fyrste samlinga vart gjennomført i 2024 med tema *Kvalitet i barnehage og Leiing av endrings- og utviklingsarbeid*.

Trygt og godt barnehagemiljø

2024 har barnehagane forsett arbeidet med kompetanseheving innan psykososialt barnehagemiljø, kap. 8 i barnehageloven for å sikra at alle har det trygt og godt i barnehagane våre. Tilsette gjennomfører kompetansepakkar gjennom UDIR og me har laga ein felles plan som skal sikra trygt og godt barnehagemiljø i barnehagane. Ved behov søker barnehagane råd og rettleiing gjennom barnehagemynde og Mobbeombodet i Vestland.

Vidareutdanning 2024

Barnehagelærarar søkjer på vidareutdanning gjennom Udir. Vidareutdanningsordninga for barnehagelærarar er eit tiltak i kompetansestrategien for framtidens barnehage. Udir støttar kr. 50.000 pr. barnehagelærar, pr. halvår. Alle som har søkt, dei siste åra, har fått delta.

Studieår	Studie	Antal
2024-2025	Master i praktisk utdanningsvitenskap med vekt på spesialpedagogikk	1 stk.
2024-2025	Spesialpedagogikk	2 stk.
2024-2025	Veilederutdanning	1 stk.
2023-2024	Veilederutdanning for praksislærere	1 stk.

Rettleiing nyutdanna

E

in barnehagelærar har 10% stilling som rettleiar for nyutdanna barnehagelærarar i Kvam. I 2024 avslutta ho rettleiarar utdanning i regi av Udir og kan såleis gje kvalifisert rettleiing til nyutdanna. Alle nyutdanna barnehagelærarar får toårig rettleiing, og dette kan bidra til at nyutdanna barnehagelærarar raskare vert trygg i rolla si og vert værande i barnehagen. Kvam var tidleg ute med å etablere ei god rettleiarordning for nyutdanna og har vore føregangskommunen for andre kommunar som skal starta systematisk rettleiing for nyutdanna.

Instruktørar

I 2024 fullførte sju instruktørar *Veiledning av lærlingar*, i regi av AOF fagskolen. Utdanninga styrkar instruktørane og sikrar kvalifiserte instruktørar for lærlingane våre.

Planleggingsdagar

På planleggingsdagane i mars og september vart arbeid med kompetansepakkar tema Trygt og godt barnehagemiljø følgt opp og barnehagetilsette gjennomførte kompetansepakkar på Udir.no. Kompetansepakkane skal bidra til refleksjon over haldningar, normer og barnehagekultur, og til utvikling av eigen praksis og auka handlingskompetanse.

Oppgradering Bjørketeigen barnehage

Bjørketeigen barnehage har sidan 2021 hatt omfattande renovering i barnehagen, jfm sak 032/21. I 2024 vart barnehagen og den nye personalavdelinga ferdigstilt. Personale har fått ein god administrasjonsavdeling med fine kontorlokale. Det gjenståande arbeidet er leikeområdet til barnehagen. I 2024 vart det gjort ei endring i aldersinndelinga i barnehagen ved å flytta dei minste barna ned og dei store barna i øvste etasje. Denne endringa medfører enklare evakuering, levering/ henting og tilkomst til leikeplass for føresette, personale og borna.

Spørjeundersøkingar

I 2024 vart det verken gjennomført foreldreundersøking eller medarbeidarundersøking. Planen var å gjennomføre foreldreundersøking i 2024, men Udir utsette undersøkinga til januar 2025.

Barnehagemynde

Tilsyn

Etter forskrift om barnehagelova §1 og barnehagelova §10, er det kommunen sitt ansvar som lokal barnehagemynde å sjå til at barnehagane vert drivne i samsvar med gjeldande regelverk.

Barnehagemynde har plikt til å føre tilsyn med og gje rettleiing på barnehageeigar sitt ansvar og oppgåver etter barnehagelova §7, jf. §53 der dette er nødvendig.

Barnehagemynde innhenta ei eigenvurdering innan lovkrava i barnehagelova i november 2023, i både kommunale og privat barnehagar. Etter ein ROS-analyse av svara såg barnehagemynde nokre område der regelverksetterlevinga ikkje var fullstendig.

Mynde vurderte at avvika kunne rettast opp ved felles rettleiing og gjennomgang av rutinar. Dette vart gjort i felles styrarmøte i mars, der ein gjekk igjennom resultata, og det vart jobba fram løysingar for dei ulike avvika.

Utifrå dette vurderte mynde at barnehagane raskt ville rette opp avvika og fann såleis ikkje grunnlag for å gjennomføre vidare tilsyn. Den private barnehagen var og med på tilbakemeldingsmøte.

Barnehagemynde innhenta ny eigenvurdering innan lovkrava i barnehagelova i november 2024.

Rettleiing til barnehageeigar og styrargruppa:

Barnehagemynde har faste møter med barnehageeigar og deltek på styrarmøte for å gje rettleiing.

Barnehagemynde har hatt 11 samarbeidsmøte med barnehageeigar i 2024 og deltok på 2 møte med styrarane. Tema for desse møta har vore:

- Tilbakemelding på eigenvurdering frå 2023
- Rettleiing etter § 35 og §37 i barnehagelova
- Søknader om dispensasjonar i barnehagane etter §25 og forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehage §§1-3 i Lov om barnehage
- Bemanningssituasjonen ute i barnehagane i Kvam, § 26
- Oversikt over spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging §35 og §37.
- Avviksrapportering
- Barnesamtalar, kap.2 i Lov om barnehage
- Arbeidsmiljø i barnehagane
- Leiarutvikling
- Arkivering
- Foreldresamtalar
- Internkontroll, §9 i Lov om barnehage
- Klagehandsaming
- Godkjenning av barnehage, kap. III i lov om barnehage

Sakshandsaming/Vedtak :

Barnehagemynde har motteke søknad/melding om behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage og/eller behov for kommunal tilrettelegging i barnehage gjennom heile 2024.

I 2024 vart det tildelt til saman 35 t/veker vårhalvåret og 28 t/v hausthalvåret, til barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Våren 2024 var det 11,27 stillingar som var knytt til tilrettelegging, og 9,93 stillingar hausthalvåret 2024. Retten til tilrettelegging skal sikra barn med nedsett funksjonsevne likeverdig utviklings- og aktivitetsmoglegheiter i barnehagen.

Andre oppgåver:

- Barnehagemynde i lag med rådgjevar oppvekst har rapportert kommuneskjema i Basil.
- Statsforvaltaren i Vestland har hatt tilsyn med barnehagemynde i Kvam herad. Tema for tilsynet var kommunen som barnehagemyndighet si plikt til å sjå til at barnehagane vert drive i samsvar med gjeldande regelverk etter barnehagelova §10. Under dette temaet kontrollerte Statsforvaltaren om barnehagemynde har ivareteke ansvaret sitt for å sjå til regeletterleving hjå barnehageeigarane gjennom risikovurdering, rettleiing og tilsyn jf. Barnehagelova §§ 10 og 53, jf. barnehagelova kap.VIII psykososialt barnehagemiljø. Statsforvaltaren avslutta tilsynet utan merknader; *“Vi har kome til at de rettleier og ser til at barnehageeigarar etterlever regelverket i kap.VIII i barnehagelova, jf. §§10 og 53.”*
- Barnehagemynde i Kvam har hatt innlegg på samling for barnehagemynde i Vestland i regi av Statsforvaltaren. Tema var korleis barnehagemynde i Kvam utfører påsjårølla (tilsyn)

UTFORDRINGER

Det er utfordrande med høgt sjukefråvær i barnehagane, og at fleire søker seg til andre stillingar. På utlyste stillingar i 2024 har det vore få kvalifiserte søkjarar og me har slitt med å få personale i alle stillingane. Me var heldige å få tilsetje fullt personale til oppstart av nytt barnehageår i august 2024. Det har gjort at me har hatt bemanning å gå på dersom nokon har slutta eller ved høgt fråvær. Likevel har me flytta personale frå ein barnehage til ein anna, nytta auka grunnbemanning inn i grunnbemanninga og læringar inn i grunnbemanning. Såleis har ikkje alle barnehagane fått erfaringar med å ha auka grunnbemanning slik dei er tildelt. Dei fleste barnehagane seier at dersom dei ikkje hadde hatt auka grunnbemanning hadde dei vore nøydd til å redusera opningstida og stenga avdelingar ved fleire høve. Alle barnehagane har i løpet av året sendt meldingar til føresette og spurd om dei kan halde barn heime eller henta tidlegare for å få dagen til å gå opp med antal barn og tilsette for å sikra forsvarleg drift.

Kommunale barnehagar har vaksentettleik, utover bemanningsnorm. Denne auka i tillegg til spesialpedagogar og læringar har bidrege til at barnehagane har klart å halda ope og ikkje har redusert opningstid sjølv med mangel på personale ved høgt fråvær og ved ferieavvikling. Sjølv med auka grunnbemanning er sjukefråværet høgt. Tilbakemeldingar frå tilsette er at m.a stor arbeidsbelastning og ustabil bemanning er ei av årsakene til sjukefråvær. Ved mykje vikarbruk og mangel på tilsette får ikkje personale gjennomført planlagde aktivitetar, foreldresamtalar, osv. Det viktigaste er å sikra nok bemanning på huset og få vaktene til å gå opp gjennom heile dagen. Tilsette melder inn avvik på emosjonelle belastningar i arbeidsdagen og at desse vert ofte sett på som noko som er fråkopla arbeidsoppgåvene. Styrarane brukar meir tid på oppfølging av personale grunna belastningar og rettleiing i dag enn før. Dette er ei av årsakene til at styrarar har mindre tid til administrative oppgåver og utviklingsarbeid. Dei må ivareta personale som har behov for at leiaren ser dei og fylgjer dei opp.

Vikarkoordinatorane har utvikla gode system for mottak av nye vikarar og fordeling av vikarar til barnehagane. Det er lite tid til å bruka på opplæring då barnehagane har behov for at vikarane byrjar raskt. I Kvam er det få personar som ynskjer å vera vikar, i tillegg til låg arbeidsløyse i heradet. Dei fleste vikarane kan kun jobba enkelte dagar sidan dei er studentar eller har anna arbeid. Vikarane ynskjer ikkje å bli brukt i fleire barnehagar og avgrensar seg til kun å jobba i ein eller to barnehagar. Sidan det er få tilgjengelege vikarar vert det faste personale flytta rundt i barnehagen til avdelingar med størst behov for vikar. Sjølv om personale er fast tilsett i barnehagen kjenner dei ikkje nødvendigvis alle barn og rutinar på andre avdelingar, og enkelte opplever det belastande å bli flytta rundt på ulike avdelingar. Personale opplever at barn kan bli meir urolege og utrygge når det faste personale ikkje er på jobb.

Det er til tider utfordrande å få tak i barnehagelærarar til Strandebarm og Ålvik. Bakgrunnen for utfordringane er at mange ikkje ynskjer lang reiseveg til jobb.

Me har erfart at byggeprosessar er tidkrevjande og vert meir omfattande enn fyrst tenkt ref. sak 032/21, renovering av Bjørketeigen barnehage. Det er belastande for leiar og personale å stå over lengre tid i slike omfattande prosessar når barnehagen er i full drift. På tross av mange års oppjustering av Bjørketeigen barnehage er det behov for mykje oppussing på fleire av avdelingane i barnehagen. Behov for oppussing er gjengangar i alle dei kommunale barnehagane, sjølv om dei er forholdsvis nye. Det er ikkje sett av tilstrekkeleg med midlar til jamleg vedlikehald og etterslepet vert stort, krevjande og kostbart. Leikeapparat på uteområde er i dagleg bruk, både i barnehage- og fritid, noko som medfører stor slitasje. Barnehagane sitt inventar og investeringsbudsjett samsvarar ikkje med dagens prisar på innkjøp, levering, montering, m.m.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Førskole	74 354	84 480	81 937	83 854	-626	-0,7 %
Styrket tilbud til førskolebarn	8 056	8 194	8 920	8 458	264	3,1 %
Førskolelokaler og skyss	11 553	11 904	11 323	11 631	-272	-2,3 %
Sum	93 963	104 578	102 180	103 943	-634	-0,6 %

Kommentar til status økonomi

Samla har barnehage teneste eit meirforbruk på 0,6 mnok i 2024.

Ordinær barnehageteneste har eit meirforbruk på lønn og lågare inntekter, ca 0,3 mnok.

Overføring til private barnehage vart ca 0,3 mnok høgare enn estimat og skuldast fleire born.

Styrka teneste i barnehage har hatt eit mindreforbruk på ca 0,27 mnok på grunn av sjukelønrefusjon og høgare inntekt enn budsjettet.

Barnehagebygg har eit meirforbruk på ca 0,27 mnok som fylgje av høgare lønn til reinhald men lågare driftskostnader.

KOSTRA Nøkkeltal

Årsmelding 2024

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	1 276	1 145	986	636
Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B) *) **)	1 584	1 493	695	1 225
Kvalitet				
Kommune Leke og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)	8,1	8,7	6,4	8,2
Privat Leke og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)	4,8	4,7	5,5	6,8

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbyggjar i alderen 1 - 5 år for ordinær barnehagetenester er høgare enn landet utanom Oslo og Kostragruppe 5. Ugiftene har auka frå 2023 til 2024.

Netto driftsresultat per innbyggjar i Kvam for barnehage er kr 11 649, og gjennomsnitt i Kostragruppa er kr 10 657 i 2024.

Styrka tilbod (spesial pedagog og tilrettelegging) er høgare enn landet utanom Oslo og Kostragruppe 5. Utgiftene har gått litt ned frå 2023 grunna færre barn med vedtak i starten på 2024.

Netto driftsutgifter per innbyggjar i barnehagelokalet er høgare enn landet utanom Oslo og Kostragruppe 5. Utgiftene er redusert frå 2023.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Barnehage - inventar og utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	207	116
0*Bjørketeigen bhg - flytte småbarnsavdelinga ned	188	299	2024	188	299
0*Deling av Øystese barnehage, del 2, tilbygg	12 638	12 015	2024	878	257
0*Norheimsund barnehage - vognskur	216	336	2024	196	316
0*Strandebarm barnehage - vognskur	388	373	2024	38	23
Sum	13 429	13 022		1 506	1 011

Grunnskuleopplæring

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Grunnskuleopplæring](#)

Utvikling og utfordringer

UTVIKLING

Trygge vaksne: Skuleåret 2024/2025 er siste året av tre år kor Kvam er del av Udir si Oppfølgingsordning og såleis knytt til ulike kompetansemiljø. Skulane i Kvam er i implementeringsfasen når det kjem til system som er laga for trygt og godt skulemiljø. Rutinane og planane er laga med støtte av Guttorm Helgøy som er knytt til Læringsmiljøsentret i Stavanger. Mobbeombodet i Vestland har gitt råd til kven Kvam bør ha som samarbeidspart i dette arbeidet. System og rutinar er laga på bakgrunn av nasjonalt tilsyn som var utført på Øystese skule og resultat av nasjonale kartleggingar for trygt og godt skulemiljø.

Døme på rutinar og system som er teke i bruk for trygt og godt skulemiljø:

- BTI skal brukast ved uro for barn.
- Rutinar og skjema for å ivareta aktivitetsplikten ved brot på rett til og godt skulemiljø.
- Fast kartleggingsplan av trygt og godt skulemiljø frå 1.-10. trinn med eigne skjema.
- Førebyggjande plan for trygt og godt skulemiljø.
- Undervisningsopplegg for folkehelse og livs-meistring 1.-10. trinn, med tema som nettvett, rusførebygging og mobbing.
- Kvalitetsdialogar mellom skuleeigar og skuleleiing på kvar skule tre gonger i året kor resultat frå kartleggingar fagleg og trygt og godt skulemiljø er tema. Eit av desse dialogane er og utvida med elevmedverknad.
- Trygt og godt skulemiljø er tema på rektor sitt møte i utviklingstida på skulane og på rektormøte for rektorane i heradet.
- Trygt og godt skulemiljø er fast sak på møte for fagarbeidarane ein gong pr. månad og i lagsmøte for pedagogane.
- I møte for fagarbeidarar og på lagmøte skal det gjennomførast caseøvingar. Case vert henta frå udir.no, samt bruk av anonymiserte reelle case frå skulekvardagen.
- Møte mellom kontaktlærar og avdelingsleiar etter utviklingssamtalane som er mellom kontaktlærar og elevar/foreldre. Avdelingsleiar får nødvendig informasjon om sårbare elevar og trygt og godt skulemiljø.

- Rutine for når rektor skal varsle skuleeigar er revidert og gjennomgått i skuleleiarmøte. I rutinen er det forklart kva som vert rekna som ei alvorleg sak.
- Rutine for når skuleeigar skal varslast dersom ein som arbeider på skulen krenker ein elev.
- Utarbeidd ein overordna ROS og beredskapsplan for skule og SFO, med aksjonskort for svært alvorlege mobbesituasjonar.

Guttorm Helgøy var med grunnskulane i Kvam på planleggingsdagen i mars. Tema var:

- God start (metodikk for god klasseleiing, som fleire skular har teke i bruk)
- Følgja med og gripa inn (utføring av aktivitetsplikt når det er utrygt skulemiljø)
- Klasseleiing når det er utrygt klassemiljø.

Vidare hadde miljørettlearar og skuleleiarar gjennomgang av miljørettlearane sine roller, og gjennomgang av kartlegging- og undersøkingsverktøy og analyse og tiltak med påølgande case for trening i bruk av systemet vårt.

Arbeidet med trygt og godt skulemiljø er eit kontinuerleg arbeid og me ser at me har hatt god nytte av kompetansemiljø i dette arbeidet. Likevel veit me at målet om eit trygt og godt skulemiljø for alle elevane ikkje er nådd, og i ulike klassar og ulike skular er det mobbetal som me ikkje er nøgde med og at me må jobba meir med å få eit større lag rundt arbeidet mot mobbing, då dette ikkje berre er eit skuleproblem, men også eit samfunnsproblem.

Sommaren 2024 var det for fyrste gong gjennomført ferieklubb i skulen sin regi kor sfo- leiarane i Øystese og Norheimsund hadde hovudansvar for å leggja planar for innhald og bemanning. Nytt namn på tilbodet var Ferie- SFO.

Høg kvalitet på opplæringa: Høg kvalitet på opplæring krev at Kvam har skuleleiarar som driv eit godt utviklingsarbeid, både på skulane og på skuleeigarnivå. Pål Riis har bidrege i dette arbeidet gjennom oppfølgingsordninga, der analyse av resultat, målsetjingar for skulane og kvalitetsdialogar (to av tre årlege) mellom skuleeigar og skulane er gjennomført.

Gjennom oppfølgingsordninga er god og inkluderande undervisning eit fokusområde. Dette inneber at me rettar merksemda på varierte undervisningsformer og at elevane skal kjenna meistring og reell deltaking i skulen. Hausten 2024 har planleggingsdagen vore felles for skulane i regi av Skrivesenteret med desse tema:

- Introduksjon til den nye stortingsmeldinga «En mer praktisk skole - Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.- 10.trinn» Meld. St. 34 (2023-24)
- Rike oppgåver og tenkande klasserom
- Inkluderande praksis/styrka ordinær opplæring
- Vurdering og tilpassa opplæring : Korleis sikra god undervisnings- og vurderingspraksis i skulen?

Vidare er ny kartleggingsplan for 1.-10. trinn under utarbeiding i eit samarbeid mellom lærarar/ støttekoordinatorar, skuleleiarar, PPT og Skrivesenteret.

Kvam herad har no teke i bruk rammeavtalen med dei tre lokale bedriftene, Stiftinga Hardanger og Voss Museum, Tormod Linga og Kvammabygg AS som tilbyr alternativ opplæringsarena til elevar der sakkyndig vurdering frå PPT tilrår dette.

Inneverande skuleår har Arbeidstilsynet hatt tilsyn ved Kvam ungdomsskule. Tema i tilsynet :

- Systematisk HMS-arbeid (kartlegging, risikovurdering, handlingsplan, rapportering og avvikshandtering) knytt til forhold i arbeidet som kan bidra til muskel- og skjelettplager
- Førebygging, handtering, oppfølging, samt opplæring og øving knytt til vald og truslar

- Leiling og medverknad, samarbeid med arbeidstakarar og verneombod
- Informasjon og opplæring knytt til risikoforhold i arbeidet
- Aktiv og førebyggjande bruk av bedriftshelseteneste

Pålegga er oppfylte og lukka av Arbeidstilsynet 18.12. 2024. Skuleeigar har sett opp plan for deling av resultat og tiltak med dei andre skulane slik at det vert lik praksis for alle skulane i Kvam.

I desember 2024 fekk me informasjon om nytt, komande tilsyn frå Statsforvaltaren. Temaet for tilsynet er personleg assistanse:

- om heradet gjer vedtak som oppfyller retten til personleg assistanse, jf. opplæringslova §§ 11-4, 10-1 og 10-2, og forvaltningslova §§ 2, 11 a, 17, 23

Mangfald: Handlingsplanen for særskild språkopplæring er teken i bruk, og oppfølging av nytilkomne elevar med rett på språkopplæring er betre ivaretekne med tanke på fagleg oppfølging.

Gode kommunale tenester for barn, unge, gravide og familiar: Skulane i Kvam føl oppsett plan for implementering av Betre Tverrfagleg Innsats (BTI), med opplæring til nytilsette, case- øvingar og ressursane "Trygg til handling" og "Snakke med barn". Prosjektleiar er i tillegg ute i skulane og hjelper dei til å bruka BTI i konkrete elevsaker.

UTFORDRING

Skule: Skulane i Kvam går inn i ei utfordrande tid, kor budsjettvedtak i desember 2024 viser kutt grunna synkende elevtal og strammare kommuneøkonomi.

Likevel er rekrutteringssituasjonen den største uroa. Også våren 2024 var det mangel på utdanna grunnskulelærarar etter utlysing av årsvikariat og faste stillingar. Resultatet er at me tilset vikarar, og har mangel på vikarar frå skulestart. Dette gjer at det vert krevjande å driva utviklingsarbeid og børa vert stor for dei som er på jobb når nokon vert sjukemelde, som igjen kan vera ein av grunnane til høgt sjukefråvær i skulane. Me har difor ikkje klart å oppfylle krava i ny opplæringslov 17-7 som seier «Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at skolane har tilgang på vikarar ved vanleg og venta fråvær».

Når me manglar tilsette, er det særleg utfordrande å ivareta det faglege og sosiale tilbodet til elevane og særleg dei med behov for tilrettelegging, anten gjennom støttesystemet eller gjennom vedtak om Individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) . Vidare vert det utfordrande for profesjonsfellesskapet å drøfta gode undervisningsopplegg og følgja opp implementering av rutinar og det systematiske arbeidet med trygt og godt skulemiljø kor trygge relasjonar er ein viktig føresetnad. Med trongare budsjett og utfordrande rekrutteringssituasjon som i resten av landet, er det krevjande å ha ein skulestruktur som krev fleire tilsette enn det lærarnorma krev på dei mindre skulane i Kvam; Strandebarm, Ålvik og Tørvikbygd.

Skulesektoren opplever ein auke av krav og forventningar frå lovverk, tilsyn, individuelle rettar, politiske vedtak og media, som alle krev meir sakshandsaming, særleg for leiarane på alle nivå i skulen. Skuleeigar saman med skulane jobbar for å betra rutinar og kompetanse innan ulike felt, men det tek tid å implementera dei. Skuleeigar har ei uro for stort arbeidspress i alle rollene i skulane, og kva dette medfører med tanke på rekruttering og turnover.

PPT

PPT har også dette året vore tett på skulen gjennom deltaking i oppfølgingsordninga og gjennom å leia prosessen med ny og digital kartleggingsplan for skulane i Kvam. Dette er kartlegging som gjev retning for kartlegging både på universelt og selektivt nivå og som er i tråd med ny Opplæringslov, § 11-2. PPT deltek fast på støtteteam og spesial-pedagogisk team på alle skulane, og me ser at mange skular no har begynt å jobba særst godt med systemperspektivet langt framme. Framleis er det ein del å gå på i dette arbeidet, men me er på rett veg. PPT har gjennomført opplæring i blant anna tema autisme og tiltak for dette i klasserommet, om DLD (utviklingsmessige språkvanskar), dysleksi og tiltak for dette. PPT har også delteke dette året i gjennomføring av foreldremøteplanen, men i 2024 klarte me å digitalisera desse foredragane både for skule og barnehage, slik at skulane/barnehagane sjølve kan gjennomføra foreldremøta med innslag frå PPT digitalt.

I samarbeid med Skrivesenteret har me leia ei arbeidsgruppe for alle støttekoordinatorane og representantar for leiarane på skulane for å styrka inkluderande opplæring i skulane i Kvam. Her har Skrivesenteret møtt digitalt, og alle deltakarane har vore samla på ulike skular. PPT er opptekne av at me skal oppfylle lovkravet som i stadig større grad peikar på verdien av systemarbeid framfor eit for einseitig fokus på sakkunnig vurdering og individuelle rettar og behov. Dette er krevjande å få til når trykket på tilvisingar på individnivå er minst like stort som før. Her kjem forvaltningslova inn og styrer oss, gjennom at tilviste barn skal hjelpast innan rimeleg tid. Arbeidstrykket vert då svært stort i periodar. Det er behov for ein gjennomgang i oppretthaldande faktorar for å få ned trykket på Individuelt tilrettelagt opplæring og nytta ressursane på ein betre og meir verksam måte ute i skulane. Kostratala viser at me ligg høgt på tal elevar som har ITO også i 2024, og talet er stigande. Me ser også at talet på timar for dei som får ITO er lågare enn i andre kommunar. Det betyr at me har mange elevar med få årstimar samanlikna med andre kommunar. Målet er at dei som verkeleg treng ITO grunna at dei ikkje klarar å nå kompetansemåla/har store utfordringar og treng heilt eigne tilpassingar, skal få det. Andre kan gjennom god og inkluderande opplæring med eit aktivt PPT på laget og god kompetanse om ulike behov i elevgruppa, klara å få hjelp innanfor ramma av ordinær opplæring.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Grunnskole	129 381	140 205	135 665	141 169	964	0,7 %
Voksenopplæring	7 861	3 813	8 670	8 804	4 991	56,7 %
Skolefritidstilbud	5 007	7 357	6 377	7 276	-82	-1,1 %
Skolelokaler	25 254	25 337	24 239	25 441	104	0,4 %
Skoleskyss	3 997	4 549	4 021	4 126	-422	-10,2 %
Sum	171 501	181 262	178 972	186 817	5 555	3,0 %

Kommentar til status økonomi

Teneste for grunnskuleopplæring har eit mindreforbruk på ca 5,5 mnok.

Grunnskulen har eit mindreforbruk i underkant av 1 mnok som kjem frå kjøp av varer og tenester. Eit eldre vedtak om auka budsjett til nye lærebøker er delvis nytta i 2024.

Vaksenopplæringa:

4,1 mnok av avviket på 5 mnok, skuldast ny fordeling mellom tenestekområder knytt til opparbeiding av ny vidaregåande skule. Fordelingsnøkkelen er oppretta i 2024 og er såleis ikkje oppdatert mellom tenestekområda i budsjett. Ny vidaregåande vert fordelt mellom vaksenopplæring, bibliotek, kino og kulturskule kontor. Forbruk i 2024 er vedteken fondsbruk på 12 mnok fordelt på desse tenestekområda.

Vidare har vaksenopplæringa høgare inntekt frå lmdi enn estimat.

Skulefritidsordninga har eit mindreforbruk på ca 80 000 og gjeld lågare inntekter frå brukarbetaling.

Skulelokaler har eit avvik på ca kr 100 000. Avviket kjem frå ein differanse mellom meirforbruk på lønn og lågare driftskostnader.

Skuleskyss har eit meirforbruk på ca 420 000 i 2024.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	959	952	380	608
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	145 480	148 179	118 869	137 785
Netto driftsutgifter til skulefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	16 521	21 304	16 856	14 173
Netto driftsutgifter til skulelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	26 231	24 828	24 544	28 176
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	3 897	4 243	2 970	4 132
Produktivitet				
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. årstrinn (B)	10,3	9,8	11,4	9,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn (B)	13,5	12,0	13,8	10,9
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	150,6	151,3	151,0	167,9
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	46,6	58,9	36,0	60,2
Dekningsgrad				
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	11,4 %	12,7 %	8,0 %	9,9 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	7,4 %	7,2 %	6,2 %	7,4 %

Årsmelding 2024

Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	49,9 %	60,6 %	73,8 %	64,2 %
--	--------	--------	--------	--------

**) Inflasjonsjustert med deflator*

***) Justert for utgiftsbehov*

Netto driftsutgift per innbyggjar i skulealder -

Grunnskule er høgare enn landet utanom Oslo og Kostra gruppe 5 i tillegg til ein liten auke frå 2023 til 2024.

Skulefritidsordninga er høgare enn landet utanom Oslo og Kostragruppe 5 og har hatt ein høg auke frå 2023 til 2024 grunna fleire born på SFO.

Skuleskyss er høgare enn landet utanom Oslo og Kostragruppa 5, og har hatt ein auke frå 2023 til 2024 pga prisauke og kommunale vedtak.

Skulebygg er lågare enn Kostragruppe 5 og ligg omtrent likt som landet utanom Oslo.

Netto driftsutgift per innbyggjar -

Vaksenoplæringa er høgare i landet utanom Oslo og Kostra gruppe 5, men har hatt ein liten nedgang frå 2023. Gjennomsnitt for Kostragruppa er kr 608.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Digitale tavler til skulane - utskifting	5 250	909	2026	1 750	909
0*ENØK tiltak kommunale bygg	500	529	2025	403	432
0*IKT prosjekt i skule og barnehage - årleg	-	-	LØPANDE	3 687	2 163
0*Kommunale funksjonar i Kvam VGS	103 500	28 961	2025	26 432	26 670
0*Norheimsund skule - uteområde	2 625	154	2025	0	112
0*Ombygging Øystese barneskule	2 449	1 997	2025	1 436	1 015
0*PC til tilsette i skule og bhg - årleg	-	-	LØPANDE	675	1 540
0*Skule - inventar og utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	368	288
0*Uteområde skule og barnehage - søkbar pott	2 688	1 666	2029	2 688	1 666
0*Varmepumpe Ålvik Skule	1 875	0	2025	1 875	0
Sum andre prosjekt	0	1 229		275	0
Sum	118 887	35 443		39 589	34 795

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 13: Gratis bind og tampongar i ungdomsskulen.	Kostnad: 30.000 pr år. Finansiering: Disp.fond.	Ferdig	Ingen endring sidan 2. tertial 2024: Er ferdig gjennomført
HST 149/23 Bud24 Tillegg 2: Norheimsund skule.	Det vert løyvd 500 000.- til ein mulighetsstudie i 2024 som skal vise aktuelle løysingar for å sikre ein nødvendig og framtidsretta kapasitetsauke for skulen og SFO. Finansiering: lån.	Ikke startet	Pr desember 2024 var ikkje dette arbeidet starta, men forvent oppstart over nyttår
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 3: Mat i ungdomsskulen	Mat i ungdomsskulen vert utsett til rådmannen kjem tilbake med innsparingsprogram. Det vert gjort ny vurdering i.l.a. 2024.	Ikke startet	Som følge av den økonomiske situasjonen, er tiltaket sett på vent inntil vidare.
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 7: Øystese skule	Heradsstyret ynskjer at rådmannen kjem til heradsstyret med sak om nye Øystese barneskule i løpet av fyrste halvår med kostnadskalkyle, framlegg til finansiering og innarbeiding i økonomiplanen. 2	Ferdig	Nytt vedtak hausten 2024 om kjøp av "gymnasbygget" i Øystese som mellombels løysing frå 2026, og utgreiing som ev. permanent løysing. Ny sak til politisk handsaming innan sommaren 2025.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 029/24 Fullmakt til forhandling om kjøp av bedehus i Norheimsund og Øystese	Kvam heradsstyre gjev rådmannen fullmakt til å forhandle om eventuelt kjøp av bedehuset i Øystese og eller bedehuset i Norheimsund.Før ei eventuell inngåing av	Forsinket	Det har tidlegare vore sondering med "eigarane" i Øystese og Norheimsund, men ingen avtaler er gjort vidare.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	kjøpsavtale, skal saka opp for ny handsaming og godkjenning i heradsstyret.		
HST 031/23 Uteområde til barneskulen - oppfølging av vedtak og vidare prosess	Kvam heradsstyre løyver 5 mnok til uteområdet til Norheimsund skule, som ein del av Haugamyrsprosjektet. Løyvinga vert finansiert med kraftfond som stadutviklingsprosjekt.	Forsinket	Det er planlagt å gjennomføre prosjektet med ute-området til barneskulen, etter at prosjektet med bl.a. parkeringsplassar bak rådhuset er utført. Prosjektet med parkeringsplassar fører til grovopparbeiding, og slutføring med tilstelling er planlagt i lag med prosjektet til ute-området for barneskulen. Etter planen kan ein då ferdiggjere begge områda samtidig. Prosjektet med parkering er noko forsinka pga klage på tildeling og ute-området vert difor tilsvarande seinka.
HST 072/23 Tertial 1-2023 tillegg G: Tilstandsrapport basseng Ålvik		Ferdig	Viser til eigedomsstrategi vedteken hausten 2024, og budsjett der det ikkje er planar for vidare driftstilskot frå 2026
HST 072/24 1. tertialrapport 2024 - tilleggspunkt 3 Mellombels undervisningsstad	Rådmannen skal snarast undersøkje moglegheita for å skaffe ein mellombels undervisningsstad av permanent karakter som kan nyttast under bygging av ny skule i Øystese. Heradsstyret ber om at det vert lagt opp til ein samlokalisert mellombels undervisningsstad	Ferdig	Erstatta av nye vedtak. Vestland fylkeskommune skal i mars handsama Kvam herad sitt tilbod på noverande vidaregåande skule i Øystese som mellombels undervisningsstad. Samstundes er området til vurdering som ei permanent løysing som alternativ til eksisterande barneskuleområde. Ny sak før sommaren 2025.
HST 080/23 Søknad om tilskot til Hardangerbadet AS for 2022-2024		Ferdig	Tilskot utbetalt.
HST 080/24 Lokal forskrift om permisjon frå grunnskuleopplæringa	Kvam heradsstyre vedtek Lokal forskrift om permisjon frå grunnskuleopplæringa i dei offentlege grunnskulane i Kvam herad med følgjande endring: Første avsnitt vert endra til "Søknad om permisjon i inntil 3-10 dagar pr. år kan innvilgast om vilkåra i §§ 2-4 er oppfylte og opplæringa samla sett er forsvarleg."	Ferdig	Forskrift lagt til grunn og tinglyst.
HST 081/24 Lokal forskrift skulereglar for offentlege grunnskular i Kvam herad	Kvam heradsstyre vedtek Lokal forskrift om skulereglar for alle dei kommunale grunnskulane i Kvam herad med følgjande endringar: · Skulane i Kvam skal vera mobilfrie og smartklokkefrie i tråd med nasjonale tilrådingar. Alle skulane skal utarbeida lokale reglar om oppbevaring av mobiltelefonar og smartklokker i skuletida. Desse kan brukast pedagogisk i opplæringa etter avtale med tilsette og/eller i tråd med eventuelle sakkunnige vurderingar og enkeltvedtak. · §9 første kulepunkt endres	Ferdig	Forskrift lagt til grunn og tinglyst.

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	fra: Merknad: Dei tilsette på skulen kan gje ei munnleg eller skriftleg melding. Endres til: Merknad: Dei tilsette på skulen skal gje ei munnleg eller skriftleg melding.		
HST 102/24 Forhandlingsfullmakt- mellombels løysing Øystese skule	Vedtaket i saka er u.off jf. offl. § 23, 1. ledd. Forsinket Det blir ført direkte på saksdokumentet.		Vestland fylkeskommune har Kvam herad sitt bod til handsaming i mars 2025.

Kommunehelse

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Kommunehelse](#)

Utvikling og utfordringer

Helsestasjon

Utvikling

- I 2024 har tenesta vidareutvikla digi-helsestasjon og sett stor verdi av brukardialog via Helse-Norge. Både tenesta og brukarane tek kontakt digitalt t.d. endre time, og innkallingar vert sendt ut digitalt. Det er både kostnads- og tids effektivt. Og ikkje minst ei god kvalitetsikring.
- Felles dugnad/delfinansiering med Vestland fylkeskommune og gjeve gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse til elevar i dei vidaregåande skulane i kommunen, med stor oppslutning.
- I 2024 har tenesta brukt tid på BTI, spesielt ute på skulane.(Betre tverrfagleg innsats). Gjennom BTI er ansvarsområde tydeleggjort og strukturane er ein styrke for meir og betre tverrfagleg samarbeid og samhandling. Retningslinjene for skulehelsetenesta fokuserer særleg på korleis skulen og skulehelsetenesta skal samhandla.
- Rekruttering: Tenesta fekk rekruttert ein ny helsesjukepleier hausten -23, og den stillinga har me vidareført i 2024 pga overføring av tilskuddsmidlar i ein 100 % stilling for å styrkja skulehelsetenesta. Dette er ei viktig styrking ute i skulane mtp å vera meir synleg på alle skulane, spesielt dei største. Tenesta ser tydeleg auke i talet elevar som tek kontakt når helsesjukepleiar er meir tilgjengeleg på skulen fleire dagar.
- Hausten 2024 starta me på opplæringsprogrammet "Tidleg inn". Programmet er utvikla for dei som jobber med småbarnsforeldre, gravide og deira partnere. Hovudmålgruppa er dei som jobber på helsestasjonen; Jordmor, helsesjukepleier, lege og psykolog. Programmet skal hjelpe oss til å stille dei rette spørsmåla og gje nødvendig hjelp til familier med utfordringar knytt til rus, psykisk helse og vold i nære relasjonar. Tidleg inn er eit samarbeid mellom helsedirektoratet og barne-ungdom-og familiedirektoratet. Det er representantar frå KORUS; RBUP; RKB; RVTS; Bufetat som har ansvar for opplæringa.
- Tenesta har faste samarbeidsmøter med andre tenester som barnehage, leiar for skule, barnevernstenesta, NAV- flyktning og tannhelsetenesta. Leiar set og som medlem av psykososialt kriseteam, og arbeidet rundt hendingar, der psykososialt kriseteam vert involvert.
- I 2024 fekk tenesta vidareført 20 % ekstra ressursar til helsestasjon for flyktningar, som har ført til god oppfølging til brukarar som kom i 2024. Denne stillinga har vore heilt nødvendig for å få

gjort dei undersøkingane og kartlegginga tenesta skal utføra i samband med mottak av flyktningar og familiegjenforening.

- Ein helsesjukepleiar har delteke fast i konsultasjonsteam for vold og overgrep ein halv dag pr. mnd.
- Ein helsesjukepleier har delteke i rusførebyggjande arbeidsgruppe som vart etablert i 2024 og leia av avdeling ROP.
- I 2024 vart det født 84 barn. I 2023 starta helsestasjonen eit tilbod om å delta på Cos-kurs via barselgrupper på helsestasjonen. Det var mange som meldte seg på, og me fekk gode tilbakemeldingar om at dette var svært nyttige kurs. Grunna mangel på helsesjukepleier heile året, har ikkje alle som har født fått tilbudet i 2024. Men avdelinga ynskjer å videreføre tilbudet til neste år, så snart me kan.
- Tenesta deltek i nettverk for helsestasjon for ungdom, nettverk for jordmødre i kommunane og har faste samarbeidsmøter med Voss fødeavdeling- Helse Bergen. Leiar for helsestasjon har delteke på faste nettverksmøter med andre leiarar for helsestasjon-og skulehelsetenesta i kommunane rundt Bergen.
- Tenesta har i 2024 hatt ein auke i reisevaksine. Det var ein stor nedgang etter pandemien, men no har det teke seg opp igjen. Ei oppgåve, som krev tid, og kompetanse på avansert reisemedisin.
- Retningslinjene for skulehelsetenesta fokuserer særleg på korleis skulen og skulehelsetenesta skal samhandla. Skulehelsetenesta har vore til stades på skulen i lang tid, og tenesta har vore forplikta til samarbeid med skulen. Tidlegare har skulen ikkje hatt same føringane om forpliktande samarbeid slik som skulehelsetenesta har hatt og dette har påverka samarbeidet. No er dette endra (St meld 21) og skulen er forplikta til fleirefagleg samarbeid både på system og individnivå. Dette er positivt og vil vera tema i vidare samarbeid med leiinga i skule.

Utfordring

- Det er eit stort press på tenesta og det kjem stadig fleire oppgåver som skal løysast.
- Bemanningsnorma er ikkje bindande, men skal vere førande for tenesta. Den ligg litt under når det gjeld skulehelsetenesta på barnetrinn. Tenesta ser ein vekst i samansette hjelpebehov, og fleire unge som opplever dårleg psykisk helse og utanforskap, noko som påverkar folkehelse og livskvalitet. Tenesta tilstreber å vera tilgjengeleg på skulane, slik at born og ungdom kan nå helsesjukepleiar kvar dag og ikkje koma til stengt dør nokre dagar i veka.
- Rekrutterings- og bemanningssituasjonen har vore krevjande også dette året. Det har vore vanskar med å skaffa helsesjukepleier til ledige vikariat, både korte og lengre vikariat. Men grunna låge fødselstal i 2023, har tenesta likevel klart å halde seg ajour i høve dei lovpålagte oppgåvene, men har fått innmeldt nokre avvik. Hausten 2023 vart det tilsett helsesjukepleier i tilskotsmidlar via helsedirektoratet, og skulehelsetenesta vart styrkja slik at helsesjukepleiar var til stades på skulane fleire dagar i veka. Me fekk overført ubrukte midlar til 2024, i tillegg søkte me på nye midlar same år. Helsedirektoratet bevilga nye friske midlar som me ikkje fekk brukt pga ein permisjon. Desse vart overført til 2025. Det er søkt om nye midlar vidare, slik at styrking av skulehelsetenesta kan halda fram. Tenesta strevar fortsatt med å rekruttere helsesjukepleier inn i ledig vikariat ved permisjon og sjukemeldingar. Avdelinga har i heile 2024 hatt ledig vikariat pga permisjon og sjukemelding. Det var ingen kvalifiserte søkjarar ved utlyst av vikariat.
- Helsesjukepleierutdanninga er blitt lengre grunna eit masterforløp, og dermed var det ingen nyutdanna helsesjukepleier i 2024. Rekrutteringsarbeidet må prioriterast vidare i åra som kjem. Dette er ein felles problematikk i distrikts-Norge, og mange kommunar slit med å rekruttere utdanna helsesjukepleier. Dei seinare åra har det vore satsing på tenesta frå nasjonalt hald, men

tal studieplassar har ikkje vore auka i tråd med behov for fleire helsesjukepleiarar ute i kommunane. Tenesta har nært samarbeid med høgskulen i Vestland og tenesta har hatt student i praksis også dette året.

- Tenesta har også i 2024 brukt ressursar og delteke i arbeid med korona og influensavaksinering i samarbeid med tenestekontoret og fagsjukepleier der. Bestilling av både influensavaksine og koronavaksine vert utført og administrert via helsestasjonen.
- Tenesta skal vere utviklingsorientert og nytta forskningsbasert kunnskap og metodar. Det er derfor viktig å ikkje "gapa" over for mykje og setje i gang for mange nye prosjekt på ein gong. Det må setjast av meir tid på implementering av arbeid me har sett i gang.

Kommunepsykolog for barn og unge - Familiesenteret

Utvikling

Det er stadig press på ressursane til individuell hjelp og støtte, og difor større krav til prioritering. Avstand til både familievern og psykisk helsevern for barn og unge (BUP Voss), gjer at innbyggjarar søker hjelp lokalt dersom dei ikkje har kapasitet til å nytta desse tilboda. Auka krav og kompleksitet til barnevernstenesta sine oppgåver har utfordra ressursfordelinga mellom lågterskeltilbod og tiltak etter vedtak i barnevernslova. Utfordringa har vore adressert i tidlegare budsjett utan vedtak om ressursauke. Oppvekstsjefen har dette året leia eit evalueringsarbeid om organisering og ressursfordeling mellom ulike oppgåver i Familiesenteret. Bakgrunnen var m.a auka krav til barnevernstenesta sitt tiltaksarbeid, og behov for større oversikt og styring over tiltaksressursane (familierettleiarne). Rådmannen avgjorde på nyåret (2025) at desse tiltaksressursane vert organisert under barnevernstenesta. Tilbod om foreldrestøtte (lågterskeltilbod) skal halda fram, men i redusert omfang.

Familiesenteret har i 2024 arbeidd med følgjande område for å følgja opp mål og strategiar i overordna planarbeid, ma oppvekstplanen.

Trygge vaksne

Familiesenteret har på ulike måtar bidrege med å styrkja føresette, tilsette i barnehage og skule og andre helse-/hjelpetenester i arbeidet til å bli trygge vaksne i møte med barn og unge. Det handlar om direkte arbeid med familien, og indirekte gjennom veiledning, kompetanseheving og informasjon.

- Råd og veiledning til foreldre som har vedtak om slik hjelp etter lov om barnevern
- Veiledning til fosterheimar, besøksheimar og støttefamiliar
- Foreldrestøtte der foreldre som ber om det (lågterskeltilbod)
- Ulike foreldrekurs, inkl spesifikt tilbod til fosterforeldre i og omkringliggjande kommunar
- Veiledning og samarbeid med andre helse-/hjelpetenester, td avlastningstilbod
- Foreldreforedrag i barnehagen
- Foredrag på foreldremøte: Digital kvardag. "Korleis vera ein kjip forelder" (AV og TIL)
- Medlem i konsultasjonsteam - førebygging av vald og overgrep
- Nettverksgruppe for foreldre med barn med funksjonsnedsetjingar
- Familiesenteret har hatt ei pådrivarrolle om kompetanseheving kring foreldrestøtte, som kursarrangør og kontakt med regionale kompetansemiljø.

Aktiv Fritid - Å vera del av ein sosial fellesskap

Familiesenteret har hatt eit avgrensa tilbod om *Ung Sommarjobb* for ungdom med samansette utfordringar og behov for erfaringar med arbeidslivet. Fleire ungdomar har fått jobberfaring i prosjekt Basecamp og gjennom Sterke Fellesskap. Erfaringane så langt er gode. Det er ønskeleg å utvikla tiltaket vidare på tvers av tenester og i samarbeid med skulen. Alle tilboda har vore dels finansiert av prosjektmidlar.

Utekontakten er særleg involvert i strategiane for å desse måla i Oppvekstplanen

- Sentral i Ung Fritid sine ferjetilbod, både planlegging/organisering og gjennomføring, inkludert familiefestivalen Bygdaskoi.
- Nært samarbeid og medverka i arbeidet med Sterke Fellesskap, som del av demokratiopplæring. Medverknad og innspel om Ungdataresultat i 2024.
- Delteke på fritidsmesse, informerer om Utekontakten sine aktivitetar og arrangement via sosiale media
- Utekontakten har gjennom ulike prosjekt, som Basecamp, Båtbaser (samarbeid med Hardanger Fartøyvernssenter) og Jentebaser for å nå fleire ungdomar og målgrupper. Jentebasen har særleg rekruttering jenter med fleirkulturell bakgrunn.
- Generelt drift av ungdomsbasen med mål om å få fleire til å nytta treffstaden.
- Gjennom oppsøkjande arbeid på ungdomsskulen og drift av samtalegrupper (jente-/gutegrupper) har utekontakten gjort seg synleg og tilgjengeleg. Dette inkluderer også samarbeid med helsesjukepleiar og miljøretteleiar på skulane
- Samarbeid med miljøretteleiar på vidaregåande skule har også fungert bra.

Gode kommunale tenester for gravide, barn, unge og familiar

Familiesenteret er del av barnevernstenesta sitt tiltaksapparat, i hovudsak råd og veiledning til familiar. Med auka forventningar til barnevernstenesta sitt tiltaksapparat, har rådmannen avgjort endra organisering og ressursfordeling (omtalt over). Det er i større grad behov for å utvikla tiltak omtalt som "skreddarsaum", med mål om å førebyggja omsorgssvikt og omsorgsovertaking.

Forprosjektet FACT-ung vart ikkje sett igang på grunn av vanskar med å skaffa prosjektleiar. FACT-ung er ein arbeidsmåte for ungdom 13-18 år (25), der eit tverrfagleg team jobbar tett med ungdom og familie ved samansette problemstillingar, omtalt som "skreddarsaum". Tilbodet er i samarbeid med psykisk helsevern for barn og unge. Denne arbeidsmåten bør Kvam bør følgja med på framover når fleire kommunar har fått erfaringar med metoden som kan imøtekoma utfordringar ved komplekse problemstillingar.

Familiesenteret tilbyr også lågterskeltilbod om individuell foreldrestøtte. Helse-/hjelpetenester eller foreldre sjølv tek kontakt. Tilbodet strekkjer seg frå telefonkontakt, kortvarig rådgjeving, familiesamtalar, lengre veiledningsforløp, vise veg til andre tenester eller tilbod om foreldrekurs. Foreldrekursa får gode tilbakemeldingar, td "Dette burde alle fått", "dette skulle me hatt for lenge sidan". Eindel foreldre søker råd og støtte lokalt fordi reiseavstanden til familievernkontor (Odda) og psykisk helsevern for barn og unge (Voss) er lang. For nokre foreldre kan reiseavstand vera ein terskel for å søkja hjelp i ein vanskeleg situasjon. Kommunen har ved fleire høve signalisert behov for utekontor for desse tenestene i kommunen.

Psykologtilbodet for barn og unge er avgrensa pga leiaransvar, og ytterlegare avgrensa i perioden sept-des 24 pga konstituering som oppvekstsjef. Det er auka forventningar til lett tilgjengelege tilbod om psykisk helsehjelp for alle aldersgrupper i kommunen frå nasjonalt hald, jmf Opptrappingsplan for psykisk helse 2023-33, og nasjonal veileidar om psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunen. Det er jamn tilstrøyming til tilbodet, flest ungdomar og flest jenter. Yngre barn møter oftast saman med

foreldre. Grunnar for kontakt er psykiske helseplagar, uro i familie eller skulemiljø, livshendingar, lærevanskar for å nemna nokre. Behovet for psykisk helsehjelp til barn og unge er aukande. Psykisk helsevern for barn (BUP) og unge har auka pågang, nokre vert avvist og tilrådd tilbod i kommunen. Reiseveg eller fråvær frå skule eller arbeid, kan heva terskel for å ta imot tilbodet. Dei kommunale tenestene har jamleg samarbeid med BUP Voss for å drøfta utfordringar og moglege løysingar kring heilskaplege tenester for barn og unge. BUP tilbyr kurs til barn og undervisning til foreldre i Kvam, for enkelte diagnosegrupper.

Saman med barnevernstenesta har familierettleiarane delteke i det regionale samarbeidet med Voss og Ullensvang om fosterheimsarbeid. Andre tema har vore samarbeid/konfliktar etter samlivsbrot, og korleis ta vare på seg sjølv og kvarandre når ein står i krevjande problemstillingar. Avdelinga har også tilgang på ekstern veiledning for å fremja fagleg tryggleik og førebyggja slitasje.

Tenesta deltek i kompetanseprogrammet Tidleg Inn i kommunen. To tilsette kvalifiserer seg til å driva sinnemestringsprogram. Utekontaktane deltek i ulike nettverk om ungdomsarbeid/rusførebygging. Ein tilsett er igang med masterutdanning i familierapi.

Utfordringar

Familiesenteret står framfor omorganisering i løpet av 2025. Familierettleiarressursen vert lagt under barnevernstenesta, gjeldande frå 1.mai, Lågterskeltilbodet om foreldrestøtte blir av den grunn redusert, men psykologtilbodet blir meir tilgjengeleg som resultat av mindre leiaransvar. Det er vedtak om innsparingar både innan førebyggjande arbeid og samordning av fritidsfeltet som ressursane i Familiesenteret er involvert i. Arbeidet er igang, og det kan få konsekvensar for dei resterande fagressursane i Familiesenteret. Målet er å samordna og prioritera det førebyggjande arbeidet slik at innsatsen dekkjer heile tiltakskjeda frå den universelle for alle barn og unge, til det individuelle og spesifikke knytt til vedtak og individuelle vurderingar.

Vedteken eigedomsstrategi peikar på at Ungdomshallen, der ungdomsbasen er lokalisert, står på C-lista over kommunale bygg som treng vedlikehald. Ungdom skal medverka til mogleg alternativ plassering av ungdomsbasen. Det gjeld også utvida opningstider og tilbod til fleire grupper målgrupper.

Ergo- og fysioterapi

Tenesta har 1 ergoterapeut, 4,23 fastlønna fysioterapeutar, 1 turnuskandidat og 6,6 driftsheimlar. Fleire av dei tilsette er spesialistar. Barnefysioterapi er fagleg ein del av helsestasjon- og skulehelsetenesta i tråd med lokale og sentrale føringar.

Ergo- og fysioterapitenesta arbeidar tverrfagleg både på system og individnivå for å møte dei overordna målsettingane med at flest mogleg skal bu i eigen heim (helse- og omsorgsplanen), vera ein del av trygge vaksne for barn og unge (oppvekstplanen) og helse i alt me gjer (helse- og omsorgsplanen).

Vidare arbeid med rullering av ergo- og fysioterapiplanen har venta på avklaringar om temaplanar generelt og korleis bruke Framsikt i dette arbeidet.

Tenesta nyttar *prioriteringsnøkkelen* som ledd i å sikra lik og rett prioritering av oppdrag/tiltak.

Utvikling og utfordringar

Tenesta har i 2024 gjeve tilbod til 1729 pasientar. Talet på deltakarar i lavterskelgrupper og grupper for barn/foreldre er ikkje med i talet pasientar eller dei som berre har fått justert eit hjelpemiddel utan vidare vurdering.

På institutta har det vore noko sjukmeldingar men det er likevel jobba 1 driftsilskot utover dei 6,6, (2023:2,3 driftstilskot) utover. Fysioterapeutane strekk seg langt for å gje pasientane med 1. prioritet behandlingstilbod, og har lukkast med det. Det er synt at trening kan utsette mange operasjonar. Dette gjev auka behov for tenesta då det er mange som treng opptrening etter operasjon og. Det satsast mykje på tiltak og informasjon som gjer at pasientane har moglegheit for å ta vare på eiga helse. For pasientar med lågast prioritet har det vore ventetid på opptil 7 månader (2023 8 månader). For psykomotorisk fysioterapi var ventetida i 16 månader i 2023 og i 2024 vart det gjort ein stor jobb med ulike tiltak for å redusere ventetida slik at den ved årsskifte er redusert betydeleg. Ungdom og nybakte mødre med depresjon er ei prioritert gruppe.

Ergoterapi 138 brukarar fått ergoterapi (2023 121). Det ligg mykje arbeid i at fleire skal bu lengst mogleg heime og kunne leve eit mest mogleg sjølvstendig liv. Det er eit lite fagmiljø med 100% kommuneergoterapeut og 20% stilling på rehabiliteringsavdelinga (denne stillinga er lagt under rehabiliteringsavdelinga), og dette gjer satsinga med i Kvam med at fleire skal bu heime særst sårbar. Kommune-ergoterapeuten vart leiar av demensteamet i 2024. De har vore utskiftingar i demensteamet og mykje av oppfølginga har vore lagt til kommune-ergoterapeuten. Med ei forventa auke av demente vil det verta meir oppfølging av ergoterapeut på både system- og individnivå som ein del av demensteamet.

Gruppetilbod: Som eit ledd arbeidet med å få ned ventelister har det vore satsa vidare på faggrupper. Det har 33 grupper (2023: 25 grupper) fordelt på alle institutta. Mellom anna har det vore styrke- og balansegrupper, aktiv med artrose, Parkinsongrupper, muskel- og skjelettplager, gruppe for kreftrammar har halde fram i 2024. Dette er eit samarbeid mellom institutt, fastlønnte og kreftsjukepleiar. I Strandebarm og Ålvik er det lavterskelgrupper. I tillegg har det vore veldig små grupper tilpassa individuelle pasientbehov. Fastlønnte fysioterapeutar har halde fram med styrke og balansegruppa 2 gonger i året. Det er etter eit prøveprosjekt sett i gang ei ny gruppa for dei med litt høgare funksjon, men som ikkje kan nytta gruppetilbod som pensjonistlag eller Grannehjelpa har.

Eldre/vaksne/rehabilitering: Ergo- og fysioterapitenesta har vore med å gje tenester for at flest mogleg bur lengst mogleg heime. Dette syner ma den store variasjonen i type hjelpemiddel som er søkt på, tid til bustadtilrettelegging og heimebehandlingar. Ca 1/5 av brukarane er over 90 år. Rutinane for forflytningsteknikk har vore fulgt opp og er ei hjelp for at pasientane kan nytte eigne ressursar og spare personale. Tilrettelegging og mange hjelpemidlane frigjer og tid for personale. I tillegg er det godt samarbeid med institutta for å gje gode tenestar. Det er mange av dei eldre som får tilbod på institutta og bidreg til målsettinga om at eldre kan bu lengst mogleg heima. Til saman gjev ergo- og fysioterapitenesta tilbod til 73 personar over 80 år som ikkje har pleie- og omsorgstenester, 62 av desse går på institutta, og her er det i tillegg noko underrapportering. Rehabiliteringsavdelinga er mykje nytta og vert høgt prioritert i tenesta. Det gjeld og rehabiliteringspasientar som kjem rett heim. Det har vore evaluering av rutinane med kvardagsrehabilitering.

Fysioterapi for barn og unge: Det er 1,2 stilling kombinert med leiar for ergo- og fysioterapitenesta og fysioterapi for barn og unge. Det er flest gutar som er tilvist fysioterapi for barn og unge. Det har vore periodar opp mot 8 veker ventetid for dei med låg prioritet. Barnefysioterapeutane gjev tilbod til born og unge med funksjonsutfordringar (habilitering), og born og unge som slit med psykiske plagar som kjem til uttrykk i kroppen. Fysioterapeutane for barn og unge var koordinatorar for 6 og sit i mange ansvarsgrupper. Det har vore 10 4 mindre grupper (2023:11) på helsestasjonen. Me har bruka kompetanse på tvers og nytta kommunale timar frå psykomotorisk fysioterapi til undervisning på Kvam

vidaregåande skule om psykisk helse og gruppe for foreldre med funksjonshemma barn. Det er lite ressursar til det førebyggjande arbeidet, og det er framleis manko på ca 100% stilling etter rettleiande norm.

Prosjekt: Ergoterapeuten sit i prosjektgruppa i velferdsteknologi.

Nettverk: Ein fysioterapeut deltek i ressursnettverk i kreftomsorg og palliasjon.

Kompetanse: Ein av dei fastlønnte tek master i folkehelse og samhandling. På Institutta har generasjonsskifte starta. 1 fysioterapeut gjekk av med pensjon i 2024. 4 av 7 nærmar seg pensjonsalder. Det krev ressursar å få erstatta denne kompetansen. Nokre av fysioterapeutane har små driftsheimlar, og dette gjev utfordringar i samband med både rekruttering, kompetanseheving og vidareutdanning. Det er ei aukande bekymring i ergo- og fysioterapitenesta over manglande prioritering i budsjettet over utviding av deltidsheimlane for å halde fram med høg kompetanse innan både psykomotorisk fysioterapi, generell fysioterapi og spisskompetnase innan muskel- og skjelettplagar.

Heiltidskultur: Det er ingen av dei faste fysioterapeutane som har 100% stillingar. Det er 3 av 8 driftsheimlar som er deltidshemlar. Det var ikkje mogleg å legge fram tiltak som støtta heiltidskultur i budsjettet 2025.

Rus og psykiatri

Status bemanning

Rop har pr. i dag 7,9 årsverk. Det har vore nokre mindre endringar i stillingar grunna bl.a. fråvær og vakans.

Holmsund:

Tilbodet er redusert, og 0,5 fristilt stilling vert retta mot dagtilbod med varierende innhald til dei yngste brukarane. Litt av reduksjonen vert kompensert med eit tilbod på Kan-skje-kafè ein dag i veka.

Kan-skje:

Opningstid er reduserte til 3 dagar i veka for å få meir tid til brukarane, og tysdag nytta som treningsdag. Kafeen hadde eit overskot på 80.000 i 2024, som er på fond. Overskot frå drifta vert nytta til sosiale treff som turar og f. eks fysisk aktivitet.

Kafeen har i dag tre VTO plassar, og dei tilsette får ei motivasjonslønn på 35,- i timen som vert finansiert av VTO-inntekter. Per i dag er det 4 brukarar som deler på å jobba i kafeen, der ein også har ei 20% stilling som vikar.

Kafe påfyll:

Rop driver Kafepåfyll, som er ein lågterskel temakafe med høve for litt mat og ein god prat, kvar 14. dag i Kan-skje sine lokaler. Mental helse har også hatt ansvar for enkelte dagar. Det er eit nytt tema kvar

gong, som er utgangspunktet for samtalar/refleksjonar. Det er vanlegvis mellom 6-10 personar som deltek.

Kompetanseutvikling:

- deltaking ROP-konseransen og Rusfaleg forum
- 1 tilsett tek vidareutdanning i psykiatri og rus
- fokus på "Tidleg inn"
- 3 tilsette deltek på "sinnemestringsutdanning" (Brøsetmodellen)

Ellers:

Tilvisingar auka med 10%.

Assistert sjølvhjelp vert tilbydd pasientar med lette, moderate plager, medan forventninga ofte er 1-1-samtalar. Her er framgang med implementeringa, men tilbodet må arbeidast inn hjå blant anna legane, som er dei som tilviser mest til tenesta.

Trenden i hjelpeapparatet er å gå vekk frå å måtte skriva vedtak og over til behandlingsplanar for dei med lette/moderate plager, medan dei med langvarige lidningar framleis skal ha vedtak. Dette er noko me også ser på i Kvam.

Medarbeidarar i ROP-avdelinga vert involvert i kriseteamsaker, noko som krev ressursar i den perioden det vert arbeid i kriseteam, og det vert arbeid med å fordela dette på andre tenester og.

Legetenesta:

Siste åra har det både i fagmiljøa og i nasjonale media vore peika på at fastlegeordninga er i krise. Rekrutteringsvanskar og flukt frå fastlegestillingar skjer ikkje berre i småkommunar, men også i dei store byane. I Kvam har me i mange år hatt eit stabilt fastlegekorps, men me er no i eit begynnande generasjonsskifte og opplever at det er utfordringar med å rekruttera nye fastlegar i ledige heimlar. Kvam har rekruttert 2 nye fastlegar i 2024. Kvam har rekruttert ALIS legar (allmennlege i spesialisering), det er utfordrande å rekruttera spesialistar i allmennmedisin.

Tilsynslege for langtids plassar i Helse og omsorg sa opp stillinga si i 2024. Kvam herad har rekruttert ny tilsynslege i 100% stilling. Det er ein vakant 40% stilling som tilsynslege pr. 31.12.2024.

Konstituert leiar for legeteneste gjekk ut i permisjon frå stillinga si frå 01.11.2024. Kvam herad er i rekrutteringsprosess for leiar for legetenesta i fast stilling.

Kvam herad overtok Norheimsund legesenter etter verksemdsovertaking frå 01.10.2024. Norheimsund legesenter er frå 01.10.2024 eit kommunalt legekantor.

Rekruttering av fastlegar har vore ei stor oppgåve i 2024 og syner og å bli det og i tida som kjem. Kommunen har avtale om mottak av ein LIS1 lege til kvar LIS1-periode. LIS1 har også oppgåver ved sjukeheimane og har teke del i helsestasjonsarbeid. Kommunen har ønskje om mottak av to LIS1 legar. I 2024 har Kvam herad hatt 2 LIS legar i siste LIS-periode i 2024. Ein av desse legane vart rekruttert inn som fastlege ALIS frå 2025.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	10 355	10 163	10 673	10 309	146	1,4 %
Annet forebyggende helsearbeid	1 332	1 365	1 372	1 970	605	30,7 %
Diagnose, behandling, re-/habilitering	31 789	32 571	30 730	33 059	488	1,5 %
Sum	43 476	44 100	42 785	45 339	1 239	2,7 %

Kommentar til status økonomi

På kommunehelse er det totalt sett eit mindreforbruk på 1,2 mnok i forhold til budsjett. Det er motteke meir inntekter på eigendeler og ressurskrevjande tenester. I tillegg er det mindreforbruk på lønnsutgifter.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Ergoterapeut Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	1,7	2,0	1,3	1,2
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	5 909	5 255	4 107	4 279
Dekningsgrad				
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	99,0 %	98,8 %	98,7 %	102,7 %
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	11,8	13,4	10,7	13,1
Kvalitet				
Gjennomsnittlig listelengde	829,0	711,0	937,0	663,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam herad har auka talet på legeårsverk og gjennomsnittleg listelengde er redusert.

Førebyggjande helsetenester for dei yngste innbyggjarane er framleis prioritert, og ligg over nivå til Kostragruppe 05 og landet utan Oslo.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud. Rekneskap
0*Kjøp legekantor	1 250	1 000	2024	1 250 1 000
Sum	1 250	1 000		1 250 1 000

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 1: Handlingsplan for førebygging av sjølv mord	Kvam herad skal utarbeida ein handlingsplan for å førebyggja sjølv mord. Finansiering: 400.000 kr Disp.fond	Iht. plan	Prosjektgruppe arbeider med handlingsplan. Arbeidet er leia av ROP. Handlingsplan skal slutførast hausten 205
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 1: Utekontor for BUP.	Tenesta er i dag på Voss. For Kvam sin del er det eit sterkt ynskje om at ein får eit tilbod lokalt. Ansv: Adm/Politikk	Ferdig	Kvam herad har over år gitt tilbakemelding til BUP Voss om at det er både ynskjeleg og behov for utekontor i Kvam. Det siste året har ein psykolog frå BUP (bur i Kvam) hatt utekontor nokre dagar i Kvam. I tillegg tilbyr BUP Voss ulike gruppetilbod til barn og foreldre i heradet. Det har vore gjennomført ADHD-kurs for barn/ungdom og PMTO-kurs for foreldre(foreldrerettleiing). Aktuelle leiarar i heradet og leiar for allmennlegeutvalet har faste samarbeidsmøte med BUP gjennom året.
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 4: Samlivskurs	Heradsstyret vil at Kvam herad, gjennom Familie- og læringssenteret, tilbyr eit samlivskurs før/rundt fødsel, t.d. gjennom BUFDIR-programmet «Godt samliv». Dei seks fyrste åra, og spesielt det fyrste året, legg grunnlaget for resten av livet. Ein trygg og god barndom er difor viktig for heile samfunnet. Ein bed rådmannen koma med sak til heradsstyret i.l.a fyrste halvår 2024, med kostnadsestimat.	Ikke startet	Sak vart lagt fram for heradstyret 23.04.24. Heradstyret gjorde fyljande - Vedtak 066/24: <i>Heradstyret ber rådmannen utarbeida ei forsøksordning med Godt samliv i samarbeid med helsestasjonen i Kvam. Kommunen kan søkje om støtte til Buf dir.</i> I politisk sak var kostnad med å drifta Godt samliv stipulert til ca 200 000. Vedtaket 066/24 inneheldt ikkje ei økonomisk ramme for å drifta Godt samliv. Helsestasjonen skal søkja Buf dir om midlar til å drifta Godt samliv ved neste søknadsfrist som er 1.mars 2025.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 014/24: Forhandlingsfullmakt	Kvam heradsstyre gjev rådmannen fullmakt til å forhandla vidare og slutføra prosessen	Ferdig	Overtaking vart framskunda til hausten 2024. Kvam herad gjennomført

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
fastlegekontor u.off. sak jf. offl. §23, 1. ledd	med overtaking av fastlegekontor i Norheimsund f.o.m. 1.1.2025. Kvam heradsstyre forhold seg til rammeavtalen mellom KS og Den norske legeforening når det gjeld heimfall av fastlegeavtaler ved rekrutteringsutfordringer. Kvam heradsstyre ber rådmannen innarbeida vidare subsidiering av basistilskotet til næringsdrivande legar som driv eige legekontor i budsjetta etter 31.12.2024, som eit rekrutterings- og stabiliseringstiltak.		verksemdsovertaking, og overtok drift av Norheimsund legesenter frå og med 01.10.2025.
HST 088/24 Overordna strategi for Helsefelleskapet i Bergensregionen	Kvam heradsstyre sluttar seg til overordna strategi for Helsefelleskapet i bergensområdet. Helse i Hardanger har vist oppsiktsvekjande- positive og godt dokumenterte resultat innan rehabilitering. Kvam herad gjer med dette helsefelleskapet i Bergensregionen merksam på dette, og bed om at helsefelleskapet støttar opp om tilbodet.	Ferdig	Vedtak meldt til helsefelleskap.

Pleie og omsorg

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Pleie og omsorg](#)

Utvikling og utfordringer

Tenester til menneske med utviklingshemming. (MMU)

Kompetanse:

Det er gjennomført ei rekkje kompetanse-hevande tiltak i løpet av 2024:

- gruppeleiarar har delteke i CRPD-nettverk
- Mitt livs ABC perm 1 og 2: 19 personar fordelt på alle gruppene i tenester til MMU.
- Nasjonal leiarutdanninga for primærhelsetenesta ved BI Trondheim for 1 leiar
- kurs i MAP (meistring av aggresjonsproblematikk)
- kompetanseheving innan ernæring til menneske med utviklingshemming, - eit interkommunalt prosjekt i Voss lokalsjukehus sitt område leia av kliniske ernæringsfysiologar frå Kvam. Eigen pilotavdeling i Gropa bufellesskap, og eigne ernæringskontaktar i alle grupper.
- for fyrste gong arrangerte pleie- og omsorg eigne fagdagar, noko som viste seg å vera eit kjærkome tilskot til å auka fagkompetanse.
- innføring i Kvam sine nye økonomirutinar knytt til handtering av tenestemottakar sine midlar.

Bemanning:

Auka press på avlastningstenester for yngste aldersgruppa har utløyst behov for meir personal og vakne nattevakter. Tenesta har hatt utfordring med langtidssjukemeldingar gjennom året. Fått til betre personaldekning i løpet av året og meir stabilitet og mindre fråvær. Bemanningskoordinator er viktig for å dekkja opp fråvær og brukarbehov.

Fokus i LTV på gruppe og auka fleksibilitet, på trass av fordeling på ulike hus.

Byggteknisk:

Innstallering av nytt varmegjenvinningsanlegg i Gropaflaten. (Varmepumper.)

Støydemping avlastninga: her er det meldt inn fleire avvik i 2024 som viser med tydelegheit at det er behov for tiltak. Kartlegging kring støy er gjort av teknisk og ergoterapeut.

Anna:

For fyrste gong fekk Kvam refusjonar på ressurskrevjande brukarar som mottok omfattande tenester både hjå oppvekst og helse. Det vart fatta såkalla helsevedtak.

I tenester til MMU vart det danna ei aktivitetsgruppe som har arbeidd med aktivitetar året rundt. Me kan nemna ferieveka på Solhovden, Halloweenfest på Tyst, open hall i Norheimsund og aktivitetsbingo som suksesshistoriar.

Tenester for heimebuande

Kompetanse og arbeid med demens

- Arbeidd vidare med noko av det same utviklingsarbeidet som i 2023.
- Kommunen har delteke i nettverk og prosjekt knytt til *Bu trygt heime* – reforma.
- Delteke i læringsnettverk, saman med andre deler av tenestene:
 - Det gode demensforløp, i regi av USHT. Hensikta med nettverket er å betra kontinuitet, forutsigbarheit og tryggleik i tenestetilbodet til personar med ein demenssjukdom og deira pårørande.
 - Avtale med Nasjonalforeninga for folkehelse om å vera eit demensvenleg samfunn
 - Gode rutinar og lett tilgjengeleg informasjon om demenssjukdom
 - krusing av næringsliv og kommunalt tilsette
- Fokus på og vidareutvikling av kompetanseplanar for ulike faggrupper
- Dossier er tatt i bruk som plattform for digitale opplæringsprogram, t.d innan medikamentopplæring, smittevern, ferievikaropplæring m.m.
- Ein fagararbeidar tek vidareutdanning i observasjons – og vurderingkompetanse.
- Ein pleiemedarbeidar er godt i gang med desentralisert sjukepleiarutdanning.
- Ein sjukepleiarar eit masterprogram i avansert klinisk allmennsjukepleier
- Fleire tilsette deltek på Demensomsorgens ABC.
- To tilsette ved dagaktivitetstilbodet har deltek på Mitt livs ABC og dette fortset i 2025.
- Tre av leiarane i tenesta er starta på helseledelse-utdanning gjennom BI.

Dagaktivitetstilbod

Dagtilbodet for eldre og MMU ved Øysteseheimen har i snitt hatt 35 (eldre) og 7 (menneske med utviklingshemming) brukarar per veke i 2024.

- Nye brukarar til MMU er unge som ikkje kan ha eit arbeidstilbod td ved Hardanger AKS
- Det er ein auke i brukarar med demensdiagnose, men dei fleste som søker om tilbodet er fødd før 1950, berre 5 er fødd etter 1950.

Gruppene har eit stort spenn i alder, diagnoser og utfordringar. Det gjev utfordringar med lokala, og behovet for å skreddarsy opplegg til t.d yngre demente og unge brukarar i tenesta til menneske med utviklingshemming, som har større behov for tilrettelegging. Det er likevel funne gode og kreative løysingar for dette. Tilbodet har fagleg god dekning og fekk auka ramma med 70% (MMU) i 2024 .

Dagsenter Ålvik Dagsenter i Ålvik er ope 3 dagar i veka. Har 1 tilsett i 50 % stilling. Fordelt over heile året var det 8 brukarar som benytta seg av dagsenteret.

Dagsenteret i Strandebarm er ope kvardagar 09:30-14 (15 ma / ons/ fred), og har 5 brukarar med vedtak frå 2-5 dagar i veka.

Kvam rehabilitering- og behandlingsavdeling (KRB)

Tal innleggingar i korttidsavdelinga i 2024, viser at det har vore 243 innleggingar. Dette er medrekna pasientar som har vore inne på avlastningsopphald. 118 av desse kom frå sjukehus, 109 frå eigen heim, og 16 var overflytta frå ØH-seng (øyeblikkelig-hjelp-seng) til ordinær seng ved KRB.

KRB har kunna ta i mot nesten alle pasientar som har vore meldt utskrivingsklare frå sjukehusa, og berre betalt for 13 betalingsdøgn i 2024. 11 av desse er knytt til ROP/barnevern. Me ser likevel at det har vore fleire pasientar på KRB, og at fleire av desse har hatt fleire liggedøgn siste månadane av 2024. 11 pasientar har hatt opphald mellom 50-120 dagar.

Det er avgjerande for korttidsavdelinga at ferdigbehandla pasientar raskt får eit tilbod i heimen, eller på eit høgare omsorgsnivå om det er naudsynt. Kommunen har styrka tilbodet i heimetenesta slik at dei i større grad enn tidlegare har greidd å ta imot utskrivingsklare pasientar ikkje berre til korttidsavdelinga, men også til brukarar i eigen heim. 75 % av pasientane har reist heim til eigen heim etter opphald i korttidsavdelinga.

Kvam heimeteneste

I heimetenesta har tal på brukarar blitt redusert frå 233 i 2023 til 181 i 2024. Vedtakstimar er redusert frå 2436 timer til 2282 timer.

Det var 53 personar med vedtak på praktisk bistand i 2024. Ordninga med eige personell som utfører praktisk bistand, vart utprøvd med vellukka resultat i 2023, og gjort om til faste stillingar i 2024. Dette vart løyst innanfor den ordinære stillingsramma.

Tenesta prøvde ut langvakter på helg i årsturnus 2023/2024, kvar 4 helg. Kvar langvakt var på 13,5 timer. Det vart prøvd ut med langvakter på 12,5 timer, men det passa ikkje til drifta i heimetjenesta. Langvakter på 13,5 timer er godkjend av NSF og fagforbundet sentralt. Langvakter har fungert godt, og i årsplan 2024/2025 er det fleire som ønsker å prøve langvakter på vekedagane og.

Heimesjukepleie Strandebarm

Ca 38 aktive brukarar med heimepleie og praktisk bistand. Tenesta er organisert saman med Strandebarm omsorg.

Rekruttering

Pleie og omsorgstenesta i Kvam har merka rekrutteringsutfordringane i større grad i 2024. Ein har hatt lite søkjarar til sjukepleiarstillingar i kommunen, samt at ein ser større utfordringar med å rekruttere helsefagarbeidarar. Det har difor vore brukt vikarar frå vikarbyrå, for å få dekkja behova for kompetanse. Det har vore leigd inn både helsefagarbeidere og sjukepleiere. I tillegg har tilgang på andre vikarar vore i nedgang.

I 2024 har det vore jobba vidare med fokus på oppgåvedeling og forskyving av oppgåver mellom kompetansegruppene.

Sjukefråvær

Deltidsproblematikk og sjukefråvær er sentrale utfordringar for pleie og omsorgstenesta både nasjonalt og lokalt. Samla sjukefråvær i tenester til heimebuande har gått opp frå 10,56% i januar 2024 til 11,63% i desember 2024. Gjennomsnittleg sjukefråvær på 9,21% siste 12 mnd. Det vert arbeidd med kva tiltak som kan bidra til å skapa ein heiltidskultur, fleire større stillingar og redusert sjukefråvær. Heiltidskultur viser seg likevel å vera utfordrande med tanke på å få nok ressursar til helgejobbing.

Digitalisering og velferdsteknologi

Helse og omsorg har eige velferdsteknologiprogram og deltek også i eksterne prosjekt og nettverk, som KS sitt eKomp prosjekt, Vestlandsprosjektet og e-helse Vestland.

Elektronisk meldingsutveksling mellom kommunen og sjukehusa er i bruk i dei fleste fagavdelingane våre.

I 2024 fortset ein implementeringa av innleggingsrapport som første melding frå kommunane. Bruken av dette har vore avgrensa, og det må jobbast vidare for å implementere dette som fast prosedyre ved innleggingar frå kommunen.

Alle våre analoge tryggleiksalarmar er no erstatta med digitale tryggleiksalarmar. Denne endringa gjer det mogleg å knyte fleire løysingar saman. Til dømes får no alle mottakarar av tryggleiksalarm installert røykvarslar som varslar automatisk til responscenteret. Kommunen har samarbeidsavtale med Bergen kommune om responscenterløyising og er godt nøgd med denne ordninga.

Sporingsteknologi (GPS) er etablert som tenestetilbod. Teknologien gjer brukar høve til å leve eit aktivt liv, samstundes som både pårørande og helsepersonell kan vere trygge for at brukar ikkje går seg bort.

Det er også teke i bruk ulik sensorteknologi som bevegelses-sensorar, sengematter, epilepsi-alarmar og dørsensorar.

Tenesta bruka Lifecare mobil pleie som arbeidsverktøy for dei tilsette og elås-system hos brukarane.

Kommunen har kjøpt inn elektroniske nøkkelboksar i same systemet i Lifecare mobil. I samarbeid med sameiga i Øystese/Norheimsund, vil desse bli montert opp så snart som mogleg, til bruk for tenesta ved oppdrag i desse bygga.

Arbeidet med å innføra og prøva ut RoomMate til bruk ved digitale tilsyn er fullført, og tatt i bruk ved Strandebarm Omsorg i siste del av 2024. Ein vil evaluera nytteeffekten av dette utover i 2025.

Heildøgnsomsorg

Tenesta har ansvar for heildøgns omsorg i kommunen og har om lag 120 årsverk og 126 plassar fordelt på 48 langtidsplassar, 77 omsorg+ og 1 palliasjon/avlastningsplass.

Toloheimen demensavdeling med 16 langtidsplassar, har arbeida med å bli ein felles avdeling. Ein har hatt fokus på å auke fagkunnskap i begge grupper (gruppe vest og firkløveren) og gjere dei tilsette trygge på å arbeide på begge sider. Det er gjort ei kartlegging av arbeidsoppgåver som skal brukast til planlegging av innføring av matvertar i 2025.

Øysteseheimen har 28 langtidsplassar og har gjennom heile 2024 hatt eit høgt sjukefråvær som er redusert frå 30% til 17 % i desember. Spesielt korttidsfråvær har hatt ein tydeleg reduksjon. Det er blitt gjort fleire tiltak for å redusere fråvær, auke omdømme og betre kulturen:

- Tørn - med tilrettelegging av turnus og kartlegging av oppgåver
- Matvertar og eit kjøkken med kokk
- Bemanningsprosjekt
- Teamleiarar i kvar etasje for å minske leiarspennet og hjelpe leiar
- Tilsette tilknytt ein etasje og ein teamleiar
- Utprøving av servicemedarbeidarar som ordnar senger, ryddar rom mm.
- Oppussing av lokale

Fleire fagarbeidarar har slutta eller søkt permisjon og det har vært få eller ingen kvalifisert søkarar på utlyste stillingar. På slutten av året har ein fått tilsett 2 nye sjukepleiarar som betrar den faglege kvaliteten. Det har vært behov for oppgradering av takheisar og ein har difor investert i 4 nye. Det har og blitt kjøpt inn 9 nye senger for å betre sengeparken.

Avdelinga har brukt av fondsmidlar til nye møblar i 2. og 3. etasje, oppgradert med nye planter ute saman med pårørandeutval, maling av fellesrom/vaktrom, nye bilete, gardiner/interiør og sommarfest for pasientane saman med pårørandeutvalet.

Ved Tolo omsorg har ein gått frå 32 til 25 (24) plassar i 2024 og denne prosessen har gått fortare enn forventa. Bemanningsprosjektet har kartlagt oppgåvedeling og dei har vært med på eit kompetanseforløp i forbetningsarbeid ved USHT Vestland.

Ein har gjennomført oppussing av bebuarrom og fellesareala, og pengar frå fond er brukt på sommarfest for personale og nye møblar til fellesstover.

5 tilsette er med i Demensomsorgens ABC, perm 2. Sjukepleiar er med i nettverk for kreftomsorg og lindrande behandling og 3 pleiemedarbeidarar har tatt fageksamen og arbeidar mot fagprøven for å bli fagarbeidar. Avdelinga har hatt kurs i opplæring /oppfrisking av NEWS saman med fagsjukepleiarane, handtering av akuttsituasjonar, medikamenthandtering og kommunikasjon/miljøarbeid med ressurspersonar frå demensteamet.

Mikkjelsflaten har hatt lite utskifting av bebuarar, men har fleire som er på venteliste til langtidsplass.

3 tilsette har tatt kurs i palliasjon, 2 har tatt vidareutdanning i palliasjon og 3 har deltatt på parkinsonnet. Gjennomført 6 fagprøvar i HFA, stort sett hatt 2 lærlingar, språkpraksiselevar, godt samarbeid med frivillige; bingo/trim/song mm. Leiar i avdeling har i tillegg gjennomført kurs for tilsette utan helsefagleg bakgrunn. Dei har fått undervisning for å gjere seg klar til helsefag eksamen, og kan søke seg opp til fagbrev med avsluttande eksamen i November 2024.

Strandebarm omsorg er delt mellom omsorg+ og heimeteneste. Har fått fleire ressurskrevjande brukarar.

Er med i matvertprosjektet og har per no 7 matvertar, 3 matvertar er blitt rekruttert til pleie. Samarbeid med frivillige: trimgruppe/mandagstreff/song mm.

6 stk. er med i ABC demensomsorg, ein er med i nettverk for kreftomsorg og lindrande behandling. Fått tilsett ein ny fagarbeidar, og har hatt fleire lærlingar/TAF. Noko utfordringar med å tilsette nok fagarbeidarar i ledige stillingar.

Pleie og omsorg har arrangert fagdag for alle tilsette og ca. 200 tilsette deltok. Her var det stands og stasjonar som ein fekk gjennomgang på fleire tema; sår/bandasjer, urinkateter, NEWS, O2/inhalasjon mm. Dette var eit populært arrangement og me planlegg nye for 2025. HLR opplæring/oppfrisking har blitt gjennomført i alle grupper.

I periodar har det vore høgt sjukefråvær, både langtids og korttids, i alle grupper. Dette har ført til noko meir overtid. Samtidig som ein har eit mål om å auke stillingar, fører det til at tilsette raskare kjem i overtid ved fråvær.

I sommaravvikling har ein hatt inne vikarar frå vikarbyrå for å kunne avvikle ferie på ein forsvarleg måte. Dette har fungert godt i alle grupper. 2 helsefagarbeidarar vart forlenga etter sommarferie for å avhjelpe bemanning på Øysteseheimen. Etter kvart kunne dei flyttast frå Øysteseheimen og til Strandebarm og Tolo omsorg då dei hadde utfordringar med sjukefråvær.

Tenestekontoret

Kvam herad har gjort fleire organisatoriske grep for å styrka tilbodet til innbyggjarane og optimalisera ressursbruken. Koordinerande eining skal vera ein pådrivar og eit kontaktpunkt for samarbeid internt og eksternt på tvers av fagområde og nivå.

Utfordringar:

- Innsending til KPR, viste at 15 % av alle registrerte brukarar hadde feil i Gericar.
- Den økonomisk ramma er for lav på lavterskeltilbod, t.d. støttekontakt.

Prosjekt 2024

- Velferdsteknologi ABC -Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester – DIGI Vestland
- EARLY INTERVENTION - forskningsprosjektet - tidlig innsats i omsorgstjenestene – Høgskulen Vestland
- Fallprosjekt 345864 -forskningsprosjekt – Digitale tilsyn – RooMate – HVL og VID saman med Bergen kommune - Kvam samanliknings kommune
- Velferdsteknologi til Barn Unge Voksne – med medfødt eller tidleg erverva funksjonshemming - Helsedirektoratet og KS

Dette har me i drift i Velferdsteknologi året 2024

- 183 tryggleiksalarmar
- 122 pasientvarslingsanlegg i heildøgnsomsorg
- 9 stk. GPS-klokker
- 133 e-låsar
- 5 epilepsialarmar
- 1 blodsuktermålar
- 40 rørslesensorar
- 5 sensorer for digitale tilsyn
- 8 døralarmar (fordelt på heildøgnsomsorg og MMU)

Alkohol og servering

Avdeling for alkohol og servering (som omfattar sals- og skjenkekontrollen) har 5 tilsette som gjennomfører kontrollar i 8 medlemskommunar (Eidfjord, Ullensvang kommune, Voss herad, Vaksdal, delar av Bjørnafjorden, Samnanger, Ulvik og Kvam). Avdelinga har ansvar for sakshandsaming av søknader om serveringsløyve og sals- og skjenkeløyve i Kvam og rådgjev dei andre kommunane. I området som er omfatta av samarbeidet, vart det 2024 gjennomført 939 kontrollar. Det er 104 salsløyve (Kvam 16), 188 skjenkeløyve (Kvam 26) og om lag 150 einskidløyve (Kvam 21).

I tillegg kjem tilsyn av 100 salsplasser av tobakk (Kvam 15), fleire av desse er dei same som sel alkohol. Det skal gjennomførast 200 tilsyn med tobakkssal. Avdelinga driv jamleg med kurs og opplæring i kommunane.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Aktiverings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	5 791	9 518	9 530	9 704	186	1,9 %
Helse- og omsorgstjenester i institusjon	80 118	93 660	80 399	84 928	-8 732	-10,3 %
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	148 217	0	0	-1 374	-1 374	-100,0 %
Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	2 150	3 434	1 063	1 099	-2 335	-212,6 %
Bofellesskap/samlokaliserte omsorgsboliger med personellbase	0	74 560	93 406	93 179	18 619	20,0 %
Ambulerende virksomhet med videre	0	68 598	53 364	55 445	-13 153	-23,7 %
Institusjonslokaler	12 316	11 701	12 258	12 656	955	7,5 %

Årsmelding 2024

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Sum	248 591	261 471	250 018	255 638	-5 833	-2,3 %

Kommentar til status økonomi

Pleie og omsorg har eit samla overforbruk mot budsjett på 5,8 mnok. Avviket skuldast i hovudsak auke i kjøp av varer og tenester som mat- og drikkevarer, inventar, vaskeritenester, innleige av vikarbyrå og kjøp av omsorgsplassar i andre kommunar. Tenesten fekk i løpet av 2024 auka budsjetttramma noko på lønn, men rekneskapen synar at ein ikkje har overhaldt lønsbudsjettet. Det meste av dette er knytt til vikarlønn og overtid.

Tenesten har motteke meir i inntekter på brukarbetaling og refusjon i forbindelse med ressurskrevjande tenester enn det som var budsjettert.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	373 488			
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 992 980	2 330 065	1 653 818	1 590 012
Dekningsgrad				
Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	66,7 %	66,2 %	63,1 %	61,0 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	11,7 %	9,3 %	3,3 %	4,5 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	8,0 %	6,9 %	9,3 %	10,3 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)	58	61	41	58
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	11,2 %	9,8 %	15,3 %	16,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

KOSTRA-tala syner at netto driftsutgift pr. Innbyggjar til pleie og omsorgstenesta for institusjon har auka vesentleg, og er mykje høgare enn i landet og Kostragruppe 05. Men Kvam har vesentleg færre på institusjon enn andre kommunar i høve ande 80 år og over. Tala viser at me ligg vesentleg over når det gjeld heildøgnsomsorg, som er eit tilbod me har bygd for mykje opp, men her er nedgang i 2024. 11

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*ENØK tiltak kommunale bygg - Rokabrekka og Stoppel	368	304	2099	141	77
0*Framtidig utviding av sjukeheimplassar	1 250	1	2025	1 250	1
0*Nytt kjøken og oppvaskmaskin Toloheimen	500	89	2024	0	89
0*Sansehage Toloheimen	2 975	34	2025	2 941	0
0*Skifte av SD - anlegg i kommunale bygg 2020-2024	9 400	6 662	2024	5 126	2 390
0*Solskjerming kommunale bygg	10 525	3 627	2025	6 383	3 234
0*Velferdsteknologi - årleg	-	-	LØPANDE	4 728	92
Sum	25 018	10 716		20 569	5 882

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 5: Eldre og omsorg	Plass ved Strandebarm omsorg skal ha eit omsorgsnivå som svarar til det som rett til institusjonsplass ved gamle Strandebarmheimen innebar. Ingen som ville hatt rett til institusjonsplass ved Strandebarmheimen skal flyttast frå Strandebarm omsorg. Nivået på tenestetilbodet og samla kompetanse knytt til Strandebarm omsorg skal vera like godt ved den nye omsorgsheimen som ved den gamle institusjonen. Det gjeld også legetenesta.	Iht. plan	pr. 31.12.2024 er det 4 langtidsplassar ved Strandebarm omsorg. Desse 4 plassane har same tenestenivå som ein hadde på Strandebarmsheimen inkludert tilsynslege.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 076/23 Utbyggingsbehov Helse og omsorg - heildøgnsomsorg		Iht. plan	oppdraget er organisert som eit prosjekt med styringsgruppe, prosjektgruppe og ulike arbeidsgrupper. Prosjektet skal levere politisk sak til heradsstyre i september 2025
HST 077/23 Rett mat til rett person: mattilbod og ernæring i helse og omsorg		Ferdig	Matvertar vert innført, sjå anna vedtak. "Mat på huset" vert ikkje starta opp.
HST 122/24 Sluttrapport bemanningsprosjektet	Kvam heradsstyre tek sluttrapporten til bemanningsprosjektet til vitande og gjev rådmannen fullmakt til å vidareføra prosjektleiar for bemanningsprosjektet i 2025. Dette vert finansiert med ubrukte	Ferdig	Sluttrapport er ferdigstilt. Prosjektleiar held fram i 2025. Bemanningsprosjektet skal gjennomføre kartleggingar på alle langtidsinstitusjonar og heildøgns omsorgsbustader i Kvam herad

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	midlar innanfor ramma som heradsstyre vedtok i sak 094/22.		
HST 14/21 Utgreiing om kommunale måltidstilbod	Kvam heradsstyre gjev rådmannen fullmakt til å 1. gjennomføra nytt, ordinært offentleg anbod på middagslevering for ein avtaleperiode på 1 år, med opsjon på 1+1 +1år. Anbødet skal ta omsyn til at bebuarane på Strandebarm Omsorg, frå bruksstart av Strandebarm Omsorg, kanskje ikkje er del av middagsleveringa, jfr pkt 3c. 2. avslutta prosjekt P37200 Produksjonskjøken med ei ramma på 2 mill.kr. 3. oppretta eit nytt prosjekt med ei ramma på 1 mill.kr. eksl.mva., finansiert med disposisjonsfond 25600200, og hyra inn konsulent til å utgreia a. løysingar og økonomiske rammer for matproduksjon i eigen regi. b. interesse og ev. løysingar og økonomiske rammer for eit privat-offentleg samarbeid om lokal produksjon og/eller leveranse av kommunale måltid. c. Heradstyret ber rådmannen særskilt greia ut om moglegheitene for produksjon frå eige kjøken i Strandebarm Omsorg, som eit pilotprosjekt frå bruksstart av Strandebarm Omsorg. Inkludert i dette skal fylgjande greiast ut både for Strandebarm Omsorg og dei andre institusjonane i heradet (Toloheimen/Øysteseheimen), jfr pkt 3b: - er det mogleg at lokal catering-/matbedrift kan produsere mat heile eller deler av veka, og kok/kjøl dei to andre dagane, eventuelt matleveransar frå sentral leverandør desse dagane? - er det mogleg at lokal bedrift får disponera kjøkenet på den aktuelle institusjonen som sitt, også til sin kommersielle produksjon, mot at dei også står for middagane ved heimen? - er det mogleg å kombinera dette med ei ordning der skulen også får servert varm mat ein eller fleire dagar i veka? - er det mogleg å kombinera dette med ei ordning der bedrifta også lagar matpakkar til skuleborna? (jfr tilskot i Hurdalserklæringa) - er det mogleg å oppretta ei kaføløysing knytt til Strandebarm Omsorg, etter kvart dei andre institusjonane, drifta av privat verksemd?	Ferdig	Kvam herad har hatt eit matvertprosjekt i 2024. Sluttrapporten frå dette prosjektet og heradstyrevedtak i november 2024 førte til at Kvam herad skal innføra matvertar på alle langtidsinstitusjonar og omsorgsbustader frå og med 2025.
HST- sak 055/20 Demenstilbodet i Kvam	Kvam heradsstyre ber rådmannen om å starta opp arbeidet med temaplan for demensomsorga i Kvam hausten 2020, med mål om å leggja fram sak til politisk handsaming våren 2021.	Forsinket	Plan er ferdig skreve og er lagt inn i framsikt. Høyringsrunde og endeleg slutføring av plan er ikkje prioritert i 2024

Sosialteneste

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Sosial](#)

Utvikling og utfordringer

Informasjonsarbeid

Nav Kvam har i 2024 oppdatert informasjon om dei ulike tenestene på heimesida til Kvam herad. Dette er i tråd med strategien vår om å være synlege og tilgjengelege. Dei som treng få kontakt med oss skal få det til på ein enkel måte.

Tryggleik

Fokusområde i Nav Kvam saman med Nav Vestland i 2024 har vore nærværarbeid og tryggleik. Det er innført standard for sikre brukarmøter og gjort tilgjengeleg system for risikovurderingar. Navleiar har saman med region Voss/Hardanger gjennomgått leiaropplæring i nærværarbeid.

Bustadsosialt arbeid

Trivselsvaktmeistrane saman med bustadkoordinator er Nav Kvam sitt bustadsosiale team. Dei utviklar fagområdet og yt tverrfaglege tenester. Brukarmedverknad og individuell oppfølging er styrande for dette arbeidet. Resultata av dette arbeidet er tryggare bustadar for mange, betre bukvalitet og overgang frå å leige bustad til å eige eigen bustad. Det er i 2024 innvilga 18 startlån. Nytt i 2024 er at kommunen har fått digital søknad om kommunale bustadar og oppdatert informasjon på heimesidene om tenesta.

Busetting av flyktningar

Flyktingtenesta har busett 42 flyktningar i 2024. Alle er flyktningar med kollektiv beskyttelse frå Ukraina. I busettingsarbeidet er det nytta mest private husvære med depositumsgaranti frå kommunen, men og nokre kommunale bustadar er nytta. Lov om integrering stiller strenge krav til arbeidsretting av introduksjonsprogrammet til flyktingane. Intensiv norskopplæring i starten for så å knyte vidare opplæring nærare næringslivet krev språktreningsplassar. Arbeidet med å skaffe desse har vore ressurskrevjande, utan at ein har lukkast å få på plass eigna plassar for alle tidsnok.

Sosialtenesta

Sosialtenesta har behandla om lag 1550 søknader om økonomisk sosialhjelp i 2024, og 237 personar har fått utbetalt sosialhjelp i 2024. Det høge talet busette flyktningar har stor innverknad på arbeidsmengda til sosialtenesta.

Ungdom

Ungdomsgarantien i Nav har lagt føringar for korleis Nav Kvam organiserar arbeidet sitt til denne gruppa. Dette handlar om både tal personar den enkelte rettleiar skal fylgje opp og det handlar om korleis ein skal arbeide og at ungdommar skal ha fast kontaktperson. Nav Kvam har ungdomsteam på 3 personar, tilsaman 2,4 stilling og stettar krava til ungdomsgarantien. Desse jobbar tett og syter for krav om aktivitet for å kome i arbeid. Måleindikatoren overang til arbeid syner gode resultat.

Kvalifiseringsprogram

I 2024 har Nav Kvam hatt auka bruk av kvalifiseringsprogram. Dette gjev brukar rett til tett arbeidsretta oppfølging og lønn i form av kvalifiseringsstønad. Dette har ført til formidling til ordinært arbeid for nokre av kandidatane.

Råd og rettleiing

Økonomisk råd og rettleiing er ei av kjerneoppgåvene til Nav. Nav Kvam hadde i 2024 tilsyn frå Statsforvaltaren på tenesta økonomisk råd og rettleiing. Dette tilsynet synte at me føl lovkrava til tenesta og det vart ikkje avdekka lovbrot.

Gjeldsrådgjevar med vidareutdanning i faget og har i 2024 hatt 28 saker til handsaming. Nokre er lette saker med enkel rådgeving, men mange er komplekse saker med førebuing til gjeldsordning. Heimesidene til Kvam herad er oppdatert og har god informasjon om denne tenesta.

Sjukefråvær 2024: 4,01 %

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	11 400	12 046	11 578	12 487	440	3,5 %
Tilbud til personer med rusproblemer	401	265	392	383	118	30,8 %
Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	4 717	4 929	4 549	4 547	-382	-8,4 %
Introduksjonsordningen	8 601	6 492	10 704	10 429	3 937	37,8 %
Kvalifiseringsordningen	1 062	1 634	1 003	2 003	368	18,4 %
Økonomisk sosialhjelp	12 852	12 213	11 470	12 684	471	3,7 %
Sum	39 033	37 580	39 697	42 533	4 953	11,6 %

Kommentar til status økonomi

Sosialteneste har eit underforbruk 4,9 mnok som i hovudsak skuldast mindre utbetalingar gjennom introduksjonsordninga enn det som var budsjettert.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Kvalifiseringsordningen brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	130	192	318	135
Dekningsgrad				
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	6,5 %	6,2 %	5,3 %	7,6 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	6,7	6,7	6,5	6,1

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Andelen sosialhjelpsmottakarar i forhold til innbyggjarar er redusert frå 2023. Kvam ligg under Kostragruppe 05, men over landet utanom Oslo. Kvam har same stønadslengd for mottakarar av sosialhjelp og ligg over Kostragruppe 05 og landet utanom Oslo.

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 010/24: Busetting av flyktningar i Kvam i 2024	Kvam heradsstyre vedtek at Kvam herad skal busetja opptil 45 flyktningar i 2024	Ferdig	Busetjinga i 2024 var om lag som vedtak på opptil 45, då me busette 42.

Barnevern

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Barnevern](#)

Utvikling og utfordringer

UTVIKLING

I 2024 har tenesta hatt noko redusert bemanning, grunna permisjonar. I ein periode mangla tenesta 3 fulle saksbehandlarstillingar. Det var og eit leiarskifte i tenesta juni 2024, som gav reduserte føresetnader for å jobba med strategiane for å styrka dei beskyttande faktorane som tenesta prioriterte. Med redusert bemanning, der ein ikkje lukkast med å skaffe vikar, resulterte det i fleire oppgåver på dei som var i arbeid. Samstundes førte leiarskifte til uro, og usikkerheit innan tenesta ein periode. I 2024 opplevde ein fleire akutt plasseringar enn vanleg, noko som kravde ekstra ressursar frå tenesta. Det var og uynskte hendingar knytt til sikkerheit til dei tilsette. Det vart derfor behov for å omprioritere mykje av fokuset til tenesta på arbeidsmiljø gjennom hausten. Det vart gjennomført vernerunde og utviklingssamtaler, samstundes som at ein gjorde nokre endringar intern i organisasjonen for å sikre ein betre flyt og tryggleik i arbeidsoppgåver for dei tilsette. Frå november 2024 var det tilsette i alle stillingane.

Modulus-barn, det nye fagprogrammet som barneverntenesta tok i bruk frå september 2023, kravde også i 2024 mykje kapasitet frå tenesta. Tenesta ser at det også vidare vil krevja mykje arbeid vidare med fagprogrammet, då ein ved bruk oppdagar nye problemstillingar. Kostra tala i perioden 2023\2024 inneholdt ein del feil, og dette vart orientert til Statsforvalter av brev datert 16.10.2024. Kommunen fekk avvik knytt til undersøkingsfrist, som ikkje var reelle avvik, men ein konsekvens av feil berekningsmodell. Desse feila har Bufdir i skriv datert 20.02.2024 varsla kommunen om på førehand, at kunne oppstå, og at ein skulle lese enkelte av Kostra tala med varsemd etter overgang til digital rapportering via barnevernregisteret. Kostra tala for 2024 er ikkje klare, og ein forventar at desse tala vil ha ein betre kvalitet enn forrige periode.

Utvikling av hjelpetiltak har ikkje tenesta hatt kapasitet til. Men tenesta vil leggja til at det er høgt fokus på å finna eigna tiltak for det enkelte barn og familie. Barneverntenesta erfarer at ein har godt samarbeid med dei andre kommunale tenestene, og tenesta har fleire gode erfaringar på at dette samarbeidet har ført til bedre hjelp frå kommunen som heilheit enn kva barneverntenesta kunne fått til åleine.

Våren 2024 starta ein eit arbeid(arbeidsgruppe) i kommunen med å sjå på bruken av familierettleiar ressursane i Familisenteret. Oppvekstsjef leverte si tilråding til rådmannen i november 2024, men endeleg avgjersla vart utsett til januar 2025. 2,5 familierettleiarressursar skal overførast til barneverntenesta innan mai. Dette arbeidet har vore ressurskrevjande for tenesta, men utfallet vil kunne styrkje tenesta framover i arbeidet med å vidareutvikle tiltaksapparatet til barneverntenesta. Innsatsen vil bli retta mot dei mest sårbare barna i kommunen, og på sikt er målet å kunne redusere tal plasseringar ut av heimen.

Barneverntenesta har delteke i prosjektet "Vestlandsmodellen", som har gitt tenesta betre verktøy i undersøkingane knytt til familiar med omfattande og vedvarande konflikt. I tillegg har ein delteke i eit prosjekt knytt til fosterheimsarbeid som mellom anna handlar om samarbeid med Voss og Ullensvang om kurs til fosterforeldre. Dette prosjektet vart avslutta desember 2024, men implementeringsarbeidet i høve veiledaren til saksbehandlarane gjenstår. Tenesta har erfart at prosjekt på tvers av kommunegrenser er gjevande, men også svært ressurskrevjande for ei lita tenesta. Frametter vil tenesta retta fokuset på utviklingsprosjekt internt i kommunen.

Brukarundersøking er ikkje gjennomført i 2024. Evaluering frå enkeltsakene gir tenesta eit bilete på kor fornøgd brukarane er, og det er eit sterkt ynskje om å gjennomføre kvalitetsmessige brukarundersøkingar knytt til tenesta. Dette har det diverre ikkje vore kapasitet til.

Statforvaltaren og Helsetilsynet byrja eit planlagt landsomfattande eigentilsyn på alle barneverntenester i perioden 2024-2025. Dette var eit ønskja fokusområde for tenesta, då ein deltok saman med dei andre kommunane i drøftingar kring dei ulike funna. Rapport vart levert etter utsett frist i 2025, utan funn av avvik i tenesta. Grunnen for behov for utsett frist var at tenesta samstundes fekk forvaltningsrevisjon av Deloitte. Deloitte har meldt frå om at arbeidet er satt på pause, og rapport er venta hausten 2025. Funn frå Deloitte vil dermed ikkje kunne sjåast i samanheng med funn frå eigentilsyn gjennom Statsforvaltaren, då dette arbeidet er pågåande og ny rapporteringsfrist etter at forbedringsarbeidet er satt igang er 31.12.2025.

Tenesta har samarbeidsavtalar med fleire samarbeidsinstansar, og er i gang med å revidere inngåtte avtalar. Barneverntenesta hadde ikkje kapasitet til å gjennomføre alle samarbeidsmøter på systemnivå i 2024. Tenesta samarbeider mykje med andre instansar i enkeltsaker, og opplever at det er ein god kultur for samarbeid i kommunen.

Fleire tilsette har teke vidareutdanning, og ein tilsett er i eit masterforløp. Det er forventa at alle i tenesta vil stette krav til kompetanse etter ny lov innan 2031.

Barneverntenesta har koordineringsansvar for konsultasjonsteamet og det er jamleg saker til rådføring.

UTFORDRING

Kapasiteten i tenesta til arbeid utover kjerneoppgåver, er avgrensa. Tenesta når derfor ikkje ynskte mål for vidareutvikling ut frå opplevde behov i tenesta. Dette har vore gjeldane over tid, og ein ser det

aktualiserer seg når tenesta opplever uventa ting. Det er derfor vanskeleg å planlegge over tid, og å binde seg til større prosjekt utover dei oppgåvene som ein blir pålagt frå statleg og kommunalt hald.

Kommunen har mangla tiltak til foreldre og barn som strevar med aggresjon og bruk av vald. Denne gruppa strever tenesta med å hjelpa godt nok, men i 2024 byrja representantar frå ROP og Familiesenteret ei utdanning i å kunne gje eit kommunalt gruppetilbod til denne brukargruppa.

I 2025 har tenesta som mål å vidareutvikle eigen teneste, med fokus på hjelpetiltak lokalt i kommunen, gode internkontrollar på det barnevernsfaglege arbeidet, HMS i tenesta og implementering av fleire planlagte prosjekt som blant anna Nasjonal portal for bekymringsmelding og nasjonalt forløp. Samstundes held eigentilsyn frå Statsforvaltaren fram, og ordinær drift skal evaluerast og reviderast. Dette vil bety at tenesta ikkje har rom for nye prosjekt i 2025. I tillegg skal familierettleiar ressursane intrigerast i tenesta frå 01.05.2025.

KOSTRATAL 2024

- Tall fra kommunenes halvårsrapportering for 2. halvår 2024 (forsinka - kommer ila mars 2025)
- 2023-tall for indikatoren om fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk (forsinka - kommer ila mars 2025)
- Tall fra kommunenes halvårsrapportering for 1. halvår 2024 (forsinka - kommer ila mars 2025)

KOSTRATAL 2023

Tabellen er henta frå bufdir sin barnevern kommunemonitor. Barnevern sin kommunemonitor gir bedre visuell framstilling av Kostratal og derfor er denne statistikken nytta.

SSB har varsla kommunen om at ein må lesa Kostra tala med varsomheit etter overgang til digital rapportering via barnevernregisteret og nytt fagprogram. Det kan vera feil i tala, noko Kvam har opplevd. Dette er orientert om i Tilstandsrapport for barnevern 2024.

Økonomi

Indikatorene under økonomi angir hvor mye ressurser den enkelte kommune bruker på tjenesten, både sett i forhold til antall innbyggere i barnebefolkningen og per barn i barnevernet.

[Gå til detaljert oversikt](#)

Indikator	Verdi for sted	Verdi for Fylke
<u>Utgifter til barnevern pr. barn i befolkningen 0-17 år (2023)</u>	13 497 kr	14 87
<u>Utgifter pr. barn i barnevernet (2023)</u>	209 684 kr	243 33
<u>Utgifter pr. barn som bor utenfor hjemmet (2023)</u>	387 037 kr	594 32
<u>Utgifter pr. barn som får tiltak i hjemmet (2023)</u>	78 648 kr	72 20
<u>Andel av barnevernsutgiftene som går til saksbehandling (2023)</u>	38,5 %	35
<u>Andel av kommunens totale utgifter som brukes på barnevern (2023)</u>	3,2 %	3

Kvam herad har litt mindre utgifter pr.barn enn fylket, og av kommunen sine totale utgifter brukar Kvam herad litt mindre på barneverntenesten samanlikna med fylke.

Heradet har også mindre utgifter på barn plassert utanfor heimen enn fylket , men brukar litt meir på barn som får hjelp i heimen. Ei forklaring på at kommunen har litt høgare utgifter pr. barn som får tiltak i heimen heng saman med at familierettleiarstillingar er kostnadsført på teneste 251 - barnevernstiltak i heimen. FAmilierettleiarstillingane er ein del av barnevernet sitt tiltaksapparat. Stillingane skal primært jobba for å betra omsorgstilhøva i heimen slik at barn ikkje må flytta ut av heimen.

Kvalitet

Dette er indikatorer som angir særlig overholdelse av frister og lovkrav som gjelder for barnevernstjenesten, og som ofte vil følges opp som del av internkontrollen i kommunene. Indikatorene gir ikke informasjon om barn og familiers opplevelse av kvalitet.

Spredning

[Gå til detaljert oversikt](#)

Gå til detaljert oversikt

Indikator	Verdi for sted	Verdi for Fylke
Barn med akuttvedtak pr. 1000 i barnebefolkningen (2023)	..	0,7 pr. 1
<u>Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (2023 første halvår)</u>	94,1 %	94
<u>Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (2023 andre halvår)</u>	87,9 %	6
<u>Barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan (2023 første halvår)</u>	94,6 %	88
<u>Barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan (2023 andre halvår)</u>	43,9 %	77
<u>Fristbrudd i undersøkelsessaker (2023 første halvår)</u>	0 %	4
<u>Fristbrudd i undersøkelsessaker (2023 andre halvår)</u>	38,1 %	5
<u>Andel årsverk med fagutdanning per 1000 barn i aldersgruppen 0-17 år (2023)</u>	5,4 årsverk	5,9 års

Kommentar til tabellen som gjeld kvalitet:

Kvalitetsindikatoren seier noko om korleis tenesta klarer å halda fristar og krav i barnevernlova. Indikatoren seier ikkje nokon og barn eller føresette sin opplevde kvalitet.

Indikatoren fristbrot i undersøkingssaker andre halvår 2023 er feil. Dette er tidlegare opplyst om i Tilstandsrapport for barnevern 2023. Det er overgang til nytt fagprogram som førte til feil.

Status økonomi per teneste

Årsmelding 2024

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Barnevernstjeneste	7 635	8 034	8 290	8 248	214	2,6 %
Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	3 753	4 776	3 638	3 707	-1 069	-28,8 %
Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	10 438	10 400	12 085	12 275	1 874	15,3 %
Sum	21 827	23 210	24 013	24 230	1 020	4,2 %

Kommentar til status økonomi

I 2024 har Barnevern hatt eit mindreforbruk på ca 1 mnok.

Barnevernteneste har eit avvik på ca 0,2 mnok og er ein differanse mellom innsparing på vakante stillingar og høg kostnad i samband med overgang til nytt fagsystem.

Barneverntiltak i heimen viser eit meirforbruk på 1 mnok og skuldast kostnader som har endra teneste i la året. Budsjettet ligg på teneste 25200 barn som er plassert av barnevernet.

Barneverntiltak når barnet er plassert - viser til kommentar teneste 25100 og avvik mellom rekneskap og budsjett. I tillegg til dette har tenesta eit mindreforbruk på lønskostnader.

Vatn og avlaup, avfall og renovasjon

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Vatn og avløp, avfall og renovasjon](#)

Utvikling og utfordringer

Samla sett har ein oppretthalde gode tenester i løpet av året. Det er få klagar og kommunen klarar å levere tenester som tiltenkt. Nokre utfordringar har det likevel vore.

Fleire vass- og avløpslekkasjar i 2024

På avløpssida har det vore fleire lekkasjar og noko utslepp. Ein fekk mellom anna eit avløpsutslepp ved Tolo pga gamal leidningsnett og ein eldre pumpestasjon. Dette vart løyst då den nye pumpestasjonen på Tolo kom i drift og som framover vil vere med å trygge avløpsnettet frå Norheimsund til Øystese.

I løpet av dette året har det òg vore større vasslekkasjar og fleire av desse har vore på områder der det har vore vanskeleg tilkomst.

Både innan vatn og avløp har lekkasjane i 2024 ført til større ekstraavgifter enn vanleg ifm. kjøp av teneste, materiell og utstyr.

Kommunen tek generelt fleire vassprøvar enn “minstemålet”. Dette gjev ikkje nødvendigvis positivt utslag i samanlikninga med andre kommunar, sjølv om vasskvaliteten er god.

Vikøy Vassverk

Avtalen for overtaking av Vikøy Vassverk (VV) vart underskriven av Kvam Herad (KH) og VV i desember 2024, men det gjenstår fortsatt nokon avtalar som må sendast KH før full overtaking. I løpet av året har det vore gjort betydeleg forbetringar knytt til HMS for drift av anlegget.

Kommunedelplan for overvatn 2025-2033

Det vart i løpet av året arbeidd med kommunedelplan for overvatn 2025 – 2033, denne vart ferdig, men ein rakk diverre ikkje politisk godkjenning før året var omme. Kommunedelplanen gjev overordna føringar for korleis ein skal behandle overvatnet i enkeltsaker og i større planar som skal gjennomførast i kommunen.

Personal

Personellmesig har ein etterrekruttert for personell som har slutta. Ein har òg fått ein ekstra stilling som fylgje av at Vikøy vassverk permanent skal driftast av Kvam herad. Nytt personell fører òg til ekstra utgifter knytt til bl.a. verneutstyr, verktoy, kurs og opplæring. Trass utfordringane har ein samla sett vore innanfor budsjettet.

Kommentar til status økonomi

Sjølvkostprinsippet

Sjølvkost inneber at kommunen sine kostnader med å levere tenestene skal dekkast av gebyra som brukarane betalar. Kommunen skal ikkje profitte på tenestene. For at gebyra ikkje skal variere for mykje frå år til år kan det også budsjetterast med overskot/underskot eit år for å jamne ut gebyr i komande år.

VATN	Rekneskap 2024	Opphavleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik rekneskap/rev. budsjett	Avvik opph. budsjett/rev. budsjett
Gebyrinntekter	-25 470 110	-27 295 047	-27 295 047	1 824 937	0
Øvrige driftsinntekter	-834 973	0	-170 000	-664 973	-170 000
Driftsinntekter	-26 305 083	-27 295 047	-27 465 047	1 159 964	-170 000
Driftsutgifter, inkl. indirekte driftsutgifter	11 176 891	9 504 332	1 037 2231	804 660	867 899
Avskrivningskostnad	7 853 933	7 493 000	7 853 931	2	360 931
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	707 5630	8 254 426	8 254 426	-1 178 796	0

Årsmelding 2024

Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	13 808	12 401	12 401	1 407	0
Driftskostnader	26 120 262	25 264 159	26 492 989	-372 727	1 228 830
Resultat	-184 821	-2 030 888	-972 058	787 237	1 398 830

På tenesteområdet **vatn** vart det opphavleg budsjettert med eit overskot på omlag 2,0 mnok for å kunne betale tilbake til underskotsfondet til vatn. Grunna fleire uføresette vasslekkasjar måtte kostnadsramma på vatn aukast i løpet av 2024, i tillegg vart det litt endring i antal abonnentar og me fekk dermed ikkje inn like mykje gebyrinntekter som me hadde rekna med. Vatn endte difor med eit underskot på kun 0,185 mnok og underskotsfondet vart difor redusert med tilsvarende beløp. Underskotsfondet til vatn er no på 3,3 mnok.

AVLAUP	Rekneskap 2024	Opphavleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik rekneskap/rev. budsjett	Avvik opph. budsjett/rev. budsjett
Gebyrinntekter	-17 155 401	-18 001 199	-18 001 199	845 798	0
Øvrige driftsinntekter	-464 959	-369 708	-499 708	34 749	130 000
Driftsinntekter	-17 620 360	-18 370 907	-18 500 907	880 547	130 000
Driftsutgifter, inkl. indirekte driftskostnader	11 180 020	10 139 198	10 606 099	573 921	-466 901
Avskrivningskostnad	9 910 902	4 852 369	9 791 625	119 277	-4 939 256
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	8 661 791	7 040 558	7 040 558	1 621 233	0
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	13 735	10 706	10 706	3 029	0
Driftskostnader	29 766 448	22 042 831	27 448 988	2 317 460	-5 406 157
Resultat	12 146 088	367 1924	8 948 081	3 198 007	-5 536 157

På **avløp** har me derimot hatt eit større overskotsfond, difor vart det opphavleg budsjettert med eit underskot på omlag 3,7 mnok slik at me kunne bruke av dette overskotsfondet. Grunna ei større [avskrivning](#) som ikkje var tatt høgde for når avløpsgebyret vart fastsett hausten 2023, samt at den [kalkulatoriske renta](#) var ein del høgare enn budsjettert, endte avløpsområdet med underskot på 12,1 mnok. Dette resulterte i at overskotsfondet til avløp vart tømt, og at det samtidig vart oppretta eit underskotsfond som no er på 1,14 mnok.

Årsmelding 2024

SLAM	Rekneskap 2024	Opphavleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik rekneskap/rev. budsjett	Avvik rev. budsjett/opphavleg budsjett
Gebyrinntekter	-2 244 514	-2 318 165	-2 318 165	73 651	0
Øvrige driftsinntekter	-31 185	-15 012	-15 012	-16 173	0
Driftsinntekter	-2 275 699	-2 333 177	-2 333 177	57 478	0
Driftsutgifter, inkl. indirekte driftskostnader	1 906 686	1 864 613	1 865 423	41 263	810
Avskrivningskostnad				0	0
Kalkulatorisk rente (4,30 %)				0	0
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	1 333	4 943	4 943	-3 610	0
Driftskostnader	1 908 019	1 869 556	1 870 366	37 653	810
Resultat	-367 680	-463 621	-462 811	95 131	810

Slam hadde budsjettert med eit underskot på 0,46 mnok, og endte med eit underskot på 0,37 mnok. Overskotsfondet på slam vart dermed auka tilsvarende. At ein budsjetterer med å auke overskotsfondet på slam ytterlegare heng saman med at det er to køyreruter for slamtøming, der ruta eine året er lengre og fører til høgare kostnader enn føregåande år. I 2024 var det den korte tømeruta som vart køyrt. Slam har no eit overskotsfond på 0,91 mnok.

RENOVASJON	Rekneskap 2024	Opphavleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik rekneskap/rev. budsjett	Avvik rev. budsjett/opphavleg budsjett
Gebyrinntekter				0	0
Øvrige driftsinntekter	-10 314 17	-952 026	-952 026	-79 391	0
Driftsinntekter	-10 314 17	-952 026	-952 026	-79 391	0

Årsmelding 2024

Driftsutgifter, inkl. indirekte driftskostnader	77 502	245 867	245 867	-168 365	0
Avskrivningskostnad	473 008	501 117	473 008	0	-28 109
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	256 531	285 427	285 427	-28 896	0
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	11	9	9	2	0
Driftskostnader	807 052	1 032 420	1 004 311	-197 259	-28 109
Resultat	-224 365	80 394	52 285	-276 650	-28 109

Renovasjon hadde budsjettert med eit underskot på 0,05 mnok, og endte på eit overskot på 0,22 mnok. Dette skuldast høgare inntekt og mindre driftsutgifter enn budsjettert. Renovasjon har no gått i frå eit underskotsfond til eit overskotsfond. Overskotsfondet ligg no på 0,14 mnok.

Som nemnt ovanfor så budsjetterer ein av og til med over- eller underskot for å kunne betale inn eller bruke av sjølvkostfonda, men det er fleire faktorar som gjer at ein ikkje alltid treff så godt som ein ynskjer med gebyrsatsane.

Ei av årsakene er at gebyrsatsane vert fastsett hausten, året før. På det tidspunktet veit ein ikkje nøyaktig korleis resultatet av inneverande år kjem til å ende. Uføresette resultatavvik vil dermed gje utslag som avvik året etter, ettersom dette er meir-/mindreforbruk av sjølvkostfonda som gebyra ikkje har tatt høgde for.

I tillegg kan det vere nødvendig å gjere budsjettendringar i løpet av året (1. og 2. tertial), utan at gebyra vert endra. Dette er òg noko som fører til at det blir brukt meir eller mindre av sjølvkostfonda enn det ein opphavleg hadde tenkt når ein fastsette gebyrsatsane året før.

SJØLVKOSTFOND	Pr 01.01.2024	Endring	Pr 31.12.2024
Sjølvkostfond avløp	-11 001 670	11 001 670	0
Sjølvkostfond slam	-548 212	-367 680	-915 892
Sjølvkostfond renovasjon	0	-137 075	-137 075
Underskot Vatn	3 478 008	-184 818	3 293 190
Underskot Avløp	0	1 144 424	1 144 424
Underskot Renovasjon	87 290	-87 290	0

Endring på sjølvkostfonda er avsetjing av overskot eller bruk av fond for å dekke underskot. I tillegg er det lagt til eller trekt renteinntekter eller rentekostnader på fonda.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Avløpsrensing brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	604	1 181	788	968
Distribusjon av vann brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	1 500	1 489	1 104	1 141
Produktivitet				
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	6 931	4 974	6 012	6 013
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	7 168	6 230	5 439	5 527
Dekningsgrad				
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (B)	57,5 %	57,9 %	85,5 %	65,5 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kvam herad har hadde høgare kostnader knytt til vatn og avløp i 2024 enn i 2023, og høgare enn landet utan Oslo og kostragruppe 05 i 2024. Noko av dette var, som nemnt i økonomistatusen, eit bevisst val frå Kvam herad si side for å kunne bruke av sjølvkostfonda, samt at Kvam herad hadde ein god del vasslekkasjar i 2025 som har ført til høge kostnader.

Årsgebyra for vatn og avløp er innrapportert basert på ein gjennomsnittspris for ein 120 kvadratmeter stort hus. Dette innbefattar fastgebyr, samt gjennomsnittleg forbrukskostnad.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Fornyning teknisk utstyr VAR - årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	810	0
0*Kloakksanering Ålvik	2 093	1 845	2024	285	8
0*Ny pumpestasjon P5, Tolo	17 014	12 125	2024	15 118	11 293
0*Ny vassleidning, Fosse	4 951	3 324	2024	1 661	34
0*Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	4 500	2 247	2024	2 306	53
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg avlaup	-	-	LØPANDE	795	682
0*Oppgradering av kummar i heradet - årleg vatn	-	-	LØPANDE	3 633	632
0*Oppgradering av reduksjonskummar - årleg	-	-	LØPANDE	2 055	178
0*Oppgradering av VA-leidningskart	3 000	2 806	2024	502	308
0*Overføring avlaupsvatn Vikøy	1 500	151	2025	86	17
0*Overvatn Norheim/Mjølstølvegen	11 670	355	2099	500	273
0*Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	200	19	2024	185	4
0*Prosjektering Nytt inntak frå Forsete og opp i Kalderassen	500	0	2024	500	0
0*Prosjektering Vassforsyning til Soldal	1 000	245	2099	1 000	245
0*Prosjektering Øvre Valland/Vallandshovden	200	66	2023	0	31
0*Pumpestasjon og overføring frå Laupsa til Notanes	5 500	3 253	2024	1 474	1 232
0*Rehabilitering pumpestasjoner Kvamskogen	6 300	112	2024	6 300	112
0*Reserveforsyning vatn	2 300	1 893	2024	511	104
0*Sanere deler av avløpsnett i Vikøy	200	0	2024	200	0
0*Sanering Børveneset , prosjektering	800	570	2024	426	196
0*VA-sanering norheim del III	15 000	12 917	2024	2 368	282
0*Vass- og avlaupsleidning Øvre Valland/Vallandshovden	2 900	0	2025	400	0
0*Vassleidning frå høgdebasseng på Torpe til Laupsa	11 120	60	2025	501	33
0*Vassleidning Stronde	2 800	129	2099	2 718	48
Sum	93 548	42 117		44 336	15 765

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 079/23 Overtaking av Vikøy Vassverk		Forsinket	Signert avtale med mellom Vikøy Vassverk og Kvam herad med overtaking av vassverk frå 1.1.2025. Nokon manglande avtaler gjenstår som KH må få oversendt
HST 089/23 Planprogram for kommunedelplan overvatn		Ferdig	Planprogrammet er ferdig. Det er utarbeida ein kommunedelplan for overvatn som pr. desember venta på politisk godkjenning. Dette er planlagt over nyttår 2025
HST 093/23 Intensjonsavtale for Skarpen næringsområde og VA-anlegg		Ferdig	Intensjonsavtalen med GBS er ferdig

Plan og byggesak

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Plan og Byggesak](#)

Utvikling og utfordringer

Byggesak

Det har vore færre byggjesaker enn forventa i 2024. Men mange småsaker har likevel gitt ei god inntekt på byggjesak for 2024. Det har vore jobba med gebyrsystemet i samarbeid med Momentum. Målet er at gebyra skal verta meir i samsvar med sjølvkost. Det er stabile ressursar på byggjesak og få saker som vert handsama over frist. Kvam herad heng etter på digitalisering av byggjesak, men avdelinga må vente på anbudsprosessen med innkjøp av ny arkivkjerne og sakssystem.

Plan

Det har vore høg aktivitet på planavdelinga knytt til offentlege planar. Det har vore jobba med kommunedelplanen for Kvamskogen, ny tunnel bak Norheimsund, gang- og sykkelveg frå Ålvik til Vikedal, ny bru til Fjærabygda, områdeplanen i Øystese og ny vegløyving til rådhuset. Det har vore låg aktivitet på private planar.

Oppmåling/geodata

Det har vore mindre delesaker enn normalt. Det vert jobba med å gå over til nytt system for etablering av nye eigedomar som skal gjere prosessen meir effektiv. Fleire basar med geodata vert kontinuerlig ajourført, eksemplet på dette er adressering, veg, bygg og atkomstpunkt.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Plansaksbehandling	4 240	4 663	4 301	6 209	1 546	24,9 %
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	1 893	418	995	688	270	39,2 %
Kart og oppmåling	1 512	1 690	2 472	2 939	1 249	42,5 %
Sum	7 645	6 770	7 768	9 836	3 065	31,2 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet for plan og byggesak har omlag 3 mnok i mindreforbruk i 2024.

Det er mindreforbruk på lønspostar pga vakant stilling , permisjonar samt ledig kommunalsjefstilling som einingsleiar for samfunn, næring og kultur vart spart inn. Det er mindreforbruk på inneverande års budsjett på driftsprosjektet P80231 Oppstart reguleringsplan i Sandvandalen/ tunnelinnslag med 0,8 mnok i tillegg til at det har vert nytta mindre på varer og tenester gjennom heile året. Mindreforbruk på utgifter dekkar lågare salsinntekter på 0,2 mnok. Salsinntektene vart tatt ned med 1,5 mnok ved 2.

tertiel 2024, og det var tenkt at vidare manglande inntekter skulle dekkast av innsparing på varer og tenester, samt permisjonar.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	257	253	138	272
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B) *)	893	718	338	482
Produktivitet				
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	124	170	62 833	2 619
Behandlede dispensasjonssøknader (antall)	28	39	14 535	611
Behandlede søknader om opprettelse av grunneiendom (antall)	30	22	9 137	575

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam hadde lågare utgifter til kart og oppmåling enn samanliknbar kostragruppe 05, men høgare enn landet utenom Oslo. Utgifter til plansaksbehandling er høgare enn både kostragruppa (K05) og landet utenom Oslo.

Behandla byggjesaker, dispensasjonssaker og opprettelse av grunneigedom har hatt ein auke på i overkant av 20% frå 2023 til 2024.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Utomhus Norheimsund skule, rådhus og KFL	-215	136	2025	-25	-155
Sum andre prosjekt	0	888		0	73
Sum	-215	1 024		-25	-82

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2020 – 1. Regulering gang og sykkelveg Ålvik – Vikedal	Det skal setjast i gang regulering av gang og sykkelveg mellom Ålvik og Vikedal. Prosjektet skal finansierast med kr 300.000 kr frå kraftfondet. Planen skal inn i planstrategi.	Iht. plan	Planen har vore på høyring. Det er søk om avvik frå vegnormalar knytt til løysing for gang- og sykkelveg. Venter på vidare handsaming til eventuelle avvik er godkjende.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 7: Fritak for byggesaksgebyr for frivillige lag og organisasjonar	Fritak for byggjesaksgebyr for frivillige lag og organisasjonar som søker om tiltak der ålmenta har tilgang. Gebyrheftet vert korrigert i samsvar med dette.	Ferdig	Pris og gebyrhefte har lagt inn fritak for lag og organisasjonar

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 023/24 2. gongshandsaming og endeleg godkjenning av reguleringsplan for forenkla gang- og sykkelveg på Kvamskogen.	Kvam heradsstyre godkjenner med heimel i plan- og bygningslova § 12-12 framlegg til reguleringsplan for forenkla gang- og sykkelveg på Kvamskogen (planID 20200005).	Ferdig	Planarbeid avslutta. Kalkylearbeid i gang, deretter finansieringsløyningar.
HST 073/23 UØP 2024- 27 tillegg B: Riving av bygg		Forsinket	Hus i Ålvik er rive etter at det fyrst vart nytta som brannobjekt. Hus ved barneskulen er rive i 2025. Hus ved Haugamyr har ein ikkje kome i gang med då dette må ryddast fyrst
HST 089/24 Uttale til offentlig ettersyn av detaljplan for dam Bjølsegrøvatn	Kvam heradsstyre er nøgd med løysingane for vegtilkomst i samband med bygging av ny dam ved Bjølsegrøvatnet. Kvam heradsstyre ber om at detaljplanen omtalar kva som skal skje med ålmenta sin tilkomst via tunnelen som vert bygd, i etterkant av at anleggsperioden er ferdig. Ynskjet frå Kvam heradsstyre er at denne tilkomsten skal vere så tilgjengeleg som mogeleg for	Ferdig	Uttale sendt inn.

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	ålmenta. Kvam heradsstyre ber om at detaljplanen omtalar kva som skal skje med ålmenta sin tilkomst via tunnelen som vert bygd, i etterkant av at anleggsperioden er ferdig. Ynskjet frå Kvam heradsstyre er at denne tilkomsten skal vere tilgjengeleg for ålmenta. Kvam heradsstyre ber og om at det vert halde folkemøter i forkant av utbygginga og under utbygginga, samt at ein nyttar lokale media til å halde inbyggjarane oppdaterte om prosjektet i byggefasen.		

Kultur

Beskriving av tenestoområde

Lenkje til omtale av tenestoområde: [Kultur](#)

Utvikling og utfordringer

Bibliotek

Biblioteket har hatt eit aktivt 2024. Det var nedgang i 1. gongslån, men ein reell auke i det totale utlånet. Besøktala har også auka.

Det har vore jobba med flytteprosessen av biblioteket til nye Kvam VGS. Det vart bestemt at systemet til fylket og kommunen skulle samkøyrast til eit felles system. Det er planlagt ferdig i 2025.

Meiroppe bibliotek i Ålvik vart forsinka, mellom anna grunna at systemet "Aktiv kommune" måtte på plass for å kunne tilby meiroppe bibliotek.

Bøker har vorte dyrare, så det er mindre ressursar til å kjøpe inn nye bøker. Gåvemidlar for "årets nynorskkommune" er tenkt nytta i 2025 til å kjøpe nye bøker på nynorsk.

Kulturskulen

Kulturskulen har høg aktivitet og hadde også i 2024 barn på venteliste for nokre aktivitetar. Kvam kulturskule har ei lærarsamansetning og ein samla kompetanse som gjev tilbod om undervisning i omlag 40 ulike disiplinar. Det vert og jobba mot skule med omsyn til alternative læringsmetodar.

Det vart ikkje gjennomført ei juleførestilling i 2024. I staden har det vore jobba med teaterførestillinga Ronja Røverdatter som vert ein utførestilling som skal vere på Sjusete i mai 2025.

Kino

Kvam kino følgjer den nasjonale trenden med nedgang i publikum. Det er familiefilmar som har mest besøk. Kinoen håpar at ny kino i Kvam VGS skal føre til ei auke i publikum.

Kultur

Det er to rapportar som er utarbeidd i 2024 på kulturfeltet:

- Kulturminne i Kvam - hus, gard og tun, stølsmiljø, kulturlandskap og utmarksbygningar, utarbeidd av Gøril Kjosås
- Forprosjekt - Jon Fosse-senter i Strandebarm, Knut Markhus var prosjektleiar og har utarbeidd rapporten

Det har vore jobba i 2024 med å få på plass BUA. BUA er ein utlånssentral for utstyr til friluftsjaktivitetar. Offisiell opning av BUA i januar 2025.

Mange lag og organisasjonar søkjer på dei ulike tilskotsordningane på kultur. Det vart lyst ut ekstra tilskotsordningar til lag og organisasjonar og festivalar i 2024 i tillegg til ordinære tilskotsordningar, og alle ordningar hadde stor søknad.

Kommunen har gjennomført årleg kulturminnedag og det er starta eit samarbeid med Vestland fylkeskommune om digitalisering av biletsamlingar.

Kulturprisen 2024 gjekk den til Peter Helland- Hansen.

Aktivitet for barn og unge

Eit stort antal barn og unge i kommunen nyttar fritidskortet, og det har vore ein auke i søknad om Fritidskortet PLUSS. Har og hatt 1-årig prosjekt med fritidskasse (tilskot frå BUF-dir), samt gjennomføring av ferieaktivitetar i samarbeid med Ung fritid.

Kommunen har bytta system for handtering av fritidskortet. Nytt system er sett i drift og fungerer godt.

Utleige av idrettshaller

Det har i 2024 vorte jobba med eit nytt system for utleige og bestilling av kommunale bygg. Systemet heiter [Aktiv kommune](#) og har vore utvikla av mellom anna Stavanger kommune. Systemet skal gjere det enklare for kommunen å drifte og det vert enklare for brukarane å bestille treningstider i idrettshallane. Systemet vert teke i bruk for fullt i 2025.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Aktivitetstilbud barn og unge	3 269	3 867	4 151	4 161	293	7,1 %
Rekreasjon i tettsted	1 672	2 426	2 116	2 134	-292	-13,7 %
Naturforvaltning og friluftsliv	1 933	1 674	1 322	1 353	-321	-23,7 %
Kulturminner	219	207	0	200	-7	-3,6 %
Bibliotek	3 357	-2 096	3 430	3 505	5 601	159,8 %
Kino	675	-1 453	665	682	2 135	313,2 %
Muséer	1 273	1 362	1 039	1 056	-305	-28,9 %
Kunstformidling	704	240	1 065	342	102	29,7 %
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	1 960	2 370	2 018	2 241	-128	-5,7 %
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	9 786	10 428	7 088	10 114	-313	-3,1 %
Musikk- og kulturskoler	7 091	7 187	7 477	7 333	145	2,0 %
Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	3 274	4 173	4 295	4 529	356	7,9 %

Årsmelding 2024

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Kommunale kulturbygg	351	584	-11 691	-11 548	-12 132	-105,1 %
Sum	35 565	30 969	22 976	26 102	-4 867	-18,6 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet for kultur hadde eit samla meirforbruk på 4,9 mnok i 2024.

Meirforbruket vert noko misvisande då dette gjeld bruk av fondsmidlar til finansiering av kommunale funksjonar i den nye vidaregåande skulen som er fordelt på dei ulike tenesteområda vaksenopplæring, bibliotek, kino og kulturskule(kontor) på 12 mnok til saman. For kultur er avviket på 3,9 mnok. I tillegg vedtok HST ei ekstraløyving til Kvammabadet KF på kr 960 707 den 14.11.2024, denne løyvinga kom for seint til at budsjett vart oppdatert for 2024.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) **)	245	433	277	334
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	489	445	341	534
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) *) **)	413	500	833	736
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) *) **)	50	77	379	568
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år *)	8 908	8 760	3 296	6 294
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker *)	28 173	30 669	26 766	28 332
Dekningsgrad				
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	7,1 %	6,3 %	3,3 %	1,6 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	27,3 %	26,7 %	13,0 %	21,2 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	2,9	3,3	4,4	4,3
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	3,0	2,8	2,6	3,2

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Innanfor kulturområdet hadde Kvam høgare utgifter til kulturskulen, lågare utgifter til bibliotek og svært låge utgifter til kulturbygg. Kulturskulen har høgare driftsutgifter per brukar enn både Kostragruppe 05 og landet utanom Oslo. Utgiftene til bibliotek er lågare enn kostragruppe 05, men høgare enn landet utanom Oslo. Besøk på bibliotek har gått opp, medan utlån har gått ned frå 2023 til 2024, begge deler ligg under samanliknbare kommunar (K05).

På idrettsområdet har Kvam lågare utgifter til kommunale idrettsbygg enn samanliknbare kommunar (K05) og landet utenom Oslo. Utgiftene til andre sine idrettsanlegg har hatt ein stor auke frå 2023 til 2024 i Kvam, til samanlikning godt over landet utanom Oslo og kostragruppa.

Det kan vera variasjoner mellom kommunane på korleis utgifter for bygg/FDV vert fordelt i rekneskapen, det kan sjå ut som om Kvam avvik frå gjennomsnittet her og at det kan forklara det store avviket på driftsutgift kulturbygg per innbyggjar.

Kulturskulen i Kvam har høgare dekningsgrad enn kostragruppa og landet utan Oslo. Kvam har noko høgare kostnad per brukar enn landet utan Oslo og samanliknbare kommunar (K05). I Kvam er 26,7% av alle barn mellom 6-15 år i kulturskulen, medan i samanliknbar kostragruppe 5 er andelen 21,2%. Det er i tillegg 6,3 % barn på ventelister. Andelen barn på venteliste i Kvam er mykje høgare enn gruppe 05 og landet utenom Oslo.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Base-camp	1 344	125	2025	1 254	34
0*Bord og stolar til idrettshall	813	345	2025	813	345
0*Haugamyr Idrettsanlegg	525	51	2027	525	51
0*Ny toalettmodul Haugamyr	1 250	358	2024	1 250	358
0*Sjølvbeteningsløyising Ålvik bibliotek	403	114	2024	311	22
0*Storeteigen - opprustning	1 125	949	2025	1 067	891
0*Vaskerobot Strandebarm skule	1 250	1 472	2024	1 250	1 472
Sum	6 709	3 412		6 469	3 172

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 14: Tilskot redningshytte	Det vert løyvd 500.000 kr til Øystese Røde Kors til ny redningshytte på Hamlagrø. Finansiering: Disp.fond	Forsinket	Midlar overført til 2025.
Budsjettvedtak 2022-11: "Heradsstyret er kjent med at det gjenstår eit kommunalt bidrag på ca 2,5 mill til Hardanger og Voss Museum sitt prosjekt Tett På. Dette er ikkje teke inn i budsjettframlegget men tenkt løyst etter søknad om stønad til Kraftfondet ved neste tildeling."		Iht. plan	Deler av tilskot er utbetalt, det gjenstår noko.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 10: Ekstra tilskot til festivalar	Det vert løyvd 500.000 kr i ekstra tilskot til festivalar i Kvam i 2024. Søkbar ordning – som i 2023. Finansiering: Disposisjonsfond	Ferdig	Tilskot er utbetalt i 2024.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 15: Auka tilskot til Grannehjelpa	Auke i tilskotet til Grannehjelpa med 50.000 kr i 2024. Deretter årleg KPI- justering. Finansiering: Disposisjonsfond	Ferdig	Innarbeidd i budsjett og utbetalt.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 3: Statlege friområde.	For å sikra statlege midlar løyver heradet tilsvarande sum (1,4mnok eks mva) til gjennomføring av dei tiltaka som har fått tilsagn frå Miljødirektoratet. Ein skal nytta samme fordelingsnøkkel for midlane og prosjekta skal gjennomførast innan dei krav til tidsfristar direktoratet har stilt. Finansiering: Kraftfondet	Iht. plan	Det vert jobba med prosjekt på alle dei ulike områda som har fått midlar. Det er Bergen og omland friluftsråd som har teke på seg dei fleste oppdraga. Administrasjonen jobbar med ei løysing for toalett i parken i Norheimsund.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 4: Tilskot til Bygdalarm	Kvam herad løyver 250.000 til Bygdalarm – til å vidareutvikla festivalen. Finansiering: Disp.fond	Ferdig	Innarbeidd i budsjett og utbetalt.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 5: Haugamyrr	Kvam heradsstyre mellomfinansierer 1,21 millionar kroner til 7'ar-bane og rundløype. Denne summen kjem inn att seinast i.l.a. 2027. Finansiering 2024: 1,21 mill frå Kraftfond. Sum inn att i 2027	Iht. plan	Det er bygd 7'ar fotballbane og joggeløype på Haugamyrr. Areal til uteområde til Norheimsund skule skal ut på anbod i 2025.
HST 149/23 Bud24 Tillegg 6: Folkehelsetiltak: Auke i tilskot til løypepreparering på Kvamskogen	Auke i tilskotet med 50.000 kr til 150.000 kr årleg. Summen skal indeksregulerast årleg. Finansiering: Disp.fond	Ferdig	Innarbeidd i budsjett og utbetalt.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 028/24 Tilskot til festivalar - fordeling av ekstra midlar for 2024	Rådmannen sitt forslag med tillegg av: Ramma vert auka med 159 000 kr. fordelt til Handverkslaget 15 000 kr Siderfestival 81 000 kr og Hardanger trebåtfestival 63 000 (Tilskota er lagt til i tabellen) - Fargerikt i Kvam 43.000 - Bygdalarm 240.000 - Kvam mållag. Dialektfestival 81.000 - Fossestiftinga Fossedagar 30.000 - Hardingtonar 106.000 - Handverkslaget 15.000 - Øystese næringslag, Siderfestivalen i Hardanger 81.000 - Hardanger trebåtfestival 63.000 Samla 659.000	Ferdig	Innarbeidd i budsjett og utbetalt.
HST 072/23 Tertial 1-2023 tillegg H: Prosjektet Base-camp		Forsinket	Starta opp med bl.a. kjøken. I samband med eigedomsstrategien (HST-095/24), vart følgjande vedtak gjort: Rådmannen får i oppgåve å setja ned ei gruppe som skal sjå på tilbod i og lokalisering av Ungdomsbasen i andre bygg enn Ungdomshallen. - ei utgreiing av eit lågterskel fritidstilbod i helgene for ungdom vert gjort før det vert fremma sak om sal av Ungdomshallen i Norheimsund. Arbeidet er i startfasen.
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg C: Nærmiljøtiltak	Auka søkbar pott for frivillige lag og organisasjonar i Kvam.Kvart år kan desse søkje om tilskot til turstiar, friområder, nærmiljøtiltak og leikeplassarMange nye tiltak er utbygde dei siste åra og fleire kjem til kvart år.Kvam heradsstyre ber rådmannen auka den årlege summen med	Iht. plan	Pott vart auka med kr. 200' for 2024. For 2025 er potten redusert i samsvar med innsparingsplan.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	200.000 kr frå og med 2024. Dette er midlar heradet får svært mykje tilbake for.		
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg F: Fritidskortet vert etablert som ei varig ordning		Iht. plan	Fritidskortet er vidareført, men sum til alle barn og unge er redusert til kr. 500 pr. halvår. Fritidskortet pluss går som normalt.
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg I: Auka lønnsramme til kulturskulen		Ferdig	Auke er lagt inn i budsjett.
HST 073/24 Utkast til budsjett og økonomiplan 2025-28 - tillegg 3	Investering i dør til bibliotek i Ålvik skal gjerast snarast.	Ferdig	Det er etablert meirope bibliotek der me nyttar aktiv kommune som system for å gå inn og ut av biblioteket. Døra fungerer ikkje helt optimalt med systemet, men det vert jobba med å rette feil.
HST 074/23 Kommunal deltaking i ny Kvam vidaregåande skule	Kvam heradsstyre godkjenner forprosjekt og byggjestart for kommunal deltaking i Kvam vidaregåande skule med ei samla kostnadsramma på 119,5 mill.kr., inkl. mva. Rammeendringa for prosjekt P60204, vert innarbeidd i komande tertial og budsjett/økonomiplan. Prosjektramma ekskl. mva. på 96 mill.kr. vert finansiert med lån (80 mill.kr.), i tillegg til tilskot frå Sparebankstiftinga Hardanger (4 mill.kr.) og 12 mill.kr. frå kraftfondet.2.Kvam heradsstyre godkjenner avtale med Vestland fylkeskommune om dei økonomiske vilkåra, arealfordeling og samarbeidet i prosjektet. Godkjenning av avtalen føreset tilsvarande vedtak i Vestland fylkeskommune	Iht. plan	Byggeprosjektet er delt i to fasar. Byggefase 1 er ferdig, og fylkeskommunen har overteke lokala til vidaregåande skule. Ingen vesentlege endringar i hht. plan.
HST 082/23 Søknad om delfinansiering av park i Øystese		Ferdig	Leikeapparat kjøpt i 2024. Anbud på grunnarbeid skal ut i 2025.
HST 095/24 Eigedsstrategi for Kvam herad (Ungdomsbasen)	3) Rådmannen får i oppgåve:3.1) å setja ned ei gruppe som skal sjå på tilbod i og lokalisering av Ungdomsbasen i andre bygg enn Ungdomshallen. - ei utgreiing av eit lågterskel fritidstilbod i helgene for ungdom vert gjort før det vert fremma sak om sal av Ungdomshallen i Norheimsund.	Iht. plan	Arbeidet er i startfasen.
HST 124/24 Ny drifts- og samarbeidsavtale med Hardangerbadet AS og Hardangerbadet Eigedom AS	Kvam heradsstyre vedtek følgjande vedkomande ein ny drifts- og vedlikehaldsavtale: 1. Kvammabadet KF inngår på vegne av Kvam herad ein ny drifts- og samarbeidsavtalemed Hardangerbadet AS og Hardangerbadet Eigedom AS. Avtalen gjeld for åra 2025 og 2026.	Forsinket	Ny drifts- og samarbeidsavtale ikkje inngått per 31.12.24

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	2. Netto bidrag frå Kvam Herad til Hardangerbadet AS for drift og vedlikehald aveigarseksjon og husleige for utleige av seksjon, vert frå og med 2025 på kr 4.400.000. Beløpet vert KPI justert årleg. Grunnlag er basert på: Fast kostnad drift og vedlikehald KF seksjon kr 7.000.000- Mottatt fast husleige frå HB til KF kr 2.600.000= Netto bidrag kr 4.400.000 3. Av årleg fast løyving på kr. 7.000.000 skal kr. 380.000 øyremerkast auka vedlikehald. Desse midlane skal avsetjast på fond i Kvammabadet KF.HB må årleg fremja forslag for eigarane om prioritert vedlikehald. Midlane vert øyremerkt, gjort som ein avsetning og ikkje inntektsført i rekneskapen. Ubrukte midlareit år vert vidareført til neste år. Dersom det er pengar att av dei øyremerkte midlanetil vedlikehald når avtaleperioden er slutt, skal desse bli tilbakebetalt til KF'et ellervidareført i ein ny avtale. 4. Kvam Herad dekker all faktisk kostnad til drift og forvaltning av Kvammabadet KFGjennom overføring av faktisk beløp slik at stønad og kostnad vil vere same beløp kvartår. Bidrag for 2025 er budsjettert med kr 500.000 5. Ovannemnde er under føresetnad av fylgjande:a) HBE reduserer si husleige med kr 1.100.00 på permanent basis dei neste 2 år – dvs redusert nivå frå 2024 vert vidareført men indeksregulert.b) HBE betaler eit årleg kontantinnskot på kr 120.000 øyremerkt auka vedlikehald til HB. Det vert føresett at dei 120.000 kr som HBE skal bidra med vert avsett på fond i selskapet. Beløpet skal KPI justerast frå og med 2026 og betalast innan 31.1 kvart år foravsetning til deira del av venta auka i vedlikehaldskostnad framover.c) HBE må gje ei erklæring om at dei vil sørgje for at dei vil dekke eventuelle framtidige underskot i HB AS samt sikre at dei til ei kvar tid har ein forsvarleg eigenkapital og ein tilfredsstillande likviditet i samsvar med aksjelova § 3-4.d) Emisjonsprosess i HBE er starta for å ivareta punkt c) for å styrke eigarselskapet. Dersom HBE ikkje klarar å utvide aksjekapitalen med minimum kr. 2.000.000 før avtaleinngåing, må HBE som alternativ stille ein bankgaranti på tilsvarande beløp som gjer at sum bankgaranti og emisjonsbeløp er minimum kr 2.000.000e) Det skal ikkje betalast utbytte i HBE og HB eller tilgodesjå eigarar på annan måte utan skriftleg samtykke frå Kvam Herad.f) Dagens sjølvskulderkausjonsansvar om		

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	dekning av underskot i KF'et vert vidareført.g) Årshjul for rapportering og samarbeid mellom HB og KF'et/heradet skal utarbeidast der ein mellom anna avtalar og tidfestar årleg status av drift og samarbeid samt også status på anlegget og vedlikehaldsbehov.Føresetnad for å inngå ny drifts- og samarbeidsavtale, slik han er skissert ovanfor.Rådmannen får i oppdrag å utarbeide ei utgreiing om økonomiske konsekvensar og moglegheit for heradet ved ulike framtidsscenario for Kvammabadet. Bakgrunnen er at føresetnadane for driftsmodellen er brotne med den påfølgjande og valdsam auka i driftskostnader for heradet. Utgreiinga skal presentert for dei folkevalte seinast i oktober 2025. Rådmannen kan bruke inntil 400 000 kr. til kjøp av ekstern konsulenthjelp.Utgreiinga skal ta føre seg alt frå ulike modellar for redusert drift til heradet sitt handlingsrom ved ein eventuell konkurs og i verste fall stenging av bassenget. Det må til dømes klargjerast kva retningslinjer som gjeld for tippemidlar og momskompensasjon ved dei ulike scenarioa og eventuell refusjon av slike midlar. Praktiske og økonomiske konsekvensar for skulebadinga må vere ein del av utgreiinga. Målet skal vere å gje dei folkevalte eit best mogleg beslutningsgrunnlag for å sikre gode og berekraftige tenester for innbyggjarane våre		
HST Interpellasjon 5. april 2022: Kostnadskompensasjon for frivillige lag og organisasjonar med egne eller leigde hus og anlegg. Total ramme 1,0 mnok		Ferdig	Tilskot er utbetalt og avslutta.
Oppfølging av kulturminneplanen. Intensjonsavtale om drift av Ålvik industriarbeidermuseum	Kvam herad vedtek intensjonsavtalen slik den ligg føre, som grunnlag for vidare samarbeid i mellom Kvam herad og Kraftmuseet i Tyssedal.	Forsinket	Avtale med kraftmuseet i Tyssedal vart ikkje gjennomført. Kommunen vurderer alternativ for drift av Ålvik industriarbeidermuseum.

Kyrkja

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Kyrkja](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Årsmelding 2024

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Den norske kirke	6 910	6 249	5 159	6 249	0	0,0 %
Gravplasser og krematorier	1 167	1 230	1 217	1 217	-13	-1,1 %
Sum	8 077	7 479	6 376	7 466	-13	-0,2 %

Kommentar til status økonomi

Kyrkjeleg fellesråd fekk totalt 7,47 mnok i tilskot i 2024. Fordelt med 5,16 mnok i tilskot til kyrkja i 2024, 1,09 mnok i underskotsdekning frå 2023 og 1,21 mnok i tilskot til kyrkjegardar.

Til samanlikning vart det utbetalt totalt 8 mnok i 2023.

KOSTRA Nøkkeltal

Prioritet	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Netto driftsutgifter per innbygger (390) den norske kirke (B) *) **)	849	734	619	1 111
Netto driftsutgifter per innbygger (393) gravplasser og krematorier (B) *) **)	143	145	109	104
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner *)	993	878	736	1 239
Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd pr. 1000 innbygger	1,18	1,06	0,85	1,38
Dekningsgrad				
Døpte i prosent av antall fødte (B)	87,9 %	57,5 %	54,9 %	72,7 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringar (B)	72,9 %	65,2 %	50,4 %	67,8 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	77,7 %	76,9 %	64,8 %	75,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kvam hadde i 2024 ein god del lågare kostnader til Den norske kyrkja enn samanliknbare kommunar (K05), medan utgiftene er høgare enn resten av landet utanom Oslo. Utgiftene til kyrkjegardar/gravplassar er høgare enn både gruppe 05 og landet utan Oslo. Årsverk per 1000 innbyggjar har gått ned frå 1,8 i 2023 til 1,06 i 2024.

Kvam har omlag lik andel medlemmer i Dnk som i samanliknbare kommunar, medlemstala er ein del høgare enn landet utan Oslo.

Kvam har lågare andel konfirmerte 15 åringar enn samanliknbare kommunar (05), men høgare enn landet utanom Oslo, andelen har gått ned med 7,7% frå 2023 til 2024. Andelen døypte gjekk ned med 30,4% frå 2023 til 2024, Kvam ligg under kostragruppa og omlag på nivå med landet utanom Oslo.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Kyrkjeleg fellesråd namna minnelund	313	262	2024	313	262
0*Namna minnelund i Øystese	3 125	178	2024	625	178
0*Skifte tak Strandebarm kyrkje	7 500	186	2024	200	186
Sum	10 938	627		1 138	627

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 072/24 1. tertialrapport 2024 - tillegg til punkt d) Kyrkjeleg fellesråd	Kyrkjeleg fellesråd: Rådmannen får fullmakt til å utbetala intill kr 500.000 for å sikra likviditet , og komma tilbake i 2.tertial med sak som svarer på søknaden frå rådet. Finansiering: Disposisjonsfond.	Ferdig	Heradet fekk ikkje spørsmål om likviditetstilskot frå kyrkja, og ekstra tilskot for å dekkja underskotet for 2023 vart lagt inn i 2. tertial 2024.

Samferdsel

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Samferdsel](#)

Snøbrøyting og vintervedlikehald

Ein snørik start på 2024 førte til ein del ekstraarbeid og overtid utover normalt.

Asfalt og autovern

Det vart asfaltert ein del i løpet av 2024, men sidan rammeavtalen på asfaltering gjekk ut i 2024 vart det asfaltert mindre enn me ynskte.

Likevel fekk ein asfaltert vegar både i Ålvik, Øystese og Norheimsund dette året.

I 2024 vart det montert litt autovern og varamurer på mellom anna Byrkjelandsvegen, men sidan rammeavtalen på dette området òg gjekk ut i 2024 vart resterande arbeid sett på vent i påvente av ny rammeavtale.

Vegljos

Kvam herad har tidlegare hatt driftsansvaret for dei fylkeskommunale vegljosa. I juni 2024 tok fylkeskommunen tilbake driftsansvaret for sine eigne vegljjos, noko som mellom anna gjorde at Kvam herad ikkje like mykje refusjonsinntekter i 2024 som tidlegare år. I tillegg forsvann nokre synergieffektar som følgje av dette.

Kvam Energi ved Haringnett har fortsatt hatt jobben med å drifta dei kommunale vegljosa. Det vart skifta ut mange kommunale vegljjos langs kommunale vegar i 2024.

Privatiserte vegar

Det har også i løpet av dette året vore diskusjonar knytt til private vegar som vart nedklassifiserte frå kommunal drift i 2022. Støtteordninga dei fyrste 5 åra etter overgangen ser ut til å bli brukt, det kom inn 5 søknader i løpet av året. Uteståande sikring i Vallandsvegen vart også utført.

Utfordrande med ekstremvær

Ekstremvær med stadig meir farevarsel og kriseberedskap er til tider utfordrande, samtidig som ein skal halde normal drift. Særskilt merkast dette om det går over lengre tid.

Det er stor fokus på fokus og observasjonar på kritiske punkt i forkant av farevarsel.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Samferdselsbedrifter/transporttiltak	0	0	375	750	750	100,0 %
Kommunale veier	18 907	17 963	16 741	18 509	546	3,0 %
Sum	18 907	17 963	17 116	19 259	1 296	6,7 %

Kommentar til status økonomi

Tenestemrådet Samferdsel hadde eit overskot på 1,3 mnok i 2024.

Det låg mellom anna ein ubrukt budsjettpost frå 2023 knytt til driftsprosjektet "Reguleringsplan betre trafikkavvikling Norheimsund sentrum" på 0,75 mnok i 2024. Denne budsjettposten vart heller ikkje nytta i 2024.

Elles er utgåtte rammeavtalar på asfaltering og rekkverk årsaken til at kommunale vegar ikkje fått nytta alle budsjettmidlane sine i 2024.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til samferdsel i kr per innbygger *)	2 736	2 390	2 339	3 245
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater *)	1 525	1 733	1 571	1 664
Dekningsgrad				
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	14,8 %	16,7 %	14,7 %	8,2 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier (prosent)	88,9 %	86,1 %	61,9 %	43,3 %
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	12,71	12,68	8,02	19,68

*) Inflasjonsjustert med deflator

Samferdsel hadde noko lågare driftsutgifter i 2024 enn året før, landet utanom Oslo og kostragruppa si, mens investeringsutgiftene var høgare.

Kvam herad har fleire kilometer med kommunal veg pr 1000 innbyggjar enn landsgjennomsnittet utanom Oslo, men færre enn kostragruppa si. Av dei kommunale vegane har Kvam herad ein høgare prosentandel som er tilrettelagt veg for syklende enn landsgjennomsnittet og kostragruppa si. Kvam herad har òg ein større prosentandel med kommunale vegar som har ljós.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Asfaltering - årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	5 000	5 273
0*Fornyng teknisk utstyr - årleg	-	-	LØPANDE	1 016	595
0*Gangveg Torebøen	10 875	9 417	2024	10 450	8 992
0*Kryss Tolo - Buspareklubben	7 500	461	2025	6 929	43
0*Lyssetjing strandveg i Norheimsund	363	551	2024	150	338
0*Rassikringstiltak - årleg	-	-	LØPANDE	6 391	0
0*Snuhammar Fartøyvernssenteret	1 125	1 128	2025	1 125	1 128
0*Tilrettelegging av elbillading for kommunale køyrerøy	1 250	766	2024	677	193
0*Utbetring kommunale bruer - årleg	-	-	LØPANDE	774	0
0*Utemråde Sandven drenering /asfaltering	625	327	2024	298	0
0*Utomhusområde rundt Kvam rådhus/KFL- bygget	12 500	46	2025	2 500	46
0*Utskifting av køyrerøy	1 500	836	2024	1 500	836
0*Veg Sandvenhagen/Sæland	9 477	9 586	2029	462	282
0/1* Trafikksikringsplan - årleg	2 250	1 767	2099	498	108
0/1*Rekkverk kommunale vegar - årleg	3 438	2 085	2099	249	0
Sum andre prosjekt	0	1 003		389	19
Sum	50 903	27 972		38 408	17 854

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
Budsjettvedtak 2020 – 15. Bestillingsskyss, tilsvarane modell som i nabokommunar	Kvam herad ser på muligheten for å innføre ordning med bestillingsskyss, tilsvarande modell som i nabokommunar som har ei slik ordning.	Forsinket	Kvam herad har hatt dialog i 2024 med Skyss om mogleg løysingar. Løysingar i nabokommunar har hatt krav til relativt stort kommunalt bidrag.
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 2: Prioritering av prosjekt	For å nytte rolige tider i anleggsbransjen og sikre aktivitet og arbeid ynskjer fleirtalskonstellasjonen å forsikre seg om at dei politisk vedtekne prosjekta: Nytt fortau Torebøen, utomhusplan rundt KLF og rådhus og nytt kryss og tilførselsveg opp til Toloheimen blir gjennomførte/starta i 2024 slik det og er lagt opp til i rådmannen sitt framlegg til budsjett. Dette er politisk vedtekne prosjekt som ikkje skal utsetjast fleire gonger. Prosjekta er finansierte i rådmannen sitt framlegg for 2024. Om nødvendig skal det leigast inn innkjøps- /prosjekt-/byggjeleing for å få gjennomført prosjekta no.	Forsinket	Nytt fortau Torebøen er utført og ferdigstilt. Utomhusplan rundt KLF og rådhus er lyst ut, men konkurransen vart avlyst pga klager. Nytt kryss og tilførselsveg opp til Toloheimen vart del av ny konkurranse i lag med utanomhusplan rundt KFL og rådhus, for å nyttiggjera steinmassar betre.

HST- og FSK-vedtak

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg h) Kostnadsoverslag for ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik.	HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg h) Ferdigstilling av gangveg «Pensjonisten – Torget» i Ålvik. Kvam heradstyre ynskjer ferdigstilla gangvegen mellom «Pensjonisten» og Torget i Ålvik. Ein bed administrasjonen koma tilbake til heradsstyret med kostnadsoverslag i løpet av 2022, med sikte på å innarbeida det i investeringsbudsjettet for 2023.	Ferdig	Sjølve kostnadsestimatet for vegen er ferdig. ABO har utført kostnadsberekning av ny GS for heile vegen frå torget til Pensjonisten (10,6 mill) og i tillegg for oppgradering rundt torget (1,3 mill). Dette er i 2023 kroner. Det er estimert ein kostnad på 2,8 mill for bygging av veg frå FV til Pensjonisten. VA biten er i tillegg estimert til opp til 2 mill. Det er lagt til rette for søknad om trafikkisikringsmidlar til VLFK pr desember 2024
HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg j) Etablere gatelyst som er prioritert i trafikkisikringsplanen. Starta med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen.	ST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg j) Gatelyst Rådmanne får i oppdrag å få framdrift i etablering av gatelyst som er prioritert i trafikkisikringsplanen. rådmannen får i oppdrag å strata med strekkja frå gravplassen i Tørvikbygd til Heradstveitvegen. Heradstyret kjem tilbake til ein heileitleg plan i budsjettet for 2023 kostnadsramme kr 400,000 finansiert: Lån	Forsinket	Lysa vart etablert som eit prøveprosjekt for å sjå om solceller fungerer Det er etablert solcelledrevne gatelyst langs vegstrekket. I ettertid har det vore nokre utfordringar knytt til desse, og ny type lyskjelder vart montert før vinteren, utan særleg betring.
HST 072/23 Tertial 1-2023 tillegg D: Vegen i Tangeråslia		Forsinket	Vedtaket er registret og vil bli utført. Det er sendt forespørsel til planavdelinga som må ta dette vidare for at opprettinga vert registret i vegkartet.
HST 096/24 Tunell bak Norheimsund sentrum - vurdering av prosess og type plan (del 2)	2. Administrasjonen får i oppdrag å snarast mogleg få på plass det allereie politisk vedtekne avbøtande trafikkisikringstiltaket med opphøgd gangfelt i området rundt nedkøyringa til fartøyvernssenteret.	Iht. plan	Det har vore noko kontakt med VLFK knytt til nytt opphøgd gangveg ved Fartøyvernssenteret. Denne tilbakemeldinga kom 5.12.2024 i årleg TS-møte: 1. Kvam herad ynskjer opphøgd gangfelt over fv. 49 ved fartøysenteret. I området er det tilbod for mjuke trafikantar på begge sider av fylkesvegen. Det kjem an på tal kryssande i makstimen på staden om ein anbefalar å etablere gangfelt (meir enn 20 personar). Per no vert ikkje denne staden prioritert hjå Vestland fylkeskommune, men om det kjem gode grunnar frå Kvam at vi skal sjå nærare på staden, tek vi ei ny vurdering. Når det gjeld tunell bak sentrum er planavdelinga i gang med arbeidet for å etablere reguleringsplan

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 097/24 Vidare prosess for reguleringsplan for ny vegløyising i Grovagjelet	Kvam heradsstyre avsluttar planarbeidet som vart starta opp i samband med HST-vedtak 075/23. Rådmannen får fullmakt til å nytta deler av tildelte prosjektmidlar til å gjennomføra ei mindre reguleringsendring av reguleringsplanen for Kvam VGS til regulering av ei løysing med rundkøyering i utomhusplanen.	Iht. plan	Geoplan har fått i oppdrag å gjennomføre ei mindre endring av reguleringsplanen for Kvam VGS. Planen er i prosess.

Bustad

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Bustad](#)

Bustadforvaltning

Kvam herad har i overkant av 200 bustadar i bustadforvaltninga si.

Ved utgangen av 2024 var bustadforvaltninga fordelt slik:

- 14 einebustadar + 4 hyblar
- 13 fleirmannsbustadar
- 40 trygdebustadar
- 139 omsorgsbustadar

I tillegg disponerar Kvam herad fleire bueiningar i privateigde bustadar som vert nytta ved tildeling av trygde- og omsorgsbustad. Dette gjeld mellom anna bueiningane Kvam herad disponerar i Kvam bustadstifting.

Eit nytt bustadbygg vart kjøpt av Kvam herad i 2024 som skulle nyttast til bustadutleige. Det blei utført ein del oppgradering i bygget før huset kunne leigast ut.

Elles vart det i 2024 oppgradert eit bad i ein av dei eksisterande utleigebustadane, samt utskiftning av eit kjøken i ein av trygdebustadane.

Brannsikring

Innan bustad er hovudfokus ein verdig og brannsikra trygg bustad.

Kommunen har mange bustadar som vart bygd for eldre brukarar i perioden 1986 og 1987. Desse treng noko betre brannsikring mellom bueiningar for å tilfredsstilla dagens krav og ny tyngre brukargruppe i bustadane. Det er mellom anna installert brannalarmanlegg i alle bustadbygg med meir enn 2 bueiningar dei siste åra. Vidare har det vore gjennomført oppgraderingar i ein del bustadar som har bytt brukar. Her har kommunen hatt prosjekt knytt til brannsikring av bustadar.

Kommunen har vore aktiv søkjar på stønadsmidlar til ENØK-tiltak, og har nytta stønadsordningar frå ENOVA og Husbanken. Slike stønader krev òg at kommunen bidreg med minst like store del.

Status økonomi per teneste

Årsmelding 2024

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Kommunalt disponerte boliger	-5	3 335	-2 431	1 321	-2 014	-152,5 %
Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	2 640	2 571	1 601	1 948	-622	-31,9 %
Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	224	441	392	400	-41	-10,2 %
Sum	2 859	6 346	-438	3 669	-2 677	-73,0 %

Kommentar til status økonomi

Tenesteområde “Bustad” hadde eit meirforbruk på 2,67 mnok i 2024.

Dette heng saman med større oppgraderingar i nyinnkjøpte hus, samt eksisterande utleigebustadar. Dette utgjorde tilsaman kring 1 mnok i budsjettoverskriing.

Det vart òg utbetalt 0,64 mnok i underskotsgaranti i bygg som Kvam herad har disponert bustadar i.

Kommunen har òg hatt krav på 0,64 mnok knytt til Husbanklån som ikkje har blitt tilbakebetalt av lånetakar, og som dermed er blitt registrert som tap.

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Kommunale boliger brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	2 830	3 253	2 286	2 686
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	27	30	21	32
Produktivitet				
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	2,4	1,1	1,5	1,7
Kvalitet				
Beløp per innbygger i startlån videretildelt av kommunen *)	4 347	2 175	3 085	2 551
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Antall utleide boliger per 31.12	208	220	94 813	3 546

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kommunale bustadar hadde eit høgt forbruk i 2024 samanlikna med året før. Dette gjenspeglar det som er nemnt under avsnittet “Økonomistatus”. Det er stor variasjon i dei innrapporterte driftsutgiftene til Kostragruppe05, og Kvam herad ligg litt over gjennomsnittet til kostragruppa si, samt landet utanom Oslo.

Kvam herad disponerar og leiger ut fleire bustadar i 2024 enn året før. Kvam herad ligg noko høgare på utleige pr 1000 innbyggjarar enn landsgjennomsnittet utan Oslo, men litt under kostragruppa si.

Beløp per innbygger i startlån som er vidaretiltelt av kommunen er lågare i 2024 enn i 2023, og skuldast færre tildelingar. Kvam herad ligg under landsgjennomsnittet og kostragruppa si.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året		
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud.	Rekneskap
0*Brannsikring trygdebustad Hatlevegen	500	513	2024	414	427
0*ENØK - Oppgradering eksisterande ventilasjon Mikkjelsflaten	1 850	1 268	2026	0	568
0*ENØK tiltak kommunale bygg -Gartveit	227	189	2025	227	189
0*ENØK tiltak kommunale bygg -Hatlevegen	652	325	2099	652	325
0*Felles brannsikringstiltak	13 750	13 842	2026	6 805	6 897
0*Heradet kjøper seg inn i byggeprosjekt	50 000	0	2028	5 000	0
0*Oppgradering av brannvarslingsanlegg i kommunale bygg	2 250	1 748	2025	877	389
0*Oppgradering bygg -årleg prosjekt	-	-	LØPANDE	2 082	1 863
0*Prosjektering - Bufellesskap for personar med psy	625	110	2024	549	34
0*Varmepumper Øysteseheimen	3 750	1 308	2025	1 625	1 308
Bustader 2024	25	0	2024	7 396	0
Husbanklån	-	-	LØPANDE	50 000	0
Sum	73 629	19 305		75 627	12 001

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 072/23 Tertial 1- 2023 tillegg C: Heradet kjøper seg inn i byggeprosjekt		Forsinket	Viser til orientering i møtebol 3/24 og nye eigedomsstrategi. Det har førebels ikkje vore prosjekt som har kome langt nok til at det har vore aktuelt å kjøpa seg inn i dei. I samband med budsjetthandsaminga for 2025 og økonomiplanen for 2025-2028, vart prosjektmidlane redusert med 35 mnok til 15 mnok.

Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft](#)

Utvikling og utfordringer

Landbruk

Det kom nye nasjonale retningslinjer for utdeling av SMIL midlar i 2024. Kommunen gjennomførde samtidig ein revisjon av tilskot til tiltak i beiteområde. Både retningslinjer for SMIL midlar og tilskot til beiteområde har vore på høyring i 2024. Sakshandsaminga til kommunen er no justert til dei nye retningslinene.

Årsmelding 2024

I 2024 tok administrasjonen over hjorteviltforvaltninga som før har vore gjort av innleidd ressurs frå Ullensvang kommune. Det har kravd noko ekstra ressursar å sette seg inn i regelverket og få på plass rutinar for hjorteviltforvaltninga.

I 2024 vart det gjennomført ein forvaltningsrevisjon av system for utdeling av produksjonstilskot. Tilbakemeldinga frå revisjonen var at kommunen sine vurderingar måtte koma tydelegare fram. Kommunen har gjort dei naudsynte justeringane slik at kommunen sine vurderingar vert tydelegare for bøndene.

Næringsutvikling

Det har vore jobba med temaplan for næring og kompetanse i 2024 og arbeidet vil fortsette i 2025.

Kvam herad har støtta prosjektet rekruttering i Hardanger og Voss som er eit prosjekt som går over to år. Hovudmålet til prosjektet er å sjå på korleis me kan legge til rette for at arbeidstakarar klarar å rekruttere tilsette med tilstrekkeleg kompetanse innan rimeleg tid i rekrutteringsprosesser samt å legge til rette for at tilflyttarar vert verande i regionen i minimum 5 år.

Kommunen har og gitt støtte til ei ny stifting som skal bidra til utvikling av næringslivet i herada Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang og Voss. Stiftinga sitt føremål er å bidra til nyskaping og vekst i Hardanger og Voss, gjennom investeringar i såkornfond og andre investeringsinitiativ i regionen. Stiftinga skal bidra med kapital, kompetanse og nettverk.

Reiseliv

Gullsmed Bjørgum AS har og i 2024 drive turistinformasjonen ved Steinsdalsfossen. Dette har fungert svært godt.

Visit Hardangerfjord har jobba med marknadsføring av regionen i 2023 og 2024. Resultat ligg på heimesida til Visit Hardangerfjord. Det har vore jobba med eksisterande materiell til bruk i kampanjer, utvikling av kreative konsept, visningstur for å bygga skuldersesong og turkart for Kvam turistinformasjon.

Konsesjons og heimfallskraft

Kommunen sine kraftinntekter er omtala i eige hovudkapittel i denne årsmeldinga.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Kommunal næringsvirksomhet	29	-42	17	-9	33	366,8 %

Årsmelding 2024

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	-54 289	-38 171	-28 018	-42 927	-4 756	-11,1 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet	5 189	8 317	3 159	7 588	-728	-9,6 %
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	138	445	698	713	268	37,6 %
Sum	-48 934	-29 452	-24 143	-34 635	-5 183	-15,0 %

Kommentar til status økonomi

Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft har eit totalt meirforbruk på 5,2 mnok i 2024.

Kommunen har fått 4,7 mnok mindre i netto inntekter på kraft enn budsjettert. Overskotsskatten har ein reduksjon på 0,16 mnok og grunnrenteskatten har ein reduksjon på 1,1 mnok samanlikna med budsjett. Inntekter på sal av heimfallskraft er 6,9 mnok lågare enn budsjettert. Sal av konsesjonskraft er 0,4 mnok høgare enn budsjett.

Tilrettelegging og bistand for næringslivet har eit meirforbruk på 0,7 mnok som skuldast tidsforskyving av ein del midlar, som td Markedsføring av Kvam som reisemål og at kostnaden med Turistinformasjon er 0,24 mnok høgare enn budsjett.

Landbruk har eit mindreforbruk på 0,27 mnok på drift av landbruksavdelinga pga permisjonar i 2024

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet				
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,6 %
Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B) *) **)	-6 661	-4 447	-517	-2 953
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	551	1 499	137	221

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Landbruk utgjør ein liten del av kommunen sine kostnader, nivået er omlag likt som landet utanom Oslo, men lågare enn samanliknbare kommunar i kostragruppe 5 (K05). Landbruk består av landbrukskontoret og veterinærvakt som er dekkja av statlege midlar.

Kvam har høgare inntekter på heimfall og konsesjonskraft enn samanliknbare kommunar i kostragruppe 5 (K05). Inntektsnivået ligg langt over landet utenom Oslo. Nivået i Kvam herad er omlag 34% lågare i 2024 enn i 2023.

Kvam har svært mykje høgare netto driftsutgifter på bistand og tilrettelegging for næringslivet enn samanliknbare kostrakommunar og landet utenom Oslo. Sjå tekst til tenestområdet om støtte til investeringsstiftinga i 2024.

Auken i Kvam frå 2023 til 2024 er på over 270%.

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Tillegg 11: Auke tilskot til Kvam næringsråd	Det vert løyvd 60.000 ekstra i årleg tilskot til Kvam Næringsråd.Finansiering: Disposisjonsfond	Ferdig	Sum er lagt inn i årleg tilskot til Kvam Næringsråd.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 004/24: Endring av søknadsfrist for Kraftfondet	Kvam heradsstyre vedtek å endra setninga om søknadsfristar i retningslinjene til Kraftfondet i § 5 vert endra til: Søknadsfristane for bedrifter og tiltak som ynskjer støtte frå fondet er 1. april og 1. oktober	Ferdig	Endra i retningslinjer og på nettsider.
HST 013/24: Tilleggsopplysningar frå styret til søknad om midlar til flytting - Hardanger AKS	Kvam heradsstyre løyver inntil kr 4.482.000, tilsvarande 49,8% av søknaden til Hardanger AKS AS til auke i egenkapital på følgjande vilkår: Dei andre eigarane (Vestland fylkeskommune og Samnanger kommune) gjer tilsvarande vedtak: Tildelinga kan gjerast utan å vera i strid med statsstøttereglaneLøyvinga skal fortrinnsvis skje som kapitalinnskot, finansiert med kapitalfond. Om dei andre eigarane vil gje tildelinga som eit tilskot, får rådmannen fullmakt til å endra tildelinga frå kapitalinnskot til tilskot. I så fall må tilskotet finansierast over drift.	Ferdig	Dei andre eigarane har gjort tilsvarande vedtak, og tilskotet er utbetalt.
HST 026/24 Søknad om støtte til prosjektet Rekruttering i Hardanger og Voss	Kvam heradsstyre løyver inntil kr 100.000 til prosjektet "Rekruttering i Hardanger og Voss». Utbetaling av full løyving forutset løyvingar i tråd med finansieringsplan i søknad, og dokumentasjon. Finansiering frå Kraftfondet. Kvam heradsstyre oppmodar om at styringsgruppe vert oppretta, med representasjon frå kommunane.	Iht. plan	Halve tilskotet er betalt ut i 2024 og halve vert utbetalt i 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 034/24 Investeringsstiftinga Hardanger og Voss	Kvam heradsstyre vedtek å gi ei gåve på 5.4 millionar til Investeringsstiftinga Hardanger og Voss. Gåva vert gjeve under føresetnad av at alle kommunane som er førespurde gir tilsvarande det dei er bedne om. Vidare at investeringsstiftinga vert formelt etablert i løpet av 2024. Gåva vert finansiert frå Kraftfondet.	Ferdig	Gåva er utbetalt og stiftinga etablert
HST 042/22 Tertialrapport 2022T1 tillegg g) og HST 043/22 Utkast til økonomiplan 2023-2026 - tillegg 1) Gratis kontorplassar for fjernarbeid. Leige av to kontor i kontorhotell (kontorfellesskap)	HST 042/22 Tertialrapport 2022, 1. tertial - HST tillegg g) Gratis kontorplassar for fjernarbeid Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam. Føremål: Å tilby kontors plassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora. Det vert sett av inntil 50.000, til dette for resten av 2022 Finansiering: Disposisjonsfond HST 043/22 Utkast til økonomiplan 2023-2026 - tillegg 1) Leige av to kontor i kontorhotell (kontorfellesskap) Kvam heradsstyre bed rådmannen leiga to kontorarbeidsplassar i eitt av kontorhotella i Kvam. Føremål: Å tilby kontors plassar gratis til utflytte kvemmingar eller andre som kan tenkja seg å arbeida i eit fellesskap medan dei er i Kvam. Samlokalisering på tvers av profesjonar kan gje synergieffektar, og mogleg vinst for lokal næringsutvikling. I periodar der det er ledig kapasitet kan heradet sine tilsette nytta kontora. Det vert innarbeidd inntil kr 100.000,- til dette føremålet i budsjettet for i 2023 Finansiering: Disposisjonsfond	Ferdig	Pendlarkontoret har fungert etter planen heile året, men oppseiing/avslutting er sendt i løpet av desember for komande år
HST 072/24 1. tertialrapport 2024 - tilleggspunkt 1 Kraftfondet	"Ved neste utdelingsrunde av midlar frå Kraftfondet, skal Kvam herad skal prioritere søknadar frå verksemdar som ynskjer å starta føretak som driftar daglegvarebutikkar i utkantane av kommunen. Føretak som har til hensikt å drive daglegvarebutikk i bygder som står i fare for å stå utan slikt tilbod, dersom det ikkje kjem inn nye driftarar, skal ha fortrinn. Inntil 500 000 kr frå Kraftfondet skal disponerast til dette føremålet ved neste utdelingsrunde".	Iht. plan	Det skal ikkje delast ut midlar frå kraftfondet i 2025, evt. søknad må handsamast ved utdeling i 2026, alternativt som eigen sak i 2024.
HST 087/24 Ny støtte til fjernarbeidsprosjekt i regi av Hardangerrådet	Kvam heradsstyre løyver kr 170.000 til del 2 av prosjekt om fjernarbeid i regi av Hardangerrådet, finansiert med disposisjonsfond. Løyving forutset at dei	Iht. plan	Del 2 har starta i regi av Hardangerrådet.

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
	andre kommunane i Hardangerrådet bidreg med sin andel inn i prosjektet, i tillegg til støtte frå Sparebankstiftinga Hardanger. Kvam heradsstyre ber om at sluttrapport for prosjektet vert lagt fram når den er klar.		
HST 095/23 Støtte til fjernarbeidsprosjekt i regi av Hardangerrådet		Ferdig	Del 1 er avslutta og ny del 2 har starta opp.
HST- sak 079/20: Kraftfondet - søknad frå Hardanger og Voss museum om tilskot til Smietunet, utviding av smie og mekanisk verkstad	Kvam heradsstyre avslår ny søkand om ytterlegare 3 mill.kr. i tilskot til Hardanger og Voss museum til «Tett-på-prosjektet». I staden vert vilkåra i tidlegare tildeling endra til følgjande: Kravet til fullfinansiering vert fjerna slik at Hardanger og Voss museum kan nytta tidlegare tildelt tilskot på 3 mill.kr. til finansiering av av delprosjekta i «Tett på»-prosjektet. 0,3 mill.kr. skal nyttast som Kvam herad sin eigenandel i delprosjektet og nærmiljøtiltaket «Maritim park» som det vert søkt om andre tilskotsmidlar til. Resterande kan nyttast til Smietunet og ev. restsum til andre av dei 7 ulike delprosjekta i «Tett på».	Ferdig	Tilskot utbetalt i tråd med vedtak.

Brann- og ulykkesvern

Beskriving av tenesteområde

Lenkje til omtale av tenesteområde: [Brann- og ulykkesvern - Nettsider for Kvam herad \(www.kvam.no\)](http://www.kvam.no)

Utvikling og utfordringa

Samla har 2024 har vore eit år med høg aktivitet, viktige investeringar og eit sterkt fokus på å forbetra både sikkerheit og arbeidsmiljø. I 2024 rykka Kvam brann og redningsvesen ut på 134 oppdrag mot 99 i 2023, ei auke på 35,4%. Dette er ei betydeleg auke i oppdragsmengd mot tidlegare år. Av desse var det 27 brannar mot 24 brannar i 2023. Ingen personar omkom som følgje av brann i 2024, noko som kan vitna om godt førebyggjande arbeid og rask innsats.

Oppdragstypar i 2024

Blant oppdragstypar i 2024 var trafikkulykker (15 oppdrag, 11.2 %), akutt forureining (8 oppdrag, 6 %), brann i bygning (6 oppdrag, 4.5 %), naturhendingar (6 oppdrag, 4.5 %), og brann i personbil (5 oppdrag, 3.7 %). Samanlikna med nasjonale tal ser me at Kvam brann- og redningsvesen har ein høgare del oppdrag knytt til trafikkulykker og akutt forureining, noko som reflekterer dei lokale risikoforholda.

Oljevern

Kvam brann- og redningsvesen hadde i 2024 fleire hendingar med akutt ureining som var omfattande, kostbare og tidkrevjande som då M/S Rover sokk ved kai.

Klimatilpassing og førebygging

Ekstremvêr og flaumfare har gjort at me har intensivert samarbeidet med andre etatar og fokusert på å styrka både den førebyggjande og operative delen av tenesta.

Ny stasjon i Norheimsund

Brannstasjonen i Norheimsund har no hatt sitt andre driftsår og har fortsett å fungera som ein trygg og effektiv base for personell og utstyr. Erfaringane frå 2023 er vidareført, og det er gjennomført ytterlegare tilpassingar for å sikra optimal drift og trivsel blant dei tilsette.

Overgang til 4-delt vaktordning

I 2024 gjekk Kvam brann- og redningsvesen frå ei 5-delt til ei 4-delt vaktordning. Ei forsterking av vaktlaga med ein person, som ein konsekvens av analysekrav, gjorde denne omlegginga naudsynt. Auka vaktbelastning som fylgje av mellom anna mange sjukemeldingar og permisjonar gjorde 2024 til eit svært krevjande år, også økonomisk.

Feie- og tilsynstenesta

Etter overtakinga av feie- og tilsynstenesta frå Vestnorske Feiertjenester AS i 2023, har Kvam brann- og redningsvesen i 2024 fokusert på å konsolidere drifta i kommunal regi. Kvam brann- og redningsvesen har 2 årsverk dedikert til feiing og tilsyn. Det er gjennomført omfattande opplæring, og tenesta er no på veg til å bli fullt ut integrert med våre andre førebyggjande tiltak.

I 2024 er har det vorte gjennomført eit omfattande kartleggingsarbeid som skal sikra at me kan levera tilsyn etter behov, basert på ei risikovurdering. Basert på dette vert tid for neste tilsyn sett. Det vert utført feiing etter behov. Behovet vert vurdert etter sotmengde, og intervallet vert sett uavhengig av tilsynsintervall. Arbeidet vert utført med høg fagleg kvalitet med fokus på HMS .

Førebyggjande arbeid og samarbeid

Kvam brann- og redningsvesen har 1,8 årsverk på førebyggjande arbeid. Brannvesenet har eit godt samarbeid med helse- og omsorgseininga, NAV, trivselsvaktmeistrane, helsestasjonen og flyktingtenesta. Gjennom systematisk opplæring og etablering av sjekklister og rutinar vert branntryggleiken styrka, spesielt for sårbare grupper.

Samordna tilsyn med lokalt EL-tilsyn og byggesaksavdelinga har bidrege til auka branntryggleik i heile heradet.

Mengd bekymringsmeldingar, tilsyn og søknader

I 2024 tok førebyggjande avdeling mot 7 bekymringsmeldingar, utførte 14 vurderingar av overnattingar og behandla 10 meldingar om arrangement. Det vart og innvilga 5 søknader om fyrverkeriutsal, og brannvesenet gjennomførte tilsyn med alle utsala.

Nytt og oppdatert utstyr

Gjennom 2024 har me motteke og teke i bruk ny framskoten eining til Norheimsund stasjon og ny innsatsleiarbil. Det nye utstyret har allereie vist seg nyttig i fleire redningsoperasjonar, og arbeidet med systematisk vedlikehald og internkontroll har vore ei prioritert oppgåve. Den nye brannbåten har ein også venta på, men leveringsfrist har vorte utsett og båt var ikkje levert som avtala.

Kompetanseprosjekt og -tiltak i 2024

Kvam brann- og redningsvesen har i 2024 gjennomført omfattande kompetanseheving og øvingar for å sikra høg fagleg standard, tryggleik i tenesta og lukke avvik på lovpålagt opplæring. Det vart bl.a. gjennomført røykdykkarkurs , utrykkingsleiar kurs og skogbrannkurs og akutthjelparkompetanse. I tillegg vart det gjennomførte også spesialiserte øvingar som PLIVO, tunneløving i Hansagjelet saman med Vestland fylkeskommune og CBRNE-øving i samarbeid med lokal legevakt.

Oppdragshandteringssystem for 110-sentralen

Det nye oppdragshandteringsverktøyet (LEO) gjekk i drift i desember 2024 og fungerer som forventa.

Trass i at det framleis er nokre utfordringar med systemet, har det ikkje ført til operasjonelle utfordringar. Systemet og drifta av 110-sentralen har derimot ført til auka kostnader som me har liten eller ingen innverknad på.

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Forebygging av branner og andre ulykker	960	-694	-475	-325	369	113,5 %
Beredskap mot branner og andre ulykker	14 664	18 954	15 280	16 809	-2 145	-12,8 %
Sum	15 624	18 260	14 805	16 484	-1 776	-10,8 %

Kommentar til status økonomi

Tenesteområdet Brann- og ulykkesvern er delt i ein sjølvkostdel (feietenesta) og ein ordinær driftsdel (branntilsyn og brannberedskap).

Området "Beredskap mot branner og andre ulykker" hadde eit meirforbruk på 2,2 mnok i 2024. Noko av dette heng saman med kompetanseprosjektet som hadde eit meirforbruk på 0,7 mnok. I tillegg har omlegging av vaktordning, i kombinasjon med mannskapsmangel, ført til høge lønnskostnader i 2024.

Feietenesta er eitt av fleire sjølvkostområde i kommunen. Sjølvkost inneber at kommunen sine kostnadar med å levere tenestene skal dekkast av gebyra som brukarane betalar. Kommunen skal ikkje profitera på tenestene. For at gebyra ikkje skal variere for mykje frå år til år kan det også budsjetterast med overskot/underskot eit år for å jamne ut gebyr i komande år.

På feiing budsjetterte ein opphavleg med eit overskot på 0,38 mno for å kunne betale tilbake på underskotsfondet til feiing, men ein endte kun med eit overskot på 0,027 mnok. Underskotsfondet til feiing er no på 1,51 mnok.

FEIING	Rekneskap 2024	Opphavleg budsjett	Revidert budsjett	Avvik rekneskap/rev. budsjett	Avvik rev. budsjett/opphavleg budsjett
Gebyrinntekter	-2 909 491	-2 905 403	-2 905 403	-4 088	0
Øvrige driftsinntekter	-33 407			-33 407	0
Driftsinntekter	-2 942 898	-2 905 403	-2 905 403	-37 495	0
Driftsutgifter, inkl. indirekte driftskostnadar	2 449 615	2 335 056	2 921 129	-471 514	586 073

Årsmelding 2024

Avskrivningskostnad				0	0
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	462 307	326 840	326 840	135 467	0
Sjablongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	3 572	4 998	4 998	-1 426	0
Driftskostnader	2 915 494	2 666 894	3 252 967	-337 473	586 073
Resultat	-27 404	-238 509	347 564	-374 968	586 073

Som nemnt ovanfor så budsjetterer ein av og til med over- eller underskot for å kunne betale inn eller bruke av sjølvkostfonda, men det er fleire faktorar som gjer at ein ikkje alltid treff så godt som ein ynskjer med gebyrsatsane.

Ei av årsakene er at gebyrsatsane vert fastsett hausten, året før. På det tidspunktet veit ein ikkje nøyaktig korleis resultatet av inneverande år kjem til å ende. Uføresette resultatavvik vil dermed gje utslag som avvik året etter, ettersom dette er meir-/mindreforbruk av sjølvkostfonda som gebyra ikkje har tatt høgde for.

I tillegg kan det vere nødvendig å gjere budsjettendringar i løpet av året (1. og 2. tertial), og sidan gebyra ikkje vert endra av den grunn, er dette òg noko som fører til at det blir brukt meir eller mindre av sjølvkostfonda enn det ein opphavleg hadde tenkt når ein fastsette gebyrsatsane.

SJØLVKOSTFOND	Pr 01.01.2024	Endring	Pr 31.12.2024
Underskot Feiing	1 537 932	-27 404	1 510 528

KOSTRA Nøkkeltal

	Kvam 2023	Kvam 2024	Landet uten Oslo	Landet Kostragruppe 05
Prioritet				
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,35	0,23	0,34	0,38
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	11,7	15,7	18,1	17,8
Beredskap mot branner og andre ulykker brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	2 001	2 451	1 294	1 993
Dekningsgrad				
Andel piper feiet	32,8 %	5,9 %	20,0 %	21,5 %
Kvalitet				
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	524	480	640	727
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Antall boligbranner (antall)	3	2	1 646	45
Antall utrykninger (antall)	99	134	88 121	2 090

**) Inflasjonsjustert med deflator*

Kvam brann og redning hadde noko lågare bustadbrannar i 2024 enn året før, mens det derimot var ein auke i andre utrykningar.

Kvam ligg noko under Kostragruppa si og landet utanom Oslo i antal utrykningar og bustadbranner. Kostnadane i 2024 var høge og speglar det som er nemnt i avsnitta “Utvikling og utfordring”, samt “Økonomistatus”.

Den kommunale feietenesta var ikkje kome skikkeleg i gang i 2024, og det vart prioritert tilsyn framfor feiing. Difor ligg Kvam herad under snittet for gruppa si, samt landet utan Oslo. Årsgebyret for feiing i Kvam er lågare enn kontragruppa si og landet utan Oslo.

Status investeringar

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Budsjett for året	
	Vedteke totalt	Påløpt totalt	Vedteke ferdigår	Rev. bud. Rekneskap
0*Etablering av feietenesta	3 437	2 868	2024	1 055 486
0*Kjøp av kjøretøy KVBR	15 250	8 697	2025	7 494 7 191
Sum andre prosjekt	0	36 199		901 616
Sum	18 687	47 765		9 450 8 293

Status politiske vedtak

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 025/24 Ny forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg	· Gjeldande forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg, Kvam herad, Vestland, 09.12.2021 nr. 4007, vert oppheva· Kvam heradsstyre vedtek forslag til ny forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg, og forskrifta vert publisert i Norsk Lovtidend. · Kvam heradsstyre vedtek endring av gebyrregulativ for 2024 gjeldande feiing og tilsyn: Tilsynsgebyr kr 600,- Timepris for feiing kr 490,-	Ferdig	Ny forskrift er utarbeida, politisk vedteke og iverksett.
HST 033/22 Etablere feiing og tilsyn i kommunal regi. Inngå midlertidig avtale med eksternt leverandør. Tilretteleggja fasilitetar i den nye brannstasjonen.	Feiing og tilsyn i Kvam herad Kvam heradsstyre gir rådmannen fullmakt til å · inngå avtale om utføring av tilsyn og feietenester i privat regi fram til 1.6.2023. · setja i gang prosessen med å overta tilsyn og feiing i eigen regi. · tilrettelleggja fasilitetar til feie- og tilsynstenesta i ny brannstasjon. Auke budsjettramma i prosjekt P65180 Brannstasjon KVBR med 2 mill.kr., finansiert med lån. · tilpassa budsjetta for ny avtale med privat aktør i 2022, og overgang i 2023	Ferdig	Feiing og tilsyn er overteke til kommunal drift og arbeidet er sett i gang
HST 078/23 Krav til organisering, bemanning og utrustning av Kvam brann- og redningsvesen (Drift)		Ferdig	Driftsprosjektet er auka ramme til kompetanseheving, auka bemanning av vaktlag og øving på Flesland. Dette skal vera innarbeid i som ein varig auke i budsjettet og ein del av forutsetningane for drifta i 2025 og vidare.
HST 078/23 Krav til organisering, bemanning og utrustning av Kvam brann- og redningsvesen (Investering)		Forsinket	Det meste av tiltaka er utført. Største tiltak som står att er brannbåt til 2,7 mill som er planlagt levert no 2025

Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde

Beskriving av tenestekområde

Lenkje til omtale av tenestekområde: [Tenester utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde](#)

Status økonomi per teneste

Beløp i 1000

Teneste	Rekneskap 2023	Rekneskap 2024	Opph. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Avvik rek/bud 2024	Avvik i %
Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	9 097	3 962	4 745	4 548	586	12,9 %
Sum	9 097	3 962	4 745	4 548	586	12,9 %

Kommentar til status økonomi

Tenester utafor kommunalt ansvarsområde har eit totalt mindreforbruk på 0,6 mnok i 2024

Klima og energifond har hatt utbetalingar på 1,8 mnok i 2024, noko som er 1,2 mnok lågare enn budsjett. Midlane er løyvd og utbetalingane vil koma i 2025.

Det er brukt midlar på heving og opphogging av ein båt som sokk ved Tolo, det er ei pågåande sak med forsikringsselskap for å få dekka kostnadane ved fjerning av båten.

Det er gjort utbetalingar på 0,1 mnok til støtte av private veglag i 2024, mot budsjett på 0,3 mnok.

Det vart overført 1,29 mnok knytt til Ferde AS /Jondalstunnelen, som budsjettet.

Status politiske vedtak

Budsjettvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 149/23 Bud24 Verbalpunkt 8: Ladestasjonar for store køyrerøy	Heradsstyret bed administrasjonen gå i kontakt med Vestland fylke eventuelt ENOVA for å få nytta stønadsordningane som finst for å etablera ladepunkt for næringskøyrerøy og store køyrerøy	Forsinket	Kommunen skal i dialog med Vestland fylkeskommune om ladepunkt.

HST- og FSK-vedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
HST 026/22: Kvam heradsstyre ber	Kvam heradsstyre ber rådmannen greia ut moglegheitene for fjernvarmeanlegg i	Ikke startet	Det er sett opp prosjekt knytt til etablering av brønnpark/varmepumpe ved

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskriving	Status	Beskriving av status
rådmannen greia ut moglegheitene for fjernvarmeanlegg i Kvam- både når det gjeld kapasitetsauke på eksisterande anlegg og etablering av nye.	Kvam- både når det gjeld kapasitetsauke på eksisterande anlegg og etablering av nye. 2. Kvam heradsstyre ber rådmannen koma tilbake med politisk sak til heradsstyret med overslag som viser investeringar og potensielle innsparingseffektar. Arbeidet vert knytta opp til handlingsdelen til klima og energiplanen.		Strandebarm skule og ved Tolo Varmesentral. noko for prosjektering og noko for utbygging i 2025/2026.
HST 027/22: Utgreiing av hurtigladestasjonar for elbil i Kvam	Kvam heradsstyre ynskjer hurtigladestasjonar for elbil i alle dei definerte bygdesentra i Kvam, med serskilt vekt på trafikk-knutepunktet i Tørvikbygd. Heradsstyret ber rådmannen greia ut kommunal medfinansiering av ei slik investering, i dialog med Fylkeskommunen. Rådmannen skal komme tilbake med politisk sak til heradsstyret seinest til budsjettmøtet. Heradsstyret bed om at det også vert vurdert løysningar for ladepunkt for sykkel i samband med dette.	Iht. plan	Det er lagt inn i rutinane til kommunen ved privat planframlegg som spør om ladepunkt ved regulering av større parkeringsareal. Dersom me skal rullere kommuneplanen sin arealdel, så vert det eit naturleg tema å vurdere kor me skal ha nye ladepunkt. Det vert etablert nye ladepunkt ved parkering på Spar butikken i Norheimsund. Det har også vore undersøkt mogleg løysing for elbil-lading i Ålvik, men aktuelle leverandørar har meldt tilbake at dei ikkje ser at det er tilstrekkeleg marknad då det er ladepunkt i Øystese og Granvin for gjennomgangstrafikk, og elles lading i private heimar.
HST 073/23 UØP 2024-27 tillegg H: Tiltak for reduksjon av klimagassutslipp	Heradsstyret bed rådmannen koma tilbake i budsjettet med inntil kr 200.000 i tilleggsløyving - med siktemål å få utarbeidd konkrete tiltak som kan gje netto reduksjon i klimagassutslipp.	Ferdig	Tiltaket vart ikkje prioritert i budsjett for 2025.
HST 081/23 Søknad om tilskot til oppdatert utgreiing om Vestlandsbanen over Haukeli		Ferdig	Tilskot er utbetalt.
HST 096/24 Tunell bak Norheimsund sentrum - vurdering av prosess og type plan (del 1)	1. Kvam heradsstyre vedtek at arbeidet med å utarbeida reguleringsplan for ny tunell bak Norheimsund sentrum held fram etter vedteken plan	Iht. plan	Arbeidet med reguleringsplan er i gang.